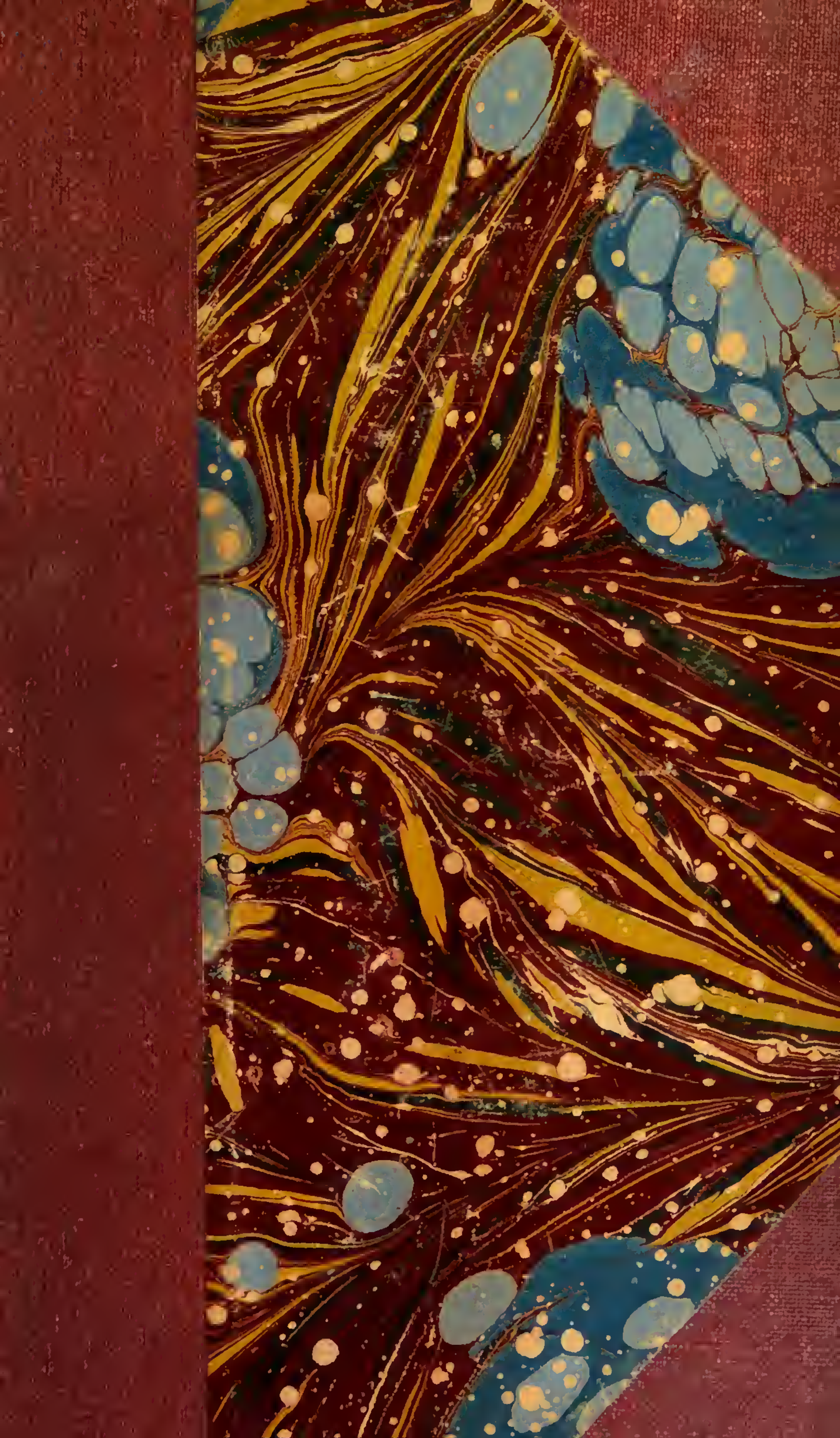

COLL. REG. MED. LOND.
MDXVIII
Ο ΒΙΟϹ
ΤΕΧΝΗ
ΒΡΑΧΥϹ Η
ΔΕ
ΜΑΚΡΗ

Tho: Dale M.D: 1780

SYNOPSIS
NOSOLOGIÆ METHODICÆ,

EXHIBENS

CLARISS. VIRORUM

SAUVAGESII, LINNÆI, VOGELII, ET *SAGARI,*
SYSTEMATA NOSOLOGICA.

EDIDIT

SUUMQUE PROPRIUM SYSTEMA NOSOLOGICUM

ADJECIT

GULIELMUS CULLEN,

MED. D. ET IN ACAD. EDINB. MED. PRACT. PROF.
MEDICUS REGIUS APUD SCOTOS PRIMARIUS,
ET COLL. REG. MED. EDINB. SOCIUS;
NEC NON SOCIETATUM REG. LOND. PHILOS. EDINB.
PHILOS. PHILADELPH. MED. REG. PARIS.
MED. HAUNIENS. ET MED. EDINB.
SODALIS.

EDITIO TERTIA,

EMENDATA ET PLURIMUM AUCTA,

DUOBUS TOMIS.

TOM. I.

EDINBURGI:

Proſtant venales, apud GULIELMUM CREECH;
et LONDINI, apud THOMAM CADELL,
et JOANNEM MURRAY, Bibliopolas.

M,DCC,LXXX.

L E C T O R I

S.

PRODIT jam tertia vice multum, ni nos fallunt amici, expetita Synopſis haec noſologiae methodicae. Quam, ut expectationi eruditorum pro virili ſatisfacerem, plurimum auctam, ubique emendatam, et uſibus, ut ſpero, medicorum accommodatiorem, exhibui.

UT omnia fere, ad rem noſologicam ſpectantia jam edita, ſub uno conſpectu hic ponerem, ex ſyſtemate ſymptomatico Clar. MICH. SAGARI, Anno 1776 Viennae edito, quae ad genera morborum definienda pertinent excerpta, hic primum addidi.

QUÆ porro in re noſologica ipſe conatus ſum, emendatiora, et adeo ampliora, dedi, ut opus fere prorſus novum videatur. Generum characteres omnes, pleniores atque accuratiores reddidi; et Species eo, quo mihi recte dari viderentur, numero, ſub appellationibus tum characte-

riſticis,

risticis, tum *trivialibus*, ut vocant, quas ipse maxime idoneas putaverim, nunc recensui: Additis tamen adhuc speciebus fere omnibus a SAUVAGESIO recensitis.

QUAE denique ulterius hic dicenda essent, in Prolegomenis, initio tomi hujus operis alterius praefixis, inveniri possunt; atque illuc Lectorem ablegamus.

PARS PRIMA.

GENERA

MORBORUM

DEFINITA

Ab Eruditiſſimo

FRANCISCO BOISSIER DE SAUVAGES.

Ex NOSOLOGIA METHODICA, 2 tom. 4to.

Amſtel. 1768.

SERIES

CLASSIUM ET ORDINUM.

CLASSIS I. VITIA.

ORDO I. MACULÆ.
O. II. EFFLORESCENTIÆ.
O. III. PHYMATA.
O. IV. EXCRESCENTIÆ.
O. V. CYSTIDES.
O. VI. ECTOPIÆ.
O. VII. PLAGÆ.

CL. II. FEBRES.

O. I. CONTINUÆ.
O. II. REMITTENTES.
O. III. INTERMITTENTES.

CL. III. PHLEGMASIAE.

O. I. EXANTHEMATICÆ.
O. II. MEMBRANACEÆ.
O. III. PARENCHYMATOSÆ.

CL. IV. SPASMI.

O. I. TONICI-PARTIALES.
O. II. TONICI GENERALES.
O. III. CLONICI PARTIALES.
O. IV. CLONICI GENERALES.

CL. V. ANHELATIONES.

O. I. SPASMODICÆ.
O. II. OPPRESSIVÆ.

CL. VI. DEBILITATES.

O. I. DYSÆSTHESIÆ.
O. II. ANEPITHYMIÆ.
O. III. DYSCINESIÆ.
O. IV. LEIPOPSYCHIÆ.
O. V. COMATA.

CL. VII. DOLORES.

O. I. VAGI.
O. II. DOLORES CAPITIS.
O. III. DOLORES PECTORIS.
O. IV. DOLORES ABDOMINALES INTERNI.
O. V. DOLORES EXTERNI ET ARTUUM.

CL. VIII. VESANIÆ.

O. I. HALLUCINATIONES.
O. II. MOROSITATES.
O. III. DELIRIA.
O. IV. VESANIÆ ANOMALÆ.

CL. IX. FLUXUS.

O. I. SANGUIFLUXUS.
O. II. ALVIFLUXUS.
1. *Sanguinolenti.*
2. *Non Sanguinolenti.*
O. III. SERIFLUXUS.
O. IV. AERIFLUXUS.

CL. X. CACHEXIÆ.

O. I. MACIES.
O. II. INTUMESCENTIÆ.
O. III. HYDROPES PARTIALES.
O. IV. TUBERA.
O. V. IMPETIGINES.
O. VI. ICTERITIÆ.
O. VII. CACHEXIÆ ANOMALÆ.

GENERA MORBORUM

CLASSIS I. VITIA.

CHARACTER. Symptomata cutanea levidensia, vel mechanicis chirurgiae auxiliis curanda.

ORDO I. MACULÆ.

Coloris nativi mutationes.

GENUS I. LEUCOMA. 1

Macula opacans corneam.

G. II. VITILIGO. 2

Macula corymbosa, seu ex minoribus maculis composita, cum depressione cutis.

G. III. EPHELIS. 3

Maculae acquisitae, umbrinae, glabrae, corymbosae, faciem vel tibias, rarius partes tectas, afficientes.

4 G. IV. GUTTA ROSEA.

Maculae faciei rubrae, guttatae, parum prominentes, aut asperae, et diu permanentes.

5 G. V. NÆVUS.

Macula congenita, quae vulgo tribuitur vehementi cupiditati, qua mater initio graviditatis exagitata fuit, quandoque cum partis eminentia.

6 G. VI. ECCHYMOMA.

Macula nigricans, vel atro-rubra, aut livescens, successu temporis flavescens, non congenita, nec aspera, sed plana, aut parum prominens, et subsolitaria.

O. II. EFFLORESCENTIÆ.

Tumores humorales exigui gregales, vel cutis elevatio per pustulas, papulas, phlyctænas, varos, similesve asperitates.

a. Pustula. Phyma parvulum apice ruptum.

b. Papula. Phyma parvulum desquamari solitum.

c. Phlyctaena. Veſicula fluido ſeroſo plena.

d. Varus. Tuberculum durum conſtans.

G. VII. HERPES. 7

Efflorescentia ex tumoribus exiguis, rubris, aggregatis, pruriginoſis, in ſquamas ſurfuraceas, raro cruſtaceas, abeuntibus.

G. VIII. EPINYCTIS. 8

Phlyctaenae atro-rubrae, aggregatae, trium vel quatuor linearum in diametro, tibias ut plurimum afficientes, et noctu potiſſimum acriter pungentes.

G. IX. PSYDRACIA. 9

Phymata eryſipelatoſa.

G. X. HIDROA. 10

Exanthemata miliaria phlyctaenoidea.

O. III. PHYMATA.

Tumores humorales, notabiles, ſolitarii.

G. XI. ERYTHEMA. 11

Tumor ſine febre, ſuperficiarius, ſolitarius, diffuſus, rubro roſeus, preſſione evaneſcens,

12 G. XII. OEDEMA.

Tumor diffuſus, frigidus, pallidus, laxus, doloris expers.

13 G. XIII. EMPHYSEMA.

Tumor diffuſus, elaſticus, preſſione crepitans, cuti concolor.

14 G. XIV. SCIRRHUS.

Phyma durum, indolens, cuti concolor.

15 G. XV. PHLEGMONE.

Tumor ſpheroideus, rubore, calore, tenſione, dolore pulſatili inſignis, ſponte in ſuppurationem vergens.

16 G. XVI. BUBO.

Tumor partim ſcirrhoſus, partim inflammatorius, glandulae unius aut alterius inguinalis.

17 G. XVII. PAROTIS.

Tumor ſcirrhoſo-phlegmonodeus glandulae parotidis dictae in ſuppuratum lentiſſime vergens.

18 G. XVIII. FURUNCULUS.

Tumor inflammatorius, cutaneus, prominens, durus, et atro-ruber, cujus centrum, cum

ſuppuratus eſt, occupant fibrae craſſae, quae in pus non colliqueſcunt.

G. XIX. ANTHRAX. 19

Phyma apice gangraenoſum, ambitu inflammatum.

G. XX. CANCER. 20

Tumor durus, tuberoſus, lancinans, pertinaciſſimus.

G. XXI. PARONYCHIA. 21

Phlegmone extremi digiti cum dolore pertetebrante.

G. XXII. PHIMOSIS. 22

Phlegmone praeputii, cum hujus adducendi vel reducendi difficultate.

O. IV. EXCRESCENTIÆ.

Tumores a ſolidis adauctis, indolentes, lente creſcentes, in ſuppurationem ſponte non abeuntes.

G. XXIII. SARCOMA. 23

Excreſcentia carnis conſiſtentiam circiter obtinens.

24 G. XXIV. CONDYLOMA.

Excrefcentia firma carnibus durior, offibus mollior.

25 G. XXV. VERRUCA.

Excrefcentia cutanea prominens, condylomate minor, fenfu deftituta, indolens.

26 G. XXVI. PTERYGIUM.

Excrefcentia carnea, vel membranaceo-vafculofa ad oculi canthum exorta, alam expanfam referens, et verfus corneam fe extendens.

27 G. XXVII. HORDEOLUM.

Tumor durus vix fenfu gaudens, cuti concolor, raro rubens, in palpebrarum limbo enafcens, fphaericus, pifo ut plurimum minor.

28 G. XXVIII. BRONCHOCELE.

Excrefcentia vel tumor fcirrhofus anticae partis colli.

29 G. XXIX. EXOSTOSIS.

Tumor offis vel totalis vel partialis.

30 G. XXX. GIBBOSITAS.

Offium pectoris indecora prominentia a tu-

more, luxatione, diſtortione, aut alio principio oriunda.

G. XXXI. LORDOSIS. 31

Oſſium diſtortio, unde hinc protuberant, inde vero excavantur artus, ac incurvantur oſſa, vel a ſitu deflectunt.

O. V. CYSTIDES.

Protuberantiae factae a fluidis intra membranas proprias vel alienas maxime dilatatas contentis, vel receptacula quaevis diſtendentibus.

G. XXXII. ANEURISMA. 32

Cyſtis arterioſa.

G. XXXIII. VARIX. 33

Cyſtis venoſa.

G. XXXIV. HYDATIS. 34

Cyſtis lymphaeductuum.

G. XXXV. MARISCA. 35

Tumores in ani margine enati, rubri, ſaepe dolentes, et cruorem ſaepe fundentes, ſponte dein recedere ſoliti.

36 G. XXXVI. STAPHYLOMA.

Cyſtis aquoſa a corneae proptoſi, et dilatatione, vel ab uveae hernia trans foramen corneae elapſa.

37 G. XXXVII. LUPIA.

Cyſtis vel folliculus meteriem pultaceam non purulentam continens.

38 G. XXXVIII. HYDARTHRUS.

Cyſtis articuli aquoſa.

39 G. XXXIX. APOSTEMA.

Cyſtis purulenta.

40 G. XL. EXOMPHALUS.

Cyſtis umbilicalis ſaepius aquoſa.

41 G. XLI. OSCHEOCELE.

Cyſtis in ſcroto.

O. VI. ECTOPIÆ.

Ptoſes, Celes, Pararthremata, *Graec.*
Prolapſus, Herniae, Aberrationes, Luxationes, *Lat.*

Partium ſolidarum e ſua ſede dimotio ſenſibus obvia.

G. XLII. EXOPHTHALMIA. 42

Magnitudo nimia, Prolapſus, Expreſſio oculi, *Lat.*
Hygrophthalmia, Elephantiaſis oculi, *Boerh.* de Morb. Ocul. pars II. cap. 5.

Exophthalmia, Hydrophthalmia, Buphthalmus ſeu Buphthalmia, Ophthalmoptoſis, Ecpieſmus *Graecorum.* *Mauchart,* diſſ. de Hydrophthalmia, et oculi Paracenteſi inter *Haller.* diſput. Chir. T. I.

Groſſeur contre Nature, Hydropiſie, Cancer, Chute de l'oeil. *Maitre-Jan,* part. II. chap. 6.; *Saint Yves,* Part. II. chap. 1.

Bulbi oculi procidentia, aucta, vel non mutata ſenſibiliter nativa ipſius magnitudine.

G. XLIII. BLEPHAROPTOSIS *Mauchartii.* 43

Blepharoptoſis, Lagophthalmus, Ectropium, Entropium, *Gr.*

Palpebrae ſuperioris caſus, Retractio, Palpebrarum introverſio, extroverſio, *Lat.*

Chute, relaxation de la paupiere ſuperieure, eraillement des paupieres, trichiaiſe avec introverſion des tarſes. Vide *Platner.* Inſtit. Chirurg. § 577. § 584.; *Maitre-Jan,* part. III. chap. 18. 19. 20. 21.; *Saint Yves,* part. I. chap. 8. 9. 10.; *Dionis,* Dem. 6.; *Boerh.* de Morb. ocul. part. I. cap. 5.; *Heiſter.* Chir. T. 1. part. II. § 2. cap. 45. 46. 48.; *Gorter.* Chir. repurg. lib. 5. cap. 10.

Palpebrae utriusque vel alterutrius elongatae, retractae, introversae, vel extroversae ectopia.

44 G. XLIV. HYPOSTAPHYLE.

Staphyle, Kion, Imantium, Craspedon, Columella bicornis, *Aretaei*, Acut. lib. I. cap. 8. de affectibus columellae.

Uvulae prolapsus, *Nenter*. tab. 25. cap. 8.

Uvula nimium producta, *Heister*, Chir. T. 2. p. 659.

Uvulae inflammatio, catarrhus, paralysis, casus, *Gorter*, Praxis Med. Syst. pag. 165.

Relachement de la luette, *Dionis*, Dem. V.

Gurgulionis seu uvulae laxatae, inflammatae, ulceratae, incrassatae, attenuatae, bicornis, procidentia.

45 G. XLV. PARAGLOSSE.

Linguae extumescentia, magnitudo, inflatio, *Galen*. Method. med. libr. XIV. *Valesci de Taranta* Philon. lib. 2. cap. 59.; *Marc. Donat*. Med. Histor. mirab. lib. 3. cap. 4.

Linguae retractio exertio, *Gorteri*.

Glossocele *Gaubii Pathol*. § 242.; Linguae extrusio, Idem, § 254.

Renversement de la langue dans le gosier, *Petit*. Mem. de l'Acad. des Sc. 1742.

Linguae motu deglutitorio in fauces revo-

lutae vel ore extrusae, exundantis, exertae ectopia.

G. XLVI. PROPTOMA. 46

Partis externae, etiam ante lapsum conspicuae, et a palpebris, bulbo oculi, lingua, ac gurgulione diversae procidentia.

G. XLVII. EXANIA. 47

Proctocele *Pathol. Meth.* edit. 3.

Morbus poenalis Gerhamensium, lib. Regum I. cap. 5.

Prolapsus ani *Auctorum*, ut *Plateri*, Prax. lib. II. cap. 2. *Nenteri*, tab. 126. &c.

Chute du fondement *Dionis*, Dem. IV. pag. 392.; *Arnaud* des Hernies, tom. I. chap. 28.; *Levret* obs. sur les polypes, sect. 3. pag. 165.

Sphincteris ani, et intestini recti inversi, procidentia.

G. XLVIII. EXOCYSTE. 48

Prolapsus, inversio vesicae urinariae *Auctorum*; *Salzmanni* diss. de Hern. vesicae inter *Halleri* Disp. Sel. tom. III.; *Solingen* de mulierum et infant. morb. chir. pag. 741.

Renversement de la vessie urinaire. *Noel.* obs.; Recherches sur la Hernie de la vessie par *Verdier*; Mem. de l'Acad. R. de Chir. tom. 2.

Membranae tum vesicae corpus, tum ipsius

collum, interne obveſtientis procidentia per meatum urinarium facta.

49 G. XLIX. HYSTEROPTOSIS.

Hyſteroceles nudae *Pathol. Method.* Edit. 3.

Relaxatio, prolapſus, procidentia, inverſio uteri vel vaginae *Auctorum*, ut *Heiſteri* Inſt. chir. tom. II.; *Gunzii* de Herniis, &c.

Relachement, chute, deſcente, renverſement de la matrice ou du vagin. *Arnaud*, tom. 1. chap. 24. &c.; *Puzos* ſur les maladies de la matrice; *Sabatier*, Mem. de l'Acad. R. de Chir. tom. 3.

Uteri vel vaginae procidentia.

50 G. L. ENTEROCELE.

Hernia inteſtini.

51 G. LI. EPIPLOCELE.

Hernia Omenti.

52 G. LII. GASTROCELE. *Ign. la Chauſſe.*

Hernia ventriculi, *Fabr. Hildani* reſp. ad Doring. pag. 915.; *Blegney* Zod. med. Gall. ann. I. Febr. Obſ. 2. pag. 44.; *Gunzii* libell. de hern. cap. 20. *Ign. La Chauſſe* Diſſ. de hernia ventrali, et *Kirſchbaum* Diſſ. de hern. ventriculi in diſp. Chir. Haller. tom. 3. Diſſ. 68. 69.

Hernie de l'eſtomac, *La Faye* ſur *Dionis*, pag. 121.; *Arnaud* Tr. des hernies, preface, p. 81.; *Sharp* Rech.

Crit. chap. I.; *Garengeot*, Mem. de l'Acad. R. de Chir. T. 1. p. 703.

Ventriculi trans laxatos, diductos, regionis epigaſtricae parietes, imo et per umbilici annulum elapſi ectopia hernioſa.

G. LIII. HEPATOCELE, *Gunzii* Libell. de hern. p. 4. 53

Hernia hepatis, E. N. C. Dec. I. Ann. II. et Dec. II. Ann. VII; *Bohnii* Chir. rational. pag. 230.

Hernie du foye, *Arnaud* des hern. tom. 1.

Hepatis trans laxatos, diductos in umbilici vicinia abdominis parietes, vel per ipſum umbilicum ectopia hernioſa.

G. LIV. SPLENOCELE, *Gunzii* Libell. de hern. p. 4. 54

Hernia lienis, *Fabr. Hildani*, epiſt. LV. pag. 999.; *Spigelii* de corp. hum. fabric. lib. 8. cap. 14.; *Ruyſchii* Adverſ. Anat. Dec. II. pag. 23.

Hernie de la Rate, *Arnaud* des hern. tom. 1. pag. 29.

Lienis trans laxatos, diductos abdominis in latere ſiniſtro parietes, vel per inguinalem ejuſdem lateris annulum elapſi ectopia hernioſa.

55 G. LV. HYSTEROCELE.

Hernia uteri *Sennert.* Lib. 4. Med. Pract. part. II. sect. II. cap. 17.; *Doringii* Epist. ad. G. Fabi. Hildanum de hernia uterina, p. 893.; *Graaf.* de mulier. organ. cap. 8.; *Ruysch.* Adv. Dec. II. pag. 23.

Hernie de la Matrice, *Arnaud* des hernies. T. I. pag. 29.; *Sabatier* Mem. de l'Acad. R. de Chir. T. III.

Uteri trans annulos inguinales, aut laxatos, diductos inferne abdominis medietatis parietes elapsi ectopia herniosa.

56 G. LVI. CYSTOCELE, *Platner.* Inst. Chir. *Ign. La Chausse* de hern. ventrali.

Hernia cystica *quorundam.*

Hernia vesicae urinariae *Salzmanni* Diss. inter *Halleri* Disp. Chir. T. III. Diss. 72.; *Gunzii* Libell. de Hern. &c.

Hernie de la vessie urinaire *Mery.* Mem. de l'Acad. R. des Sc. 1713; *Garengeot* Oper de Chir.; *Levret* Obs sur les polypes; *Sharp* Rech. Crit.; *Verdier* Mem. de l'Acad. R de Chir. T. II.

Vesicae urinariae trans annulos inguinales, sub arcubus cruralibus, et per laxatos, diductos perinaei, hypogastrii, necnon vaginae parietes elapsae ectopia herniosa.

G. LVII. ENCEPHALOCELE, *Corvini* Diff. de hern. Cerebri inter *Halleri* Disp. Chir. T. 2. Diff. XLVI. 57

Hernia cerebri, *Reiselii* Eph. N. C. Dec. II. Ann. II. Obf. 115.; *Lechelii* ibid. Obf. 158.; *Treu* Comm. Litt. 1738, Hebd. 52. n. 3.; *Taconi* Diff. de humano monstro Bononiae nato; *Corvini*, ibidem.

Hernie du Cerveau, *Le Dran* Obf. de Chir. Obf. I.

Cerebri, cerebelli, aut utriusque, verbo Encephali, per ossium cranii non penitus ossificatorum hiatum prorumpentis, ectopia herniosa.

G. LVIII. HYSTEROLOXIA. 58

Obliquitas uteri *Roedereri*, Elem. art. obstetric. § 449.—507.; *Levret* Obferv sur les accouch.

Inclinatio, reclinatio, obliquitas uteri *Deventer*, cap. 46. 47. 48.; *Ruyschii*, Obferv XCVIII.

Inclinaifon, obliquitè de la matrice, *Sabatier*, Mem. de l'Acad. de Chir. tom III. &c.

Uteri, saepius gravidi, et contra quam in hysterocele fit, abdominis claustris contenti situs in obliquum errans.

G. LIX. PARORCHIDIUM. 59

Testiculorum serior descensus, vel retractio, *Felic. Plateri* Mantiff. Obferv.; *Ambr. Paraei* Lib. vii.; *Thom.*

Bartholini Hift. Anat.; *Morgagn.* Adverf. IV.; *Dionis* Oper. de Chir Dem. IV.; *Quelmalzii* inter Halleri Difput. Anatom. T. V. Differt. I.; *Verdier* fur la Hernie de la Veffie, Mem. de l'Acad. R. de Chir. tom. II.

Tefticuli unius, vel utriufque, cujus poft nativitatem fedes naturalior fcrotum eft, fitus in alienum aberrans.

60 G. LX. EXARTHREMA, *Graec.*

Exarthrofis, Parathrema *eorund.*

Luxatio, fubluxatio, diftortio, *Heifter.* Inft. Chir. T. 1.; *Boerh.* Aph. comment. T. I.; *Gorter.* Chir. repurgat. cap. VI. *Platner.* Inftit. Chir. § 1090—1213.

Luxation, entorfe, *Petit* Malad. des os, T. II.; *Coll de Villars* Chir. T. V.; *de la Faye* Princ. de Chir.; *Duverney* Malad. des Os, tom. II.

Separatio contigui in offium articulis diarthrofice, non vero immobiliter combinatis.

61 G. LXI. DIASTASIS, *Graecorum.*

Offium receffus, *Latin.*; *Petit* T. II. chap. 8. et 13.; *La Faye* Princ. de Chir. pag. 474. *Duverney* T. II. ch. 1. et 5.

Offium, cartilaginum, immobiliter combinatorum, feparatio, feu receffus ab invicem partialis vel totalis.

G. LXII. LOXARTHRUS.

Perverſio capitis oſſium ac muſculorum appenſorum, *Duverney*, T. II. cap. II.

Artis vari *Duverney*, T. II. cap. II.

Gibboſitas ſcapularis *Auctorum*.

Oſſium cum motu ſenſibili articulatorum ſitus relativus in alienum conſtanter mutatus, aut obliquitas reſpectiva perſiſtens citra exarthrema et ſpaſmum.

O. VII. PLAGÆ.

Solutiones continui.

G. LXIII. VULNUS. 63

Solutio mechanica continui in carnibus cum labiorum hiatu, initio cruenta, dein ad inflammationem ſuppurationemque tendens.

G. LXIV. PUNCTURA. 64

Continui ſolutio intus tantum extenſa.

G. LXV. EXCORIATIO. 65

Cuticulae vel cutis a carnibus ſubjectis ſeparatio.

66 G. LXVI. CONTUSIO.

Textus carnoſi, potiſſimum infra cutem, ruptio per minima puncta et vaſorum contritio, ecchymoma ſaepius inferens.

67 G. LXVII. FRACTURA.

Separatio violenta et mechanica oſſis in fragmenta invicem non cohaerentia.

68 G. LXVIII. FISSURA.

Separatio oſſis in duas partes rima tantum diſſitas, et alterutro ſaltem extremo cohaerentes.

69 G. LXIX. RUPTURA.

Tendinum vel ligamentorum aut cartilaginum ſolutio, vel vehemens diſtractio, cum vel ſine exarthremate.

70 G. LXX. AMPUTATURA. *Ill. Linn.* G. 241.

Solutio continui in partibus tum mollibus, tum oſſeis, cum artus, articuli, vel partis totali ſeparatione a reſiduo trunco.

71 G. LXXI. ULCUS.

Partium mollium eroſio purulenta, cute profundior, cum pure ichoroſo vel utcumque vitioſo.

G. LXXII. E X U L C E R A T I O. 72

Excoriatio ulceroſa ſuppurans.

G. LXXIII. S I N U S. 73

Cavitas ulceroſa, cujus fundus amplus, ſaepe multiplex deſinit in anguſtum orificium.

G. LXXIV. F I S T U L A. 74

Cavitas ulceroſa, ſinuoſa, cujus parietes calloſi ſunt ut plurimum, aut fundus ad os carioſum, arthrocace corruptum, pertingit.

G. LXXV. R H A G A S. 75

Solutio continui ſicca in partium marginibus.

G. LXXVI. E S C H A R A. 76

Cruſta ſicca, mortua, fluidis ſolidiſque corporis humani coagmentata.

G. LXXVII. C A R I E S 77

Oſſis ſuo perioſteo denudati decoloratio, aſperitas, exfoliatio et ſubſequens fragilitas ac eroſio.

G. LXXVIII. A R T H R O C A C E. 78

Ulcus medullae oſſium, ſaepius in epiphyſibus, cum carie, exoſtoſi, et dolore.

CL. II. FEBRES.

Pulſus magnitudo et frequentia cum frigore in inſultu, fervore in decurſu, madore in declinatione, et ſemper virium proſtratione majori quam a virium vitalium gradu foret exſpectandum.

ORDO I. CONTINUÆ.

Impetus febrilis a frigore ſaepius exordiens, ſine exacerbatione partiali, et ſine acceſſu, non pluries quam ſemel vel bis in menſe revertens, ad uſque finem aegritudinis perſeverat.

79 G. I. EPHEMERA.

Decurſus aegritudinis intra dimidiam ſeptimanam abſolvitur. Vigor morbi ſubito accedit.

80 G. II. SYNOCHA.

Decurſus intra ſeptimanam, incrementum ſucceſſivum.

G. III. SYNOCHUS *Galeni.* 81

Decursus ad duas tresve septimanas, cum pulsus robore sanum, in morbi statu saltem, notabiliter superante.

G. IV. TYPHUS *Hippocratis* 1. et 2. de intern. affect. Foesii 553. 82

Decursus ultra duas septimanas, saepius tres, cum calore et urina sanorum similibus, pulsuque quoad frequentiam sano fere simili, et quoad robur non majori, artubus interea maxime prostratis.

G. V. HECTICA *Galeni* et *ejus Sequacium; Sydenhami*, p. 524. 83

Decursus ultra mensem, debilitas parva, pyrexia exigua, cum pulsu post pastum frequentiori.

O. II. REMITTENTES.

Pyrexia pluries in decursu morbi crescit et decrescit, non omnino recedit, typus saepe confusus.

84 G. VI. AMPHIMERINA.

Remiffio quotidianae typum fervat. Exacerbationes cum horrore.

85 G. VII. TRITÆOPHYA.

Remiffionis typus tertianarius, frigus fere nullum.

86 G. VIII. TETARTOPHYA.

Remiffio quartanae typum fervans.

O. III. INTERMITTENTES.

Pyrexia plures in decurfu aegritudinis deferit et recurrit, cum intervallis lucidis.

87 G. IX. QUOTIDIANA.

Acceffus fimiles quolibet die accidunt.

88 G. X. TERTIANA.

Acceffus fimiles alternis diebus revertuntur.

89 G. XI. QUARTANA.

Acceffus fimiles duobus interpofitis diebus redeunt.

90 G. XII. ERRATICA.

Acceffus fimiles diftantes ab invicem pluribus quam quatuor diebus, aut typi omnino incerti.

CL. III. PHLEGMASIÆ *Galeni.*

Pyrexia continua vel remittens cum interna inflammatione, vel cum exanthematis.

O. I. EXANTHEMATICÆ.

Eruptiones cutaneae cum pyrexia ſaepius maligna, quandoque lenta.

G. I. PESTIS. 91

Eruptio bubonum, anthracum, pyrexia typhodes.

G. II. VARIOLA, *Haly Abbatis, Jouberti*, et *antiquorum.* 92

Eruptio puſtularum phlegmonodearum in ſuppurationem tendentium.

G. III. PEMPHIGUS. 93

Eruptio phlyctaenarum avellanae circiter magnitudine ſero dilute flavo turgidarum.

G. IV. RUBEOLA, ſic primitus nominata a traductoribus *Haly Abbatis* Practicae, lib. 3. cap. I. de Variolae et Rubeolae Medela. 94

Eruptio papularum in ſquamulas furfuraceas abeuntium. Praecedunt tuſſis ſicca, ſternutatio, lachrymatio, et febris catarrhalis.

95 G. V. MILIARIS.

Eruptio phlyctaenarum milii ſemini non majorum.

96 G. VI. PURPURA.

Eruptio maculoſa purpurea, livida, vel atra, indolens, cum typho vel remittente febre.

97 G. VII. ERYSIPELAS.

Eruptio erythematis cum ſynocha febre.

98 G. VIII. SCARLATINA.

Eruptio maculoſa, rubra, pruriens, papuloſa, lata, parum uniformis, in ſquamulas furfuraceas abiens, ſed ſine praeludio catarrhali, et ſaepe ad ſecundam tertiamve vicem ſe prodens ac recondens viciſſim.

99 G. IX. ESSERA.

Eruptio ut plurimum apyreta, ſuberyſipelatoſa, ſubito accedens per vices et recedens.

G. X. APHTHA. 100

Eruptio puſtuloſa, phlyctaenodes, et ulceroſa, in ore aut pudendis.

O. II. MEMBRANACEÆ.

Pyrexia magna typo ſynochae vel ſynochi cum dolore viſceris cujuſdam.

G. XI. PHRENITIS. 101

Dolor capitis, delirium audax, vis artuum, pulſuſque major, pyrexia acuta.

G. XII. PARAPHRENESIS. 102

Symptomata phrenitidis et peripneumoniae.

G. XIII. PLEURITIS. 103

Dolor lateris, reſpiratio et pulſus frequens, tuſſis.

G. XIV. GASTRITIS. 104

Dolor epigaſtrii, nauſea, vomituritio, febris typhodes, vel remittens maligna.

G. XV. ENTERITIS. 105

Dolor circa umbilicum vehemens, cum me-

teorifmo, pyrexia acuta, ileo, vel dyfenteria.

106 G. XVI. EPIPLOITIS.

Dolor circa hypogaftrium, et umbilicum juxta epiploi extenfionem.

107 G. XVII. METRITIS.

Dolor et tumor in regione et extenfione uteri ac lumbis et inguinibus cum febre.

108 G. XVIII. CYSTITIS.

Dolor, tumor, tenfio hypogaftrii, cum dyfuria vel ifchuria.

O. III. PARENCHYMATOSÆ.

Dolor obtufus, calor et tumor in vifceribus farctis, non facciformibus, cum pyrexia acuta, fuppurationis apparatu.

109 G. XIX. CEPHALITIS.

Febris acuta cum delirio fomnolento, et carphologia.

110 G. XX. CYNANCHE.

Dolor gutturis cum dyfpnoea ftrangulante, dyfphagia, et pyrexia acuta.

G. XXI. CARDITIS. 111

Dolor ſub ſterno, pulſus inaequalis, frequens, palpitatio, et cardialgia, cordis anxietas.

G. XXII. PERIPNEUMONIA. 112

Pyrexia acuta, dyſpnoea gravis, gravativus pectoris dolor, tuſſis cruenta, pulſus mollis.

G. XXIII. HEPATITIS, *Galeni* I. Epid. Comm. 3. 113

Dolor, tenſio, calor in regione hepatis, cum pondere, tuſſi ſicca, reſpiratione difficili.

G. XXIV. SPLENITIS. 114

Dolor, tumor in regione lienis, tactum vix tolerans, cum febre ut plurimum remittente.

G. XXV. NEPHRITIS. 115

Dolor acutus in regione renum juxta ureteres in veſicam directus, cum febre acuta, dyſuria, iſchuriave, &c.

CL. IV. SPASMI.

Contractio invita, conftans vel interpolata, mufculorum organis locomotivus, non vitalibus infervientium.

O. I. TONICI PARTIALES.

Rigiditas et immobilitas artus vel organi determinati.

116 G. I. STRABISMUS.

Oculi fpafmus axium opticorum divergentiam inferens.

117 G. II. TRISMUS.

Maxillae inferioris fpafmus tonicus, vel clonicus.

118 G. III. OBSTIPITAS.

Colli fpafmus tonicus, capitis nativam mobilitatem et directionem mutans.

119 G. IV. CONTRACTURA.

Artus cujufdam, ut brachii, vel cruris, conftans, diuturna, rigiditas fenfim exorta.

G. V. CRAMPUS. 120

Subitanea, fugax, dolorifica mufculi rigiditas.

G. VI. PRIAPISMUS. 121

Penis injucunda rigiditas.

O. II. TONICI GENERALES.

Rigiditas totius fere corporis.

G. VII. TETANUS. 122

Spafmus generalis fubito ortus cum dyfpnoea.

G. VIII. CATOCHUS. 123

Spafmus generalis fenfim factus fine dyfpnoea.

O. III. CLONICI PARTIALES.

Agitatio invita et coacta cujufdam organi, vel artus, cujus motivum non percipitur.

G. IX. NYSTAGMUS. 124

Spafmus clonicus oculi, palpebraeve.

G. X. CARPHOLOGIA. 125

Motus velut convulfivus manuum, quo ae-

gri floccos e veſtibus evellere, paleas colligere, muſcas venari, &c. videntur.

126 G. XI. PANDICULATIO.

Diſtenſio ſemivoluntaria plurium vel omnium ſucceſſive membrorum, ut plurimum cum oſcitatione.

127 G. XII APOMYTTOSIS.

Succuſſio cutis et capitis tremula, violenta, cum expiratione ſonora, quaſi ſtertoroſa.

128 G. XIII. CONVULSIO.

Agitatio invita artus vel muſculi brevis et ſuperſtite in paroxyſmis animae functionum exercitio.

129 G. XIV. TREMOR.

Artus alterna per itus et reditus frequentes motitatio cum movendi facultate concurrens.

130 G. XV. PALPITATIO.

Pulſatio in regione cordis pulſui arteriarum numero, minime vero intenſitate, reſpondens.

G. XVI. CLAUDICATIO. 131

Inter gradiendum cruris motus, quo centrum gravitatis trunci ſenſibiliter, dextrorſum vel ſiniſtrorſum transfertur.

O. IV. CLONICI GENERALES.

Spaſmi clonici vel totius corporis, vel ad plures partes extenſi.

G. XVII. RIGOR. 132

Totius cutis ſuccuſſio frigorifera.

G. XVIII. ECLAMPSIA. 133

Artuum vel muſculorum plurimorum ſpaſmus clonicus acutus, cum ſenſuum obſcuratione.

G. XIX. EPILEPSIA. 134

Spaſmus clonicus, periodicus, chronicus artuum, cum ſenſuum obſcuratione.

G. XX. HYSTERIA. 135

Artuum, organorumque etiam internorum ſpaſmus clonicus, tonicuſve, paroxyſmis fugacibus leviter variantibus, cum mortis formidine intenſiſſima.

136 G. XXI. SCELOTYRBE.

Motus ſemivoluntarius vel unius lateris, vel totius corporis, inter gradiendum, geſticulationem, aut ridiculam hiſtrionis feſtinationem referens.

137 G. XXII. BERIBERIA.

Motus gradientium genua retrahens cum tremore, formicationis ſenſu, vocis raucedine, Indis familiaris.

CL. V. ANHELATIONES.

Agitatio invita, defatigans, muſculorum pectoris, unde reſpiratio difficilis, frequens, ſine febre acuta.

O. I. SPASMODICÆ.

Inſultus fugaces, ſed ſaepius iterati ſpaſmodicorum motuum pectoris cum exſpiratione ſonora.

G. I. EPHIALTES. 138

Anhelatio difficilis, querula, cum inſomnio terrifico.

G. II. STERNUTATIO. 139

Concuſſio violenta pectoris, cum exſpiratione veloci narium interiora everrente et ſonora.

G. III. OSCEDO. 140

Diutina lenta profunda inſpiratio, ore hiante, ſaepius cum pandiculatione.

G. IV. SINGULTUS. 141

Concuſſio diaphragmatis cum inſpiratione ſubito interrupta, ſonora.

142 G. V. TUSSIS.

Concuſſio ſonora, violenta pectoris cum exſpiratione ad pulmonem a quodam obice liberandum.

O. II. OPPRESSIVÆ.

Non fugaces, ſed conſtantes reſpirandi difficultates, cum pectoris non raro oppreſſione frequenti anhelitu, difficultate illius ſuſpendendi, ſine metu ſuffocationis.

143 G. VI. STERTOR.

Reſpiratio inter inſpirandum, ſonum gravem tremulum, in gutture edens, ſaepe cum alterno ſibilo.

144 G. VII. DYSPNOEA.

Difficultas reſpirandi chronica, non intermittens, ſine ſignis hydrothoracis vel empyematis.

145 G. VIII. ASTHMA.

Difficultas reſpirandi periodice recurrens chronica.

146 G. IX. ORTHOPNOEA.

Praeceps ut plurimum et acuta reſpirandi difficultas.

G. X. ANGINA. 147

Difficultas reſpirandi, cum ſenſu obicis in gutture, et ſaepe deglutitione difficili, ſine phlegmaſia.

G. XI. PLEURODYNE. 148

Pectoris, laterifve dolor pungitivus cum reſpirandi difficultate citra phlegmaſiam acutam.

G. XII. RHEUMA. 149

Difficultas reſpirandi cum ſenſu gravitatis in pectore, quam comitantur vel praecedunt coryza, ſternutatio, raucedo, &c.

G. XIII. HYDROTHORAX. 150

Difficultas reſpirandi decubitu horizontali aucta, cum faciei pallore, manuum et pedum oedemate, ſymptomatis ephialticis, alterutrius brachii ſtupore et aegritudine chronica non remittente.

G. XIV. EMPYEMA. 151

Symptomata hydrothoracis, praegreſſa pulmonis inflammatione ſuppurata et comitante febre hectica.

CL. VI. DEBILITATES.

Impotentia clare et diſtincte ſentiendi, appetendi, conſueta vi artus organave movendi, necnon imaginandi, vigilandi, &c.

O. I. DYSÆSTHESIÆ.

Impotentia clare ac diſtincte ſentiendi ſine ſopore.

152 G. I. CATARACTA.

Viſus debilitas ob maculam opacam pone pupillam.

153 G. II. CALIGO.

Viſus debilitas obicibus opacis citra pupillam poſitis.

154 G. III. AMBLYOPIA.

Viſus debilitas reſpective ad ſitum, gradum lucis, diſtantiam objecti, oculis pellucidis.

155 G. IV. AMAUROSIS.

Viſus debilitas abſoluta ſine ulla organorum opacitate inaſſueta.

G. V. ANOSMIA. 156

Odoratus debilitas aut olfaciendi impotentia.

G. VI. AGHEUSTIA. 157

Guſtus debilitas aut guſtandi impotentia.

G. VII. DYSECÆA. 158

Auditus debilitas obicibus extra labyrinthum poſitis.

G. VIII. PARACUSIS. 159

Voces articulatas diſtincte audiendi difficultas vel impotentia.

G. IX. COPHOSIS. 160

Sonos etiam ſimplices percipiendi vel audiendi difficultas vel impotentia, obice intra vel ultra labyrinthum poſito.

G. X. ANÆSTHESIA. 161

Tactus in toto corpore debilitas vel obſcuritas ſine ſtupore et ſopore.

O. II. ANEPITHYMIÆ.

Appetituum ſenſitivorum debilitas notabilis, vel ſuppreſſio inſolita ſine ſopore.

162 G. XI. ANOREXIA.

Appetitus eſculentorum ſuppreſſio ſeu famis feriatio.

163 G. XII. ADIPSIA.

Appetitus potulentorum ſuppreſſio ſeu ſitis feriatio.

164 G. XIII. ANAPHRODISIA.

Appetitus venereorum, ſeu libidinis ſuppreſſio.

O. III. DYSCINESIÆ.

Impotentia motus ac ſaepe ſenſus in organis libertati ſubditis, ut lingua, larynge, artubus.

165 G. XIV. MUTITAS.

Voces articulatas edendi impotentia.

166 G. XV. APHONIA.

Plenaria vocis ſuppreſſio, citra ſtuporem et ſyncopem.

167 G. XVI. PSELLISMUS.

Quaſdam ſyllabas literaſve pronunciandi impotentia.

G. XVII. PARAPHONIA. 168

Vocem ſolitam edendi impotentia.

G. XVIII. PARALYSIS. 169

Motus aut tactus, vel utriuſque in uno tantum artu debilitas.

G. XIX. HEMIPLEGIA. 170

Debilitas motus aut tactus vel utriuſque in alterutro corporis latere.

G. XX. PARAPLEXIA. 171

Debilitas ſenſus et motus in dimidio corporis tranſverſim ſumpti.

O. IV. LEIPOPSYCHIÆ.

Motuum, viriumque vitalium debilitas.

G. XXI. ASTHENIA. 172

Totius corporis gradaria ſeu ſucceſſiva debilitas, ſenſubus integris.

G. XXII. LEIPOTHYMIA. 173

Virium muſcularium totius corporis ſubitanea imminutio, pulſu ſuperſtite.

174 G. XXIII. SYNCOPE.

Motuum vitalium subitanea debilitas cum frigore, pallore, sensuumque obscuratione.

175 G. XXIV. ASPHYXIA.

Omnium motuum et sensuum apparens cessatio mortem fere referens.

O. V. COMATA.

Sensus omnis, appetitus, motus liberi, phantasiae, memoriaeque feriationes.

176 G. XXV. CATALEPSIS.

Status soporosus cum artuum flexilitate et ad quosvis novos situs retinendos aptitudine.

177 G. XXVI. ECSTASIS.

Status soporosus a gravi pathemate subito ortus, aegrum in eodem situ quo prehensus est retinens, sine aptitudine cataleptica.

178 G. XXVII. TYPHOMANIA.

Apparens sopor cum pervigilio reali, vel sopor levis e quo aegri facile excitantur cum delirio comitante.

G. XXVIII. LETHARGUS. 179

Status ſoporoſus facile excitabilis cum ſummo imaginationis et memoriae torpore ac febre.

G. XXIX. CATAPHORA. 180

Status ſomnolentus facile excitabilis ſine febre, delirio, et oblivione.

G. XXX. CARUS. 181

Sopor profundus ſine ſtertore.

G. XXXI. APOPLEXIA. 182

Sopor profundiſſimus cum ſtertore vel ſonora reſpiratione.

CL. VII. DOLORES.

Cujusvis experientia cognoscendi, nulla definitione distincte explicabiles sunt.

O. I. VAGI.

Dolores et molestiae vagae saepius universales aut cutaneae ad phlegmasias non referendae.

183 G. I. ARTHRITIS.

Articulorum dolor spontaneus periodicus.

184 G. II. OSTOCOPUS, *Gorraei* definit:

Ossium dolor non erraticus et internus in artubus.

185 G. III. RHEUMATISMUS.

Dolor diuturnus in parte carnosa artuum.

186 G. IV. CATARRHUS.

Collo vicinarum partium dolor a frigore suscepto, cum tussi, coryza, &c.

G. V. ANXIETAS. 187

Moleſtia quae ad continuam loci mutationem cogit.

G. VI. LASSITUDO. 188

Moleſtia cum debilitate quae ad quietem invitat.

G. VII. STUPOR. 189

Moleſtia quae ſenſum tactus obſcurat.

G. VIII. PRURITUS. 190

Moleſtia quae ad ſcalpendum nos cogit.

G. IX. ALGOR. 191

Moleſtia qualis a ſummo aëris frigore excitatur.

G. X. ARDOR. 192

Moleſtia qualis a ſummo aëris calore producitur.

O. II. DOLORES CAPITIS.

Scilicet vel capillitii vel faciei.

G. XI. CEPHALALGIA. 193

Gravativus capitis dolor.

194 G. XII. CEPHALÆA.

Periodicus, diuturnus tenſivus capitis dolor.

195 G. XIII. HEMICRANIA.

Dolor alterutrius lateris frontis.

196 G. XIV. OPHTHALMIA.

Dolor oculi cum rubore, lucis intolerantia et lachrymatione.

197 G. XV. OTALGIA.

Dolor aurium.

198 G. XVI. ODONTALGIA.

Dolor maxillarum dentiumve.

O. III. DOLORES PECTORIS.

Dolores cordis et oeſophagi, anhelationis expertes.

199 G. XVII. DYSPHAGIA.

Moleſtia deglutitionem impediens ſine notabili reſpirationis laeſione.

200 G. XVIII. PYROSIS.

Senſus ardoris in ventriculo et oeſophago ſine febre acuta.

G. XIX. CARDIOGMUS. 201

Gravis pertinaxque moleſtia in praecordiis, cum ſenſu ponderis et magnae molis pulſantis a minimo motu increſcens.

O. IV. DOLORES Abdominales Interni.

G. XX. CARDIALGIA. 202

Moleſtia in ſtomacho ſyncopem minitans.

G. XXI. GASTRODYNIA. 203

Quicumque dolor notabilis et conſtans in regione ſtomachi, qui continua animi defectione non ſtipatur ut cardialgia, nec pyrexia ut gaſtritis.

G. XXII. COLICA. 204

Dolor inteſtinorum.

G. XXIII. HEPATALGIA. 205

Moleſta ſenſatio, gravativa, tenſiva, aut alia quaevis in regione hepatis, ſine pyrexia acuta.

206 G. XXIV. SPLENALGIA.

Dolor aut moleſtia in regione lienis ſine pyrexia acuta.

207 G. XXV. NEPHRALGIA *Zwingeri.*

Dolor lumbi alterutrius ureteris ductum ſequens, cum nauſea, teſtis retractione in viris, cruris ſtupore in foeminis, &c.

208 G. XXVI. DYSTOCIA.

Dolor uterinus in gravidis cum conatibus parturitionis.

209 G. XXVII. HYSTERALGIA *Montalti.*

Dolor uteri ſine niſu parturitionis.

O. V. DOLORES Externi et Artuum.

210 G. XXVIII. MASTODYNIA.

Dolor mammarum.

211 G. XXIX. RACHIALGIA *Aſtrucii.*

Dolor abdominis et ſpinae dorſi in brachiorum paralyſin aut convulſiones deſinens.

212 G. XXX. LUMBAGO.

Dolor lumborum corporis erectionem impediens.

G. XXXI. ISCHIAS. 213

Pelvis et coxendicis dolor claudicationem ſaepius inducens.

G. XXXII. PROCTALGIA. 214

Dolor podicis citra teneſmum.

G. XXXIII. PUDENDAGRA. 215

Dolor genitalium citra dyſuriam.

CL. VIII. VESANIÆ.

Error in imaginatione, appetitu, vel judicio

O. I. HALLUCINATIONES.

Errores imaginationis ſalvo intellectu ab or-
ganorum externorum vitio.

216 G. I. VERTIGO.

Objecta licet quieſcentia e loco moveri ve
in gyrum verſari nobis videntur. Ip
aeger ſibi quandoque nutare videtur.

217 G. II. SUFFUSIO.

Objectorum, quae non ſunt, imaginaria viſi

218 G. III. DIPLOPIA.

Objectum duplicatum vel multiplicatum ap-
paret.

219 G. IV. SYRIGMOS.

Auditio imaginaria ſoni, cujus nullum eſt ex-
tra aures principium.

220 G. V. HYPOCHONDRIASIS.

Morbus diuturnus quo affectus ſe in mort

periculo verſari ex ructu, palpitatione, aliiſque levidenſibus malis, imaginatur.

G. VI. SOMNAMBULISMUS. 221

Somniantes e lecto ſurgunt, vigilantium munia exſequuntur, et ſe ſaepe diverſis periculis exponunt.

O. II. MOROSITATES.

Cupiditates aut averſationes depravatae.

G. VII. PICA. 222

Alimentorum conſuetorum averſatio, cum inaſſuetorum, ſaniſque inſalubrium, appetitu.

G. VIII. BULIMIA. 223

Appetitus eſculentorum copiae majoris quam quae digeri poſſit.

G. IX. POLYDIPSIA. 224

Appetitus majoris ſolito copiae potulentorum.

G. X. ANTIPATHIA. 225

Quorundam objectorum tanta averſatio ut ex

eorum visu, vel olfactu aeger gravia symptomata patiatur.

226 G. XI. NOSTALGIA.

Parentum patriaeve tanta cupiditas, ut hac non expleta aeger gravi morbo decumbat.

227 G. XII. PANOPHOBIA.

Summus pavor inter dormiendum sine causa evidenti.

228 G. XIII. SATYRIASIS.

Effraenis, impudensque veneris cupiditas cum libidinosa penis tentigine.

229 G. XIV. NYMPHOMANIA.

In foeminis effraene veneris desiderium.

230 G. XV. TARANTISMUS.

Effraenis choreas agendi, vel saltandi cupiditas.

231 G. XVI. HYDROPHOBIA.

Effraenis potulentorum aversatio, saepius a morsu animalis rabidi.

O. III. DELIRIA.

Errores mentis judicantis.

G. XVII. PARAPHROSYNE. 232

Delirium fugax, a veneno, aut altero morbo dependens.

G. XVIII. AMENTIA. 233

Delirium univerſale mite, ſine furore et audacia, cum morbo diuturno.

G. XIX. MELANCHOLIA. 234

Delirium particulare mite, cum moerore, ac morbo diuturno.

G. XX. MANIA. 235

Delirium univerſale cum furore, vel audacia et morbo diuturno.

G. XXI. DÆMONOMANIA. 236

Delirium melancholicum, quod vulgo diaboli potentiae tribuitur.

O. IV. V. SANIÆ ANOMALÆ.

Morbi prioribus affines.

G. XXII. AMNESIA. 237

Omnis memoriae feriatio.

G. XXIII. AGRYPNIA. 238

Pervigilium continuum immodicumve.

CL. IX. FLUXUS.

Ejectio fluidorum aut contentorum, quae quantitate, qualitate, desuetudine notabilis est.

O. I. SANGUIFLUXUS.

Sanguinis vel sanguinolentae materiae ejectio sine alvi fluxu.

239 G. I. HÆMORRHAGIA.

Fluxus sanguinis e naribus.

240 G. II. HÆMOPTYSIS.

Sanguinis expectoratio cum tussi sine pyrexia acuta.

241 G. III. STOMACACE.

Fluxus sanguinis e gingivis saepius foetidis, putridisve.

242 G. IV. HÆMATEMESIS.

Sanguinis rejectio ex oesophago cum vomitorio conatu.

G. V. HÆMATURIA. 243

Sanguinis fluidive rubri per vias urinarias emiſſio.

G. VI. MENORRHAGIA. 244

Sanguinis per uterum aut vaginam fluxus vitioſus.

G. VII. ABORTUS. 245

Foetus immaturi, ſaepius cum menorrhagia ex utero excluſio.

O. II. ALVIFLUXUS.

Materierum in primis viis contentarum vitioſa per os aut anum rejectio.

I. *Alvifluxus ſanguinolenti.*

G. VIII. HEPATIRRHOEA. 246

Alvifluxus per inferiora ſeroſo-cruentus nec ater nec torminoſus.

G. IX. HÆMORRHOIS. 247

Fluxus cruentus, ex podice, vel recto mariſcis ruptis obſito.

248 G. X. DYSENTERIA.

Frequens torminosa, saepe tenesmodes, foecum cruentarum per inferiora dejectio.

249 G. XI. MELÆNA.

Fluidi atri per superiora, vel inferiora frequens rejectio.

II. *Alvifluxus non sanguinolenti.*

250 G. XII. NAUSEA.

Inanis vomendi conatus, et flatus tantum per os emissio; affinis est aeri fluxibus.

251 G. XIII. VOMITUS.

Palpabilium materierum, non cruentarum, facta per os, oesophagumque rejectio frequens.

252 G. XIV. ILEUS.

Atrox circa epigastrium dolor, seu gastrodynia, alvi constipatio, et foeculentae demum materiae vomitio.

253 G. XV. CHOLERA.

Vomitio biliosa aut acris assidua et diarrhoea violenta cum dolore abdominis, virium prostratione et non raro suratum crampis.

G. XVI. DIARRHOEA. 254

Excrementitiorum humorum frequens, vel intempeſtivo dejectio.

G. XVII. COELIACA. 255

Albeſcentium, aut chilacearum materierum dejectio.

G. XVIII. LIENTERIA. 256

Celeris ſtatim a paſtu facta ingeſtorum, vix mutatorum dejectio.

G. XIX. TENESMUS. 257

Muci pauci frequens dejectio cum intenſa dejiciendi cupiditate, et aſſiduo conatu.

O. III. SERIFLUXUS.

Fluxus quivis nec cruentus nec alvinus.

G. XX. EPHIDROSIS *Hippocratis.* 258

Sudoris quantitate, qualitate, intempeſtivitate peccantis effluxus.

G. XXI. EPIPHORA. 259

Vitioſus ex oculis humoris lachrymalis, ſebacei, vel purulenti effluxus.

260 G. XXII. CORYZA, *Hippocr. Gorræi.* Def. Med.

Humoris ſeroſi, mucoſive e naribus effluxus ſine ozæna, ſæpius cum gravedine.

261 G. XXIII. PTYALISMUS.

Salivae vel muci ſine expectoratione ac vomitione ex ore effluxus, aut emiſſio.

262 G. XXIV. ANACATHARSIS, *Hippocr. Galen.* in Aph. 8. lib. 5.

Muci, lymphae, vel cujuſcumque humoris facta cum tuſſi expectoratio conſtans et notabilis.

263 G. XXV. DIABETES.

Subito poſt paſtum potulentorum cum magna ſiti per urinae vias, emiſſio.

264 G. XXVI. ENURESIS.

Involuntaria, doloris et ardoris expers, mictio.

265 G. XXVII. DYSURIA.

Difficilis et dolorifica, ſaepius ardens, urinae immiſſio.

266 G. XXVIII. PYURIA.

Purulentae, albeſcentis, aut viſcido-mucoſae materiei mictio.

G. XXIX. LEUCORRHOEA, *Caſtell.* 267
Lex. *Bonet.* Anat. Pr. Lib. 3.

Seroſo-flavae, vel puriformis materiae ex utero delapſus.

G. XXX. GONORRHOEA. 268

Stillicidium fluidi ſeminalis ex urethra, aut ex vagina.

G. XXXI. DYSPERMATISMUS, *D. Cuſſon.* 269

Seminis in actu venereo ſtillatitia, tarda, impedita, et ad generationem inſufficiens emiſſio.

G. XXXII. GALACTIRRHOEA. 270

Stillicidium lactis ex mammis.

G. XXXIII. OTORRHOEA, *Linn.* gen. 271

Fluxus ex auris cavo, ambitu, aut parte poſtica.

O. IV. AERIFLUXUS.

Flatus, halituſve vitioſa emiſſio.

272 G. XXXIV. FLATULENTIA.

Flatuum ex primis viis per ſuperiora aut inferiora frequens rejectio borborygmis ſtipata.

273 G. XXXV. ÆDOPSOPHIA.

Flatuum per urethram, vaginam, vel uterum emiſſio.

274 G. XXXVI. DYSODIA.

Miaſmatum foetidorum exhalatio.

CL. X. CACHEXIÆ.

Coloris, figurae, molis in corporis habitu depravatio.

O. I. MACIES.

Corporis partium mollium extenuatio.

G. I. TABES. 275

Macies cum amphimerina lenta ſine tuſſi.

G. II. PHTHISIS, *Graec.* 276

Corporis emaciatio cum amphimerina lenta, tuſſi, dyſpnoea, et utplurimum puris ſputo.

G. III. ATROPHIA. 277

Macies ſine febre.

G. IV. ARIDURA, *Etmulleri.* 278

Macies unius tantum partis.

O. II. INTUMESCENTIÆ.

Deformitas a volumine adaucto.

279 G. V. POLYSARCIA.

Intumefcentia univerfalis ab adipe molefta et corporis agilitatem minuens.

280 G. VI. PNEUMATOSIS.

Elaftica et flatulenta cutis intumefcentia.

281 G. VII. ANASARCA.

Cutis totius intumefcentia, mollis, pallida, non elaftica.

282 G. VIII. PHLEGMATIA.

Artuum inferiorum turgefcentia mollis, non elaftica, cuti concolor, indolens.

283 G. IX. PHYSCONIA.

Intumefcentia abdominis a partibus folidis fine gravitate et fluctuatione.

284 G. X. GRAVIDITAS.

Intumefcentia abdominis ab hypogaftrio incipiens, opus generationis fubfequens et partu terminanda.

O. III. HYDROPES PARTIALES.

Tumores majores fed non univerfales, a flui-

do intra cavum capitis, abdominis, uteri, vel veſicae contento.

G. XI. HYDROCEPHALUS. 285

Tumor capitis, facie ſaepius excepta, mollis aut elaſticus, a fluidi intra ipſum congeſtione.

G. XII. PHYSOCEPHALUS. 286

Tumor totius capitis tenſus elaſticus ſub digito crepitans.

G. XIII. HYDRORACHITIS, *Morgagni.* 287

Tumor cyſticus ſero turgidus ex hiatu vertebrarum lumbarium in recens natis protuberans cum anaeſtheſia.

G. XIV. ASCITES. 288

Hydrops totius abdominis a fluido non elaſtico, ſeu gravis et fluctuoſus.

G. XV. HYDROMETRA. 289

Hypogaſtrii in mulieribus ſucceſſive creſcens tumor, uteri figuram referens, preſſioni cedens, fluctuanſve, ab iſchuria et graviditate diverſus.

290 G. XVI. PHYSOMETRA.

Conſtans, permanenſque tumor levis, elaſticus, uteri figuram, et ſedem referens in mulierum hypogaſtrio.

291 G. XVII. TYMPANITES.

Hydrops totius abdominis a flatu, ſeu elaſticus et levis.

292 G. XVIII. METEORISMUS.

Inflatio flatulenta, vel epigaſtrii, vel in morbo acuto ipſius abdominis.

293 G. XIX. ISCHURIA.

Tumor hypogaſtrii ex urinae retentione ſaepius intra veſicam.

Species ſunt.

1. Iſchuriae renales.

Iſchuria (*Nephritica*) a renum inflammatione, S. ſp. 1. *Schacht.* Inſtitut. med. pract. lib. VIII. cap. I. et VIII. *Gort.* Syſt. prax. med. de iſchur. *Fabric. Hildan.* de lithot. cap. IV. *Leal a Fonte*, Conſ. 59. *Bonet.* Sepulchr. lib. III. ſect. XXIV. obſ. IV. § 3. *Schenck.* lib. III. de iſchur. falſ. cap. IV. et V. *Etmuller* Coll. pract. pag. 994.

Iſchuria (*Nephrolithica*) a renum calculo, S. ſp.

2. *Schacht.* lib. citat. cap. II. et VIII: *Gort.* lib. citat. de morb. renum. *Car. Pison.* de morb. a colluv. serof. *Schenck.* de ischur. *Bonet.* Sepulchr. de urin. suppress. et Medic. septentrional. de ischur.

Ischuria (*Nephroplethorica*) renalis a plethora, S. sp. 3. *River.* Cent. I. obs. 1. et 89. *Etmull. Schacht.* loco citat. *Gaub.* Pathol. de vit. mict. *Ludwig.* Instit. med. clin. *Seb. Nasii* Specul. method. med. pag. 167.

Ischuria (*Lunatica*) renalis lunatica, S. sp. 4. *Tulp.* Obs. med. lib. II. cap. 49.

Ischuria (*Nephrospastica*) renalis spasmodica, S. sp. 5. *Schacht. Gort.* lib. citat. *Sydenh.* Disser. epist. tom. 1. *Raulin* des malad. vapor. Mem. de l'Acad. R. des sc. ann. 1715.

Ischuria (*Nephrelmintica*) renalis verminosa, S. sp. 6. *Gort.* lib. citat. *Gaub.* Pathol. de vit. mict.

Ischuria (*Nephrothromboides*) renalis a sanguine congrumato, S. sp. 7. *Mercat.* de morb. intern. cur. cap. 12. *Etmull.* de laes. urin. secret. pag. 314. *Fernel.* Pathol. lib. VI cap. 13. *Gort. Gaub.* loc. citat.

Ischuria (*Nephropyica*) a renum purulentia, S. sp. 8. *Schenck.* lib. III. de ren. tumorib. *Gort. Gaub.* loc. citat. *Bonet.* Sepulchr. de urin. suppress. *Sal. Divers.* de affect. particularib. cap. 14.

Iſchuria (*Nephrophlegmatica*) renalis pituitoſa ſeu mucoſa, S. ſp. 9. *Sal. Diverſ.* loc. citat. *Graſii* Ephem. natur. cur. ann. III. obſ. 212. *Schacht. Gort. Gaub. Mercat.* loc. citat. *Varand.* de ren. affect. *Bonet.* Sepulchr. de iſchur. obſ. IV. V.

Iſchuria (*Nephroplegica*) renalis paralytodea, S. ſp. 10. *Sal. Diverſ. Mercat.* loc. citat. *Horſt.* tom. II. lib. IV. obſ. 49. *Marcel. Donat.* Hiſtor. med. mirab. lib. IV. cap. 28. *Barthol.* Cent. IV. epiſt. 18. 38. 39. *Hoechſtet.* Obſ. Dec. V. caſ. 20. *Claud.* Chaptal. pract. Monſpel.

Iſchuria (*Suppleta*) renalis ab alia evacuatione ſuppleta, S. ſp. 11.

a. A diarrhoea et ſudore, *Marcell. Donat.* Hiſt. med. mirab. lib. IV. cap. 27. *Schenck.* lib. III. de diabete, obſ. 9.

b. Ab otorrhagia, *Sennert.* ex plat. pract. lib. III. part. VIII. Sect. II. cap. 9.

c. A perſpiratione, *Vandermond.* Journ. de med. tom. IV.

d. A ſudore, *Vandermond.* Journ. de med. tom. X.

2. Iſchuriae uretericae.

Iſchuria (*Ureteritica*) ureteritica inflammatoria, S. ſp. 12. *Sal. Diverſ.* loc. citat. *Ludwig.*

Inſtit. clin. *Gaub.* Pathol. de vit. mict. *Schacht.* Inſtit. pract de iſchur. ſpur.

Iſchuria (*Ureterolithica*). Iſchuria ureterica calculoſa, S. ſp. 13. *Tulp.* Obſ. med. lib. II. cap. 45. *Monro* Eſſais d'Edinb. tom. VI. art. 68. *Bonet.* Sepulchr. lib. III. de urin. ſuppreſſ. *Schenck.* lib. III. de ureterib. *Sal. Diverſ.* loc. citat.

Iſchuria (*Uretero-thromboides*) Iſchuria ureterica, a ſanguinis grumo, S. ſp. 14. *Sal. Diverſ. Schacht. Gaub.* loc. cit. *Bonet.* Sepulchr. de urin. ſuppreſſ. obſ. I.

Iſchuria (*Uretero-phlegmatica*) ureterica a pituita, S. ſp. 15. *Gort.* Prax. med. ſyſt. *Schacht. Sal. Diverſ.* loc. citat. *Bonet* Sepulchr. de urin. ſuppreſſ. *Sebaſt. Naſ.* Spec. meth. med. loc. citat. *Epiphan. Ferdinand.* hiſt. 97.

Iſchuria (*Ureteropyica*) ureterica purulenta, S. ſp. 16. *Gort.* lib. cit. de ureter. morb. *Schacht. Sal.* loc. cit.

Iſchuria (*Ureteroſtomatica*) ab orificii ureterum inferioris clauſura, *Theod. Eller.* Miſcell. Berolin. Tom. IV. pag. 381. *Verdicr* cx noel. Mcm. de l'Acad. de chirurg. tom. II. obſ. 17. *Lieutaud.* Mem. dc l'Acad. R. des ſc. ann. 1753. *Franc. Sylv. Deleboe* Prax. med. lib. II. *Saltzmann.* Obſ. anat. pag. 62.

3. Iſchuriae veſicales.

Iſchuria (*Cyſtitica*) a veſicae inflammatione, S. ſp. 18. *Schacht.* Inſtit. practic. Mem. de l'Acad. R. des ſc. ann. 1704. 1753. *Boneti* Sepulchr. lib. III. de urin. ſuppreſſ. *Foreſt.* lib. XXV. obſerv. 27. 28. *Zacuti Luſitani* ex *Galeno*, Hiſt. med. princ. lib. II. Hiſt. 150.

Iſchuria (*Cyſtolithica*) a veſicae calculo, S. ſp. 19. *Tulpii* Obſerv. med. lib. IV. cap. 37. Eſſais d'Edinburg, tom. IV. *Foreſti* lib. XXV. obſ. 23. *Fabric. Hildani*, Cent. III. obſerv. 67. *Car. Piſonis* de morb. a colluv. ſeroſ. *Boneti* Sepulchret. de urin. ſuppreſſ. obſerv. X. &c.

Iſchuria (*Cyſtoſpaſtica*) a ſphincteris veſicae ſpaſmo, S. ſp. 20. *Mercati* de morb. intern. cur. lib. IV. cap. 22. *Sebaſ. Naſii* Specul. method. med. part. II. pag. 267. *Nenteri* de iſchur. *Schachtii*, *Gorterii*, *Gaubii*, *Varendaei*, loc. citat.

Iſchuria (*Cyſtoplegica*) a veſicae paralyſi, S. ſp. 21. *Lieutaud.* Compend. medic. de iſchur. *Zacut. Luſitan.* ex *Galeno* Hiſt. princ. hiſt. 140. *Mangeti* Biblioth. medic. pract. tom. IV. *Serane* Theſ. pro Reg. Cathedr. *Hollerii* de morb. intern. cap. 47. *Amat. Luſitan.* Cent. IV. cur. 10. *Pringle* Eſſais d'Edinburg, tom artic. 32.

Iſchuria (*Polyurica*) a veſica lotio diutius cohibito diſtenta, S. ſp. 22. *Halleri* Praelect. in *Boerhaave*, tom. II. § 384. pag. 336. *Foreſt.* lib. XXV. obſerv. 14. *Nenter.* de iſchuria. *Paraei* lib. XVI. cap. 48. *Sennert.* Pract. lib. III. part. VIII. ſect. 1. cap. 4. *Etmulleri*, *Riverii*, *Varandaei* de iſchur. &c.

Iſchuria (*Cyſtopyica*) veſicalis purulenta, *Felic. Plateri Mantiſ.* Obſ. 29. *Camerar.* Ephem. natur. curioſ. tom. II. *Zacuti Luſitani* ex *Galeno*, Hiſt. medic. princip. hiſt. 148. *Holterii* de morb. intern. cap 47. *Sebaſt. Naſii* Specul. method. med. part. 11. pag. 167. *Andre* des maladies de l'urethre, obſerv. 16. *Vandermonde* Journ. de med. tom. IX.

Iſchuria (*Cyſtothromboides*) veſicalis a ſanguinis grumo, S. ſp. 24. *Claudini* conſult. 141. *Fabric. Hildani* Cent. III. obſerv. 66. *Foreſti* lib. XXV. obſ. 20. *Zacuti Luſitani* ex *Galeno* Hiſt. med. princip. hiſt. 145. et ejuſdem Prax. med. admirab. lib. II. cap. 65. *Mercati* de morb. intern. cur. cap. 12.

Iſchuria (*Cyſtophlegmatica*) veſicalis a muco, S. ſp. 25. *Mercati* loc. citat. *Schacht.* Inſtit. medic. pract. lib. VIII. cap. 9. *Etmulleri* de iſchur. veſicat. *Amati Luſitani*, Cent. VI. cur. 12. *Zacuti Luſitani*, Prax. med. admirab.

lib. II. obſerv. 64. *Boneti* ex *Thom. Bartholin.* de urin. ſuppreſſ. obſerv. 17.

Iſchuria (*Ectopocyſtica*) a veſicae ectopia, S. ſp. 26.

a. Hernioſa, ſeu a cyſtocele, *Verdier* Mem. de l'Acad. de Chirurg. tom. II. obſerv. 4. 6. 9. 10. 14. *Felic. Plater.* obſerv. pag. 830.

b. Proptoica, ſeu ab exocyſte, *Verdier* ex Noel. lib. citat. obſ. 17.

Iſchuria (*Cyſtoproctica*) veſicalis ab inteſtino recto, ſcybalis, calculo, flatibus, inflammatione, abſceſſu, haemorrhoidibus turgente. *Dodonaei* Obſerv. medic. cap. 47. *Schenck.* lib. III. de iſchur. obſerv. 6. *Wepferi* Diſſert. de apopl. pag. 391. *Vandermonde* Journ. de med. tom. IX. pag. 261. *Boneti* Sepulchret. de urin. ſuppreſſ. obſerv. 18. § 4. *Schacht. Gaubii*, loc. citat.

Iſchuria (*Hyſterocyſtica*) veſicalis ab utero, S. ſp. 28.

a. Gravido, *Nordman.* Diſſert. de iſchur. gravidar. *Mauriceau*, lib. I. cap. XV. *Roderici a caſtro*, lib. II. cap. XV.

b. Parturiente, *Boneti* ex *Riolani* de urin. ſuppreſſ. *Vandermonde* ex *Daran.* Journ. de med. tom. V.

c. Hydropico, *Hippocrat.* de morb. mulier. lib. 12. *Sennerti* Pract. lib. IV. part. I. ſect. II. cap. X. XI. *Schenck.* lib. IV. de mol. falſ. *Schachtii*, *Gaubii*, loc. citat.

d. Tumoribus diſtento, *Gaubii, Schachtii,* loc. citat. *Sennerti* ibidem, ac ſupra, cap. XIII. *Knoeffelii,* E. N. C. ann. IV.

e. Prociduo, *Nordmann.* Diſſert. citata. *Sabatier* Mem. de l'Acad. de Chirurg. tom. III. *Sennerti* ibid. ac ſupra cap. XVI.

Iſchuria (*Atretarum*) urethrocyſtica a menſtruis in vagina retentis, S. ſp. 29. *Amyand* Tranſact. philoſ. ann. 1732. No 442. art. 8. pag. 45. *Schenck.* lib. IV. de part. genit. mulier. obſerv. 9. *Heiſter.* Chirurg. tom. II. pag. 951. *Aſtruc.* de morb. mulier. tom. I. lib. 1. cap. 5.

Iſchuria paradoxa, S. ſp. 30. *Morgagni* Epiſtol. *Le Clerc.* Journ. de med. Juill. 1755. p. 11.

4. Iſchuriae urethrales.

Iſchuria (*Perinaealis*) urethralis a perinaei tumore, S. ſp. 31. *Galen.* lib. de affect. loc. et ex eo *Zacuti Luſitan.* Hiſt. 149. *Vandermond* ex *Daran.* Journ. de med. tom. V. pag. 291. *Tulp.* Obſerv. med. lib. III. cap. X. *Foreſt* lib. XXVI. obſ. 2.

Iſchuria (*Urethrolithica*) a calculo urethrae impacto, S. ſp. 32. *Schmid.* Eph. nat. cur. decad. I. ann. VIII. obſ. 89. *Winckler.* ibid. tom. VI. obſ. 34. *Zacut. Luſitan.* Prax. med. admirab. lib. II. obſ. 66. 67. 68. *Tulp.* Obſer. med. lib. III. cap. VIII. *Bonet.* Sepulchr. de urin. ſup.

preſſ. obſ. 14. *Barthol.* cent. IV. epiſt. 5. *Heiſter.* Chirurg. tom. II. pag. 839.

Iſchuria (*Urethrophlegmatica*) a muco urethram infarciente, S. ſp. 33. *Bonet.* Sepulchr. et medic. ſeptent. *Manget.* Biblioth. med. pract. *Amat. Luſitan.* cent. V. obſ. 71. *Foreſt.* libr. XXV. obſ. 25. *Varand.* de iſchur. *Lud. Apin.* Eph. nat. cur. decad. III. ann. III. obſ. 69.

Iſchuria (*Urethrothromboides*) a ſanguinis grumo urethram opplente, S. ſp. 34. *Bonet.* Med. ſeptentrion. de iſchur. et ſepulchr. de urin. ſuppreſ. obſ. XI. *Foreſt.* lib. 25. obſ. 25.

Iſchuria (*Urethropyica*) a pure urethram obſtruente, S. ſp. 35. *Bonet.* Med. ſeptentr. de iſchur. *Foreſt.* Scholio modo citat. *Boerhaave* Praefat.

Iſchuria (*Urethrohymenodes*) a membrana in urethram impacta, S. ſp. 36. Hiſt. de l'Acad. R. des ſc. ann. 1714, hiſt. pag. 22.

Iſchuria (*Urethrelmintica*) urethralis verminoſa, S. ſp. 37. *Joan. Petr. Albreicht.* Vid. *Bonet.* Medicinam ſeptentrionalem de urin. cap. 31. et *Manget.* Biblioth. med. pract. tom. IV. de morb. urin. ſpectant. *Vandermonde* Journ. de med. Septembre 1758, pag. 245. *Joan Rhodii* Centur. 3. obſ. 36. Collect. Acad. tom. 3. pag. 497. obſ. 77.

Iſchuria (*Urethritica*) ab urethrae inflammatione, S. ſp. 38. *Hildan.* Cent. IV. obſ. 54. *Foreſt.*

de incert. urin. judiciis, lib. III. cap. 3. versus finem. *Varand.* de affectib. ren. et vesic. cap. VII. *Bonet.* Medic. septentr. de ischuria, cap. 1. No. V. *Goulard.* de malad. de l'urethre. *Heister.* Chirurg. tom. 2. pag. 838.

Ischuria (*Carunculosa*) a morbis, ut vocant, urethrae, S. sp. 39. *Amat. Lusitan.* cent. IV. cur. 19. Cent. V. cur. 48. *Sharp* Recherches critic. cap. IV. *Goulard.* des malad. de l'urethre. *Heister.* Chirurg. tom. II. pag. 834. *Andre* des maladies de l'urethre, passim.

Ischuria (*Hydroceelodes*) ab urethrae ruptura in scrotum hiante, S. sp. 40. *Joan. Lud. Apin.* Miscell. nat. cur. decad. III. ann. III. obs. 68.

Ischuria (*Cryptopyica*) a penis intra corpus retractione, S. sp. 41. *Fred. Hoffm.* Consult. de morb abdom. cas. 105.

Ischuria (*Peridesmica*) a vinculo strictiori peni injecto, S. sp. 42. *Bonet.* med. septentr. de Ischuria, cap. 1. No. VIII.

Ischuria (*Phimosica*) urethralis a phimosi, S. sp. 43. *Horst.* tom. II. lib. IV. pag. 274.; *Goulard.* de malad. de l'urethre, *Heist.* Chirurg. tom. II. pag. 818. *Bonet.* Sepulchr. de ischur. obs. XV.

Ischuria (*Aspadialis*) ab urethrae clausura, S. sp. 44. *Heister.* Chirurg. tom. II. pag. 818. et 951. *Horst.* tom. II. obs. 55. *Joan. Wieri* obs. pag. 221.; *Bonet.* Sepulchr. de urin. suppres. observ. XV. schol. et med. septentr. de ischur. cap. 2. § VI.

O. IV. TUBERA.

Tumores partium ſolidarum, non hydropici.

294 G. XX. RACHITIS.

Deformitas ex articulorum tumore duro, carnium marcore, capitis mole, cum ingenio praecoci, in puerulis.

295 G. XXI. SCROPHULA, *J. Allen.* Synopſis.

Tumor ſcirrhoſus glandularum colli, meſenteriique, cum labiis et naſo craſſioribus.

296 G. XXII. CARCINOMA.

Ulcera cancroſa cum doloribus lancinantibus.

297 G. XXIII. LEONTIASIS.

Papillae ſetaceae vel corniculatae cutim exaſperantes.

298 G. XXIV. MALIS.

Tumores ſaepius purulenti, vel ulcera, cum inſectis vermiforibus, paſſim enata.

299 G. XXV. FRAMBÆSIA.

Excreſcentia fungoſae, mori inſtar granuloſae ſaepius cum ulceribus, &c.

O. V. IMPETIGINES.

Morbi chronici ſaepius contagioſi qui cutis excreſcentias, tumores gregales, exulcerationes, cruſtas, &c. inducunt.

G. XXVI. SYPHILIS. 300

Poſt impurum concubitum ulcuſcula, porri, bubones, fici primo ut plurimum in genitalibus, praegreſſa non raro gonorrhoea, dein puſtulae cruſtoſae, dolores nocturni, exoſtoſes, caries, &c. in caeteris partibus.

G. XXVII. SCORBUTUS. 301

Stomacace cum maculis lividis, flavis, purpuro-violaceis potiſſimum tibiarum.

G. XXVIII. ELEPHANTIASIS. 302

Facies deformis tuberibus calloſis, ozaena, raucedo, cutis elephantina craſſa unctuoſa, in extremis artubus anaeſtheſia.

G. XXIX. LEPRA. 303

Tubercula calloſa, ſcabie majora, vel cruſtis et ſquamis diffuſa, herpetica, per cutem diſperſa, pruriginoſa.

304 G. XXX. SCABIES.

Puſtulae cruſtoſae, lentis magnitudine, pruriginoſae manus potiſſimum obſidentes.

305 G. XXXI. TINEA.

Cruſtae flavae vel griſeae, ulceroſae, per caput diſperſae.

O. VI. ICTERITIÆ.

Totius cutis color inaſſuetus ſine pyrexia acuta.

306 G. XXXII. AURIGO.

Oculorum et cutis flavedo ad auream vel aurantiam vergens.

307 G. XXXIII. MELASICTERUS.

Cutis color niger, vel atro-lividus, atro-fuliginoſus.

308 G. XXXIV. PHOENIGMUS.

Rubor diffuſus, vel maculoſus ſine pyrexia.

G. XXXV. CHLOROSIS, *Sennerti* qui 309
falſo nomen Hippocrati tribuit.

Pallor, vel fuſcus color cutis, oculis minime flavis, ſaepius cum pica.

O. VII. CACHEXIÆ ANOMALÆ.

Signa claſſeos et affinitas cum prioribus ordinibus.

G. XXXVI. PHTHIRIASIS. 310

Exortus pediculorum vel inſectorum pediculis affinium ex diverſis corporis partibus, quas porrigine, ulcuſculiſque defoedant, aut puncturis, pruritu diſcruciant.

G. XXXVII. TRICHOMA, *Jachii.* 311

Capilli invicem complicati, agglutinati in globos inextricabiles, ſaepius cum phthiriaſi.

G. XXXVIII. ALOPECIA. 312

Capillorum lapſus cum cuticulae deſqaumatione.

313 G. XXXIX. ELCOSIS.

Numerosa vel ampla ulcera chronica, cariosa, foetida cum pyrexia lenta.

314 G. XL. GANGRÆNA.

Initio mors partis, dein ejus putrida dissolutio.

315 G. XLI. NECROSIS.

Partis mors, sine tumore praevio, deinde vero exsiccatio, induratio, nigredo.

PARS SECUNDA.

GENERA MORBORUM

DEFINITA

Ab Illuſtri

CAROLO A. LINNE,

EQUITE AURATO, ARCHIATRO, &c. &c.

Upſaliæ 1763.

CLAVIS CLASSIUM.

MORBI.

Febriles (e ſanguine in medullam.)		
	EXANTHEMATICI	I
	CRITICI	II
	PHLOGISTICI	III
Temperati		
Nervini		
Senſationis	DOLOROSI	IV
Judicii	MENTALES	V
Motus		
	QUIETALES	VI
	MOTORII	VII
Fluidi Secretionis		
	SUPPRESSORII	VIII
	EVACUATORII	IX
Solidi.		
Interni	DEFORMES	X
Externi	VITIA	XI

EXANTHEMATICI Febris cum efflorefcentia cutis maculata.

CRITICI Febris cum Urinae hypoftafi lateritia.

PHLOGISTICI Febris cum Pulfu duro, Dolore topico.

DOLOROSI Doloris fenfatio.

MENTALES Judicii alienatio.

QUIETALES Motus abolitio.

MOTORII Motus involuntarius.

SUPPRESSORII Meatuum impeditio.

EVACUATORII Fluidorum evacuatio.

DEFORMES Solidorum facies mutata.

VITIA Externa palpabilia.

SYMPTOMATA fe habent ad Morbum, ut Folia et Fulcra ad Plantam.

FEBRIS dignofcitur Pulfu citato.

I. EXANTHEMATICI.

I. CONTAGIOSI.

I. MORTA.

Phlyctaenae (273) aliquot in Abdomine ſive Artubus, magnitudine avellanae.

Febris Diaria (11) maligniſſima, funeſtiſſima.

II. PESTIS.

Anthraces (272) ſeu *Bubones* (271) grangraenoſi (233).

Febris Synocha (12) acutiſſima, funeſtiſſima, Vertigo (74), Anxietas (89), Lipyria.

III. VARIOLA.

Puſtulae (274) eryſipelaceae, ſuppurantes, eſcharoticae (280), deciduae, cicatriſantes (317).

Febris Synochus (13), Cephalalgia (40), Lumbago (62).

IV. RUBEOLA.

Papulae (275) uniformes, rubrae, evaneſcenti-furfuraceae.

Febris Synocha (12), Sternutatio (154), Epiphora (172), Tuſſis (155) ſicca.

V. PETECHIA.

Sudamina (321) livido-lurida, ſuperficialia, inſenſibilia.

Febris exacerbans (23), Aſthenia (92), Agrypnia (130).

VI. SIPHYLIS.

Nodi (262), *Ulcuſcula*, *Myrmeciae* (279.

Febris Lenta (14) nocturna, dolore oſtocopo (61), Marcore (209), Stranguria (196), Angina (46).

II. SPORADICI.

VII. MILIARIA.

Papulae (275) rotundae, immerſae, diverſicolores, confertae, intacta facie, pruriginoſae.

Febris Synocha (12), Sudore (207) foetido, punctorio.

VIII. UREDO.

Sudamina (321) inaequalia, ruberrima, dila-

bilia, pruriginofa, fugacia, recidivantia, furfuraceo-evanefcentia.

Febris Hectica (24) benigna brevis.

IX. APHTA.

Efcharae (280) albidae, rotundae, ductibus excretoriis internis innatae.

Febris Lenta (14) obfcura, cum Somnolentia (96).

III. SOLITARII.

X. ERYSIPELAS.

Macula rubens, urens, preffione diffimulanda, tumidiufcula, fuperficialis, dilatabilis, defquamatione finienda.

Febris Synocha (12), initio acuta, cum inquietudine.

Protypus Exanthematicorum *Eryfipelas* (10) eft.

Dyfenteria (191) ad Contagiofos referreretur, modo Scabies (263) interna in oculos caderet.

Malignitatis fymptomata imprimis funt: *Lipothymia* (93), *Delirium* (65), *Vertigo* (74), *Oblivio* (107), *Anaefthefia* (118), *Lipyria*, *Carpologia* (135) *Anhelatio* (157), *Aphonia* (115), *Aglutitio* (164).

M

II. CRITICI.

I. CONTINENTES.

XI. DIARIA.

Febris terminanda intra ſeptimanam dimidiam.

XII. SYNOCHA.

Febris terminanda intra ſeptimanam unicam.

XIII. SYNOCHUS.

Febris terminanda intra ſeptimanas duas vel tres.

XIV. LENTA.

Febris protrahenda ultra ſeptimanas tres.

II. INTERMITTENTES.

XV. QUOTIDIANA.

Febris paroxyſmi ſimiles nyćthemeris ſingulis.

XVI. TERTIANA.

Febris paroxyſmi ſimiles nycthemeris alternis.

XVII. QUARTANA.

Febris paroxyſmi ſimiles nycthemeris tertiis.

XVIII. DUPLICANA.

Febris paroxyſmi ſimiles alternati.

XIX. ERRANA.

Febris paroxyſmi diſſimiles omnes.

III. EXACERBANTES.

XX. AMPHEMERINA.

Febris continens (14) cum Quotidiana (15).

XXI. TRITÆUS.

Febris continens (14) cum Tertiana (16).

XXII. TETARTOPHIA.

Febris continens (14) cum Quartana (17).

XXIII. HEMITRITÆA.

Febris Tritaeus (21) cum Amphemerina (20).

XXIV. HECTICA.

Febris Lenta (14) cum Duplicana (18).

Protypus Criticorum Tertiana (16) *ſit, aut potius* Rheumatiſmus (62).

Apyria *eſt deflagratio febris.*

Phthiſis (208) *poſſet poſt Hecticam* (24) *collocari, ſi ordo naturalis admitteret et expectoratio.*

Lethargus (98) *cum Febricula his affinis eſt.*

III. PHLOGISTICI.

I. MEMBRANACEI.

XXV. PHRENITIS.

Inflammatio (231) *Meningum.*

Febris Synocha (12), Cephalalgia (40), Furor (68), Anxietas (89), Syringmos (72), Ophthalmia (43), Carpologia (135), Oblivio (107).

XXVI. PARAPHRENESIS.

Inflammatio (231) *Diaphragmatis.*

Febr. Peripneumonia (34), Phrenitis (25).

XXVII. PLEURITIS.

Inflammatio (231) *Pleurae.*

Febr. Synocha (12), Dyſpnoea (160), Tuſſis (155), Haemoptyſis (179), Pleuritica (53).

XXVIII. GASTRITIS.

Inflammatio (231) *Ventriculi.*

Febr. Amphemerina (20), Lipyria, Anxietas (89), Vomitus (183) ingeſtorum, Cardialgia (48).

XXIX. ENTERITIS.

Inflammatio (231) *Inteſtini.*

Febr. cum evacuatione abdominis, colica (50) atroci, tenſiva, calente.

XXX. PROCTITIS.

Inflammatio (231) *Ani.*

Febr. Proctica (59) cum Teneſmo (193).

XXXI. CYSTITIS.

Inflammatio (231) *Veſicae.*

Febr. Dolor Hypogaſtrii cum tumore inflammatorio, Dyſuria (57), Teneſmo (193).

II. PARENCHYMATICI.

XXXII. SPHACELISMUS.

Inflammatio (231) *Encephali.*

Febr. Synochus (13), Delirium (65), Carpologia (135). Aſthenia (92), Immobilitas, Anaeſtheſia (118), Aphonia (115).

XXXIII. CYNANCHE.

Inflammatio (231) *Faucis.*

Febr. Synocha (12), Tuſſis (155), Aglutitio

(164), Orthopnoea (162), Angina (46), Suffocatio (158), Linguae intumeſcentia.

XXXIV. PERIPNEUMONIA.

Inflammatio (231) *Pulmonis.*

Febr. Synocha (13), Tuſſis (155), Haemoptyſis (179), Dyſpnoea (160), Interſcapulii dolor, Cubatus ſupinus.

XXXV. HEPATITIS.

Inflammatio (231) *Jecinoris.*

Febr. Amphemerina (20), Tuſſis (155) ſicca, Aſthma (161), Singultus (153), Hypochondrii dextri tenſio calens.

XXXVI. SPLENITIS.

Inflammatio (231) *Lienis.*

Febr. Tetartophia (22), Reſpiratio interſecta (149), Hypochondrii ſiniſtri tumor pulſatorius.

XXXVII. NEPHRITIS.

Inflammatio (231) *Renis.*

Febr. Synochus (13) irregularis, Nauſea (182), Singultus (153), Ructus (181), Urinae varietas, Obſtipatio (166), Lumbago (62) urens, Femoris ſtupor (105).

XXXVIII. HYSTERITIS.

Inflammatio (231) *Uteri.*
Febr. Delirium (65), Spaſmus (121), Sardiaſis (125), Dolor hypogaſtrii tumorque calens.

III. MUSCULOSI.

XXXIX. PHLEGMONE.

Inflammatio (231) *Partis Externae.*
Febris ex partis externae tumore pulſatorio, Rubore tenſivo, calente.

Lipyria *dum externa frigent, interna fervent.*
Protypus Phlogiſticorum Phlegmone (39) eſt.
Delirium (65) *quaſi primus gradus Phrenitidis eſt.*

IV. DOLOROSI.

I. INTRINSECI.

XL. CEPHALALGIA.

Capitis totius aut portionis dolor gravativus.

XLI. HEMICRANIA.

Capitis lateralis dolor tenſivus.

XLII. GRAVEDO.

Frontis dolor preſſorius.

XLIII. OPHTHALMIA.

Oculi dolor.

XLIV. OTALGIA.

Auris dolor.

XLV. ODONTALGIA.

Dentis dolor maxillaris.

XLVI. ANGINA.

Faucis dolor cum ſuffocatione (158).

XLVII. SODA.

Oesophagi dolor rancido deurens Ructibus (181) calidis.

XLVIII. CARDIALGIA.

Cardiae dolor scrobiculi subsyncopalis (94).

XLIX. GASTRICA.

Ventriculi dolor epigastrii.

L. COLICA.

Intestini dolor umbilicalis cum torminibus (123).

LI. HEPATICA.

Jecinoris dolor hypochondrii dextri.

LII. SPLENICA.

Lienis dolor hypochondrii sinistri, suspiria (150).

LIII. PLEURITICA.

Thoracis dolor lateralis punctorius.

LIV. PNEUMONICA.

Pulmonis dolor cum Orthopnoea (162), Tussi (155), Haemoptysi (179).

LV. HYSTERALGIA.

Uteri dolor.

LVI. NEPHRITICA.

Renis dolor.

LVII. DYSURIA.

Vesicae dolor.

LVIII. PUDENDAGRA.

Genitalis dolor.

LIX. PROCTICA.

Ani dolor.

II. EXTRINSECI.

LX. ARTHRITIS.

Geniculorum dolor periodicus ;
a Synovia corrupta.

LXI. OSTOCOPUS.

Articulorum dolor internus fixus ;
a Periostio infecto.

LXII. RHEUMATISMUS.

Musculorum dolor ad motum ;
a Tunica cellulosa infecta.

LXIII. VOLATICA.

Vasorum dolor migrans.

LXIV. PRURITUS.

Cutis titillatio occulta, *Scalpendi necessitatem inducens.*

Raphania (145) *dolore intenso his affinis: Ob Spasmos vero et Convulsiones sequentibus.*

V. MENTALES.

I. IDEALES.

LXV. DELIRIUM.

Insania acuta, transitoria, symptomatica cum febre.

LXVI. PARAPHROSYNE.

Insania acuta, periodica, sine febre.

LXVII. AMENTIA.

Insania chronica, universalis, innocua.

LXVIII. MANIA.

Insania chronica, universalis, furibunda.

LXIX. DÆMONIA.

Insania chronica, partialis, furibunda, meticulosa, de Daemonibus.

LXX. VESANIA.

Insania chronica, partialis, tranquilla.

LXXI. MELANCHOLIA.

Insania chronica, partialis, moesta, meditabunda.

II. IMAGINARII.

LXXII. SYRINGMOS.

Perceptio *Soni* tinnitantis falſi.

LXXIII. PHANTASMA.

Perceptio *Viſibilis* objecti falſi.

LXXIV. VERTIGO.

Perceptio circumgyrationis falſae.

LXXV. PANOPHOBIA.

Imaginatio *mali* falſi in ſolitudine.

LXXVI. HYPOCHONDRIASIS.

Imaginatio *fati lethalis* e levi malo, Borborygmi (123), Ructus (181) acidi, Palpitationes (132), Praecordia tremula, Perſuaſio.

LXXVII. SOMNAMBULISMUS.

Imaginatio *ſomniantis* fortior, qua motus voluntarii excitantur.

III. PATHETICI.

LXXVIII. CITTA.

Deſiderium *non Eſculenti* ingerendi.

LXXIX. BULIMIA.

Desiderium *Cibi* inexplebile.

LXXX. POLYDIPSIA.

Desiderium *Potus* continuum.

LXXXI. SATYRIASIS.

Desiderium *Veneris* enorme.

LXXXII. EROTOMANIA.

Desiderium *Amantium* pudicum.

LXXXIII. NOSTALGIA.

Desiderium *Patriae* Affiniumve.

LXXXIV. TARANTISMUS.

Desiderium *Choreae (saepe a morsura Insecti)*.

LXXXV. RABIES.

Desiderium *Mordendi* lacerandique innocuos (*saepe a Morsura Mammalis.*)

LXXXVI. HYDROPHOBIA.

Aversatio *Potulentorum* cum Rigore (141) et Sardiasi (125); (*saepius praecedenti maritata*).

LXXXVII. CACOSITIA.

Averſatio *Cibi* cum horrore.

LXXXVIII. ANTIPATHIA.

Averſatio *objecti* particularis.

LXXXIX. ANXIETAS.

Averſatio *mundanarum* rerum.
(*Cordis dolor*).

VI. QUIETALES.

I. DEFECTIVI.

XC. LASSITUDO.

Debilitas conſtans muſculorum ponderoſa, quietem inducens.

XCI. LANGUOR.

Debilitas ſucceſſiva virium vitalium, non reparanda quiete et cibatione.

XCII. ASTHENIA.

Debilitas ſucceſſiva virium omnium.

XCIII. LIPOTHYMIA.

Defectio motus ſenſuſque ſubita; ſuperſtite Pulſu Menteque.

XCIV. SYNCOPE.

Lapſus virium vitalium ſubitaneus; abolitis Pulſu, Reſpiratione, Senſu, Calore.

XCV. ASPHIXIA.

Lapſus virium animalium vitaliumque perſiſtens.

II. SOPOROSI.

XCVI. SOMNOLENTIA.

Sopor vigiliis protractior.

XCVII. TYPHOMANIA.

Sopor apparens cum Agrypnia (130).

XCVIII. LETHARGUS.

Somnolentia conſtans, levis, febrilis, Delirio (65) oblivioſo.

XCIX. CATAPHORA.

Sopor conſtans allocutione evigilans.

C. CARUS.

Sopor conſtans cum inſenſibilitate, reſpirationeque tacita.

CI. APOPLEXIA.

Sopor conſtans cum inſenſibilitate, Reſpirationeque ſtertoroſa (156).

CII. PARAPLEGIA.

Sopor conſtans partium ſub thorace.

CIII. HEMIPLEGIA.

Sopor conſtans lateris alterius.

CIV. PARALYSIS.

Sopor conſtans partis alicujus.

CV. STUPOR.

Sopor tranſitorius partis alicujus cum ſenſu formicationis.

III. PRIVATIVI.

CVI. MOROSIS.

Imaginationis defectus.

CVII. OBLIVIO.

Memoriae defectus.

CVIII. AMBLYOPIA.

Viſus obſcuritas ſine vitio ſenſibili.

CIX. CATARACTA.

Viſus privatio cum vitio obſervabili.

CX. AMAUROSIS.

Viſus privatio ſine vitio ſenſibili, pupilla dilata.

CXI. SCOTOMIA.

Viſus Lypothymia (93) momentanea.

CXII. COPHOSIS.

Auditus defectus.

CXIII. ANOSMIA.

Olfactus defectus.

CXIV. AGEUSTIA.

Gustus defectus.

CXV. APHONIA.

Loquelae privatio.

CXVI. ANOREXIA.

Famis defectus.

CXVII. ADIPSIA.

Sitis defectus.

CXVIII. ANÆSTHESIA.

Tactus ſenſationis defectus.

CXIX. ATECNIA.

Libidinis defectus.

CXX. ATONIA.

Fibrarum Muſcularium contractionis defectus.

VII. MOTORII.

I. SPASTICI.

CXXI. SPASMUS.

Artus diſtentio violenta, ſubitanea, fugax.

CXXII. PRIAPISMUS.

Penis ſpaſtica intumeſcentia.

CXXIII. BORBORYGMUS.

Inteſtinorum contractio boans.

CXXIV. TRISMOS.

Mandibularum clauſura arcta.

CXXV. SARDIASIS.

Oris retractio riſum mentiens, fugax.

CXXVI. HYSTERIA.

Praecordiorum preſſio ſub pectore, cum flatulentia (165), Suffocatione (158), Anxietate (89), Palpitatione (132), verticis preſſione.

CXXVII. TETANUS.

Corporis rigiditas cum ſenſibilitate.

CXXVIII. CATOCHUS.

Corporis rigiditas cum inſenſibilitate.

CXXIX. CATALEPSIS.

Corporis totius recepta forma, conſtans, flexilis, cum inſenſibilitate.

CXXX. AGRYPNIA.

Senſorii rigiditas ſpaſtica, continua (*Pervigilium*).

II. AGITATORII.

CXXXI. TREMOR.

Partium agitatio continua, chronica, abſque frigoris ſenſu.

CXXXII. PALPITATIO.

Cordis Viſceriſve motus ſubſultorius.

CXXXIII. ORGASMUS.

Arteriarum ſubſultus.

CXXXIV. SUBSULTUS.

Tendinum ſubſultoria elevatio.

CXXXV. CARPOLOGIA.

Digitorum tremula contractio inſcia.

CXXXVI. STRIDOR.

Manducatio ſonora, vacua.

CXXXVII. HIPPOS.

Palpebrarum nictitatio frequentiſſima.

CXXXVIII. PSELLISMUS.

Loquelae titubatio in quibuſdam literis.

CXXXIX. CHOREA.

Lateris agitatio tremula, continua, inordinata.

CXL. BERIBERI.

Partium tremor (131), Genuum contractura (299), Stupor (105), Raucedo (146).

CXLI. RIGOR.

Partium vibratio periodica, cum frigoris intercutanei ſenſu.

CXLII. CONVULSIO.

Partium agitatio violenta, periodica, cum ſenſibilitate.

CXLIII. EPILEPSIA.

Corporis agitatio periodica, chronica, cum inſenſibilitate.

CXLIV. HIERANOSOS.

Corporis agitatio continua, indolens, convulſiva, cum ſenſibilitate.

CXLV. RAPHANIA.

Articulorum contractio ſpaſtica, cum Agitatione convulſiva, Dolore violentiſſimo, periodico.

VIII. SUPPRESSORII.

I. SUFFOCATORII.

CXLVI. RAUCEDO.

Vocis ſibilans elocutio ab areſcentia pneumatica.

CXLVII. VOCIFERATIO.

Vocis doloroſa exaltataque exclamatio.

Ad Corpus indurandum.

CXLVIII. RISUS.

Exſpiratio profunda, agitatoria, cum Sardiaſi (125).

Ad Sanguinem e Corde expellendum.

CXLIX. FLETUS.

Inſpiratio interſecta, ſingultuoſa, cita, ſuſpirioſa, cum moeſtitia, gemitu, lacrymis (172).

Ad ſanguinem intra pulmones inglutiendum.

CL. SUSPIRIUM.

Inſpiratio profunda, agitatoria, lenta.

Ad ſanguinem e pulmonibus expellendum.

CLI. OSCITATIO.

Inſpiratio tarda, adaucta, hians, ſpaſmodica.

Ad ſanguinem propellendum per pectus.

CLII. PANDICULATIO.

Inſpiratio profunda, preſſoria cum extenſione corporis artuumque.

Ad ſanguinem per vaſorum anaſtomoſes propellendum.

CLIII. SINGULTUS.

Inſpiratio celer, convulſiva, momentanea, iterata, ſonora.

Ad Cardiam evacuandam.

CLIV. STERNUTATIO.

Exſpiratio ſonora, convulſiva, celer, inſpirationi lentae ſuccedens.

Ad ſinum Frontis evacuandum.

CLV. TUSSIS.

Exſpiratio ſonora, convulſiva, periodica.

Ad Tracheam evacuandam.

CLVI. STERTOR.

Reſpiratio ſonora, rauca, narium agitatione.

Ad mucum faucium ſubigendum.

CLVII. ANHELATIO.

Reſpiratio citatiſſima, profunda, laevis, fugax.

Ad ſanguinem per pulmones accelerandum.

CLVIII. SUFFOCATIO.

Reſpiratio anguſtatione faucium continua, ſine febre.

A Tracheae anguſtatione.

CLIX. EMPYEMA.

Reſpiratio gravis cum fluctuatione in cavo thoracis, poſt febrim.

A pure in cavum Thoracis effuſo.

CLX. DYSPNOEA.

Reſpiratio anheloſa (157), laborioſa, ſine ſenſu anguſtationis faucium.

A pulmonum ſubſtantia oppilata.

CLXI. ASTHMA.

Reſpiratio ſtertoroſa (156), laborioſa, difficilis chronica.

A Bronchiis oppilatis.

CLXII. ORTHOPNOEA.

Reſpiratio ſuſpirioſa (150), ſuffocatoria (158), acuta, ſubitanea.

A ſanguinis per pulmones difficili tranſitu.

CLXIII. EPHIALTES.

Reſpiratio profunda, ſuffocans (158), dormientis in dorſo cum Somnio laborioſo.

Ab Inteſtinorum inflatione premente.

II. CONSTRICTORII.

CLXIV. AGLUTITIO.

Deglutitio impedita.

CLXV. FLATULENTIA.

Ructus (181) Crepitusque (194) impeditus, cum abdominis intumescentia.

CLXVI. OBSTIPATIO.

Foecum exoneratio impedita.

CLXVII. ISCHURIA.

Mictus impeditus.

CLXVIII. DYSMENORRHOEA.

Menstrua suppressa s. dolorifica.

CLXIX. DYSLOCHIA.

Lochiorum suppressio.

CLXX. AGLACTATIO.

Lactis defectus.

CLXXI. STERILITAS.

Geniturae suppressio.

IX. EVACUATORII.

I. CAPITIS.

CLXXII. OTORRHOEA.

Auris purulentus fluxus.

CLXXIII. EPIPHORA.

Oculi lacrymalis fluxus continuus.

CLXXIV. HÆMORRHAGIA.

Naris ſanguineus fluxus.

CLXXV. CORYZA.

Naris mucoſus fluxus, copioſus, continuus.

CLXXVI. STOMACACE.

Oris ſanguinea e gingivis cruentatio.

CLXXVII. PTYALISMUS.

Oris ſalivalis e glandulis copioſiſſimus effluxus.

II. THORACIS.

CLXXVIII. SCREATUS.

Faucis muci ſonora evacuatio.

CLXXIX. EXPECTORATIO.

Pulmonis ſeroſa e Trachea evacuatio.

CLXXX. HÆMOPTYSIS.

Pulmonis ſanguinea cum Tuſſi evacuatio.

CLXXXI. VOMICA.

Pulmonis purulenta, copioſa, improviſa evacuatio.

III. ABDOMINIS.

CLXXXII. RUCTUS.

Rejectio *Flatuum* frequens.

CLXXXIII. NAUSEA.

Rejectionis *Cibi Flatuumque* conatus inanis.

CLXXXIV. VOMITUS.

Rejectio ingeſtorum convulſiva.

CLXXXV. HÆMATEMESIS.

Vomitus (184) ſanguinis.

CLXXXVI. ILIACA.

Vomitus (184) cum Obſtipatione (166) fixa et Colica (50).

CLXXXVII. CHOLERA.

Vomitus (184) cum Diarrhoea (188), Colica (50.)

CLXXXVIII. DIARRHOEA.

Dejectio *Foecum* liquidarum frequens.

CLXXXIX. LIENTERIA.

Diarrhoea (188.) Cibi immutati.

CXC. COELIACA.

Diarrhoea (188) Chymi.

CXCI. CHOLIRICA.

Diarrhoea (188) rubella, abſque Colica.

CXCII. DYSENTERIA.

Diarrhoea (188) cruenta, cum Colica (50), Teneſmo (194.)

CXCIII. HAEMORRHOIS.

Dejectio *Sanguinis* cum Proctica (59), abſque Colica.

CXCIV. TENESMUS.

Dejectio *Muci* frequens, parca, cum deſiderio.

CXCV. CREPITUS.

Dejectio *Flatuum* copiosa, crebra.

IV. GENITALIUM.

CXCVI. ENURESIS.

Urinae stillicidium involuntarium, indolens.

CXCVII. STRANGURIA.

Urinae parca, guttata, frequens, dolorosa micturitio.

CXCVIII. DIABETES.

Urinae copiosissimae frequens micturitio.

CXCIX. HÆMATURIA.

Urinae cruentae micturitio.

CC. GLUS.

Urinae viscosae micturitio.

CCI. GONORRHOEA.

Geniturae stillicidium.

CCII. LEUCORRHOEA.

Muci e sinu muliebri effluxus.

CCIII. MENORRHAGIA.

Menstruatio copiosa, inordinata.

CCIV. PARTURITIO.

Foetus maturi enixus laborioſiſſimus.

CCV. ABORTUS.

Foetus praematura ejectio.

CCVI. MOLA.

Maſſae carneae, intus cyſticoſae, ex utero ejectio.

V. CORPORIS EXTERNI.

CCVII. GALACTIA.

Lactis effluxus.

CCVIII. SUDOR.

Seri per poros copioſa, frequens ſudatio.

X. DEFORMES.

I. EMACIANTES.

CCIX. PHTHISIS.

Marcor cum Hectica (24), Tuffi (155), Dyfpnoea (160), Expectoratione (178) purulenta, copiofa.

CCX. TABES.

Marcor cum Hectica (24), *abfque Expectoratione.*

CCXI. ATROPHIA.

Marcor cum Atonia (120), *abfque Expectoratione et Hectica.*

CCXII. MARASMUS.

Marcor cum Aridura (226), *abfque Atonia, Expectoratione, Hectica.*

CCXIII. RACHITIS.

Marcor carnium tumentibus artuum Geniculis Capiteque; offibufque faepe flexilibus.

II. TUMIDOSI.

CCXIV. POLYSARCIA.

Corporis pinguedinoſa intumeſcentia.

CCXV. LEUCOPHLEGMATIA.

Corporis emphyſematoſa (229) intumeſcentia.

CCXVI. ANASARCA.

Corporis oedematoſa (230) intumeſcentia.

CCXVII. HYDROCEPHALUS.

Capitis oedematoſa (230) intumeſcentia, hiantibus ſuturis cranii.

CCXVIII. ASCITES.

Abdominis oedematoſa (230) intumeſcentia.

CCXIX. HYPOSARCA.

Abdominis nodoſa intumeſcentia.

CCXX. TYMPANITES.

Abdominis flatulenta (165) intumeſcentia, conſtans, ſonora.

CCXXI. GRAVIDITAS.

Abdominis a foetu intumeſcentia nimia.

III. DECOLORES.

CCXXII. CACHEXIA.

Pallor corporis oedematoſus (230), cum debilitate, moerore.

CCXXIII. CHLOROSIS.

Viridi-cinereus color faciei foemineae cum Citta (78).

CCXXIV. SCORBUTUS.

Opacitas faciei cum Anorexia (116), Laſſitudine (90) matutina, Stomacace (175), Labario (309).

CCXXV. ICTERUS.

Flavedo corporis cum urina luteo-tinctoria, foecibus albidis, (*Obſtipatio Bilis*).

CCXXVI. PLETHORA.

Rubedo corporis a diſtentis vaſis ſanguineis, cum Dyſpnoea (160).

HYDROPIS nomine veniunt Anaſarca (216), *Aſcites* (218), *Hypoſarca* (219), *Hydrocephalus* (217), *Oedema* (230), *et Tympanites* (220).

XI. VITIA.

I. HUMORALIA.

CCXXVII. ARIDURA.

Pars exſucca, emarcida, exantlatis humoribus, indolens.

CCXXVIII. DIGITIUM.

Articuli exſiccatio friabilis occulta.

Digiti marcor Dolore periodico intenſiſſimo.

CCXXIX. EMPHYSEMA.

Flatus intra tunicam celluloſam Partis.

Tumor elaſticus, concolor, ſubdiaphanus, indolens.

CCXXX. OEDEMA.

Lympha ſtagnans intra tunicam celluloſam Partis.

Tumor digito premente foveolam admittens, concolor, veſpertinus, indolens, Partis.

CCXXXI. SUGILLATIO.

Cruor effuſus in tunicam celluloſam.

Tumor obſoletus, latus, luridus.

CCXXXII. INFLAMMATIO.

Sanguis obſtructus in vaſis.

Tumor tenſus, calidus, ruber, pulſans, dolens.

CCXXXIII. ABSCESSUS.

Inflammatio ſuppurata, in *Pus* collecta.

Tumor mollis, aequalis, pruriens.

CCXXXIV. GANGRÆNA.

Inflammatio ſ. Suppuratio ſuffocata, *mortua* ſerpens in tunica celluloſa.

Cutis livens, molliuſcula, putris cum veſiculis ſub epidermide, ſerpente vitio, margine ſubinflammato, ſubardente.

CXXXXV. SPHACELUS.

Gangraena (234) omnium ſolidorum partis.

Mortificatio putrida ad oſſa penetrans, indolens, properans.

II. DIALYTICA.

(*Solutiones Continui*).

CCXXXVI. FRACTURA.

Oſſis ſolutio citra ſubſtantiae diſſolutionem.

CCXXXVII. LUXATURA.

Geniculi ſolutio citra ſubſtantiae diſſolutionem.

CCXXXVIII. RUPTURA.

Tendinis ſolutio citra ſubſtantiae diſſolutionem.

CCXXXIX. CONTUSURA.

Fibrarum ſolutio citra ſubſtantiae diſſolutionem.

CCXL. PROFUSIO.

Sanguinis effluxus copioſus e ſubſtantiae diſſolutione.

CCXLI. VULNUS.

Subſtantiae diſſolutio partis mollis, hians, cruenta.

CCXLII. AMPUTATURA.

Vulnus *detruncatione* partis totalis factum.

CCXLIII. LACERATURA.

Vulnus Fibrarum Cutiſque *laceratione* factum.

CCXLIV. PUNCTURA.

Vulnus *Tendinis* punctione factum.

CCXLV. MORSURA.

Vulnus punctum armis animalium *venenatis*.

CCXLVI. COMBUSTURA.

Vulnus *igne* factum, inducta Eſchara (281).

CCXLVII. EXCORIATURA.

Cutis remota a Carnibus vivis.

CCXLVIII. INTERTRIGO.

Cuticulae eroſio madens dolenſque.

CCXLIX. RHAGAS.

Fiſſura Cutis arida.

III. EXULCERATIONES.

(*Suppurationes apertae.*)

CCL. ULCUS.

Vulnus *Suppuratum* partis carnoſae.

CCLI. CACOETHES.

Ulcus *ſuperficiale* ſerpens, manans, perenne.

CCLII. NOMA.

Ulcus Carnes integumentaque depaſcens, cicatricem inducens.

CCLIII. CARCINOMA.

Ulcus *Schirri* (284) ſuppurati.

Ulcus putridum, ſerpens, vaſis tumidis radicatum, periodice dolens.

CCLIV. OZENA.

Ulcus intra antrum *Highmori.*

Ulc. ocultum e Naribus foetens;

CCLV. FISTULA.

Ulcus cortice *calloſo vaginatum.*

Ulc. ſinuoſo penetrans, intus cortice obtectum, ore anguſtatum.

CCLVI. CARIES.

Ulcus *Oſſis* ſeparato perioſtio.

Ulc. connivens, cum raris punctionibus indolens, ſanie paſſim nigra ſe prodens.

CCLVII. ARTHROCACE.

Ulcus *Medullae* cum oſſis Carie (256).

Ulc. malignum, tumens, dolore oſtocopo (61).

CCLVIII. COCYTA.

Animalculum venenatum intra partem receptum.

Partis ſtigma dolore furioſo.

CCLIX. PARONYCHIA.

Serum corruptum ſub *tendinibus* perioſtioque.

Partis rubor dolentiſſimus, os deſtruens.

CCLX. PERNIO.

Partis uſtio *Gelu* facta.

Pars albo caeruleſcens, tempeſtatibus recrudeſcens, ſaepe exulcerans.

CCLXI. PRESSURA.

Digiti inflammatio (232) a *frigore*, in caſum unguis tendens.

Inflam. Digiti circum ungues in ſuppurationem vergens.

CCLXII. ARCTURA.

Unguis curvatura lateralis cutem ſecans.

Inflammat. digiti cum ulceratione laterali unguis.

IV. SCABIES.

* *Multiplicativa.*

CCLXIII. LEPRA.

Puſtulae (275), Eſchara (281) ſicca colorata, cum *Nodis* immerſis mobilibus indolentibus fuſcis Rhagadibuſque (249).

CCLXIV. TINEA.

Puſtulae (275) *Capillitii* ſiccae, eſchara (281) albo-flaveſcente, *Piliſque* abbreviatis erectis bulboſo-radicatis.

CCLXV. ACHOR.

Puſtulae (275) exulcerantes, manantes communi pinguedinoſo.

CCLXVI. PSORA.

Puſtulae (275) ichoroſae, eſcharoticae (281), noctu imprimis pruriginoſae (64).

CCLXVII. LIPPITUDO.

Puſtulae (275) excoriantes *Palpebrarum* margines.

CCLXVIII. SERPIGO.

Puſtulae (275) ſiccae, obſoletae, ſerpentes, ſubfarinaceo-deſquamantes.

CCLXIX. HERPES.

Puſtulae (275) eſcharoticae (281), baſi communi eryſipelacea (10).

CCLXX. VARUS.

Puſtulae (275) *Glandularum ſebacearum* rubrae, diſperſae, chronicae.

CCLXXI. BACCHIA.

Vari (270) *faciei* cum nodis maculisque coloratis chronicis.

** *Simplex.*

CCLXXII. BUBO.

Glandula conglomerata inflammata, in suppurationem tendens.

CCLXXIII. ANTHRAX.

Glandula subcutanea inflammata, in suppurationem malignam vergens.

Tumor rotundus, erisipelaceus (10), immersus, dolentissimus, suppurandus apice acuto, pustula purifera.

CCLXXIV. PHLYCTÆNA.

Vesicula serosa, distenta, pellucida, basi inflammata, rupta dolens.

CCLXXV. PUSTULA.

Vesicula purulenta, turgens, dehiscens pure.

CCLXXVI. PAPULA.

Tuberculum farctum, coloratum, inflammatum, vix suppurandum.

CCLXXVII. HORDEOLUM.

Tuberculum cysticosum, ovatum, in limbo palpebrarum, suppurans saepius apice.

CCLXXVIII. VERRUCA.

Papilla nervea intumeſcens, indurata.

Papula durior, ſcabra, ſicca, indolens.

CCLXXIX. CLAVUS.

Verruca (278) calloſa, in Tendinibus radicata, baſi ſenſibilis.

CCLXXX. MYRMECIUM.

Verruca (278) madida, mollis, denudata.

CCLXXXI. ESCHARA.

Cruſta mortua, ab humoribus extravaſatis coagmentata, decidua.

V. TUMORES protuberantes.

CCLXXXII. ANEURISMA.

Arteriae dilatatio.

Tumor mollis, pulſans, concolor, rotundatus.

CCLXXXIII. VARIX.

Venae dilatatio.

Tumor mollis, quieſcens, concolor, rotundatus.

CCLXXXIV. SCIRRHUS.

Glandula indurata.

Nodus durus, aſper, concolor, indolens, rotundatus, preſſione inſenſilis.

CCLXXXV. STRUMA.

Glandula infarcta.

Nodus indolens, ſolidiuſculus, preſſione obtuſe ſentiens.

CCLXXXVI. ATHEROMA.

Tumor tunicatus, rotundatus, mobilis, molliuſculus, indolens, abſque cyſtide.

CCLXXXVII. ANCHYLOSIS.

Tumor *Geniculorum*, ligamenti capſulaeque tenſione expreſſa Synovia.

Tumor ad genicula, mollis, pulpoſus concolor.

CCLXXXVIII. GANGLION.

Tumor *Tendinibus* innatus, ovatus, mobilis, pulpoſus indolens.

CCLXXXIX. NATTA.

Tumor tunicatus, muſculis irradicatus, eminens, pulpoſus, indolens.

CCXC. SPINOLA.

Tumor ſupra *vertebras lumborum* mollis, exiguus, Vertebrarum proceſſibus dehiſcentibus.

CCXCI. EXOSTOSIS.

Tumor durus ex *oſſe* prominente enatus.

VI. PROCIDENTIÆ.

CCXCII. HERNIA.

Inteſtini obtecti ultra propriam ſedem protruſio.

CCXCIII. PROLAPSUS.

Viſcus nudum relaxatum, elongato propendens ultra proprium locum.

CCXCIV. CONDYLOMA.

Tunica interior relaxata gibba.

CCXCV. SARCOMA.

Caro nuda enata e vivo vulnere.

CCXCVI. PTERYGIUM.

Cuticula excreſcens e cantho oculi, ſuperficiem ejus obtegens.

CCXCVII. ECTROPIUM.

Palpebra inferior resupinato-inversa.

CCXCVIII. PHIMOSIS.

Praeputii intumescentia inflammata, glandem denudans incarceransve.

CCXCIX. CLITORISMUS.

Clitoridis intumescentia extra sinum pudoris.

VII. DEFORMATIONES.

CCC. CONTRACTURA.

Geniculorum fixatio rigida.

CCCI. GIBBER.

Thoracis dilatatio prominens.

CCCII. LORDOSIS.

Ossium incurvatio.

CCCIII. DISTORTIO.

Ossium ad latus non naturale flexio.

CCCIV. TORTURA.

Oris ad latus flexio.

CCCV. STRABISMUS.

Oculi distorti et inaequaliter moti.

CCCVI. LAGOPHTHALMIA.

Oculi ſurſum viſio palpebra ſuperiore abbreviata.

CCCVII. NYCTALOPIA.

Oculi viſus nocturnus.

CCCVIII. PRESBYTIA.

Oculi viſus remotus.

CCCIX. MYOPIA.

Oculi viſus approximatus.

CCCX. LABARIUM.

Dentes vacillantes in ſuis alveolis.

CCCXI. LAGOSTOMA.

Labium ſuperius oris fiſſum.

CCCXII. APELLA.

Praeputii abbreviatio abſque inflammatione.

CCCXIII. ATRETA.

Meatus corporis imperforatus.

CCCXIV. PLICA.

Capillorum contortuplicatio indiſſolubilis.

CCCXV. HIRSUTIES.

Pili copioſiores longioreſque.

CCCXVI. ALOPECIA.

Pilorum defluvium.

CCCXVII. TRICHIASIS.

Ciliorum diſtortio.

VIII. MACULÆ.

CCCXVIII. CICATRIX.

Callus replens ulcerationes conſolidatas.

CCCXIX. NÆVUS.

Macula quaecunque congenita.

CCCXX. MORPHÆA.

Macula *alba*, depreſſa, lata.

CCCXXI. VIBEX.

Lineae *ſanguinicolores* ſubcuticula.

CCCXXII. SUDAMEN.

Maculae *rubrae*, pulicares, glabrae, pungentes, evaneſcentes.

CCCXXIII. MELASMA.

Macula *caeruleſcens* in parte tecta.

CCCXXIV. HEPATIZON.

Macula *griſea*, ſubaſpera, pruriens.

CCCXXV. LENTIGO.

Maculae *griſeae*, confluentes, inſenſiles.

CCCXXVI. EPHELIS.

Color *fuſcus* partis inſolatae.

Heu mihi! tot mortes Homini, quot membra, maliſque
Tot ſumus infecti, Mors ut Medicina putetur.

THEORIA.

1. CORPUS vivum conſtat *Medullari* cerebroſo, et *Corticali* ſolido fluidoque.

2. VITA ſentiens movenſque reſidet in medullari primordiali, continuato, multiplicativo.

3. MEDULLARE arcte cuſtoditum, nervis expanſis tentaculatum, fabricat ſuum corticale ſolidum e fluidis vegetabilium, et fluida haec viciſſim per ſolida praeparat.

4. Medullare hoc *nutritur* tenuiſſimo ſpirituoſo liquido corticali, ſed *flagrat* electrico pulmonibus hauſto.

5. Medullare ſentiens ſe pandit ad *gratum* ſalutare, et movens ſe retrahit ad *ingratum* noxium.

6. Fluidum corticale, e quo ſolida, ſolvitur deſtruiturque *Acidis* aut *Putridis*, utriſque multiplicativis. Sic vitiatur Sanguis putrido, Serum acido.

7. His dum reſiſtit ſentiens movens, oriuntur FEBRES: *Criticae* ab aceſcente, *Phlogiſticae* a putreſcente, at *Exanthematicae* a vivo? peregrino multiplicabili.

8. FLUIDORUM nociva ingrata eliminare ſtudet vita per vias naturales et artificiales, et quo haec periculoſiora, eo citius, per datam ſic portam ſimul ejecit quaevis impura; ſed duas portas ſimul apertas non facile admittit, ne exhauriatur (*a*).

9. Quidquid praecipue adverſum ſentit, praecipue curat vel minora majoribus adſociat (*b*), ut tota ſe his opponat.

10. CORTICALE ſolidum deteritur vitiaturque quotidie, adeoque quotidie reparandum; reparatur autem *Diaeta*, eaque multiplici; ab appropriata bene, ab erronea perverſe, unde defectus, *Morbi* dicti.

11. MORBI tolluntur contraria cauſſa (*c*); hanc ut citius natura obtineat, Toxica miſceantur ingerendis, *Medicamenta* dicta.

(*a*) Evacuationes duae ſimul et ſemel poſſunt vix ſtare.
(*b*) Dolor dolorem trahit.
(*c*) Morbi morbis curantur.

12. CONTRARIA haec ex ſapidis in fluida Solidaque et ex *Olidis* in medullare agentibus dignoſcenda ſunt: E contrariis itaque ſaporibus et odoribus primaria medicamenta eruenda; in his itaque *Clavis Materiae Medicae.*

QUALITATES

MEDICAMENTORUM.

I. SAPIDA.

Agunt in *Corticale* Vitale:

	in *Fluidis.*	in *Solidis.*		
1 AQUOSA.	Mundificantia,	Humectantia.		
	Abſorbentia,	Exſiccantia	SICCA.	1
2 ACIDA.	Refrigerantia,	Attenuantia.		
	Balſamica,	Tonica	AMARA.	2
3 DULCIA.	Edulcorantia,	Impinguantia.		
	Incidentia,	Corrodentia	ACRIA.	3
4 VISCOSA.	Inviſcantia,	Lubricantia.		
	Penetrantia,	Abſtergentia	SALSA	4
5 PINGUIA.	Obtundentia.	Emollientia.		
	Inſpiſſantia,	Adſtringentia	STIPTICA	5

II. OLIDA.

Agunt in *Medullare* Animatum.

Senſum	*Excitant*	AROMATICA,	*Sopiunt*	VIROSA.
Motum	*Spaſticant*	ORGASTICA,	*Evacuant*	NAUSEOSA
Judicium	*Acuunt*	SPIRITUOSA,	*Confundunt*	TETRA.
Libidinem	*Provocant*	AMBROSIACA,	*Suffocant*	HIRCINA.

PARS TERTIA.

DEFINITIONES

GENERUM MORBORUM

A Clarissimo

RUDOLPHO AUGUSTO VOGEL,

Philos. et Medic. D. Hujusq. Profess. &c. &c.

Gottingae 1764.

TABULA CLASSIUM

MORBORUM.

I. FEBRES. Innati caloris augmentum praeternaturale, cum oris ſiccitate et gravitate corporis.

II. PROFLUVIA. Humorum evacuatio, ab ordine, quantitate, aut qualitate naturali abhorrens.

III. EPISCHESES. Excernendorum ſuppreſſiones.

IV. DOLORES. Senſationes moleſtae, corporis et animi tranquillitatem turbantes.

V. SPASMI. Solidorum mobilium contractiones, vel agitationes.

VI. ADYNAMIÆ. Senſationum, motuum, naturaliumve functionum defectus, aut imminutiones.

VII. HYPERÆSTHESES. Senſationes auctae, vel perverſae.

VIII. CACHEXIÆ. Male colorata corporis conſtitutio, cum debilitate.

IX. PARANOIÆ. Mentis aberrationes.

X. VITIA. Mutationes in ſuperficie corporis conſpicuae.

XI. DEFORMITATES. Aberrationes ſolidorum ab ordine, poſitura, habitu, figura, numero, aliiſque qualitatibus.

I. FEBRES.

I. INTERMITTENTES.

Æſtus ad ſummum 18 horas perdurat, dein aliquamdiu ceſſat, poſteaque revertitur praevio frigore.

I. *SIMPLICES.*

I. QUOTIDIANA.

Quolibet die aut nocte recurrit.

II. TERTIANA.

Uno die vel nocte una invadit, ſequente intermittit, tertio repetit.

III. QUARTANA.

Uno die vel una nocte invadit, deinde biduum intermittit, quarto iterum redit.

IV. QUINTANA.

Singulo quinto die redit.

V. SEXTANA.

Singulo ſexto die repetit.

VI. SEPTANA.

Singulo ſeptimo die revertitur.

VII. OCTANA.

Quolibet octavo die redit.

VIII. NONANA.

Quovis nono die recurrit.

IX. DECIMANA.

Quovis decimo die recurrit.

X. VAGA.

Alio poſt decimum diem, ſed haud fixo, recurrit.

XI. MENSTRUA.

Viris circa fluxum haemorrhoidalem, vel etiam citra illum, foeminis circa catamenia accidit.

II. *DUPLICATÆ.*

XII. TERTIANA duplex.

Quotidie accedit, interdum quoque bis uno die vacuo, acceſſionis vero tempora alternis diebus reſpondent.

XIII. QUARTANA duplex.

Inter quatuor dies tertium tantum a febre

vacuum habet, et acceſſionis tempora alternatim praecedenti inſultui reſpondent.

III. *TRIPLICATÆ.*

XIV. QUARTANA triplex.

Quotidiana, paroxyſmis quarto quovis die conſpirantibus.

II. CONTINUÆ.

Nec interdiu, nec noctu intermittunt, ſed remiſſiones ſaltem inferunt cum exacerbationibus, quae vel quotidie, aut tertio die, aut quarto, aliove accedunt.

I. *SIMPLICES.*

XV. QUOTIDIANA Continua.

Quotidie cum frigore accidit, calor vero per totum reliquum tempus durat.

XVI. SYNOCHUS.

Facie rubra, cute humida, pulſu magno et frequenti, criſi perfecta terminantur intra 21 dies. Species ejus *Ephemera* eſt.

XVII. AMATORIA.

Febris paucarum horarum a magno frigore

incipiens, ex vehementi concubitus expectatione.

XVIII. PHRENITIS.

Febris acuta, dolor capitis, delirium constans et vehemens.

XIX. EPIALA.

In qua frigoris sensus perpetuus cum rigore contingit.

XX. CAUSOS.

Febris ardentissima, tertio quoque die acerbior, cum immensa siti, et siccissima atque nigra lingua.

XXI. ELODES.

Febris cum profusissimo ac perpetuo sudore inde a primo die, et magno virium lapsu. *Typhodes* et *Sudor Anglicanus* ejus species sunt.

XXII. LETHARGUS.

Febris in qua sopor et ab expergefactione delirium, mox opprimente iterum sopore.

XXIII. TYPHOMANIA.

Febris ex phrenitide et lethargo mixta.

XXIV. LEIPYRIA.

Febris in qua extrema algent, interna uruntur, pulſus parvus et obſcurus.

XXV. PHRICODES.

Febris cujus decurſum crebri horrores rigoreſve interpellant.

XXVI. LYNGODES.

Febris in qua aeger a principio uſque ad criſin ſingultit.

XXVII. ASSODES.

Febris in qua aeger fere irrequietus eſt, et implacide moleſteque habet, vel faſtidio agitatur.

XXVIII. CHOLERICA.

Febris cum vomitu frequenti atque torminoſa alvi dejectione.

XXIX. SYNCOPALIS.

Febris cui frequens lipothymia ſe intermiſcet.

XXX. HYDROPHOBIA.

Febris cum averſatione liquidorum, ſingultu, convulſione, et delirio.

XXXI. OSCITANS.

Febris cum perpetua oſcitatione.

XXXII. ICTERICODES.

Auriginofa febris, quae cutem colore flavo inquinat, citra hepatis inflammationem.

XXXIII. PESTILENTIALIS.

Febris pandemia, contagiofa, acutiffima, in qua bubones aut certe carbunculi, aut vesiculae oriuntur cum leipyria, ingenti fiti, fpiritu, fudore, et dejectionibus foetidis, delirio, naufea, vomitu, pulfuque parvo ac obfcuro.

XXXIV. SIRIASIS.

Febris infantibus propria, in qua cutis ficca, pallida, inappetentia, oculi concavi, fontanellae fubfidentia.

II. *COMPOSITÆ.*

1. *Exanthematicae.*

XXXV. VARIOLOSA.

Synochus contagiofa, a vomitu, cephalalgia, et lumbagine incipiens, in qua tertio die maculae erumpunt, fenfim in puftulas purulentas, efcharoticas, deciduas, abeuntes.

XXXVI. MORBILLOSA.

Synochus contagiofa, cum tuffi ficca et madore oculorum, in qua maculae rubellae, latefcentes, paullum elevatae erumpunt, quae deinceps in tenuiffimas fquamulas folvuntur.

XXXVII. MILIARIS.

Phricodes, dolor rheumaticus in aliqua corporis parte, aut fenfus punctorius in dorfo, crure, ac inteftinis, aut ftupor in digitis, puftulae prurientes milii feminis magnitudine, rubrae vel albae, fero primum limpido, deinceps fubalbo perlarum colore non diffimili, plenae, facie intacta, fudor multus foetidus.

XXXVIII. PETECHIALIS.

Febris maligna, exanthemata morfibus pulicum fere fimilia, flavefcentia, rubra, vel livida.

XXXIX. SCARLATINA.

Synochos, maculae coccineae crebriores ac latiores, quam morbilli, nodulis fubflavis, ad inftar capitis acicularum, ornatae, fugaces, in fquamulas dehifcentes.

XL. URTICATA.

Synochos quotidiana continua mitior, tubercula puncturis urticarum ſimilia, rubra, prominentia, fugacia.

XLI. BULLOSA.

Maligna, veſiculae ſero ſublimpido repletae, magnitudine nucis avellanae et majores, in variis corporis partibus, facie non excepta, citra cutis inflammationem erumpentes.

XLII. VARICELLA.*

Variolae ſpuriae ; ephemera, puſtulae variolis ſimillimae, prurientes, primo die erumpentes et ſuppurantes, tertio reſiccatae, et in ſquamulas deciduae, toto morbo intra ſeptem dies ad ſummum terminato.

XLIII. PEMPHINGODES.

Febris, quae puſtulas in ore, phlyctides dictas, generat.

* Haec *Varicella* facillime illudere Medicis ſub ſpecie varioloſae poteſt, niſi ad decurſum accuratiſſime attendant ; unde dein bis vel ter laborare homines variolis exiſtimantur.

XLIV. APHTHOSA.

Maligna cum ulcuſculis in ore ſuperficialibus, fungoſis, mucoſis, quas aphthas vocant.

II. *INFLAMMATORIÆ.*

XLV. PHRENISMUS.

Vera inflammatio cerebri aut membranarum ejus; quam ex dolore capitis et vehementi delirio febrili vulgo definiunt, quae ſigna vero admodum ambigua.

XLVI. CHEMOSIS.

Vehemens adnatae oculorum inflammatio, ut ſuper corneam feratur, acerbus dolor, perverſio palpebrarum, cephalalgia, agrypnia.

XLVII. OPHTHALMITES.

Inflammatio interiorum oculi membranarum, et praecipue choroïdeae; dolor in oculo fere intolerabilis cum febre, cephalalgia, agrypnia, delirio. Vulgo *phlegmone* dicitur.

XLVIII. OTITES.

Inflammatio auris internae; dolor immanis

in aure, febris, cephalalgia, agrypnia, delirium.

XLIX. ANGINA.

Faucium inflammatio; febris continua, refpirandi ac deglutiendi difficultas, praefocationis metus.

L. PLEURITIS.

Pleurae inflammatio; febris continua, dolor in latere thoracis pungens, tuffis ficca, dyfpnoea.

LI. PERIPNEUMONIA.

Pulmonum inflammatio; febris continua, dolor thoracis obtufus, gravativus, tuffis humida aliquando cruenta, difficultas anhelitus anguftiave.

LII. MEDIASTINA.

Mediaftini inflammatio; febris continua, incendium in thorace, offendiculum quoddam ad fternum in infpiratione, refpiratio frequens, tuffis cum fputis coloratis, orthopnoea; an femper?

LIII. PERICARDITIS.

Pericardii inflammatio; omnia ut in mediaftina, urgente morbo fyncope.

LIV. CARDITIS.

Cordis inflammatio, ſymptomata fere ut in peripneumonia, ſed graviora, dolor vehemens in regione cordis, palpitatio, pulſus frequens ac inaequalis, hydrophobia; an ſemper?

LV. PARAPHRENITIS.

Diaphragmatis inflammatio; febris continua, dyſpnoea, dolor e regione ventriculi cinguli inſtar ventrem ſupra lumbos ambiens, delirium.

LVI. GASTRITIS.

Ventriculi inflammatio; febris, leipyria, dolor et ardor in epigaſtrio, ſitis, vomitus ingeſtorum, ſingultus.

LVII. ENTERITIS.

Inteſtini inflammatio; febris aſſodes, phricodes, cruciatus ventris intolerabilis, flatuum et ſtercoris retentio, aut dyſenteria.

LVIII. HEPATITIS.

Jecinoris inflammatio; febris continua hypochondrii dextri dolor tenſivus, tuſſis ſicca, icterus, interdum vomitio bilis et per alvum dejectio.

LIX. SPLENITIS.

Lienis inflammatio; febris continua, hypochondrii ſiniſtri diſtentio atque tumor, dolor pulſans, moleſtus dexter decubitus.

LX. MESENTERITIS.

Meſenterii inflammatio ; febris varia occulta et lenta phricodes aut quotidiana continua, dolor colicae ſimilis, egeſtiones chyloſae et ichoroſae, nullo doloris ſenſu defluentes.

LXI. OMENTITIS.

Omenti inflammatio ; febris continua cum dolore et tumore in regione epigaſtrica et hypogaſtrica.

LXII. PERITONITIS.

Peritonaei inflammatio ; febris aſſidua, tumor ventris, et dolor punctorius.

LXIII. MYOCOLITIS.

Muſculorum abdominalium inflammatio ; ſymptomata ut in peritonite.

LXIV. PANCREATICA.

Pancreatis inflammatio. Notae deficiunt.

LXV. NEPHRITIS.

Renis inflammatio; febris acuta, dolor ardens in regione renis, urina pauca, flammea, vel nulla, ſtupor cruris vicini, dolor teſtis vicini, ructus, vomitio.

LXVI. CYSTITIS.

Veſicae urinariae inflammatio; febris levior, hypogaſtrii dolor ardens, preſſorius, frequens meiendi ſtimulus, iſchuria, teneſmus.

LXVII. HYSTERITIS.

Uteri inflammatio; febris continua, delirium, tumor hypogaſtrii inflammatorius, dolor in lumbis et inguine.

LXVIII. ERYSIPELACEA.

Ephemera, eryſipelatis expulſionem efficiens.

LXIX. PODAGRICA.

Continua, ſynochos, cum dolentiſſimo rubore in pede.

LXX. PANARITIA.

Continua, panaritii gravioris comes.

LXXI. CYSSOTIS.

Ani inflammatio, dolor, teneſmus.

III. *SYMPTOMATICÆ.*

LXXII. APOPLECTICA.

Continua apoplexiae ſuperveniens.

LXXIII. CATARRHALIS.

Veſpertina, catarrhis ſocia.

LXXIV. RHEUMATICA.

Quotidiana continua rheumatiſmo juncta, multus ſudor, interdum puſtulae purulentae.

LXXV. HÆMORRHOIDALIS.

Ephemera, dolor ſpinae, haemorrhoides, aut ſaltem varices dolentes circa quartum diem erumpentes, quo febris finitur.

LXXVI. LACTEA.

Ephemera, aliquot diebus a partu incidens.

LXXVII. VULNERARIA.

Graviori vulneri ſuperveniens.

LXXVIII. SUPPURATORIA.

Partium internarum inflammationibus, dum

in ſuppurationes tranſeunt, ſuperveniens, continua.

LXXIX. LENTA.

Febricula quotidiana in morbo longo.

LXXX. HECTICA.

Quotidiana continua vehementior in morbo longo, cum ſudore colliquativa et phthiſi.

II. PROFLUVIA.

I. *HÆMORRHAGIÆ.*

LXXXI. HÆMORRHAGIA.

Sanguinis e vulnere profusio.

LXXXII. EPISTAXIS.

Sanguinis e naribus profusio.

LXXXIII. HÆMOPTOE.

Sanguinis ex ore et faucibus eruptio.

LXXXIV. HÆMOPTYSIS.

Sanguinis e pulmonibus aut trachea rejectio per tussim.

LXXXV. STOMACACE.

Gingivarum cruentatio.

LXXXVI. ODONTIRRHOEA.

Sanguinis ex alveolo dentis evulsi eruptio.

LXXXVII. OTORRHOEA.

Sanguinis ex aure effluxus.

LXXXVIII. OPHTHALMORRHAGIA.

Sanguinis ex oculo ejusve cantho aut palpebris eruptio.

LXXXIX. HÆMATEMESIS.

Vomitus cruentus; ſanguinis e ventriculo per vomitum rejectio.

XC. HEPATIRRHOEA.

Fluxus hepaticus; diarrhoea aquoſa rubella inſtar loturae carnium recentium.

XCI. CATARRHEXIS.

Sanguinis puri ex alvo profuſio.

XCII. HÆMATURIA.

Mictio e renibus cruenta, quae ſanguine urinae exquiſite permixto perfunditur, ut ea quaſi dilutus et tenuis ſit ſanguis.

XCIII. CYSTIRRHAGIA.

Mictio cruenta e veſica dolorifica, qua ſanguis urinam non aequaliter perfundit ac in imo ſubſidens in grumos concreſcit; ejus quoque portio aut grumus interdum citra urinam excidit. *Haemorrhoides veſicae* appellant.

XCIV. STYMATOSIS.

Haemorrhagia penis ſine urina, nulloque voluntatis arbitrio.

XCV. HÆMATOPEDESIS.

Sudor ſanguineus; ſanguinis tenuis e poris cutis eruptio.

XCVI. MENORRHAGIA.

Sanguinis inordinata et larga ex vulva profuſio.

XCVII. ABORTIO.

Sanguinis ex utero gravido profluvium, cum foetu immaturo aut mola ſubſequente.

II. *APOCENOSES.*

XCVIII. CATARRHUS.

Tuſſis frequens, acris, cum raucitate.

XCIX. EPIPHORA.

Lachrymae involuntarium profluvium.

C. CORYZA.

Catarrhus narium cum ſeri tenuioris deſtillatione.

CI. OTOPUOSIS.

Puris ex aure effluxus; catarrhus auris ſordidus.

CII. OTOPLATOS.

Humiditatis olidae retro aurem excretio.

CIII. PTYALISMUS.

Copiosa salivae profusio.

CIV. VOMICA.

Subitanea, copiosa puris aut sanguinis nigri e pulmonibus rejectio per tussim.

CV. DIARRHOEA.

Copiosum sinceriorum humorum ex alvo profluvium, sine vehementi sensu doloris.

CVI. PUORRHOEA.

Puris sinceri ex alvo excretio.

CVII. DYSENTERIA.

Frequens, pauca, torminosa ac tenesmodes alvi dejectio.

CVIII. LIENTERIA.

Laevitas intestinorum qua, quae per alvum descendunt, alimentis assumptis substantia et colore finitima.

CIX. COELIACA.

Laevium aequalium et quasi chyli aut cremoris specie dejectio.

CX. CHOLERA.

Vomitus biliosi multi alvique dejectiones, cum periadynia.

CXI. PITUITARIA.

Mera pituitae, loco ſtercoris, excretio diuturna, cum contabeſcentia.

CXII. LEUCORRHOIS.

Pituitae ſincerae et cruentae ex alvo excretio teneſmodes, periodica.

CXIII. ENEURESIS.

S. incontinentia urinae; mictio urinae involuntaria conſtans, ſine acrimoniae et doloris ſenſu.

CXIV. DIURESIS.

Immodica urinae prorſus aqueae excretio, in morbo ſpaſtico, periodica.

CXV. DIABETES.

Immodicum urinae profluvium diuturnum, ſub quo corpus contabeſcit.

CXVI. PUOTURIA.

Mictio purulenta.

CXVII. CHYLARIA.

Urinae mucoſae, albae, paucae, et quaſi verminoſae, excretio. *Glus Linn.*

CXVIII. GONORRHOEA.

Invita ſeminis, liquoris, proſtatarum, ichoris,

citra venerem, citra libidinis insomnia, citraque colis tentiginem, profusio.

CXIX. LEUCORRHOEA.

Fluor albus; nimia muci aut ichoris ex vulva profusio.

CXX. EXONEIROSIS.

Pollutio; involuntaria, at jucunda seminis ex rigido cole profusio.

CXXI. HYDROPEDESIS.

Sudor immodicus.

CXXII. GALACTIA.

Lactis ex mammis stillicidium.

CXXIII. HYPERCATHARSIS.

Immodica purgatio ex operatione violentioris medicamenti colliquantis, urentis, stimulantis.

CXXIV. ECPHYSE.

Flatuum ex urethra aut uteri vagina eruptio.

CXXV. DYSODIA.

Exhalatio foetida ex toto corpore aut ejus parte.

III. EPISCHESES.

CXXVI. GRAVEDO.

Catarrhus narium impeditus cum carebaria, voce haud bene ſonora, ſpiritu nonnihil difficili, qui nec niſi hiante ori duci poteſt.

CXXVII. FLATULENTIA.

Flatuum impedita ſupra infraque expulſio, cum intumeſcentia ventris.

CXXVIII. OBSTIPATIO.

Stercoris excretio impedita.

CXXIX. ISCHURIA.

Urinae ſuppreſſio.

CXXX. AMENORRHOEA.

Menſtrui ſanguinis ex utero fluxus, ex toto vel ex parte cohibitus.

CXXXI. DYSLOCHIA.

Lochiorum ſuppreſſio aut imminutio.

CXXXII. DEUTERIA.

Secundinarum retentio.

CXXXIII. AGALAXIS.

Lactis defectus.

IV. DOLORES.

CXXXIV. ANXIETAS.

Molesta sensatio circa praecordia, quae praesentem rerum statum fastidit.

CXXXV. BLESTRISMUS.

Incontinens corporis jactatio et inquietudo.

CXXXVI. PRURITUS.

Dolorifica voluptas in cute, hominem ad scalpendum excitans.

CXXXVII. CATAPSYXIS.

Sensus frigoris dolorificus in parte musculosa aut cutanea.

CXXXVIII. RHEUMATISMUS.

Cutis et musculorum dolor. *Lumbago*, *ischias*, *glossagra*, et *pleurodyne Sauvag.* sunt species.

CXXXIX. ARTHRITIS.

Articulorum dolor; cujus species *chiragra* et *gonagra*.

CXL. CEPHALALGIA.

Capitis dolor brevis.

CXLI. CEPHALÆA.

Capitis dolor longus.

CXLII. CLAVUS.

Capitis dolor in vertice cum ſenſu frigoris.

CXLIII. HEMICRANIA.

Capitis dolor tenſivus alterutrum ejus latus occupans.

CXLIV. CAREBARIA.

Moleſtia capitis velut gravitas quaedam.

CXLV. ODONTALGIA.

Dolor dentium.

CXLVI. HÆMODIA.

Dentium ſtupor cum dolore.

CXLVII. ODAXISMUS.

Gingivarum dolor infantilis in dentitione.

CXLVIII. OTALGIA.

Dolor auris internae et externae.

CXLIX. ACATAPOSIS.

Deglutitio difficilis.

CL. CIONIS.

Dolorifica uvulae craſſities.

CLI. HIMANTOSIS.

Ejuſdem ſolito major longitudo et gracilitas.

CLII. CARDIOGMUS.

Anxietas cordis dolorifica, cum ſenſu ponderis et pulſatione.

CLIII. MASTODYNIA.

Mammarum dolor.

CLIV. SODA.

Dolor urens calidus e ventriculo in fauces aſſurgens.

CLV. PERIADYNIA.

Ventriculi dolor.

CLVI. PNEUMATOSIS.

Dolorifica ventriculi a flatibus diſtentio.

CLVII. CARDIALGIA.

Ventriculi dolor vehemens ſpaſticus, cum nauſea ſaepeque vomitu.

CLVIII. ENCAUSIS.

Ardor in ſtomacho cum inextinguibili ſiti.

CLIX. NAUSEA.

Inani vomendi deſiderium.

CLX. COLICA.

Dolor ſpaſticus inteſtinorum cum obſtipatione, nauſea, et vomitu.

CLXI. EILEMA.

Dolor in inteſtino fixus velut clavi muro impacti.

CLXII. ILEUS.

Colica acuta cum vomitu demum excrementorum.

CLXIII. STRANGURIA.

Urinae denſae rubrae mictio parca, frequens, ardore in urethra excepta.

CLXIV. DYSURIA.

Urinae ſtillicidium dolorificum citra ardorem in urethra.

CLXV. LITHIASIS.

Difficilis mictio a calculo in organis uropoeticis, cum arenulis in urina ſubſidentibus.

CLXVI. TENESMUS.

Impetuoſa, dolorifica deſidendi cupiditas, qua nihil praeter pauca mucoſa et cruenta egeritur.

CLXVII. CLUNESIA.

Dolor in podice. *Proctica Sauvages.* et *Linn.*

CLXVIII. CEDMA.

Dolor in partibus genitalibus. *Pudendagra Linn.*

CLXIX. HYSTERALGIA.

Dolor ventris parturientium ſimilis.

CLXX. DYSMENORRHOEA.

Profluvium ſanguinis uterini menſtruum dolorificum.

CLXXI. DYSTOCIA.

Partus laborioſus, difficilis.

CLXXII. ATOCIA.

Partus difficillimus, qui ſine arte prorſus abſolvi non poteſt.

CLXXIII. PRIAPISMUS.

Colis erectio dolorifica permanens, citra libidinis ſtimulum.

CLXXIV. PSORIASIS.

Durities ſcroti cum intenſa prurigine, et interdum quoque exulceratione.

CLXXV. PODAGRA.

Dolor rheumatico-arthriticus in pede acutus.

CLXXVI. OSTEOCOPUS.

Dolor in osse fixus.

CLXXVII. PSOPHOS.

Strepitus ossium.

CLXXVIII. VOLATICA.

Dolor per tractum majorum cutis vasorum oberrans.

CLXXIX. EPIPHLOGISMA.

Ardor alicujus partis velut a pruna obortus. In aure dicitur *Pyrosis*.

V. S P A S M I.

CLXXX. T E T A N U S.

Totius corporis aut ſolius cervicis diſtentio rigida, dolorifica, acuta, qua flecti haud poſſit.

CLXXXI. O P I S T H O T O N U S.

Eadem diſtentio, ſed qua corpus in poſteriora curvatur.

CLXXXII. E P I S T H O T O N U S.

Eadem, ſed qua corpus in anteriora curvatur.

CLXXXIII. C A T O C H U S.

Tetanus cum privatione ſenſuum.

CLXXXIV. T R E M O R.

Levior totius corporis aut membri ſingularis concuſſio, ſine frigoris ſenſu.

CLXXXV. F R I G U S.

Cum extremae partes membrorum inalgeſcunt.

CLXXXVI. HORROR.

Totius corporis algor cum tremore.

CLXXXVII. RIGOR.

Idem et violentior cum triſmo et ſenſu frigoris in interioribus partibus.

CLXXXVIII. EPILEPSIA.

Agitatio convulſiva univerſalis, chronica, periodica, cum oppreſſione ſenſoriorum, exituque ſpumae ex ore.

CLXXXIX. ECLAMPSIA.

Epilepſia acuta.

CXC. HIERANOSOS.

Agitatio corporis vel artuum convulſiva, continua, chronica, cum integritate ſenſuum.

CXCI. CONVULSIO.

Agitatio corporis vel artuum violenta, periodica, cum integritate ſenſuum.

CXCII. RAPHANIA *Linn.*

Convulſio cum ſpaſtica articulorum contractione et dolore immani, periodica.

CXCIII. CHOREA.

Convulſio ſaltatoria aut procurſiva. *Tarantiſmus* eſt ſpecies.

CXCIV. CRAMPUS.

Digitorum manuum pedumque, aut crurum extenſio vel contractio violenta, dolorifica, brevis.

CXCV. SCELOTYRBE.

Immanis continuaque crurum contractio et obrigeſcentia.

CXCVI. ANGONE.

Faucium praefocatio acuta, ſine inflammatione. *Angina convulſiva et Suffocatio hyſterica* ejus ſunt ſpecies.

CXCVII. GLOSSOCELE.

Linguae violenta, acuta, extruſio.

CXCVIII. GLOSSOCOMA.

Linguae violenta, acuta, revulſio.

CXCIX. HIPPOS.

Oculorum conſtans agitatio ; malum ab ortu contractum.

CC. ILLOSIS.

Oculorum perverſio acuta.

CCI. CINCLESIS.

Palpebrarum nictitatio perpetua.

CCII. CATACLASIS.

Alterutrius oculi occluſio ſpaſtica, acuta.

CCIII. CILLOSIS.

Cilii ſuperioris perpetuus tremor.

CCIV. STERNUTATIO.

Membranae narium agitatio convulſiva, impetuoſam aëris inſpirationem, ſimilemque mox expulſionem per nares cum ſtrepitu inducens.

CCV. TUSSIS.

Convulſiva et ſonora aëris e pulmonibus expulſio.

CCVI. CLAMOR.

Vocis anxia exaltatio.

CCVII. TRISMUS.

Stridor dentium inter ſe colliſorum.

CCVIII. CAPISTRUM, *ſ. Spaſmus Maxillae inferioris.*

Immobilitas ejus, qua os arcte clauditur.

CCIX. SARDIASIS, *ſ. Spaſmus Cynicus.*

Spaſmus muſculorum faciei et oris, quo in obliquum torquentur.

CCX. GELASMUS, *f. Rifus Sardonius.*

Involuntarius rifus, fub quo animus non gaudio, fed dolore atque iracundia plerumque effertur.

CCXI. INCUBUS.

Suffocatio in infomnio terrifico, refpirationem offendens, vocemque intercipiens.

CCXII. SINGULTUS.

Infpiratio convulfiva fubitanea velociffima, fonora recurrens.

CCXIII. PALPITATIO.

Cordis, vifceris, mufculi, tendinis, arteriaeve, temporaria agitatio.

CCXIV. VOMITUS.

Violenta contentorum in ventriculo per os rejectio.

CCXV. RUCTUS.

Violenta flatus ventriculi inclufi per os explofio.

CCXVI. RUMINATIO.

Cum cibus e ventriculo in os viciffim mafti-

candus iterumque deglutiendus, citra voluntatem, impellitur.

CCXVII. OESOPHAGISMUS, *ſ. Spaſmus Oeſophagi.*

Ciborum deglutitorum in oeſophago ſubſiſtentium remora dolorifica.

CCXVIII. HYPOCHONDRIASIS.

Anxietas praecordialis, cum ſpaſmis ventriculi ac inteſtinorum, variiſque congeſtionibus conjuncta, chronica.

CCXIX. HYSTERIA.

Eadem in mulieribus.

CCXX. PHLOGOSIS, *ſ. Æſtus volaticus.*

Subitus fugaxque aeſtus cum rubore faciei.

CCXXI. DIGITIUM.

Primae phalangis digitorum invita et conſtans incurvatio.

VI. ADYNAMIAE.

CCXXII. LASSITUDO.

Ingrata et gravativa ſenſatio impotentiae ad motum.

CCXXIII. ASTHENIA.

Languor aut debilitas corporis.

CCXXIV. TORPOR.

Senſus motuſque imminutus in parte carnea.

CCXXV. ADYNAMIA.

Impotentia, qua ſe aegri nullo modo movere aut in lecto erigere poſſunt.

CCXXVI. PARALYSIS.

Senſus motuſve aut utriuſque defectus in ſingulari parte externa.

CCXXVII. PARAPLEGIA.

Omnium partium ſub collo, aut ſaltem medii corporis artuumque inferiorum paralyſis.

CCXXVIII. HEMIPLEGIA.

Paralyſis alterutrius lateris.

CCXXIX. APOPLEXIA.

Subita functionum animalium ceſſatio, cum ſtertore et magno pulſu.

CCXXX. CATALEPSIS, *ſ. Catoche.*

Subita functionum animalium ceſſatio, in qua correptus vigilantis formam figuramque retinet, articulique eum ſitum, qui ipſis datur.

CCXXXI. CARUS.

Veternus ſopor, liberam reſpirationem ſine ſtertore conſervans, ex quo aegri vix excitantur.

CCXXXII. COMA, *ſ. Cataphora.*

Sopor in quo aegri vellicati evigilant, et mox in ipſum relabuntur.

CCXXXIII. SOMNOLENTIA.

Inclinatio in ſomnum juſto major.

CCXXXIV. HYPOPHASIS.

Albi oculorum inter dormiendum ſubapparitio.

CCXXXV. PTOSIS.

Impotentia attollendi palpebram ſuperiorem.

CCXXXVI. AMBLYOPIA.

Viſus imbecillitas integro oculo.

CCXXXVII. MYDRIASIS.

Pupillae dilatatio, quae viſioni nocet.

CCXXXVIII. AMAUROSIS.

Coecitas ſine ſenſibili oculorum labe, praeter mydriaſin.

CCXXXIX. CATARACTA.

Coecitas cum obſcurata lente, retro pupillam conſpicua.

CCXL. SYNIZESIS.

Coecitas cum pupillae coalitione.

CCXLI. GLAUCOMA.

Coecitas turbatis humoribus et oculo flaccido.

CCXLII. ACHLYS.

Corneae obſcuritas, viſum iinminuens aut tollens.

CCXLIII. NYCTALOPIA.

Viſus noctu ſaltem contingens.

CCXLIV. HEMERALOPIA.

Viſus noctu abolitus.

CCXLV. HEMALOPIA.

Viſus dimidiatus.

CCXLVI. DYSICOIA.

Imbecillitas auditus.

CCXLVII. SURDITAS.

Auditus abolitus.

CCXLVIII. ANOSMIA.

Odoratus abolitus.

CCXLIX. APOGEUSIS.

Guſtus abolitus.

CCL. ASAPHIA.

Vocis obſcuritas.

CCLI. CLANGOR.

Vox acuta cum ſtridore.

CCLII. RAUCITAS.

Vox aſpera et obſcura, quae vix niſi a prope adſtantibus exaudiri poteſt.

CCLIII. APHONIA.

Vocis privatio.

CCLIV. LEPTOPHONIA.

Vitium vocis nimium gracilis.

CCLV. OXYPHONIA.

Vox acuta, qualis edi ſolet cum ejulatu et planctu.

CCLVI. RHENOPHONIA.

Vox naſalis, quae ex naribus haud ſimul editur.

CCLVII. MUTITAS.

Loquelae privatio.

CCLVIII. TRAULOTIS, *Blaeſitas*,

Vitioſa literarum ſ et r pronunciatio.

CCLIX. PSELLOTIS, *Balbuties*.

Cum inter pronunciandum aut litera aut ſyllaba aufertur et eliditur.

CCLX. ISCHNOPHONIA.

Vitium pronunciationis, quo ſyllaba ſyllabae cito copulari non poteſt.

CCLXI. BATTARISMUS.

Vitium pronunciationis, quo ſermo praecipitatur, unaque ſyllaba aliquoties cum celeritate repetitur.

CCLXII. SUSPIRIUM.

Inſpiratio lenta, profunda, gemebunda.

CCLXIII. OSCITATIO.

Inſpiratio tarda, profunda, aperto ore.

CCLXIV. PANDICULATIO.

Oſcitatio cum artuum extenſione.

CCLXV. APNOEA.

Reſpiratio adeo rara et parva, ut plane ſpiritus periiſſe videatur.

CCLXVI. MACROPNOEA.

Reſpiratio per longa intervalla contingens.

CCLXVII. DYSPNOEA.

Reſpirandi difficultas continua, levior.

CCLXVIII. ASTHMA.

Reſpiratio difficilis periodica, chronica, cum ſenſu anguſtiae in faucibus.

CCLXIX. ORTHOPNOEA.

Reſpiratio ſuffocatoria acuta, non niſi erecto cervice peragenda.

CCLXX. PNIGMA. *Catarrhus ſuffocativus.*

Difficillima reſpiratio, cum ſubitanea ſenſuum

motuſque interceptione, ſtertore, pulſuque intermittente.

CCLXXI. RENCHUS, ſ. *Stertor*.

Sonus ex naribus editus.

CCLXXII. RHOCHMOS, ſ. *Ronchus*.

Sonus ſtertoroſus intra fauces.

CCLXXIII. LIPOTHYMIA.

Subita ſenſus motuſque interceptio, cum ſudore frigido, tinnitu aurium, pulſu ac reſpiratione debili.

CCLXXIV. SYNCOPE.

Eadem gravior, nullo pulſu, nulla reſpiratione perceptibili, abolitoque omni ſenſu, et extincto calore.

CCLXXV. ASPHYXIA.

Abolitio pulſus.

CCLXXVI. APEPSIA.

Concoctionis ciborum in ventriculo privatio.

CCLXXVII. DYSPEPSIA.

Tarda difficiliſque concoctio.

CCLXXVIII. DIAPHTHORA.

Ciborum corruptio in ventriculo.

CCLXXIX. ANOREXIA.

Inappetentia ſine faſtidio ciborum.

CCLXXX. ANATROPE.

Inappetentia nauſeabunda.

CCLXXXI. ADIPSIA.

Sitis defectus.

CCLXXXII. ACYISIS.

Sterilitas muliebris; conceptionis defectus.

CCLXXXIII. AGENESIA.

Rei venereae impotentia in viro; libidinis defectus.

CCLXXXIV. ANODYNIA.

Doloris defectus.

VII. HYPERÆSTHISES.

CCLXXXV. ANTIPATHIA.

Certarum rerum viſu, olfactu, aut guſtu percipiendarum, talis averſatio, ut ex earundem perceptione gravia ſymptomata inducantur.

CCLXXXVI. AGRYPNIA.

Somni defectus.

CCLXXXVII. PHANTASMA.

Perceptio corporum ante oculos obverſantium, quae non adſunt.

CCLXXXVIII. CALIGO.

Qua ſubito viſui omnia nigra ſe repraeſentant.

CCLXXXIX. HÆMALOPIA.

Qua omnia rubra apparent.

CCXC. MARMARYGE.

Fulgor ante oculos corruſcans.

CCXCI. DYSOPIA.

Viſus duplicatus.

CCXCII. SUSURRUS.

Soni non exiſtentis perceptio.

CCXCIII. VERTIGO.

Imaginatio, qua omnia homini cum ſemetipſo circumagi videntur.

CCXCIV. APOGEUSIA.

Sapor in ore depravatus.

CCXCV. POLYDIPSIA.

Continuum potus deſiderium.

CCXCVI. BULIMUS.

Vehemens fames, cum lipothymia.

CCXCVII. ADDEPHAGIA.

Voracitas.

CCXCVIII. CYNOREXIA.

Fames canina; addephagia cum vomitu ſubſequente.

CCXCIX. ALLOTRIOPHAGIA.

Rerum non eſculentarum devoratio arbitraria.

CCC. MALACIA.

Earundem anxia appetentia.

CCCI. PICA.

Certi cibi aſſumendi, aut rei olfaciendae vehemens deſiderium.

CCCII. BOMBUS.

Murmur ex flatibus, quod auribus percipitur.

CCCIII. CELSA.

Senſus flatus, vaporis, aut formicarum oberrantium ſubter cute.

VIII. CACHEXIÆ.

CCCIV. CACHEXIA.

Corpus grave atque iners, colore pallido ſqualidum.

CCCV. CHLOROSIS.

Cachexia in virginibus, colore ex pallido vireſcente.

CCCVI. ICTERUS.

Cachexia cum flavo cutis colore, urina obſcure rubra, tingente immiſſa linteamina colore croceo.

CCCVII. MELANCHLORUS.

Cachexia cum ſubnigro cutis colore, urina de nativo ſtatu haud decedente.

CCCVIII. ATROPHIA.

Extenuatio corporis, aut partis ejus, ſine febre lenta et hectica.

CCCIX. TABES.

Extenuatio corporis cum febre lenta vel hectica, at ſine dyſpnoea et tuſſi.

CCCX. PHTHISIS.

Extenuatio corporis cum febre lenta vel hectica, dyſpnoea, et tuſſi *.

CCCXI. HYDROTHORAX.

Cachexia cum dyſpnoea et effuſione aquae intra pectus, ſtrepitum concuſſione intus facientis.

CCCXII. RACHITIS.

Atrophia infantum cum epiphyſium protuberantia.

CCCXIII. ANASARCA.

Totius corporis intumeſcentia, aquoſa, mollis, digiti impreſſi veſtigium aliquamdiu retinens, cum pallore cutis.

CCCXIV. ASCITES.

Tumor abdominis, ſcroti, et crurum aquoſus, cum atrophia ſuperiorum partium. Abdomen impulſum ſonum collectae permotaeque intus aquae praebet.

* In *atrophia* ſola pinguedo abſumitur, nec aeque reſtituitur; in *tabe* et *pthiſi* caro ſimul minuitur.

CCCXV. HYDROCYSTIS.

Hydrops ſaccatus pleurae, peritonaei, aut viſceris abdominalis.

CCCXVI. TYMPANITES.

Tumor abdominis renitens, pulſatione ſonitum edens, cum obſtipatione et atrophia.

CCCXVII. HYSTEROPHYSE.

Tumor hypogaſtrii ab utero flatu diſtento.

CCCXVIII. SCORBUTUS.

Cachexia cum laſſitudine, maculis artuum lividis, ſtomacace, ulceribus.

CCCXIX. SIPHYLIS.

Cachexia contagioſa ex contagio venereo, cum tumoribus oſſium et ulceribus faucium partiumque obſcoenarum, praegreſſis plerumque bubonibus aut gonorrhoea.

CCCXX. LEPRA *Graecorum, ſ. Pſora.*

Pertinaciſſima ſcabies totius corporis vel partis, ſicca, dura, aſpera, ſerpentibus puſtulis furfuracea.

CCCXXI. ELEPHANTIASIS, f. *Lepra Arabum.*

Mutatio cutis in tumores lividos, duros, faniem foetidam cruftofam emanantes.

CCCXXII. ELEPHANTIA *Arabum.*

Eadem duntaxat in pede valde tumido et duro.

CCCXXIII. PLICA, *f. Rhopalofis.*

Vitium capillorum capitis aut pubis, quo ab humore glutinofo ita in cirrhos contorquentur, ut explicari nullo modo poffint.

CCCXXIV. PHTHIRIASIS.

Morbus pedicularis, quo pediculi variis in corporis partibus copiofe emergunt.

CCCXXV. PHYSCONIA.

Intumefcentia abdominis longa, a magnitudine habituve vifceris mutato.

CCCXXVI. PARACYISIS.

Graviditas a natura abhorrens retardatione aut alieno fitu foetus extra uterum.

CCCXXVII. GANGRÆNA.

Inflammatae partis livor et mortificatio foetida, cum puſtulis ichoroſis ; ſenſus doloris hebes.

CCCXXVIII. SPHACELUS.

Perfecta mortificatio, qua pars ſenſum motum et innatum calorem tota amiſit, fitque prorſus nigra, mollis, putris, et cadaveroſa.

IX. PARANOIÆ.

CCCXXIX. ATHYMIA.

Animi abjectio, conſternatio, triſtitia, deſperatio.

CCCXXX. DELIRIUM, *Paraphroſyne.*

Mentis alienatio in febre haud conſtans, nec furibunda. *Carpologia* ejus eſt ſpecies.

CCCXXXI. MANIA.

Inſania longa, ridicula aut furibunda. *Furorem uterinum* et *ſatyriaſin* pro ſpeciebus habeo.

CCCXXXII. MELANCHOLIA.

Inſania longa cum moeſtitia ac timore. *Noſtalgia* ejus ſpecies eſt.

CCCXXXIII. ECSTASIS.

Inſania, quae brevi tempore durat.

CCCXXXIV. ECPLEXIS.

Exceſſus mentis, qui ex repentina aliqua perturbatione ab externa cauſa affertur.

CCCXXXV. ENTHUSIASMUS.

Eſt veluti cum quidam in ſacris faciendis

mente capiuntur, ſi qua viderint audiverintve.

CCCXXXVI. STUPIDITAS, *Moroſis*, *Fatuitas*.

Mentis imminuta et infirmata functio, ſeu quaedam ignavia, citra delirium et ſoporem.

CCCXXXVII. AMENTIA, *Anoia*.

Imaginationis vel mentis occaſus atque privatio, qua jam ab ipſo ortu affecti vix mentis inopia loqui diſcunt.

CCCXXXVIII. OBLIVIO.

Memoriae privatio.

CCCXXXIX. SOMNIUM.

Viſum, quod in ſomno occurrit, tanquam verum ſit exiſtimatum. *Pavor* ejus eſt ſpecies.

CCCXL. HYPNOBATASIS.

Somnium in quo homo aſſurgit, ambulat, et diverſa vigilantium opera exercet.

X. VITIA.

I. *INFLAMMATIONES.*

CCCXLI. OPHTHALMIA.

Inflammatio albi oculorum.

CCCXLII. BLEPHAROTIS.

Inflammatio palpebrarum.

CCCXLIII. ERYSIPELAS.

Inflammatio lata cutis, quae ſplendet et leviter ac aequaliter tumet.

CCCXLIV. HIEROPYR.

Eryſipelas cum eminentibus ardentibus puſtulis. *Zoſter* dicitur, ſi abdominis cutem occupat.

CCCXLV. PARONYCHIA.

Inflammatio dolorifica in ſummitate digitorum.

CCCXLVI. ONYCHIA.

Inflammatio digiti lateralis ab ungue profundius in cutem demerſo.

CCCXLVII. ENCAUSIS.

Inflammatio cutis ab uſtione.

CCCXLVIII. PHIMOSIS.

Inflammatio, aut oedematodes tumor praeputii, quo glans nudari non poteſt.

CCCXLIX. PARAPHIMOSIS.

Inflammatio praeputii, retro glandem adducti, ut eam tegere non poſſit.

CCCL. PERNIO.

Cutis rubor ardens, pruriens, a frigore; in exulcerationem tendens.

II. *TUMORES.*

CCCLI. PHLEGMONE.

Tumor dolens renitens inflammatorius cum rubore, ovi ſaltem gallinacei magnitudine.

CCCLII. FURUNCULUS.

Tuberculum acutum apoſtematodes, ovum columbinum magnitudine non excedens.

CCCLIII. ANTHRAX.

Quaſi malignus furunculus, qui partem mox

adurit, puſtulas circum ſe ardentiſſimas ciet, tandem cruſta nigra vel cinerea obducitur, et corruptae carnis lobum excutit, qua excidente ulcus cavum ſordidumque manet.

CCCLIV. ABSCESSUS.

Collectae in inflammato loco materiae in pus aut in alienam ſubſtantiam converſio.

CCCLV. ONYX.

Abſceſſus inter corneae laminas.

CCCLVI. HIPPOPYON.

Abſceſſus intra oculum.

CCCLVII. PHYGETHLON.

Phlegmone in glandulis emergens.

CCCLVIII. EMPYEMA.

Abſceſſus in thorace, latus aut partem ejus in tumorem attollens, cum febre hectica, praegreſſa pleuritide vel peripneumonia.

CCCLIX. PHYMA.

Tumor glandularum, ſimplici phlegmone atque phygethlo minor, planior, minuſque rubens ac dolens.

CCCLX. ECTHYMATA.

Tubercula ex cute ſubito erumpentia, modo colorem cutis non excedentia, modo rubra fugaciſſima.

CCCLXI. URTICARIA.

Tubercula punctuis urticarum ſimilia, rubra, prurientia, fugacia, acuta.

CCCLXII. PARULIS.

Tuberculum dolens inflammatum in gingivis.

CCCLXIII. EPULIS.

Tuberculum in gingivis ſine inflammatione.

CCCLXIV. ANCHYLOPS.

Tumor durus inflammatorius apoſtematodes in cantho oculi interno.

CCCLXV. PARAGLOSSA.

Lingua tumida.

CCCLXVI. CHILON.

Labium tumidum et inflammatum.

CCCLXVII. SCROFULA.

Tumor glandularum colli et meſenterii indolens obduratus.

CCCLXVIII. BUBON.

Tumor glandulae inguinalis.

CCCLXIX. BRONCHOCELE.

Tumor glandulae thyreoideae.

CCCLXX. PAROTIS.

Tumor glandulae ejuſdem nominis.

CCCLXXI. GONGRONA.

Collum tumidum.

CCCLXXII. SPARGANOSIS.

Tumor mammarum in lactantibus a lactis copia.

CCCLXXIII. COILIMA.

Intumeſcentia abdominis ſubita, flatulenta.

CCCLXXIV. SCIRRHUS.

Tumor durus, indolens, concolor, renitens.

CCCLXXV. CANCER.

Tumor durus, dolore lancinante gravis, inaequalis, liveſcens aut nigricans.

CCCLXXVI. SARCOMA.

Carnis incrementum tuberculi tumoriſve ſpecie.

CCCLXXVII. POLYPUS.

Sarcoma intra nares, praelongum, pluribus appendicibus adherens.

CCCLXXVIII. CONDYLOMA.

Tuberculum durum, pene indolens in ani margine. Ejus ſpecies *Ficus* et *Thymus* a figura ita dictae.

CCCLXXIX. GANGLION.

Tumor durus, concolor, indolens tendini inſidens.

CCCLXXX. RANULA, *Batrachus.*

Tumor ad frenulum linguae folliculoſus, materiam ſpiſſam aut toſaceam complexus.

CCCLXXXI. TERMINTHUS.

Tuberculum rotundum, nigrum, praeſertim in tibiis enaſcens, humorum glutinoſum et ſubrubrum exulceratione emittens.

CCCLXXXII. OEDEMA.

Tumor frigidus, laxus, mollis, indolens, circumſcriptus aut diffuſus, preſſo digito cedens.

CCCLXXXIII. ENCEPHALOCÈLÈ.

Cerebrum per hiatum calvae extrorſum eminens.

CCCLXXXIV. HYDROCEPHALUM.

Capitis monſtroſus tumor a collecta aqua in cute aut ſubter calvaria.

CCCLXXXV. HYDROPHTHALMIA

Totius oculi tumor cum aliquo dolore, adeo ut is palpebris operiri non poſſit.

CCCLXXXVI. SPINA *bifida.*

Tumor aquoſus exiguus, in nucha aut inferiore ſpinae loco, poſterioribus vertebrarum dehiſcentibus proceſſibus emergens.

CCCLXXXVII. HYDROMPHALUS.

Tumor umbilici ab humore in eodem conſiſtente.

CCCLXXXVIII. HYDROCELE.

Tumor tunicarum, quibus teſtis comprehenditur, aquoſus.

CCCLXXXIX. HYDROPS, *Scroti.*

Tumor tunicae ſcroti celluloſae aquoſus.

CCCXC. STEATITES.

Abdominis intumeſcentia pinguedinoſa, graviditatem mentiens.

CCCXCI. PNEUMATOSIS.

Totius corporis intumeſcentia a flatu.

CCCXCII. EMPHYSEMA.

Tumor mollis, frigidus, in ſingulari parte ab aëre cellulosam cutis habitum ingreſſo formatus.

CCCXCIII. HYSTEROPTOSIS.

Uteri vel vaginae procidentia, protuberantiam intra aut extra vaginam faciens.

CCCXCIV. CYSTOPTOSIS.

Membranae veſicae urinariae interioris protuberantia extra urethram.

CCCXCV. ARCHOPTOMA.

Inteſtini recti procidentia.

CCCXCVI. BUBONOCELE.

Tumor in inguine ex annulo muſculi obliqui ab ingreſſo inteſtino omentove, vel utroque conjunctim.

CCCXCVII. OSCHEOCELE.

Idem in ſcroto tumor.

CCCXCVIII. OMPHALOCELE.

Idem ex umbilico.

CCCXCIX. MEROCELE.

Tumor ab inteſtino infra ligamentum Poupartii elapſo.

CCCC. ENTEROCELE, *Ovularis.*

Hernia inteſtinalis foraminis ovalis, in ſuperiori et interna femoris parte prope perinaeum.

CCCCI. ISCHIATOCELE.

Tumor ab inteſtino per hiatum intra ligamenta ſacro-iſchiatica elapſo.

CCCCII. ELYTROCELE.

Hernia in vagina uteri eminens.

CCCCIII. HYPOGASTROCELE.

Hernia inteſtini ventralis.

CCCCIV. CYSTOCELE.

Prominentia veſicae per muſculi obliqui annulum, ſub qua urina nonniſi preſſo exterius tumore redditur.

CCCCV. CYRTOMA.

Tumor particularis abdominis a flatibus.

CCCCVI. HYDRENTEROCELE.

Tumor ex herniofo et hydropico compofitus.

CCCCVII. VARIX.

Tumor venae mollis, lividus, aut niger.

CCCCVIII. ANEURISMA.

Tumor arteriae mollis et pulfans.

CCCCIX. CIRSOCELE.

Tumor arteriarum venarumque fpermaticarum inaequalis, renitens.

CCCCX. GASTROCELE.

Hernia ventriculi; tumor inter cartilaginem xiphoiden et umbilicum inque ipfo illo, poft paftum auctus, dolore ftomachi, vomitionibufque ftipatus.

CCCCXI. HEPATOCELE.

Hernia ab hepate facta ventralis, vel umbilicalis congenita.

CCCCXII SPLENOCELE.

Hernia a liene, ventralis aut inguinalis.

CCCCXIII. HYSTEROCELE.

Hernia uteri ventralis vel inguinalis.

CCCCXIV. HYGROCIRSOCELE.

Aquoſus et varicoſus tumor vaſorum teſtis.

CCCCXV. SARCOCELE.

Teſtis ſarcoma aut ſcirrhus.

CCCCXVI. PHYSOCELE.

Tumor a flatu herniam mentiens.

CCCCXVII. EXOSTOSIS.

Tumor in oſſe circumſcriptus.

CCCCXVIII. HYPEROSTOSIS.

Tumor totius oſſis.

CCCCXIX. PÆDARTHROCACE.

Tumor oſſis, dolore gravis, in exulceratio-nem tendens.

CCCCXX. ENCYSTIS.

Tumor frigidus, indolens, membrana incluſus, et materiam ſpiſſam complexus. *Atheroma*, *Steatoma*, *Teſtudo*, *talpa*, *Meliceris* ejus ſpecies.

CCCCXXI. STAPHYLOMA.

Protuberantia corneae obſcuratae.

CCCCXXII. STAPHYLOSIS.

Procidentia uveae ex cornea diſrupta.

CCCCXXIII. FUNGUS.

Tumor ad articulum mollis, oedematodes.

CCCCXXIV. TOFUS.

Tuberculum ad articulum, tofaceam materiam complexum, in morbo articulari.

CCCCXXV. FLEMEN.

Tumor pedis circa talos.

III. *EXTUBERANTIÆ**.

CCCCXXVI. VERRUCA.

Tuberculum ſupra cutim durum, aſperum, ſeſſile vel penſile. Unde ſpecies *Acrobordon*, *Acrothymium*, *Myrmaecium*.

CCCCXXVII. PORRUS.

Verruca in obſcoenis mollis, madida, tactu dolens.

* Extuberantiae ſupra cutim eminent; tumores intra aut ſubter eam exiſtunt.

CCCCXXVIII. CLAVUS.

Tuberculum album, rotundum, callosum, in digitis plantisque pedum.

CCCCXXIX. CALLUS, *s. Tylloma.*

1. Obdurata summa cutis ex labore in palmis aut pedum plantis. 2. Tunica pallida, dura, quae sine sensu est, in ulcere.

CCCCXXX. ENCANTHIS.

Intumescentia carunculae lacrymalis.

CCCCXXXI. PLADAROTIS.

Tuberculum fungosum, molle in interiori palpebra.

CCCCXXXII. PINNULA.

Excrescentia corneae tunicae inhaerescens.

CCCCXXXIII. PTERYGIUM.

Excrescentia, membranulae forma, rubra supra album oculi.

CCCCXXXIV. HORDEOLUM, *Crithe.*

Tuberculum calidum in abscessum fere desinens, quod e palpebrae margine atque e cilio prorumpit.

CCCCXXXV. GRANDO.

Tuberculum durum, palpebrae fere ſuperiori innaſcens.

CCCCXXXVI. VARUS, *Ionthos*,

Tuberculum in facie durum, exiguum, rubrum, fere calloſum, diſperſum, multiplex.

CCCCXXXVII. GUTTA, *Roſacea.*

Varus quaſi confluens, cum rubedine aſpera maculoſa.

CCCCXXXVIII. EPHELIS.

Aſperitas quaedam et durities mali coloris in facie.

CCCCXXXIX. ESOCHE.

Tuberculum intus in ano latens.

CCCCXL. EXOCHE.

Idem foris eminens

IV. *PUSTULÆ et PAPULÆ.*

CCCCXLI. EPINYCTIS.

Puſtula ardens alba, ſubrubra aut ſublivida, ſanie ſubcruenta repleta, ciceris aut fabae

magnitudine, circa quam vehemens inflammatio et dolor.

CCCCXLII. PHLYCTÆNA.

Puſtula ſubflavo humore diſtenta, lucida, illi ſimilis, quae ab ambuſtione erumpit, non manifeſto dolens. In capite *Pſydracium* vocatur.

CCCCXLIII. HERPES, *Serpigo*.

Papula ardens, cutem ſerpentibus minimis puſtulis erodens. *Purpura ſcorbutica*, quam vocant, veriſſima *ſerpigo* eſt.

CCCCXLIV. SCABIES.

Durities cutis rubicundior, ex qua puſtulae oriuntur, quaedam humidiores, quaedam ſicciores, ſaniem rodentem, exulcerantem, cruſtas formantem, et contagioſam complexae.

CCCCXLV. AQUULA.

Puſtula palpebrarum, vel pinguis quaedam materia, cuti earundem ſubſtrata.

CCCCXLVI. HYDROA, *Boa*, *Sudamina*.

Puſtulae milii magnitudine, aquoſae ſine ru-

bore et ſine ullo dolore, ex ſudoribus repente ſparſim toto corpore emergentes.

CCCCXLVII. VARIOLA.

Puſtula purulenta ex macula rubra in ſynocho emergens, contagioſa.

CCCCXLVIII. VARICELLA.

Puſtula ſimilis acuta, ex macula rubra in ephemera erumpens, non contagioſa.

CCCCXLIX. PURPURA.

Puſtula pruriens, ſeminis milii magnitudine, rubra vel alba, lucida, acuta.

CCCCL. ENCAUMA, *Phlyzacion*.

Puſtula ab uſtione contracta.

V. *MACULÆ.*

CCCCLI. ECCHYMOMA.

Macula a ſanguine per cutem quaſi effuſo livida vel nigra. Illa *Pelioma*, haec *Melaſma* ſpeciatim dicitur.

CCCCLII. PETECHIÆ.

Maculae pulicum morſui ſimiles, magnitudi-

ne et colore, interdum tamen etiam lividae in febre acuta.

CCCCLIII. MORBILLI.

Maculae acutae, rubellae, latefcentes, et plerumque confluentes, inque fquamas defluentes, in febre acuta.

CCCCLIV. SCARLATÆ.

Maculae latiores ac rubicundiores quam morbilli, fubflavis nodulis ornatae, in febre acuta.

CCCCLV. LENTIGO.

Macula lentis magnitudine fufca, multiplex, in facie potiffimum et in manibus emergens.

CCCCLVI. URTICARIA.

Maculae fubtumidae, rubentes, prurientes, fugaces.

CCCCLVII. STIGMA.

Macula coloris coccinei.

CCCCLVIII. VIBEX.

Linea coccinea, qualis relinquitur e flagellis.

CCCCLIX. VITILIGO.

Macula foeda, fere ſubaſpera, diſperſa, ſerpens, alba (*Alphos*) aut nigra (*Melas*).

CCCCLX. LEUCE.

Alphos in qua albi et lanugini ſimiles pili.

CCCCLXI. CYASMA.

Macula fuſca in fronte, labiis, aut manibus gravidarum.

CCCCLXII. LICHEN, *Impetigo*.

Macula ſubrubra aſpera, dura, ſicca, cum ingenti prurigine.

CCCCLXIII. SELINE.

Macula alba in ungue.

CCCCLXIV. NEBULA.

Macula alba in cornea.

VI. *DISSOLUTIONES.*

1. *Apoſpaſmata*

CCCCLXV. VULNUS.

Solutio partis ſolidae, mollis a cauſa mechanica, cum effluxu ſanguinis.

CCCCLXVI. RUPTURA.

Solutio partis ſolidae, mollis, internae, ab interna cauſa, cum haemorrhagia.

CCCCLXVII. RHAGAS.

Solutio cutis linearis arida.

CCCCLXVIII. FRACTURA.

Diſſolutio oſſis tranſverſa aut obliqua.

CCCCLXIX. FISSURA.

Eadem recta, et ut ligni in longitudinem.

CCCCLXX. PLICATIO.

Oſſium longorum concuſſio et contorſio citra fracturam.

CCCCLXXI. THLASIS.

Calvaria depreſſa citra fracturam.

CCCCLXXII. LUXATIO.

Dimotio oſſis ex articulo ſuo perfecta.

CCCCLXXIII. SUBLUXATIO.

Cum os ab oſſe paulum recedit, eaque inter ſe dehiſcunt.

CCCCLXXIV. DIACHALASIS.

Suturae dimotio.

CCCCLXXV. ATTRITIO, *Ecthlimma.*

Diſſolutio cuticulae et cutis a compreſſione.

CCCCLXXVI. PORRIGO, *Pityriaſis.*

Reſolutio cutis in tenues ſquamulas, deciduas.

CCCCLXXVII. APOSYRMA.

Cutis abraſio, dilaceratio.

CCCCLXXVIII. ANAPLEUSIS.

Oſſis corrupti ſquamula.

CCCCLXXIX. SPASMA.

Species ſolutionis continui tendinum, ligamentorum, citra rupturam, membri mobilitatem dolorificam inducens.

CCCCLXXX. CONTUSIO.

Cutis muſculorumque conquaſſatio dolorifica, plerumque cum ecchymomate, at citra vulnus aut ſubſtantiae manifeſtam deperditionem.

CCCCLXXXI. DIABROSIS.

Eroſio cutis a re acri et mordaci interna vel externa.

CCCCLXXXII. AGOMPHIASIS.

Dentium vacillatio.

CCCCLXXXIII. ESCHARA.

Cutis pars dehiſcens a viva carne, et in cruſtam emortuam mutata.

CCCCLXXXIV. PIPTONYCHIA.

Unguis deſtructio et caſus.

2. *Exulcerationes.*

CCCCLXXXV. CACOETHES.

Ulcus fere magnum oris tumentibus atque calloſis.

CCCCLXXXVI. THERIOMA.

Ulcus in quo caro computreſcit, atque mollis et cadaveroſa reddita tetrum odorem exhalat.

CCCCLXXXVII. CARCINOMA.

Cancri converſio in ulcus, quod nigrum eſt, putridum, deterrimi odoris, et vehementer dolet.

CCCCLXXXVIII. PHAGEDÆNA.

Ulcus ſerpens, ſed ſolam cutem rodens ac depaſcens.

CCCCLXXXIX. NOMA.

Ulcus quod non afflictam tantum partem, ſed et vicinas exedit et abſumit.

CCCCCC. SYCOSIS.

Ulcus, in quo multa caro excreſcit.

CCCCXCI. FISTULA.

Ulcus altum, anguſtum, calloſum.

CCCCXCII. SINUS.

Ulcus altum, quod ab anguſto ore orſum intus curvatum ampliatur, ſine callo.

CCCCXCIII. CARIES.

Ulcus in oſſe cum ſubſtantiae et perioſtei corruptione, qua os ſpongioſum et friabile redditur.

CCCCXCIV. ACHORES.

Ulcuſula capitis manantia, plurimis ac minimis foraminulis, unde tenuis et glutinoſa ſanies exit, cutem perforantia.

CCCCXCV. CRUSTA *lactea.*

Achores in facie.

CCCCXCVI. FAVUS, *Cerion.*

Ulcus multis foraminibus, ſed majoribus ac in achore, pervium, ex quibus melli ſimilis humor exit. Frequentius in capite, rarius in partibus muſculoſis, articulis, et plantis pedum, oritur.

CCCCXCVII. TINEA.

Ulcus capitis, quod denſiſſimam, duriſſimam aridiſſimamque cruſtam facit, ſerpens, pilis abbreviatis.

CCCCXCVIII. ARGEMON.

Exulceratio in cornea.

CCCCXCIX. ÆGILOPS.

Anchilops in ulcus converſum.

D. OZÆNA.

Ulcus narium putridum, e quo graveolens mucus exſtillat.

DI. APHTHÆ.

Ulcera oris aut pudendorum, ſuperficiaria, mucoſa.

DII. INTERTRIGO.

Excoriatio cutis madens ac rubens, a ſudoris vel urinae acrimonia.

DIII. RHACOSIS.

Excoriatio ſcroti laxati.

VII. *CONCRETIONES.*

DIV. ANCYLOBLEPHARON.

Palpebrarum inter ſe conglutinatio.

DV. SYNIZESIS.

Pupillae concretio.

DVI. DACRYOMA.

Punctorum lacrymalium coalitus.

DVII. ANCYLOGLOSSUM.

Linguae concretio cum partibus ſubjectis, loquelam, ſuctum, deglutitionemque impediens.

DVIII. ANCYLOSIS.

Articulorum rigor, quo flexus eorundem aut extenſio prohibetur.

DIX. CICATRIX.

Callus a conglutinato vulnere ulcereve relictus. *Leucoma* in cornea dicitur.

DX. DACTYLION.

Digitorum concretio.

XI. DEFORMITATES.

DXI. PHOXOS.

Cui caput acuminatum et faſtigiatum.

DXII. GIBBER.

Protuberantia ſpinae dorſalis, omoplatae, oſſiumve thoracis. Ejus ſpecies *Cyphoſis*, *Lordoſis*, *Scolioſis*, et *Seiſis*.

DXIII. CAPUT *obſtipum*.

Incurvatio colli.

DXIV. STRABISMUS.

Oculorum diſtortio et inaequalis motus.

DXV. MYOPIASIS.

Qua propinqua cernimus, remota vel parum vel nihil omnino.

DXVI. LAGOPHTHALMUS.

Vitium ſuperioris palpebrae, ſi illa parum deſcendit, oculumque non claudit.

DXVII. TRICHIASIS.

Obverſio ciliorum ad oculum.

DXVIII. ECTROPIUM.

Vitium palpebrae inferioris, quo parum sursum attollitur, sed hiat, aut extrorsum eversa est.

DXIX. ENTROPIUM.

Palpebrae inferioris inversio introrsum.

DXX. RHOEAS.

Defectus carunçulae lacrymalis, epiphoram faciens.

DXXI. RHYSSEMATA.

Rugae et sordes, quae in senili facie cernuntur.

DXXII. LAGOCHEILOS, *Labium leporinum.*

Divisum semel vel bis labium.

DXXIII. MALACOSTEON.

Ossium mollities.

DXXIV. HIRSUTIES.

Praeternaturalis pilorum in parte generatio.

DXXV. CANITIES.

Capillorum color albus ante legitimam aetatem.

DXXVI. DISTRIX.

Exilitas pilorum, modum excedens.

DXXVII. XIRASIA.

Lanuginoſa pilorum ſuperficies, quaſi pulvere ſint conſperſi.

DXXVIII. PHALACROTIS.

Pilorum caſus, qui tabeſcentibus et ex morbo graviore convaleſcentibus evenit.

DXXIX. ALOPECIA.

Pilorum defluvium, aream relinquens. *Ophiaſis* ejus ſpecies, item *Calvities* et *Pelada*.

DXXX. MADAROSIS.

Ciliorum defluvium.

DXXXI. PTILOSIS.

Eadem cum duritie calloſa palpebrarum.

DXXXII. RODATIO.

Ciliorum decurtatio.

DXXXIII. PHALANGOSIS.

Ciliorum duplex vel triplex acies.

DXXXIV. COLOBOMA.

Defectus particulae in parte aliqua corporis.

DXXXV. CERCOSIS.

Clitoris praelonga.

DXXXVI. CHOLOSIS.

Claudicatio, quando crus vel longius vel brevius fit.

DXXXVII. GRYPOSIS.

Unguium aduncatio.

DXXXVIII. NÆVUS.

Tuberculum, maculave congenita.

DXXXIX. MONSTROSITAS.

Deformitas multiplex congenita.

DXL. POLYSARCIA.

Corpulentia excedens.

DXLI. ISCHNOTIS.

Exceſſiva corporis gracilitas.

DXLII. RHICNOSIS.

Cutis corrugatio cum extenuatione corporis.

DXLIII. VARUS.

Cui crura introrſum verſa.

DXLIV. VALGUS.

Cui crura extrorſum diſtorta.

DXLV. LEIOPODES, *Plancus, Plautus.*

Cui pedum medium ab interiori parte non eſt cavum, ſed planum.

DXLVI. APELLA.

Cui praeputium citra inflammationem ita contractum eſt, ut glandem non tegat.

DXLVII. HYPOSPADIÆOS.

Cui glans non antice, ſed inferne ſub frenulo perforata.

DXLVIII. URORHOEAS.

Cui urina ex urethra in perinaeo exeſa effluit.

DXLIX. ATRETA:

Cujus anus aut naturalia occluſa.

DL. SANIODES.

Cui thorax tabulae ritu eſt anguſtus.

DLI. CRIPSORCHIS.

Cujus unus teſtis aut ambo abſconditi.

DLII. HERMAPHRODITUS.

Cui vitioſa naturalium conformatio, ita ut utriuſque ſexus adeſſe videantur.

DLIII. DIONYSISCUS.

Cui prope tempora duae eminentiae oſſeae, quaſi cornua, naſcuntur.

DLIV. ARTETISCUS.

Qui membri alicujus defectum patitur.

DLV. NEFRENDIS.

Qui dentibus caret.

DLVI. SPANOPOGON.

Qui raram habet barbam, et cui e mento pili excidunt.

DLVII. HYPERARTETISCUS.

Cui membrum aliquod ſuperfluum.

DLVIII. GALIANCON.

Cui brachium altero brevis.

DLIX. GALBULUS.

Cui flavedo corporis congenita.

DLX. MOLA.

Maſſa carnea, fibroſa, vaſculoſa, ex utero excreta. Ovum deforme.

Nec ſilentio prorſus tranſeunda ſunt vitia quaedam occulta, quae non niſi in cadaverum ſectione ſe offerunt; velut hydrops pericardii, concretiones viſcerum, oſſeſcentiae cartilaginum, membranarum, muſculorumque, varices venarum majorum, hydatides, polypi cordis et vaſorum, poſitura viſcerum perverſa, bullae aëreae in venis et pulmonum ſuperficie, aneuriſmata aortae, anguſtiae praeternaturales vaſorum et ductuum, ipſorumque concretiones.

PARS QUARTA.

SYSTEMA

MORBORUM

SYMPTOMATICUM,

AUTORE

LAR. JO. BAPT. MICH. SAGAR,

MED. DOCT, &c. &c.

Viennæ 1776.

CLAVIS CLASSIUM ET ORDINUM.

CLASSIS I. VITIA.

Symptomata externa levidenſia, palpabilia, abſque notabili cachexia, pyrexia.

ORDO I. MACULÆ.
II. EFFLORESCENTIÆ.
III. PHYMATA.
IV. EXCRESCENTIÆ.
V. CYSTIDES.
VI. ECTOPIÆ.
VII. DEFORMITATES.

CL. II. PLAGAE.

Continui ſolutiones, morbi proprie chirurgici perſaepe ſat graves.

O. I. SOLUTIONES recentes plerumque cruentae.
II. SOLUTIONES artificiales recentes cruentae.
III. SOLUTIONES incruentac.
IV. SOLUTIONES anomalae.

CL. III. CACHEXIAE.

Coloris, figurae, molis, in corporis habitu ſine notabili febre, depravatio.

O. I. MACIES.
II. INTUMESCENTIÆ.
III. HYDROPES PARTIALES.
IV. TUBERA.
V. IMPETIGINES.
VI. ICTERITIÆ.
VII. CACHEXIÆ ANOMALÆ.

CL. IV. DOLORES,

Senſationes moleſtae ad febres non referendae.

O. I. DOLORES VAGI.
II. DOLORES CAPITIS.
III. DOLORES PECTORIS.
IV. DOLORES ABDOMINIS.
V. DOLORES EXTERNARUM.

CL. V. FLUXUS.

Exitus insolitus cujusvis solidi, vel fluidi, e corpore est character hujus classis.

O. I. SANGUIFLUXUS.
II. ALVIFLUXUS sanguinolenti.
III. ALVIFLUXUS non sanguinolenti.
IV. SERIFLUXUS.
V. AERIFLUXUS.

CL. VI. SUPPRESSIONES.

Meatuum impeditio, hinc excretionum consuetarum in sanitate retentio.

O. I. SUPPRESSIONES egerendorum.
II. SUPPRESSIONES ingerendorum.
III. SUPPRESSIONES imi ventris.

CL. VII. SPASMI.

Contractio invita conſtans, vel interpolata muſculorum motum localem efficientium.

O. I. SPASMI TONICI PARTIALES.
II. SPASMI TONICI GENERALES.
III. SPASMI CLONICI PARTIALES.
IV. SPASMI CLONICI GENERALES.

CL. VIII. ANHELATIONES.

Motus ſpaſmodici iterati, defatigantes, pectoris cum reſpiratione ſonora, moleſta, abſque pyrexia notabili.

O. I. ANHELATIONES SPASMODICÆ.
II. ANHELATIONES OPPRESSIVÆ.

CL. IX. DEBILITATES.

Impotentia ſentiendi, appetendi, imaginandi, organa artuſque movendi more ad ſanitatem neceſſario.

O. I. DYSÆSTHESIÆ.
II. ANEPITHYMIÆ.
III. DYSCINESIÆ.
IV. LEIPOPSYCHIÆ.
V. COMATA.

CL. X. EXANTHEMATA.

Febris cum efflorescentia cutis varia maculoſa, puſtuloſa, phlyctaenoidea, et aſthenia.

O. I. EXANTHEMATA contagioſa
II. EXANTHEMATA non contagioſa.

CL. XI. PHLEGMASIAE.

Febris cum pulſu duro, dolore topico, inflammatione partis externae vel internae, ſanguine miſſo cruſta inflammatoria tecto, urina plus tincta.

O. I. PHLEGMASIÆ muſculoſae.
II. PHLEGMASIÆ membranaceae.
III. PHLEGMASIÆ parenchymatoſae.

CL. XII. FEBRES.

Frigus, calor, pulſus frequens, reſpiratio aucta, viribus artuum imminutis, depravatis, vel viribus vitalibus pulſu et reſpiratione vix mutatis, virium artuum ſumma proſtratio.

O. I. FEBRES CONTINUÆ.
II. FEBRES REMITTENTES.
III. FEBRES INTERMITTENTES.

CL. XIII. V E S A N I AE.

Error mentis in imaginatione, appetitu, judicio, aut memoria.

O. I. HALLUCINATIONES.
II. MOROSITATES.
III. D E L I R I A.
IV. VESANIÆ ANOMALÆ.

CLASSIS I.

ORDO I. MACULAE.

Mutationes coloris nativi.

GENUS I. LEUCOMA. 1

Macula corneae pelluciditatem vitians, opacans.

G. II. VITILIGO. 2

Macula corymboſa cum cutis depreſſione, locum fixum non ſervans in quo naſcatur.

G. III. EPHELIS. 3

Maculae umbrinae glabrae, corymboſae, raro partes tectas afficientes, acquiſitae.

G. IV. NÆVUS. 4

Macula congenita eminens, vel non, ſupra libellam cutis.

G. V. ECCHYMOMA. 5

Eſt macula nigricans, vel atro-rubra, caerulea, liveſcens, in gilvum ſucceſſive deſinens colorem, nata a ſanguine in adipoſam ſub cute effuſo.

O. II. EFFLORESCENTIAE.

Aſpredines, cum cuticulae elevatione ultra libellam cutis humorales, exiguae, gregales, abſque pyrexia.

6 G. VI. PUSTULA.

Phyma aut veſicula colorata ſuppurans, diametri linearis, faſtigiata, pure dehiſcens, quandoque in cruſtam abiens ; eſt ſeu *furunculus* linearis diametri.

7 G. VII. PAPULA.

Phyma parvulum ſeu efflorefcentia deſquamanda, nec ſuppurans.

8 G. VIII. PHLYCTHÆNA.

Veſicula parva fluido ſeroſo plena, quae deinde ſponte rumpitur et fundit ſerum.

9 G. IX. BACCHIA.

Maculae rubrae, vel effloreſcentiae naſi et partium adjacentium eidem, guttatae plus, minus prominentes, aſperae, furfuraſcentes, diuturnae ; hoc genus ambigit inter maculas et effloreſcentias.

G. X. VARUS. 10

Tumor pisi magnitudine plerumque sat durus, non suppurandus, aut desquamandus, pertinax in glandulis sebaceis. L.

G. XI. HERPES. 11

Papularum prurientium corymbus in squamas furfuraceas fatiscentium.

G. XII. EPINYCTIS. 12

Phlycthaenarum atro-rubrarum congeries, maxime in tibiis, noctu potissimum acriter prurientium.

G. XIII. HEMEROPATHOS. 13

Papulae rutilae crura obsidentes, extra lectum illico apparentes, importune prurientes, in lecto evanescentes, diuturnae.

G. XIV. PSYDRACIA. 14

Efflorescentia erysipelatosa absque febre notabili.

G. XV. HYDROA. 15

Exanthemata granis milii magnitudine et forma similia subito exorta, phlycthaenoidea, fugacia, absque asthenia, pyrexia, et

praegressa oppressione praecordiorum, miliaria multis habita.

O. III. PHYMATA.

Tumores humorales solitarii.

16 G. XVI. ERYTHEMA.

Phyma rubrum calens, diffusum, sine febre.

17 G. XVII. OEDEMA.

Phyma album, frigidum, indolens, molle foveam ex pressione servans plerumque.

18 G. XVIII. EMPHYSEMA.

Phyma cuti concolor elasticum, ex pressione aut percussione crepitans.

19 G. XIX. SCIRRHUS.

Phyma durum, indolens, gravans, frigidum, in partibus glandulosis enatum, dum externum cuti quoque concolor observatur.

20 G. XX. INFLAMMATIO.

Est tumor sphaeroideus rubore, calore, tensione, dolore pulsatili insignis, solitarius,

plerumque ſat extenſus, in ſuppurationem ſponte vergens; eryſipelas non ſuppurat, et phlegmone habet ſemper pyrexiam conjunctam manifeſtam; inflammatio ſaepius in phlegmone tranſit, vel phlegmone eſt gradus major inflammationis.

G. XXI. BUBO. 21

Phyma ſcirrhoſo-phlegmonoideum in glandulis inguinalibus.

G. XXII. PAROTIS. 22

Tumor ſcirrhoſo-phlegmonoideus parotidis glandulae, in ſuppurationem lentiſſime vergens.

G. XXIII. FURUNCULUS. 23

Tumor inflammatorius cutaneus, ſeu ſubcutaneus, prominens, profunde ruber, ſphaeroideus, cujus centrum occupat vortex fibroſus digere neſcius; ordinario juglandis habet magnitudinem.

G. XXIV. ANTHRAX. 24

Phyma apice gangraenoſum, et in radio inflammatum.

25 G. XXV. CANCER.

Phyma ſcirrhoſum lancinans, vel phyma lancinans venis varicoſis profunde rubris, nigris, lividis obſitum, cinctum, facile ſanguinantibus.

26 G. XXVI. PARONYCHIA.

Inflammatorius tumor extremi digiti, cum dolore ſaepius perterebrante, calore, tenſione, et ſubinde cum rubore.

27 G. XXVII. PHIMOSIS.

Tumor fere ſemper inflammatorius praeputii glandem incarcerans, aut excludens ad coronam hancce vinciendo.

O. IV. EXCRESCENTIÆ.

Tumores a ſolidis adauctis per ſuccum nutritium copioſiorem advectum, &c. in hos converſum.

28 G. XXVIII. SARCOMA.

Excreſcentia carnis conſiſtentiam fere habens, plerumque rubra.

G. XXIX. CONDYLOMA. 29

Eſt excreſcentia eminens, vel non eminens, firmior carnibus et cute, mollior contra oſſibus, non elaſtica:

G. XXX. VERRUCA. 30

Excreſcentia cutanea prominens, vix ſenſibilis, indolens, praerupta ſeu aſpera ſuperficie.

G. XXXI. PTERYGIUM. 31

Eſt excreſcentia carnea, vel membranaceo-vaſculoſa ad oculi canthum in globo oculi exorta, alam expanſam utcunque referens, verſuſve corneam ſeſe extendens, creſcens.

G. XXXII. HORDEOLUM. 32

Tumor durus, aut excreſcentia plus, minus mollis, plerumque cuti concolor, ferme ſenſu carens, in limbo palpebrarum enata, magnitudine ſaepius granum hordei vel piſi aequans.

G. XXXIII. TRACHELOPHYMA. 33

Eſt tumor varius, non purulentus, neve inflammatorius, anticae partis colli.

34 G. XXXIV. EXOSTOSIS.

Tumor oſſis partialis, vel aliquando totius oſſis, ut ſubinde in minoribus fit, ad oſſa accedens.

O. V. CYSTIDES.

Tumores capſulati fluido referti.

35 G. XXXV. ANEURYSMA.

Cyſtis arterioſa cruore referta, ex pulſu et ſitu noſcenda.

36 G. XXXVI. VARIX.

Dilatatio venae rubra, nigreſcens, ad preſſionem recedens, iterumque ſubito rediens hac ceſſante, plerumque pruriens, mordicans.

37 G. XXXVII. MARISCA.

Tumor in margine ani, ex ſanguine in textum vaſorum minimorum varicoſorum effuſo efformatus, ruber, dolens, variae formae et magnitudinis. Vide Haemorrhoidem. L.

G. XXXVIII. HYDATIS. 38

Cyſtis lymphaeductuum dilatatorum, lympham vel ſerum continens.

G. XXXIX. STAPHYLOMA. 39

Cyſtis corneae, ex dilatatione ejuſdem, ectopia uveae in cameram oculi anteriorem prolapſae ; hoc genus magis ad Ectopias ſpectat. Vide Caliginem. L.

G. XL. LUPIA. 40

Eſt cyſtis materiem pultis, vel mellis conſiſtentiam referentem continens, haud purulentam, indolens, cuti concolor, loco mobilis.

G. XLI. HYDARTHRUS. 41

Hydrops vel in capſa articulari, vel in cellulis vicinis, haud in tunica propria; tumor eſt fluctuans ſine coloris muatione, pulſatione.

G. XLII. APOSTEMA. 42

Cyſtis purulenta, vel ichoroſo-purulenta ; noſcitur ex fluctuatione, praegreſſa inflammatione, albedine, remiſſione doloris et pulſationis.

43 G. XLIII. EXOMPHALUS.

Cyſtis umbilicalis, fluido quopiam repleta, abſque ectopia.

44 G. XLIV. OSCHEOPHYMA.

Cyſtis ſcroti variis fluidis turgens.

O. VI. ECTOPIAE.

Partium ſolidarum e ſua ſede dimotio, ſenſibus obvia, continentibus has relaxatis.

45 G. XLV. EXOPHTHALMIA.

Ectopia oculi.

46 G. XLVI. BLEPHAROPTOSIS.

Eſt palpebrae utriuſque, vel alterutrius, morboſa elongatio, retractio, intro vel extra verſio, cum ſymptomatis cuique ectopiae propriis.

47 G. XLVII. HYPOSTAPHYLE.

Eſt procidentia ſeu elongatio uvulae relaxatae, inflammatae, ulceratae, incraſſatae, attenuatae, vel bicornis.

48 G. XLVIII. PARAGLOSSA.

Eſt linguae magnitudo minuta, vel aucta; vel plane ſoluto, aut elongato frenulo, in fauces ejuſdem revolutio.

G. XLIX. PROPTOMA. 49

Eſt procidentia appendicum externarum inſolita et morboſa, diverſa a praedictis.

G. L. EXANIA. 50

Sphincteris ani, vel et inteſtini recti inverſi procidentia extuberans, rubra, reducibilis ſemper extra ſtrangulationem.

G. LI. EXOCYSTIS. 51

Veſicae inverſa membrana interior, ſoluta a reliquis per urethram foras pendet, et en exocyſtis!

G. LII. HYSTEROPTOSIS. 52

Eſt uteri procidentia tumorem ſiſtens in vagina, vel quandoque extra genitalia pendentem, undique liberum, menſes ſtillantem, ſaltem initio reponibilem, cum doloribus hypogaſtrii, inguinum, urinae difficultate, animi deliquiis; haec omnia tactus obſtetricius definit.

G. LIII. COLPOPTOSIS. 53

Tumor in ſinu muliebri, vel extra pendens, annularis, mollis, perforatus (prolabitur ſubinde una tantum ruga vaginae) per quod foramen digitus immiſſus altius

orificium uteri, uterumque in ſua quaſi ſede abſque colpocele deprehendit, reponibilis; torquet inſuper aegram dyſuria, teneſmus.

54 G. LIV. GASTROCELE.

Eſt tumor in ſcrobiculo cordis vulgo dicto, vel ad minus ſupra umbilicum inſolitus, herniosus, ventriculum, aut alia viſcera illapſa, continens, cuti concolor, reponibilis, in decubitu dorſali ſponte recedens, indolens, ex relaxatione integumentorum, undecunque orta natus, vomitum cauſſans.

55 G. LV. OMPHALOCELE.

Tumor herniofus ad umbilicum, reponibilis, cuti concolor, indolens plerumque, ex relaxatione integumentorum et peritonaei natus, varia viſcera continens.

56 G. LVI. LAPAROCELE.

Tumor herniofus, ventralis ſeu abdominalis, in quocunque loco abdominis aliis herniis non dicato.

57 G. LVII. MEROCELE.

Tumor herniofus, in ſuprema et anteriore parte femoris, ad exitum vaſorum cruralium

in foeminis praecipue obſervabilis, proprietates herniarum habens; vidi merocelen etiam in viro.

G. LVIII. BUBONOCELE. 58

Tumor herniofus emergens per annulum vaſorum ſpermaticorum, ſenſim enatus, cuti concolor et indolens, abſente ſtrangulatione.

G. LIX. OPODEOCELE. 59

Eſt tumor herniofus in ſummo femine adlatus, genitalium egrediens per ſinuoſitatem oſſis iſchii ſuperiorem, vaſis tranſmittendis dicatam; in foeminis prope alterum vulvae labium viſitur haec ectopia; reponibilis, cuti concolor, mollis; dum parvus eſt tumor, vix obſervatur, ſubin eſt elaſticus. T. I. Auctorum chirurgicorum Pariſ. p. 709. conſule L.

G. LX. ISCHIOCELE. 60

Eſt hernia emergens per inciſuram oſſis ſacri, ſeu hiatum inter os ſacrum et tuber oſſis iſchii, decubitu prono reponibilis; rarum genus, et ſat adhuc obſcurum.

61 G. LXI. COLPOCELE.

Eſt tumor hernioſus in vagina emergens, reponibilis, in decubitu ſupino natibus elevatis ſponte recedens plerumque, indolens, abſque ſignis aliorum tumorum qui hic enaſci ſolent.

62 G. LXII. PERINÆOCELE.

Tumor hernioſus in perinaeo ad unam vel alteram, aut plane utramque, ut vidi in parvula puella, partem, raphes, mollis, reponibilis, cuti concolor; ſubin eſt effectus dyſtociae; ſpecies hujus generis veſicalis, inteſtinalis, omentalis, patent una cum therapeia ex prioribus.

63 G. LXIII. PERITONÆORIXIS.

Sunt herniae omnes jam deſcriptae ob rupturam peritonaei natae; rixis vero peritonaei ſigna ſunt, crepitus in violentia aliqua majore peritonaeum lacerante, herniae alicujus ſubita et magna protuberantia, eruptio; dolor in loco rixis major aut minor; ſpecies ſunt hujus generis tot, quot genera jam numeravi herniarum. Hernia eſt extenſio praeternaturalis peritonaei et integumentorum cavum formans,

G. IX. AMPUTATIO. 86

Vulnus detruncatione partis totalis factum.

G. X. SUTURA. 87

Est, studiosis puncturis mediante acu factis, filisque per puncturas trajectis, solutorum mollium contractio, adductio; sutura sicca fit emplastris, quae huc non spectat, quum non sit plaga.

G. XI. PARACENTESIS. 88

Est aritificialis punctura in aliquod cavum corporis, plerumque acu triquetra cannulata facta.

O. III. SOLUTIONES

Incruentae, nec ad priores referendae, pus, saniem, cariem, &c. sistentes.

G. XII. ULCUS. 89

Est vulnus suppuratum partis mollis, vel solutio continui mollis antiqua, pus, ichorem, aut saniem quamcumque alens, fundens.

90 G. XIII. EXULCERATIO.

Eſt excoriatio ſuppurans, ſeu ulcus ſuperficiale, reliqua, quae ad hoc genus ſpectare videntur, ex ulcere patent.

91 G. XIV. FISTULA.

Eſt ulcus cortice calloſo vaginatum, ore anguſtatum, oblongum.

92 G. XV. SINUS.

Eſt cavitas ulceroſa ampla, ſaepe multiplex, ore anguſto non calloſo, vel plane nullo donata.

93 G. XVI. ESCHARA.

Cruſta mortua ſicca partis mollis ſaepius cauſticis facta eſt eſchara, ſenſus et vitae expers.

94 G. XVII. CARIES.

Oſſis eroſio cava, aſpera, perioſtio denudata, plerumque nigra; unde os evadit fragile, friabile, vel exfoliabile: Species numerat hoc genus ſequentes; eſt nimirum caries ſicca, humida, exfoliabilis, ſyphilitica, ſcorbutica, ſcrophuloſa, varioloſa.

recipiens viſcera adjacentia; praeter praedictas hernias dantur herniarum varietates: Sic dantur herniae partiales inteſtinales, ubi media pars fiſtulae inteſtinalis cavum herniofum ingreditur, altera parte libera in abdomine manente; dantur herniae accretae, in quo caſu pars illapſa cavi hernioſi peritonaeo accreſcit; cavum hernioſum quandoque praeter viſcera illapſa liquorem in abdomine collectum continet; ſaepius quoque partes cavum hernioſum ingreſſae incarcerantur a ſpaſtice contracto annulo, unde ileus naſcitur, quem vide ſuo loco. Peritonaeorixis pertinet quidem ad rupturam; ſed, propter affinitatem ejuſdem cum herniis, hic eandem ſubjunxi.

G. LXIV. ENCEPHALOCELE. 64

Eſt cerebri, aut cerebelli, vel utriuſque ſimul, per hiatus oſſium cranii necdum ſat cohaerentium, ectopia hernioſa, relaxata pariter lamina utraque durae matris et piae externa tenuiſſima pellucida; ſymptomata ſubin non magna, ſubin contra graviſſima cauſſans.

65 G. LXV. HYSTEROLOXIA.

Eſt uteri gravidi, vel non gravidi, in abdomine ſitus ſeu directio aberrans a directione naturali axeos ſuae, noſcenda ex orificii uterini directione mutata, palpo externo abdominis, tum aliis ſymptomatis inconſuetis; ut iſchuria, dyſuria, enureſi, obſtipatione, &c.

66 G. LXVI. PARORCHIDIUM.

Eſt teſticuli unius, vel utriuſque, a ſitu naturali aberratio.

67 G. LXVII. EXARTHREMA.

Eſt ſeparatio contigui in oſſium articulis per diarthroſin combinatorum, noſcenda ex impotentia ad motum, mutatione nativae conformationis, dolore, protuberantia inſolita, cavitate, muſculorum tenſione, converſione artus, accurtatione membri, vel prolongatione.

68 G. LXVIII. DIASTASIS.

Oſſium receſſus junctorum per raphen, harmoniam, ſynchondroſin, aut ſyndeſmoſin, cognoſcibilis cavitate inſolita uno in loco, in altero vero tumore, mutatione poſitu-

rae, et reliquis ſymptomatis oculo et tactui patentibus.

G. LXIX. LOXARTHRUS. 69

Eſt oſſium articulatorum ſitus relativus in alienum conſtanter mutatus, ſeu obliquitas reſpectiva perſiſtens citra exarthrema et ſpaſmum: Vidė Subluxationem et Diſtorſionem.

G. LXX. GIBBOSITAS. 70

Eſt oſſium pectus, vel pelvim componentium indecora prominentia a tumore, luxatione, diaſtaſi, torſione, preſſione, aut alio principio nata.

G. LXXI. LORDOSIS. 71

Oſſium longiorum fiſtuloſorum circa medium inflexio, incurvatio, ectopia a linea recta.

O. VII. DEFORMITATES

Sunt vitia quae vix ſanitatem laedunt.

G. LXXII. LAGOSTOMA. 72

Labium oris fiſſum.

73 G. LXXIII. APELLA.

Eſt praeputii, vel alterius appendicis mollis, brevitas, parvitas.

74 G. LXXIV. POLYMERISMA.

Partium numerum ordinarium exceſſus.

75 G. LXXV. EPIDOSIS.

Appendicum mollium incrementum inconſuetum ſanum: Species ſunt penes praelongi, auriculae pendentes, praeputia longiſſima, clitoriſmus, caro pubis foeminarum Africanarum, naſones, labia tumida oris, &c.

76 G. LXXVI. ANCHYLOMERISMA.

Eſt partium concretio.

77 G. LXXVII. HIRSUTIES.

Pili copioſiores, longiores, vel in locis ubi non ſolent creſcere obvii, dant ideam hujus generis.

CLASSIS II.

PLAGÆ.

Char. Classis. Continui ſolutiones, morbi proprie chirurgici perſaepe ſat graves.

ORDO I. SOLUTIONES

Recentes, quaſi ſemper cruentae.

G. I. VULNUS. 78

Eſt continui ſolutio molli in parte hians, labiata, cruenta, ab inſtrumento mechanico ſcindente facta ; corneae vulnus cruorem non fundit.

G. II. PUNCTURA. 79

Continui ſolutio intus extenſa tantum, eaque inſtrumento pungente facta caſualiter.

G. III. SCLOPETOPLAGA. 80

Eſt vulnus a glandibus e bombardis, aut ſclopetis exploſis illatum, vaginatum, decurſum glandis deſignans, oblongum, vexatum.

G. IV. MORSUS. 81

Eſt plaga recens, quam animalia dentibus inferunt mordendo.

82 G. V. EXCORIATIO.

Eſt epidermidis a cute, vel cutis a carnibus ſeparatio, detractio.

83 G. VI. CONTUSIO.

Eſt partis cujuſcunque mollis, vel ſolidae, in minimis vaſculis, fibris attritio, fractio, ſolutio.

84 G. VII. RUPTURA.

Membranarum, tendinum, aut ligamentorum dialyſis per tenſionem facta, vires horum excedentem: Conſule chirurgos et de utero rupto Cl. Henricum Crantz, ingenii excitatiſſimi virum; huc pertinet peritonaeorixis.

O. II. SOLUTIONES

Recentes, cruentae, et artificiales.

85 G. VIII. OPERATIO.

Eſt ſtudioſa ſolutio continui ad aliquid eximendum, ut lithotomia; operatio reipſa eſt vulnus ſtudioſa et dextra manu factum chirurgi, morbum relinquens hujus claſſis.

G. XVIII. ARTHROCACE. 95

Ulcus medullae ab interioribus ſponte natum, cum oſſis carie, exoſtoſi, et perſaepe dolore; ſpecies numerat hoc genus fere totidem quot caries; vulgo vocatur ſpina ventoſa: Conſule ſuper hac Petit de morbis oſſium.

O. IV. SOLUTIONES

Anomalae, quae prioribus includi renuunt.

G. XIX. RHAGAS. 96

Eſt ſolutio continui ſicca in partium mollium marginibus, ut labiis oris; ſpecies includit Rhagas veneream, malignam, peſtiferam, frambaeſiacam, ulceroſam, benignam, lixivialem, glacialem, &c.

G. XX. AMBUSTIO. 97

Eſt plaga a flamma ignis, corporibuſque ex igne candentibus, liquidis ferventibus, aut radiis ſolis in focum coactis, noſtro corpori illata, ſuccedentibus phaenigmo, phlycthaenis, vel eſchara.

98 G. XXI. FRACTURA.

Eſt diviſio oſſium in fragmenta ſeparabilia.

99 G. XXII. FISSURA.

Diviſio oſſium rimam referens, haecceve non penitus ſeparans.

CLASSIS III.

O. I. MACIES.

Diminutio voluminis corporis ex conſumptione pinguedinis, vel ſanguinis defectu.

G. I. TABES. 100

Eſt macilentia univerſalis, cum pyrexia lenta et habituali, citra tuſſim puriſve anacatharſin.

G. II. PHTHISIS. 101

Corporis emaciatio, cum amphimerina lenta, tuſſi, dyſpnoea, et ut plurimum puris ſputo: Ab initio rarius in phthiſi adeſt puris ſputum, in Statu contra et fine ſemper. Quid eſt proprie pus?

G. III. ATROPHIA. 102

Eſt macies ſine tuſſi, anacatharſi, et febre notabili; raro equidem eſt atrophia ſine omni febricula. Conſule definitionem febris.

G. IV. HAEMATAPORIA. 103

Macies ſeu cachexia ex inopia ſanguinis. Deſcriptio: Virium debilitas, pertinax an-

rium ſibilus, anorexia, facies lurida, epidelio tecta, pallidiſſima, alvi fluxus, diabetes, ſudores profuſi, lipothymiae, tibiae tumidae, ſubin hydrothorax his ſuccedens, vigiliae, ſuſpiria, animi abjectio, moeror, mortis timor, urina pallida, venae abditae, pulſus vacuus, ſanguinis profluvia praegreſſa, ſunt ſigna haemataporiae; aliquando aër evolutus locum ſanguinis in vaſis occupat.

104 G. V. ARIDURA.

Macies, exſiccatio unius tantum artus, vel partis corporis, ſine febre.

O. II. INTUMESCENTIÆ.

Deformitas ex volumine, mole, auctis.

105 G. VI. PLETHORA.

Intumeſcentia univerſalis, proportionata et aequabilis, ex abundantia ſanguinis. Deſcriptio: Amyſtidis et ventris cultus, pulſus plenus aut ſuppreſſus, venarum amplitudo conſpicua: Æſtus et gravitas totius corporis, reſpirandi difficultas, laſſitu-

do ſpontanea, ſtupor artuum, ſomni turbati, partes epidelio tectae ruberrimae, temperamentum ſublaxum, ſanguineum.

G. VII. POLYSARCIA. 106

Intumeſcentia univerſalis, mollis, pallidula, ab adipe nimium aucto.

G. VIII. PNEUMATOSIS. 107

Intumeſcentia univerſalis ab aëre, ad attactum crepitans, elaſtica, levis.

G. IX. ANASARCA. 108

Intumeſcentia univerſalis oedematoſa, non elaſtica, veſtigium digiti impreſſi ſervans, pallida, frigida, haud crepitans.

G. X. PHLEGMATIA. 109

Intumeſcentia oedematoſa artuum inferiorum mollis, cuti concolor, indolens, foveam digiti impreſſi ſervans, non elaſtica.

G. XI. PHYSCONIA. 110

Eſt intumeſcentia abdominis a partibus ſolidis praeternaturalis, ſine graviditate, fluctuatione, et elaſi, ad tactum dura, reſiſtens, parenchymatica.

111 G. XII. GRAVIDITAS.

Intumeſcentia abdominis ex imo hypogaſtrio incipiens, in axique ejuſdem aſcendens, opus generationis ſubſequens, partu terminanda ; pathemata gravidarum, menoſtaſia, mutationes oris tincae, motus infantis ſenſibilis, ſunt totidem characteres hujus generis.

O. III. HYDROPES PARTIALES.

Tumores a fluidis in cavitatibus congeſtis, ut abdomine, &c.

112 G. XIII. HYDROCEPHALUS.

Hydrops capitis a ſero.

113 G. XIV. PHYSOCEPHALUS.

Eſt tumor totius capitis emphyſematoſus elaſticus, ſub digito premente crepitans.

114 G. XV. HYDRORACHITIS.

Tumor cyſticus ex hiatu vertebrarum lumbarium, vulgo ſpina bifida, in recens natis protuberans cum anaeſtheſia; eſt verus hydrops thecae ſpinalis. A.

G. XVI. ASCITES. 115

Gravis, ſphaeroidea, et fluctuoſa abdominis intumeſcentia, non elaſtica, cum polydipſia, urina pauca, lixiviali, lateritia.

G. XVII. HYDROMETRA. 116

Tumor hypogaſtrii ſine graviditate, ab utero fluidis diſtento, rotundus, fluctuans, leges gravitatis ſequens; dolor inguinum, ſpirandi difficultas, menoſtaſia, rigores, mammarum mollities, phlegmatia, et tactus orificii uterini, diagnoſin firmant.

G. XVIII. PHYSOMETRA. 117

Eſt conſtans tumor hypogaſtrii a flatu uterum diſtendente, rotundus, elaſticus, levis, in ſede uteri.

G. XIX. TYMPANITES. 118

Eſt intumeſcentia totius abdominis, levis et elaſtica, a pulſatione ſonum edens, cum ructibus, borborygmis, conſtipatione, et doloribus abdominis; chronicus eſt hic morbus.

119 G. XX. METEORISMUS.

Eſt intumeſcentia flatulenta epigaſtrii, hypochondriorum, vel totius abdominis, fugax et plerumque indolens.

O. IV. TUBERA.

Tumores partium ſolidarum externi, non hydropici, cachexia.

120 G. XXI. RACHITIS.

Eſt deformitas nata ex articulorum tumore duro, carnium marcore et flacciditate, capitis mole, ſterni protuberantia; ingenium praecox in infantibus, oſſiumve flexilitas et lordoſis.

121 G. XXII. SCROPHULA.

Tumores ſubſcirrhoſi glandularum colli, meſenteriive, cum labiis naſoque craſſioribus; ſcrophula ordinario mollior eſt ſchirro.

122 G. XXIII. CARCINOMA.

Ulcera cancroſa, ſordida, labiis duris everſis, ſcirrhoſis, ex quibus ichor manat acris et rodens; adſunt inſuper dolores lancinan-

tes, excrescentiae fungosae, venae adjacentes varicosae non inepte pedes cancri referentes, et febris hectica.

G. XXIV. LEONTIASIS. 123

Cognoscitur ex mutatione formae humanae in ferinam aliquatenus; unde aspectus hominis ferinus.

G. XXV. MALIS. 124

Morbus est, qui cognoscitur tumoribus, ulceribus, quae insecta vermiformia vel horum larvae excitarunt, in quibus nidulantur, et ex apertis prodeunt.

G. XXVI. FRAMBÆSIA. 125

Morbus contagiosus, aliquando et congenitus apud Americanos, cujus praecipuum symptoma sunt excrescentiae fungosae mori fructus referentes, quibus sese adjungunt ulcera dysepulota, exostoses, caries, anchyloses, et macies.

O. V. IMPETIGINES.

Morbi contagiosi, chronici, qui cutis excrescentias, tumores gregales, exulcerationes,

cruſtas, inducunt, plures foventur a viru inoculabili.

126 G. XXVII. SYPHILIS.

Ulcuſcula, porri, ficus, bubones, tophi, nodi, poſt vel cum gonorrhoea plerumque; dein puſtulae cruſtoſae, dolores nocturni, oſtocopi, exoſtoſes, caries, macies, et color luridus, morbum adeſſe loquuntur.

127 G. XXVIII. SCORBUTUS.

Cognoſcitur ex maculis lividis, flavis, coeruleis tibiarum, ſtomacace, facie lurida, urina pellicula tecta.

128 G. XXIX. ELEPHANTIASIS.

Facies deformis, tubera calloſa, ozaena, raucedo, cutis elephantina craſſa et unctuoſa, rictus ſatyrorum, anaeſtheſia in artubus, conſtituunt characterem hujus generis.

129 G. XXX. LEPRA.

Cognoſcitur ex puſtulis verrucoſis, duris, craſſis, herpetoſis, vel ſquamis ſiccis in corymbos diſpoſitis, prurientibus, eſcharoticis, rhagadibus; dum plures ſunt ſiccae puſtulae, *ſicca*; ubi vero, e contra, plures

humidae et exulceratae, *humida* dicitur lepra.

G. XXXI. SCABIES. 130

Cognoſcitur ex puſtulis, vel phlyćthaenis, lentis vel ſecalis grani magnitudine, lympham aut ſaniem continentibus, quae ſcalpendo ruptae cruſtas prurientes formant; contagioſus hic morbus et inoculabilis flexuras artuum maxime occupat.

G. XXXII. TINEA. 131

Incipit a puſtulis vel phlyćthaenis capitis aut faciei diverſi-coloribus, quae ruptae in cruſtas humidas vel ſiccas abeunt corymboſae; videtur nimirum eſſe ſcabies capitis, et nihil aliud.

O. VI. ICTERITIAE.

Cognoſcuntur ex totius cutis colore inaſſueto, pallido, flavo, nigro, rubro, lurido ſine pyrexia notabili.

G. XXXIII. AURIGO. 132

Flavedo cutis ad aureum, vel aurantium ten-

dens colorem, praecipue vero ſcleroticae membranae.

133 G. XXXIV. MELASICTERUS.

Color cutis et ſcleroticae niger, atro-lividus, fuliginoſus, conſtituunt characterem hujus generis, cum moeſtitia et perturbatione mentis.

134 G. XXXV. PHOENIGMUS.

Morbus hicce apyretus rubedine cutis diffuſa maculata, vel punctata, notatur.

135 G. XXXVI. CHLOROSIS.

Pallor faciei totiuſve corporis, cum aſthenia, et ſaepius pica, ſine aurigine ſcleroticae; color eſt albus, cinereus, fuſcus, cereus, luridus, aut vireſcens, cum ſclerotica ſemper albiſſima perſeverante.

O. VII. CACHEXIÆ ANOMALÆ.

Noſcuntur ex ſignis claſſeos et affinitate cum prioribus generibus.

G. XXXVII. PHTHIRIASIS. 136

Exortus inſectorum, pediculorum, aut his affinium, cum porrigine, exulceratione, pruritu, cachexia.

G. XXXVIII. TRICHOMA. 137

Morbus contagioſus Hebraeorum, cujus praecipuum ſymptoma eſt capillorum conſpurcatio, complicatio, conglutinatio, et in cirros ac funiculos concretio inextricabilis, ſaepius cum phthiriaſi; haereditarius eſt morbus hicce.

G. XXXIX. ALOPECIA. 138

Defluvium pilorum et deſquamatio cuticulae conſtituunt characterem hujus morbi, cunctis animantibus communis.

G. XL. ELCOSIS. 139

Copioſa ampla ulcera, foetida, carioſa, chronica, cum pyrexia lenta, produnt hoc genus.

G. XLI. GANGRÆNA. 140

Anaeſtheſia, immobilitas, frigus, phlycthaenae lympham continentes, flacciditas, lividitas, et partis mors in cute et membrana

cellulofa, vel in omnibus ad offa usque, textus facilis laceratio et diffolutio putrida, cum foetore cadaverofo, definiunt hoc genus.

141 G. XLII. NECROSIS.

Eft partis mors lenta fine praevio tumore, mollitie, et diffolutione foetida, cum dolore ardente ordinario et ftupore, quae fequitur exficcatio partis, induratio, nigredo, et mumia; differt a gangraena in eo, quod lentius procedat, cum dolore rodente et ftupore, et in mumiam abeat; gangraena contra mollefcat, phlyćthaenas elevet, putrefcat, foeteat, atque cito decurrat.

CLASSIS. IV.

Ingrata et molesta sensatio, aut imaginatio, qualis ex nervearum partium laceratione, rosione, ustione, pressione, distractione, oritur, reliqua symptomata superans hanc definit classem.

O. I. DOLORES VAGI.

Saepius universales, aut cutanei ad phlegmasias non referendi.

G. I. ARTHRITIS. 142

Articulorum dolor spontaneus, periodicus a synovia corrupta.

G. II. OSTOCOPUS. 143

Est dolor constans et notabilis ossium, a periostio interno potissimum affecto, ex pressione non exacerbans, fixus.

G. III. RHEUMATISMUS. 144

Dolor diuturnus in parte carnosa, tendinosa artuum, vagabundus, saepius sine coryza, rheumate, catarrho, erysipelate, et sine febre notabili; acutus rheumatismus facit genus inter phlegmasias *Myositin* a me dictum; sanguis missus rheumatismo la-

borantium eſt gelatinoſa cruſta tectus, et urina ſaepe ad ſulphureum colorem accedit.

145 G. IV. CATARRHUS.

Colli collove vicinarum partium dolor a frigore ſuſcepto, cum tuſſi, coryza, levi partium intumeſcentia, et pyrexia veſpertina exigua, ſeu amphimerina catarrhali.

146 G. V. ANXIETAS.

Moleſtia ad loci mutationem aſſiduam cogens aegrum, quem habet.

147 G. V. LASSITUDO.

Eſt ingrata ſenſatio, juncta cum debilitate, quae ad quietem cogit virium reparandarum gratia.

148 G. VII. STUPOR.

Eſt moleſta ſenſatio cum obſcuritate tactus,

149 G. VIII. PRURITUS.

Moleſta ſenſatio ad ſcalpendum cogens.

150 G. IX. ALGOR.

Moleſtia qualis a ſummo aëris frigore excitatur, jam cum phricaſmo, rigore, vel concuſſione corporis, jam ſine his ſymptomatibus.

G. X. ARDOR. 151

Molestia qualis a summo aëris calore producitur.

O. II. DOLORES CAPITIS,

Faciei, vel Capillitii.

G. XI. CEPHALALGIA. 152

Est capitis gravitas vel sensatio molesta, quae refert caput interius distensum, turgidum, et quasi gravatum, malum haud chronicum.

G. XII. CEPHALÆA. 153

Est dolor capitis chronicus, et, juxta Stahlianos, tensivus; videtur sola diuturnitate a cephalalgia differre receptissimum hoc genus.

G. XIII. HEMICRANIA. 154

Est morbus, cujus praecipuum symptoma est dolor in alterutro capitis latere, potissimum ad tempora, frontem, ac oculos, isque vehemens saepe et periodicus quandoque.

155 G. XIV. OPHTHALMIA.

Cognoſcitur ex oculi dolore, rubore, intolerantia lucis, et lacrymatione, vel ſiccitate.

156 G. XV. OTALGIA.

Dolor in aure.

157 G. XVI. ODONTALGIA.

Dolor dentium maxillarumque, cum vigiliis et ſaepius ptyaliſmo, maxillae aut genarum tumore.

O. III. DOLORES PECTORIS

Anhelationis expertes.

158 G. XVII. PYROSIS.

Ardor oeſophagi ad ventriculum uſque extenſus, ſine febre, vulgo Soda dicitur.

159 G. XVIII. CARDIOGMUS.

Eſt gravis pertinaxque moleſtia in praecordiis, cum ſenſu ponderis auctaeve molis et pulſatione, quae ad minimum motum augentur: Aneuryſmati cordis, auricularum, ſinuum, et arteriarum tribuitur cardiogmus, ſeu dolor cordis.

O. IV. DOLORES ABDOMINIS

Interni.

G. XIX. CARDIALGIA. 160

Moleſtia ad epigaſtrium et ventriculum relata, ſyncopen minitans.

G. XX. GASTRODYNIA. 161

Notabilis et durans in regione ventriculi dolor, ſine ſyncope et pyrexia.

G. XXI. COLICA. 162

Eſt dolor potiſſimum inteſtini craſſi regiones occupans in abdomine, hujuſque officia turbans, ſine febre notabili, cum pulſu plerumque ſuppreſſo, rariore, et obſtipatione.

G. XXII. HEPATALGIA. 163

Moleſta ſenſatio gravativa, tenſiva, aut quaevis alia in regione hepatis, ſine pyrexia acuta.

G. XXIII. SPLENALGIA. 164

Eſt dolor pertinax gravativus, tenſivus, in regione lienis, cum aliquali dyſpnoea, pul-

ſu in inſpiratione intermittente, tumore et duritie, ſine pyrexia.

165 G. XXIV. NEPHRALGIA.

Dolor fixus in regione renum et ureterum, ſine pyrexia acuta.

166 G. XXV. HYSTERALGIA.

Dolor in regione uteri, ſine parturitionis niſu et phlegmaſia notabili.

O. V. DOLORES EXTERNARUM

Partium locales.

167 G. XXVI. MASTODYNIA.

Dolor mammarum.

168 G. XXVII. RACHIALGIA.

Atroces dolores abdominis, ad lumbos et dorſum ſerpentes, preſſione non creſcentes, cum umbilici ſubin retractione, alvi conſtipatione, convulſione, manuum torpore, pareſi, paralyſi, ac contracturis artuum, definiunt hunc morbum.

G. XXVIII. LUMBAGO. 169

Eſt dolor lumborum corporis erectionem impediens, ſine nauſea, ureterum dolore, femoris ſtupore, urinaeve vitiis; dolor eſt in muſculis ſpinae dorſi aut ligamentis.

G. XXIX. ISCHIAS. 170

Dolor conſtans coxendicis, pelvis, et capitis femoris, nec non muſculorum ejuſdem; hinc difficultas gradiendi, ſtandi, claudicatio, frigus partis; conatus ad deponendam alvum dolorem augent iſchiadicum.

G. XXX. PROCTALGIA. 171

Eſt dolor podicis.

G. XXX. PUDENDAGRA. 172

Dolor partium genitalium tum in viris tum in foeminis.

G. XXXII. DIGITIUM. 173

Eſt dolor periodicus articuli cujuſdem digiti, cum emaciatione et oſſis friabilitate, ſine omni phlegmaſia. Vide Ill. De Sauvageſ. T. I. p. 150.

CLASSIS V.
FLUXUS.

CHAR. CLASSIS. Exitus insolitus cujusvis fluidi vel solidi e corpore.

O. I. SANGUIFLUXUS.

Sanguinis, vel saltem sanguinolentae materiae ejectio seu effluxus, quacunque via, praeter alvinam.

174 G. I. HAEMORRHAGIA.

Est fluxus sanguinis e naribus.

175 G. II. HAEMOPTYSIS.

Est sanguinis expectoratio seu anacatharsis, cum tussi sine notabili pyrexia.

176 G. III. STOMACACE.

Stomacace laborantibus sanguis dissolutus promanat e gingivis laxis, sordidis, et foetidis, sponte, vel ad levem harum attactum.

177 G. IV. HÆMATEMESIS.

Est sanguinis rejectio ex oesophago, cum vomitorio conatu, anxietate magna, et animi deliquiis; observantur et faeces alvi sanguine tinctae, nigricantes.

G. V. HÆMATURIA. 178

Eſt effluxus ſeu minctio cruoris, urinae cruentae ex veſica, vel ſeminis ſanguinolenti ex urethra, in viris et mulieribus.

G. VI. METRORRHAGIA. 179

Sanguinis ex utero aut vagina fluxus morboſus, nimius.

G. VII. ABORTUS. 180

Eſt foetus immaturi, id eſt, ante nonum menſem graviditatis ſaltem aliquot ſeptimanis excluſio, ſubin cum metrorrhagia: Symptomata ſunt, laſſitudo, anorexia, frigus, mammarum flacciditas, lumbago, hyſteralgia, lipothymia, &c.

O. II. ALVIFLUXUS Sanguinolenti.

G. VIII. HEPATIRRHOEA. 181

Eſt alvi fluxus per inferiora ſanguinolentus, nec ater, nec torminoſus.

G. IX. HÆMORRHOIS. 182

Eſt ſanguifluxus ex tuberculis, mariſcis rubris, duris, dolorificis, finem inteſtini recti

obſidentibus, vel in recto latentibus; ſentiunt poſteriora tubercula aegri in recto ſaepius obſtipati, et digitus immiſſus inteſtino haec offendit; ſanguis in depoſitione alvi praecedit, vel ad minus comitatur, excrementa.

183 G. X. DYSENTERIA.

Eſt frequens torminoſa mucoſo-cruenta alvi dejectio.

184 G. XI. MELÆNA.

Eſt Fluxus materiei nigricantis, atro-rubrae, ano vel cato frequens.

O. III. ALVIFLUXUS

Non ſanguinolenti.

185 G. XII. NAUSEA.

Eſt inanis vomendi conatus, et tamen maximis licet niſibus nihil niſi flatus aut mucus exiguus exantlatur; adeſt anorexia, gaſtrodynia, motus oſſis hyoidis ad ſuperiora, ptyaliſmus; capitis ad anteriora inclinatio, tremor labii inferioris, &c.

G. XIII. VOMITUS. 186

Eſt palpabilium materierum non cruentarum per os oeſophagumque rejectio frequens ex ventriculo ; cauſa eſt antiperiſtaltica ventriculi contractio, concurrente diaphragmatis et muſculorum abdominalium preſſione, cum ſimultanea expiratione; pulſus eſt contractus, rigidus, et frequens.

G. XIV. ILEUS. 187

Gaſtrodynia, obſtipatio, anxietas, et vomitus demum faeculentae materiae, determinant hunc morbum ; atrocia circa umbilicum tormina, ructus, nauſea, ſingultus, inteſtinorum volutatio, virium proſtratio, pertinax alvi obſtipatio, et vomitus demum faeculentus, ſunt ſymptomata principalia hujus morbi.

G. XV. CHOLERA. 188

Eſt ſyndrome ex vomitu, diarrhoea, gaſtrodynia, proſtratione virium, et ſubin ſurarum crampo.

G. XVI. DIARRHOEA. 189

Eſt recrementorum et excrementorum ut plurimum fluxilium frequens per anum

dejectio notabilis et constans, adeoque morbosa.

190 G. XVII. COELIACA.

Est albescentium, aut chyliacearum materierum per alvum frequens dejectio, plerumque profusa, cum torminibus et prostratione virium.

191 G. XVIII. LIENTERIA.

Alimenta parum aut nihil mutata per alvum dejiciunt, et quidem plerumque paulo post ingestionem, lienterici.

192 G. XIX. TENESMUS.

Muci frequens et pauca dejectio per anum, cum intensa dejiciendi cupiditate, conatuque eidem proportionali; stimulum et dolorem sentiunt aegri in intestino recto.

193 G. XX. PROCTORRHOEA.

Est fluxus mucosi subalbi, flavescentis, quandoque striis sanguineis tincti, humoris ex vasis haemorrhoidalibus externis, vel in recto latitantibus, qui humor ordinario spissior est, dum ex internis vasis stillat, scybalaque praecedit: Vide Lieutaud, T. 1. p. 396. No. 4. Pruritum praeterea et

ardorem hoc fluore madentes et foetentes in podice ſentiunt, queruntur. Species non adeo magni momenti in praxi poſſunt eſſe proctorrhoea externa, interna, periodica, ſanguinolenta, hujus generis, quod etiam proctoleucorrhoea vocari poteſt, ob ſimilitudinem cum leucorrhoea.

O. IV. SERIFLUXUS.

Fluidi nec ſanguinolenti, nec per alvum, effluxus morboſi.

G. XXI. EPHIDROSIS. 194

Eſt ſudoris quantitate, qualitate, aut intempeſtivitate peccantis, excedentis effluxus.

G. XXII. EPIPHORA. 195

Eſt oculis conſtans effluxus humoris ſeroſi, lacrymalis, ſebácei, aut purulenti, morboſus.

G. XXIII. CORYZA. 196

Eſt humoris ſeroſi mucoſive e naribus fluxus morboſus, ſine, vel cum ozaena, concomitante plerumque gravedine capitis.

197 G. XXIV. PTYALISMUS.

Eſt ſalivae mucive, ſine anacatharſi ac vomitione, ex ore effluxus, emiſſio, aut ſputatio uber et conſtans.

198 G. XXV. ANACATHARSIS.

Eſt muci, lymphae, aut puris facta cum tuſſi e pectore per os rejectio frequens, notabilis, et morboſa.

199 G. XXVI. DIABETES.

Subita potus omnis per urinae vias emiſſio, vel urinarum utcunque coctarum nimia profuſio, cum ſiti, anorexia, et polydipſia.

200 G. XXVII. ENURESIS.

Involuntaria et inopportuna doloris et ardoris expers minctio, quaeque ſaepius inſciis accidit.

201 G. XXVIII. PYURIA.

Eſt purulentae, albae, flavae, mucoſae, aut lutulentae materiae cum urinis minctio.

202 G. XXIX. LEUCORRHOEA.

Eſt ſeroſae, flavae, puriformis, mucoſae, foetidae, atrae, &c. materiae ex utero aut vagina delapſus, effluxuſve morboſus.

G. XXX. LOCHIORRHOEA. 203

Eſt lochiorum alborum nimius fluxus puerperam debilitans.

G. XXXI. GONORRHOEA. 204

Eſt ſtillicidium fluidi ſeminalis, vel puriformis, ex urethra, ſine minctione.

G. XXXII. GALACTIRRHOEA. 205

Eſt ſtillicidium lactis e mammis, vel locis inſolitis.

G. XXXIII. OTORRHOEA. 206

Eſt fluxus ſeroſus, purulentus, foetidus, ex cavo auris, meatu auditorio, vel ambitu auriculae.

O. V. AERIFLUXUS,

Sunt flatus halituſve inſolitae et vitioſae emiſſiones per os vel anum, &c.

G. XXXIV. FLATULENTIA. 207

Eſt morbus flatuum per os, vel anum, frequenti emiſſione et borborygmis deſignatus.

208 G. XXXV. ÆDOPSOPHIA.

Eſt flatuum ex veſica per urethram, vel ex utero per vaginam, emiſſio.

209 G. XXXVI. DYSODIA.

Eſt foetidorum vaporum e corpore exhalatio odoratum offendens, exhalant tales vapores e naribus, ore, vulva, inguinibus, axillis, et pedibus.

CLASSIS VI.

CHAR. CLASSIS. Meatuum impeditio; hinc ſolitarum in ſanitate excretionum impedimentum et emanſio; *Suppreſſorios* morbos vocavit Ill. Linnaeus.

ORDO I. SUPPRESSIONES

Humorum ſeroſorum.

G. I. ADIAPNEUSTIA. 210

Tranſpirationis naturalis, et liquoris cutis organa humectantis, ſuppreſſio.

G. II. STERILITAS. 211

Eſt geniturae ſuppreſſio, conceptus impeditio.

G. III. ISCHURIA. 212

Urinae ſecretae a renibus retentio ſeu ſuppreſſio, cum tumore hypogaſtrii, vel ſecretionis in renibus ſuppreſſio, cum ſtupore renum, ſingultu, anorexia, vomitu, ptyaliſmo urinoſo, ephridroſi.

G. IV. DYSURIA. 213

Difficilis et dolorifica, guttata ſaepius et ardens mictio; eſt ergo fluxus urinae pro parte ſuppreſſus, et non in integrum, ut in iſchuria.

214 G. V. AGLACTATIO.

Lactis defectus.

215 G. VI. DYSLOCHIA.

Eſt lochiorum ſuppreſſio.

O. II. SUPPRESSIONES INGERENDORUM,

Constrictio meatuum ingerenda admittentium, ſine phlegmaſia.

216 G. VII. DYSPHAGIA.

Eſt deglutitionis ſuppreſſio, impeditio, abſque notabili reſpirationis laeſione et phlegmaſia.

217 G. VIII. ANGINA.

Eſt reſpiratio impedita, cum ſenſu obicis in gutture, abſque phlegmaſia, ſive dein adſit dyſphagia, ſive non.

O. III. SUPPRESSIONES

Imi ventris.

218 G. IX. DYSMENORRHOEA.

Menſtrua ſuppreſſa, dolorifica, cum lumbagine, cephalalgia, dyſpnoea, palpitatione cordis, &c. conſtituunt characterem hujus generis; fluxus menſtruus periodicus à tribus ad 8 dies protelari ſolet; quantitas ſanguinis a quinque ad 10 uncias limitatur; circa 13 annum aetatis incipit, et ad 45 plerumque producitur; ſanguis refert ſanguinem victimae.

219 G. X. DYSTOCIA.

Dolorifica, laborioſa ultra modum foetus excluſio aut ſecundinarum, vel penitus impoſſibilis.

220 G. XI. DYSHAEMORRHOIS.

Eſt ſuppreſſio ſuetarum haemorrhoidum; dum fluxus haemorrhoidum ſuetarum periodicus ſaepius ſupprimitur, ex quacunque

occaſione, ante annum circiter 60, 65, quo hic fons ſponte ſiccari ſolet; oriuntur lumbago, iſchias, vertigo, cephalalgia, tenſio cervicis, anxietas, dyſpnoea, colica, &c. Haemorrhoidum fluxus, qui ultra 65. annum aetatis protelatur, jam morboſus haberi debet et ſupprimi minuive; ſenectus enim hunc fluxum non fert. Haemorrhois rariſſime cum conſtantia ſanitatis obſervatur; hinc vix pro beneficio haberi poteſt, licet morbos graviores praevertere dicatur.

221 G. XII. OBSTIPATIO.

Faecum alvi exoneratio impedita. Carolus *Linnaeus*; eſt nimirum ſegnis, difficilis, rara faecum alvi excretio, vel plane nulla etiam medicamentis prolici poſſunt excrementa: Medici aſſiduo curant obſtipationem, et tamen hanc nec in numero morborum tolerant; ecquidem raro eſt morbus per ſe, ſaepiſſime vero ſymptoma hoc alios morbos comitatur et auget.

CLASSIS VII. SPASMI.

CHAR. CLASSIS. Contractio constans, vel interpolata, musculorum motum localem efficientium, eaque invita.

O. I. SPASMI TONICI PARTIALES.

Rigiditas organi, vel artus determinati.

G. I. STRABISMUS. 222

Oculi alterutrius spasmus, tonicus axium opticorum divergentiam, vel convergentiam nimiam inferens; seu est spasmus tonicus oculi, unde hujus axis cum alterius axi ad unum objectum non convergit.

G. II. TRISMUS. 223

Est spastica contractio tonica, aliquando visa fuit solum clonica maxillae inferioris, vulgo *trotura oris* dicitur; rusticus venerat ad me pedes trismo tonico laborans pro consilio, contra hunc morbum; datur

igitur ſolitarius hicce morbus; vide *tetanum.*

224 G. III. OBSTIPITAS.

Eſt colli ſpaſmus, vulgo dicitur *torticollis*, tonicus, vel clonicus capitis mobilitatem et directionem mutans.

225 G. IV. CONTRACTURA.

Eſt artus unius vel plurium conſtans, diuturna rigiditas, inflexilitas.

226 G. V. CRAMPUS.

Eſt ſubitanea, fugax, et dolorifica muſculi rigiditas, cum dolore ſubin atroci.

227 G. VI. PRIAPISMUS.

Eſt penis ingrata et ſine appetitu libidinis rigiditas ſeu, erectio.

O. II. SPASMI TONICI GENERALES.

228 G. VII. TETANUS.

Spaſmus generalis tonicus ſubito ortus, cum dyſpnoea; rigent muſculi omnes, et corpus inflexile ſervant, cum dyſpnoea et ru-

bore faciei; vel rigent mufculi foli pofteriores corporis, aut anteriores, et corpus flectunt horribiliter, et plerumque flexum fervant diutius.

G. VIII. CATOCHUS. 229

Spafmus generalis tonicus fenfim factus, fine dyfpnoea, agitatione pectoris, faciei rubore, chronicus.

O. III. SPASMI CLONICI PARTIALES.

Agitatio invita et coacta cujufdem organi aut artus, cujus motivum ab aegro non percipitur.

G. IX. NYSTAGMUS. 230

Spafmus clonicus oculi, vel palpebrae.

G. X. CARPHOLOGIA. 231

Eft fpafmus clonicus manuum, quo aegri floccos e tegumentis evellunt, paleas colligunt, mufcas venantur; fymptoma hoc a fuffufione natum plerumque eft lethale.

232 G. XI. SUBSULTUS.

Eſt motus palpitans aut tremulus tendinum, pone carpos potiſſimum obſervabilis.

233 G. XII. PANDICULATIO.

Eſt ſpaſmus artus ſucceſſive extendens plures, vel omnes in oſcitatione.

234 G. XIII. APOMYTTOSIS.

Eſt ſuccuſſio cutis et capitis, cum trunci totius agitatione tremula et violenta; adeſt ſimul exſpiratio ſonora, quaſi ſtertoroſa.

235 G. XIV. CONVULSIO.

Eſt agitatio invita artus, vel muſculi brevis: cum ſuperſtite exercitio animi.

236 G. XV. TREMOR.

Artuum aut capitis alterna, per itus et reditus frequentes, motitatio per breviſſima ſpatiola, cum movendi voluntate concurrens, qua ceſſante, ceſſat quoque tremor.

237 G. XVI. PALPITATIO.

Eſt pulſatio in regione cordis inſolita, cum pulſu intermittente, crapizante, tremulo, ſubduro, inaequali, inordinato, debili, quandoque et dyſpnoea ad quemlibet motum

notabili ; habeo aegram, cujus pulſus ſub actuali palpitatione remittit, vel intermittit, in 5 annum jam hoc ex morbo languentem ; ſubin tremorem in praecordiis patitur, cum pulſu caprizante, tremulo ; notum eſt, quod regularis pulſatio cordis non dicatur palpitatio.

G. XVII. CLAUDICATIO. 238

Eſt vitioſus gradiendi modus, quo truncus ſingulis paſſibus huc vel illuc nimium inclinat, unde crus indecore movetur, trahitur.

O. IV. SPASMI CLONICI GENERALES.

G. XVIII. PHRICASMUS. 239

Eſt ſuccuſſio invita totius cutis, imo ſaepius totius corporis, frigorifera.

G. XIX. ECLAMPSIA. 240

Eſt morbus convulſivus clonicus acutus, quandoque remittens, cum ſenſuum feriatione in paroxyſmo ; pollices intro non

premunt, ſpuma ex ore non eructat, ſpaſmi ſunt tremuli artuum omnium; vulgo vocatur hic morbus *apoplexia puerilis.*

241 G. XX. EPILEPSIA.

Eſt morbus ſpaſmodicus clonicus, intermittens, ſeu periodicus, chronicus, cum variorum membrorum invita agitatione, dyſpnoea, ſpumae oris eruptione, pugnorum conſtrictione, et ſenſuum feriatione externorum et internorum, ſine aſphyxia. *Symptomata*: Subitaneus caſus, oblivio omnium, clamor, mugitus, ſtridor dentium, truculentia oculorum, ſpuma oris, pugnorum conſtrictio, totius corporis agitatio.

242 G. XXI. HYSTERIA.

Eſt artuum organorumque externorum internorumque ſpaſmus clonicus tonicuſve, paroxyſmis fugacibus, leviter variantibus, cum puſillanimitate, ſenſibilitate animae ſumma, mortis formidine intenſa, teneritudine partium convulſarum remanente, attactum fugiente, et urina hyalina. Signa pathognomica hujus morbi ſtatuit Ill. Aſtruc agitationem matricis, pnycem, con-

ſtrictionem pectoris et glomum fluctuantem in abdomine.

G. XXII. SCELOTYRBE. 243

Eſt motus ſemivoluntarius unius lateris, vel totius corporis in greſſu, ſitu erecto, aut comeſtione, geſticulationem, aut ridiculam hiſtrionis feſtinationem, referens; hunc morbum vocavit *Sydenhamus Choream Sancti Viti.*

G. XXIII. BERIBERIA. 244

Eſt motus gradientium genua ſpaſtice retrahens, cum tremore artuum, formicationis ſenſu, vocis raucedine, ſtupore dolorifico artuum, qui morbis Indis eſt familiaris. In ovibus olim lupum videntibus beriberiam ſpaſmum vidi, ſtantes hae vel gradientes triſtes momentanae retrahunt genua, ad ſitum naturalem illico reditura.

CLASSIS VIII.

ANHELATIONES.

Char. Classis. Eſt agitatio invita, defatigans muſculorum pectoris, cum reſpiratione difficili, laborioſa, ſonora, frequenti, ſine febre notabili, et ſine phlegmaſia.

O. I. ANHELATIONES SPASMODICAE

Sunt ſymptomata fugacia ſpaſmodica, ſaepius repetentia, quae conſiſtunt in ex vel inſpirationibus ſonoris.

245 G. I. EPHIALTES.

Morbus hic recurrens afficit dormientes cum anhelatione et inſomnio corporis cujuſdam pectus opprimentis; unde reſpiratio horum querula, gemebunda, et anxia.

246 G. II. STERNUTATIO.

Eſt violenta, ſonora, et ſubitanea exſpiratio in nares poſticas immiſſo aëre, ad nares everrendas ſub convulſiva capitis et trunci corporis concuſſione, ad anteriora flex-

ione. Species ſunt ſternutationis, *catarrhalis*, *rubeoloſa*, *verminoſa*, *ſpontanea*, *febricoſa*, *epidemica*, *critica*, *medicamentoſa*, &c.

G. III. OSCEDO. 247

Eſt aëris copioſi profunde inſpirati diutina, lenta, et invita naturalis exſpiratio, cum magno oris hiatu; ſaepe concurrit et pandiculatio.

G. IV. SINGULTUS. 248

Eſt concuſſio diaphragmatis invita, cum inſpiratione ſubito interrupta, ſonora.

G. V. TUSSIS. 249

Eſt concuſſio ſonora, violenta, invita pectoris, cum exſpiratione ad pulmonem quodam obice liberandum.

O. II. ANHELATIONES SUPPRESSIVÆ.

Hac fiunt cum metu ſuffocationis, ſuntque pleraeque conſtantes.

250 G. VI. STERTOR.

Eſt reſpiratio ſonum gravem et tremulum in gutture edens, ſaepius ſibilo ſtipata.

251 G. VII. DYSPNOEA.

Eſt difficultas reſpirandi aſſidua et chronica, ſine ſignis empyematis, hydrothoracis.

252 G. VIII. ASTHMA.

Eſt chronica, periodica reſpirandi difficultas.

253 G. IX. ORTHOPNOEA.

Eſt morbus continuus acutus, ſubitanea anhelatione ſublimi, et fere ſuffocatoria, ſtipatus.

254 G. X. PLEURODYNE.

Anhelatio, cum pectoris dolore, ſine phlegmaſia, cum exigua vel nulla febre.

255 G. XI. RHEUMA.

Cognoſcitur ex difficultate reſpirandi, cum ſenſu gravitatis in pectore, quam comitatur coryza, ſternutatio, raucedo, cephalalgia, tuſſis, ſine pyrexia notabili, et ſine ſanguine inflammato; *endemius hic morbus*

256 G. XII. HYDROTHORAX.

Eſt genus anhelationis chronicum continuum ſtipatum phlegmaſia pedum, pallore faciei

oedemate manuum, ſubita in ſomno ſuffocatione, alterutrius manus ſtupore, ſine ſignis empyematis; haec ſymptomata jam adſunt omnia, jam tantum aliqua; anhelatio creſcit pro inclinatione corporis.

G. XIII. EMPYEMA. 257

Eſt difficultas reſpirandi a pectoris reclinatione creſcens, quam praeceſſit phlegmaſia pectoralis non reſoluta, ſed ſuppurata; comitatur amphimerina tabida notabilis, macies, decubitus horizontalis et in latus ſanum difficilis, gravitas ſupra diaphragma, ſudores profuſi, rubor genarum, et multa ſymptomata hydrothoracis: Species ſunt, *peripneumonicum*, *vomicale*, *pleurale*, *mediaſtinale*, *diaphragmaticum*, *intercoſtale*; quas ſpecies ſufficiat hic nominaſſe, quum earundem hiſtoria necdum ſatis provecta ſit.

CLASSIS IX.

DEBILITATES.

Char. Classis. Eſt impotentia clare et diſtincte ſentiendi, appetendi, conſueta vi artus organave movendi, nec non imaginandi, vigilandi, ſenſibus internis et externis utendi.

O. I. DYSAESTHESIAE.

Impotentia clare et diſtincte ſentiendi.

258 G. I. AMBLYOPIA.

Eſt viſus debilitas reſpectiva ad ſitum, gradum lucis, diſtantiam objecti, oculis pellucidis; vel eſt debilitas viſus abſoluta, vel reſpectiva, ſine opacitate corneae, aut vitio internarum partium oculi.

259 G. II. CALIGO.

Eſt imminutio partialis, vel totalis deletio viſus, propter repagulum opacum citra ſeu ante pupillam oculo inhaerens, aut palpebris.

G. III. CATARACTA. 260

Eſt viſus debilitas, vel abolitio, ob maculam opacam, poſt pupillam poſitam, ſeu opacitatem lentis cryſtallinae.

G. IV. AMAUROSIS. 261

Eſt viſus ſuppreſſio, abolitio, vel defectus, cum pupillae ferme plenaria immobilitate, ſine ſenſibili oculorum vitio aut opacitate externis.

G. V. ANOSMIA. 262

Eſt imminuta, vel ſuppreſſa facultas percipiendi odores.

G. VI. AGHEUSTIA. 263

Eſt ſuppreſſio facultatis, qua diverſos ſapores percipimus, cum vel ſine anorexia.

G. VII. DYSECOEA. 264

Eſt audiendi difficultas, ſeu gravis auditus et obſcura perceptio ſonorum.

G. VIII. PARACUSIS. 265

Eſt debilitas ſeu confuſio auditus, qua affecti clare percipiunt voces, ſed non diſtincte diverſos ſonos et articulatas voces audiunt, vel alios ſonos clare et diſtincte audiunt, alios tantum clare ſine diſtinctione.

266 G. IX. COPHOSIS.

Eſt obſcura, vel nulla ſonorum perceptio, ſeu impotentia percipiendi ſonos totalis, vel partialis.

267 G. X. ANÆSTHESIA.

Eſt ſenſus omnis privatio, ſuperſtitibus motu muſculari et rerum neceſſariarum appetitu aliquantum minutis, ſine omni ſopore.

O. II. ANEPITHYMIÆ.

Appetituum ſenſitivorum debilitas, ſeu imminutio notabilis.

268 G. XI. ANOREXIA.

Eſt notabilis debilitas, imminutio, ſeu ceſſatio famis in jejunis animantibus.

269 G. XII. ADIPSIA.

Eſt ſitis debilitas, ſeu imminutio, aut abolitio.

270 G. XIII. ANAPHRODISIA.

Eſt debilitas, vel abolitio appetitus venerei, ſeu impotentia: Vide *ſterilitatem*.

O. III. DYSCINESIÆ.

Impotentia exercendi motus ſolitos voluntati ſubjectos.

G. XIV. MUTITAS. 271

Eſt impotentia proferendi voces articulatas.

G. XV. APHONIA. 272

Eſt plenaria vocis ſuppreſſio, citra ſtuporem, ſyncopen, et comata; muti inarticulatam vocem habent, aphoni c ntra nullam.

G. XVI. PSELLISMUS. 273

Eſt difficultas ſeu impotentia quaſdam ſyllabas literaſve recte pronunciandi, faciunt hoc puellae quaedam naviter, ut magis placeant procis.

G. XVII. CACOPHONIA. 274

Eſt vocis vitium et inſuavitas atque aſperitas.

G. XVIII. PARALYSIS. 275

Eſt unius tantum artus, vel articuli frigida plerumque laxa immobilitas, abſque dolore, cum vel ſine anaeſtheſia; *pareſis* eſt ſenſim invadens debilitas movendi artus, ſeu eſt imperfecta paralyſis; movent enim hi artus, ſed difficulter; colicam pictonum aliaſque rachialgiae ſpecies comitatur, vel ſequitur pareſis, lente accedit paretica debilitas, et non eſt tanta, quanta obſervatur

paralyticorum ; actu obſervo pareſin in brachiis egregii chirurgi Chriſtophori Nohrer, ex colica pictonum laborantis.

276 G. XIX. HEMIPLEGIA.

Cognoſcitur ex ſumma debilitate, vel integra motus muſcularis ſuppreſſione unius lateris corporis, cum laxitate, frigiditate, indolentia artuum et mentis integritate, ſine vel cum anaeſtheſia.

277 G. XX. PARAPLEXIA.

Eſt paralyſis artuum inferiorum, vel omnium artuum, cum enureſi, anaphrodiſia, quandoque et anaeſtheſia ac maraſmo.

O. IV. LEIPOPSYCHIAE

Virium vitalium, pulſus, et reſpirationis debilitas ſeu imminutio ; *pulſus eſt perpendiculum vitae.*

278 G. XXI. ASTHENIA.

Eſt debilitas omnium artuum, ſuperſtite actionum vitalium minutarum tenore, ſuperſtitibuſque ſenſibus, ſine dolore.

G. XXII. LIPOTHYMIA. 279

Eſt ſubitanea et brevis virium muſcularium et ſenſuum dejectio, ſeu eclipſatio, ſuperſtite pulſu et cognoſcendi aliqua facultate adſtantes, cum aurium tinnitu, calore, vertiginoſaque capitis turba.

G. XXIII. SYNCOPE. 280

Eſt ſubitanea virium omnium animalium, et vitalium ſenſuumve, imminutio tanta, ut aeger per tempus ſui conſcius non ſit, cum lenta lenive reſpiratione, pulſu obſcuro, ſudore frigido, et aliquali interiorum calore.

G. XXIV. ASPHYXIA. 281

Eſt ſubitanea eclipſis omnium actionum naturalium, animalium, et vitalium, cum mortis imagine: Vide Cl. *Lanciſium* circa mortes ſubitaneas.

O. V. COMATA SEU MORBI SOPOROSI.

Omnium ſenſuum feriationes, maximae debilitates.

282 G. XXV. CATALEPSIS.

Eſt ſenſuum omnium motuumque muſcularium ſuppreſſio, pulſu et reſpiratione pacatis, placidis, lentis, minutis, vel obſcuris, cum mira ad quoſvis ſitus ſuſcipiendos et retinendos artuum flexilitate, aptitudine; retinent figuram, in qua ipſos prehendit morbus, et omnem recipiunt ſervantque, quam illis dederis; morbus eſt recurrens, et fors tantum mulierum.

283 G. XXVI. ECSTASIS.

Eſt ſtatus ſoporoſus a gravi pathemate, vel mentis attentione profunda ortus, aegrum in eodem ſitu, quo prehenſus eſt, retinens, ſine aptitudine cataleptica.

284 G. XXVII. TYPHOMANIA.

Eſt ſopor apparens, cum pervigilio delirioſo reali, muſſitatione; vel eſt ſopor levis e quo aegri facile excitantur, cum delirio comitante.

285 G. XXVIII. LETHARGUS.

Eſt ſtatus ſoporoſus facile excitabilis, cum ſummo imaginationis et memoriae torpore, oblivione, et febre.

G. XXIX. CATAPHORA. 286

Eſt ſomnolentia facile excitabilis, ſine febre, oblivione, ſtertore, delirio.

G. XXX. CARUS. 287

Eſt ſomnus altiſſimus, vix aut ne vix excitabilis, ſine ſtertore, cum reſpiratione tacita pacatiſſima; morbus ſaepius eſt acutus; ſemi-apertis oculis plerumque dormiunt omnino immobiles.

G. XXXI. APOPLEXIA. 288

Eſt ſomnus profundiſſimus, vix aut ne vix excitabilis, cum ſtertoroſa reſpiratione, faciei tumore, omnium artuum laxitate, et pulſu plerumque duro, forti.

CLASSIS X.
EXANTHEMATA.

Char. Classis. Febris cum aſthenia, efflorefcentia cutis maculata varia, puſtuloſa, papuloſa, phlyctenoidea, &c. vel cavi oris, ſaepius maligna.

ORDO I. EXANTHEMATA CONTAGIOSA.

289 G. I. PESTIS.

Eruptio purpurae, bubonum, anthracum, pemphigi, cum pyrexia typhode, maligna, dat characterem peſtis: Vide celebrem Loimographum *Diemerbroeckium.*

290 G. II. VARIOLA.

Praeludium variolae pateſit cephalalgia, lumbagine, nauſea, vomituritione, eclampſia, et febre continua inflammatoria; erumpunt dein puſtulae phlegmonoideae ſuppurantes, eſcharoticae, deciduae, cicatriſantes; variola ſaepiſſime epidemicus mor-

bus habet IV. ſtadia, nempe contagium, eruptionem, ſeu inflammationem puſtularum, ſuppurationem, tandem exſiccationem.

G. III. PEMPHIGUS. 291

Eſt phlegmaſia ſaepius acuta, exanthematica, ſtipata bullis ſeu veſiculis avellanam circiter magnitudine aequantibus, ſero flavo turgidis, per cutim ſparſis: An *Hippocratis* T. I. p. 684. ichores conſtituerint pemphigum? Tomo citato, p. 798. *Hippocrates* ſcripſit: 'πυρετοι οι δε πεμφιγωδεις.' Et *Claudius Galenus*, ſexto epidemiorum T. I. Claſſe 3. p. 311. Baſilea 1561, inter reliquas interpretationes hujus febris, etiam hanc admiſit, quae eſt character hujus generis; nihil ergo novi pemphigus.

G. IV. PURPURA.

292 Sunt maculae pulicum morſibus ſimiles, faciei parcentes, preſſione non evaneſcentes, carentes ſtigmate aculei a pulice infixi, coloris purpurei, lateritii, nigri, lividi, ſine tumore, aſpredine, cum febre amphimerina, vel tritaeophya, putrida, aſthenia, lingua plerumque rubra, lateritia, molli,

293 G. V. RUBEOLA.

Poſt praeludium catarrhoſum, coryzam, epiphoram, tuſſim, cephalalgiam, ſomnolentiam, et palpebrarum tumorem, erumpunt papulae corymboſae rubrae, pulicum morſus aemulantes, aſperae, uniformes, evaneſcenti-furfuraceae die IV. cum exiguo levamine ſymptomatum contagii in facie, collo, thorace, trunco reliquo, et artubus; quandoque ſexto die in facie jam aſperantur, ſiccantur, et in tenuiſſimum furfurem fatiſcit epidermis; et hoc eſt initium tertii ſtadii, quod ordinario 8. vel 9. die, una cum morbo, finitur; febris comitatur rubeolam continua; rubeolam porro inoculat atmoſphaera morbilloſa bronchiis, ſacco lacrymali, et ſinubus ſex in nares patentibus; medici contra ſeminatores rubeolae goſſypium furfure morbilloſo repletum ſublimi vulnuſculo, cujuſque brachii imponunt, emplaſtro omnia tegunt, et 6. die poſt appoſitum hunc apparatum incipiunt aegrotare.

G. VI. SCARLATINA. 294

Eſt efflorefcentia maculoſa, ruberrima, pruriens, papuloſa, irregularis, diffuſa, deſquamabilis, ſine praeludio catarrhali efflorefcens, cum febre plerumque judicatoria. Stadia tria ſcarlatinae obſervamus, praeludium noſcimus inde, quod febris plerumque judicatoria, cum horrore et frigore, prehendat infantes, ſub finem aeſtatis, ſine praeludio catarrhali et ſine vomitu; quarto vel citius die, facies intumeſcit modice, pectus, &c. erumpunt exanthemata paulo ante deſcripta, et hoc eſt ſtadium ſecundum; poſt 3 vel 4 dies incipit ſtadium tertium, in quo evaneſcunt exanthemata, et epidermis ſub forma ſubtilis pollinis deſquamatur.

O. II. EXANTHEMATA NON CONTAGIOSA.

G. VII. MILIARIS. 297

Eruptio phlycthaenarum milii ſemine raro majorum, cum ſudore vapido; febris

continua, vel remittens, putrida; praeludit oppreſſio praecordiorum, gaſtrodynia gravans, pulſus ſuppreſſus, urina minus tincta, lingua plerumque alba, mollis, aſthenia; perſtant in cute 4, 5, 6, 7, 9, 11, &c. diebus, et cum pruritu, ſudore ſolvuntur, in farinam ſubtilem diſparent. *Hippocrates*, T. I. p. 697. deſcribit miliarem et quidem criticam, ſeu ſervantem mulieres omnes, quarum cutim obſederat haec efflorefcentia. *Silenus* inſuper indubie 8. die morbi miliari rubra maculatus fuit, T. I. p. 674.

296 G. VIII. ERYSIPELAS.

Eſt eruptio erythematis cum febre continua, vel amphimerina potius dicenda, tumiduli, ſuperficialis, dilatabilis, deſquamabilis; ſiſtit nimirum maculas latas, amplas, ſubtumidulas, non ſuppurabiles; ſanguis miſſus cruſta inflammatoria non eſt tectus, ſed pelle alba, tenui, et ſat tenaci; dolor erythematis eſt calens, rodens. Tria ſtadia obſervantur eryſipelatis: *Primum* abſolvit gravedo, horror, inappetentia, laſſi-

tudo, cum febricula amphimerina; die 2. 3. vel 4. incipit ſecundum ſtadium, eruptio, nempe, erythematis, quod ordinario in 4. uſque diem augetur; in tertio ſtadio collabitur ſucceſſive tumor, calor, et dolor erythematis, et epidermis deſquamatur, quod opus plerumque 4 diebus Natura abſolvit.

G. IX. ESSERA. 297

Conſtituunt hoc genus maculae rubellae impruriginoſae, non faſtigiatae ultra libellam cutis, magnitudinis grani tritici, zeae, ſubito erumpentes ferme ſine febre, et poſt 4, 5, 7, 9, 11, 14, dies ſponte et ſine deſquamatione epidermidis diſparentes; quandoque ſunt paucae, ſubin contra numeroſae; aegri ſunt plerumque orthoſtadii; praecedit eruptionem nox inquieta, leves anxietates; cutis, exſtante eſſera, non eſt aſpera ad attactum, nec rubedo eſt diffuſa; maculae aliae ſunt majores; aliae minores, ſub epidermide latentes; hujus morbi meminit *D. Allen*, p. 407. ubi tamen non hunc, ſed alium deſcripſit; Cl. *D. Lieutaud*, T. I. p. 614. unam ſpeciem deſcripſit hujus generis.

298 G. X. APHTHA.

Cognoſcitur aphtha papulis ſeu phlycthaenis linguae, faucium, oris ſuperficiem occupantibus, ſubrotundis, plerumque ſemilinearibus, colore albis in diſco, cum radio ſaepius rubro, vel rubris, brunneis, flavis, lividis, nigris, et febre tritaeophya, vel obſcura hectica, aut penitus nulla ; adeſt ſimul ſomnolentia, dolor urens oris, et difficultas in maſticatione, ſuctione, ac deglutitione. Ahptha 4 ſtadia habet diſtincte, ſi non omnibus ſpeciebus, in febrili obſervabilia ; Stadium *primum* ſeſe prodit laſſitudine ſpontanea, levi dyſpnoea, gaſtrodynia, anxietate exigua, ſomnis turbatis, et calore oris : Stadium *ſecundum* propullulatio papularum nobis adeſſe loquitur. In ſtadio *tertio* elevantur papulae ſeu maculae in phlycthaenas miliares, *quae probabiliter ſunt idem cum miliaribus cutis* ; Stadium *quartum* abſolvit deſquamatio epidelii, cum dolore ſenſibiliſſimo linguae et faucium ſuperficiali.

CLASSIS XI.

PHLEGMASIÆ.

Char. Classis. Febris quaſi ſemper continua, cum pulſu duro, dolore topico, alicujus partis inflammatione, ſanguine cruſta inflammatoria tecto, urina plus colorata, lingua ſubſicca, ſicca, calente, &c. *Hippocrates*, T. 1. p. 810. 811. reliquit: Lingua concolor attingentibus ipſam humoribus: Quapropter per hanc humores cognoſcimus.

O. I. PHLEGMASIAE MUSCULOSAE.

G. I. PHLEGMONE.

Cognoſcimus phlegmonem ex febre acuta 299
continua inflammatoria, pulſu duro, ſanguine cruſta inflammatoria tecto, et partis externae inflammatione; pars externa phlegmone affecta calet, rubet, dolet, tumet, eſt ſimul tenſa reſplendens ſphaeroidea; cutis ipſa et partes ſub ipſa contentae inflammatae ſunt; phlegmone in ſuppurationem tendit, neutiquam vero eryſipelas.

300 G. II. CYNANCHE.

Eſt phlegmaſia acuta pharyngis, laryngis, dyſpnoeam et dyſphagiam inducens, cum pyrexia acuta, faucium rubore, calore, dolore, tumore, quae adeſſe docet inſpectio in fauces, depreſſa lingua.

301 G. III. MYOSITIS.

Febris acuta inflammatoria, dolores in diverſis muſculis artuum, eorundemque involucris, diu noctuque diſcruciantes, motum vetantes ferme omnem, ad noctem exacerbantes; ſanguis miſſus eſt tectus cruſta inflammatoria ſubgelatinoſa, vel pelle tenui tenaci; hic morbus vulgo audit rheumatiſmus acutus.

302 G. IV. CARDITIS.

Adeſt dolor conſtans ſub ſterno in regione cordis urens, flammam vitae extinguens, cum palpitatione, frequentibus animi deliquiis, pulſu jam magno, duro, per momenta, jam parvo, frequente, inaequali, inordinato, intermittente; febre acuta typhode et anxietatibus; cor manu tenentes aegri fugitivis oculis et mille jactationibus agitati, ſibi comburi, illudque mori quaeruntur, clamant.

O. II. PHLEGMASIÆ MEMBRANACEÆ.

G. V. PHRENITIS. 303

Eſt phlegmaſia acuta, cum pyrexia et delirio perpetuo, a cephalalgia atroci plerumque incipiens; delirium quandoque eſt audax, urina plerumque citrina, cum nebula ſublimi.

G. VI. DIAPHRAGMITIS. 304

Eſt phlegmaſia cum dolore obſcuro ad coſtas ſpurias, oppreſſione pectoris, ſputis ſaepe cruentis, orthopnoea, anxietate; cingulum praecordia ſtringens quaeruntur aegri; angulos oris ſemivoluntarie ſaepe retrahentes delirant; quandoque lethargo, vel cataphora laborant; pulſus eſt inaequalis, inordinatus, intermittens, durus; hypochondria intro tracta, reſpiratio ſine motu diaphragmatis; facies jam pallet, jam rubet; calor eſt urens ad praecordia internus; ſcripſi ſicut obſervavi in meis aegris: Vide *Hippocratem*, T. II. p. 101. IX.

G. VII. PLEURITIS. 305

Eſt phlegmaſia cum pyrexia acuta, dyſp-

noea, dolore pectoris plerumque punctorio, et tussi molesta dolorem augente, sine gravitate in medio pectore; sedes morbi in 300 pleuriticis denatis a *P. Servio Romano* in pleura pulmonali inventa est; invenit, nimirum, pleuram pulmonis superficiem investientem, cum superficialibus et extremis vasis pulmonis, inflammatam.

306 G. VIII. GASTRITIS.

Est phlegmasia stipata dolore epigastrii, ardore, tensione, siti, nausea, vomitione, singultu, et pyrexia acutissima.

307 G. IX. ENTERITIS.

Est phlegmasia acuta, cujus symptomata sunt tensio tumida et valde dolorifica, tactum non tolerans, partium abdominis intestinis respondentium, cum pyrexia, meteorismo, quandoque et ileo, vel dysenteria.

308 G. X. EPIPLOITIS.

Bis observavi hanc phlegmasiam, semel in viro rustico 30 annorum, et semel in quadragenaria muliere, cum sequente charactere: Febris erat mitis amphimerina, virium non adeo magna prostratio (rusticus venerat ipsus 4ta die morbi pro consilio

ad me) lingua alba tumidula, ſanguis miſſus coriaceus, obſtipatio non pertinax, dolor obtuſus infra peritonaeum ad attactum paululum acutus, tumor omenti, reſpiratio ſuſpirioſa, pulſus durus naturali celeritate et frequentia non multum major, ſitis mediocris, urinae flavae, appetitus aliquis, aliquis et ſomnus.

G. XI. CYSTITIS. 309

Eſt phlegmaſia, cujus praecipua ſymptomata ſunt intumeſcentia ovalis in pelvi, cum tenſione, dolore tactum non tolerante, dyſuria, vel iſchuria et pyrexia amphimerina; adſunt inſuper vigiliae, ſitis, ſubin delirium, extremorum frigus, teneſmus, vel obſtipatio; pulſum obſervavi tenſum, ſubdurum, naturali frequentia et celeritate non multum majorem; in ſanguine miſſo cruſtam tenuem albam, ſubgelatinoſam, clyſmatum difficilem injectionem: Scribo ſicut obſervavi.

O. III. PHLEGMASIAE PARENCHYMATOSAE.

G. XII. CEPHALITIS. 310

Eſt phlegmaſia, in qua mentis ſtupor, ſom-

nolentia, ſopor cataphoricus, carphologia adſunt, cum pyrexia acuta typhode; pulſus ſucceſſive molleſcit, cum frequentia ſine celeritate; aegri ſunt admodum debiles; lingua plerumque mollis, ſudor quaſi perpetuus; caput ſaepe manibus impetunt, fricant etiam deliri. Ter obſervavi jam hunc morbum, et poſt mortem in cujuſlibet aegri cadavere ſuppurationem cerebri inveni; reſpirabant hi aegroti cum ſonitu ſine ſtertore.

311 G. XIII. PERIPNEUMONIA.

Pyrexia acuta, dyſpnoea gravis, ſenſus oppreſſionis gravativae ſub ſterno, calor et anxietas in pectore, tuſſis cruenta, facies rubra, lingua rubra tumidula; pulſus in incremento magnus, ſub inſpiratione remittens, vel penitus intermittens, ad finem morbi mollis.

312 G. XIV. HEPATITIS.

Eſt phlegmaſia acuta, cujus ſymptomata ſunt tenſio dolorifica hypochondrii dextri ſub coſtis ſpuriis, cum ſenſu ardoris ac gravitatis, dyſpnoea, tuſſi ſicca, faciei colore fla-

veſcente, ſiti, anorexia, ſaepius et ſingultu, vomitione et tumore hepatis; pulſus eſt ſubdurus, tenſus; urinae icteritiae, bilioſae; ſerum ſanguinis miſſi et cruſta ſubflava; febris quaſi ſemper remittens.

XV. SPLENITIS. 313

ognoſcitur haec phlegmaſia febre remittente, ſaepius tetartophya, tumore, duritie in regione lienis, dolore tactum fugiente pulſatili, calore, dyſpnoea, pulſu in inſpiratione intermittente in carpo ſiniſtro magis, et abſentia ſymptomatum nephriticorum; frigent hi aegri artubus; calor internus non eſt adeo magnus; ſanguis miſſus eſt cruſta inflammatoria tectus; cibi adeſt faſtidium, decubitus in latus ſiniſtrum difficilis, ſitis et anxietas: Semel obſervavi hunc morbum ſicut illum hic deſcripſi.

XVI. NEPHRITIS. 314

phlegmaſia pyrexia acuta, dolore renum nflammatorio, urinae ardore, mictione requenti ſtipata; dolor ſequitur ureteres, eſtis retrahitur, rotatur, crus ſtupet, ple-

rumque adeſt vomitio, ſine augmento doloris aeger poteſt corpus ad anteriora flexum erigere.

315 G. XVII. METRITIS.

Hanc phlegmaſiam adeſſe noſcimus tumore, ardore, dolore, gravitate in regione uteri, et pyrexia acuta; digiti in vaginam immiſſi os uteri tactum non fert, idem valde calet; adeſt dolor ad inguina, femora, diaphragma, qui ad claviculas extenditur, cum dyſpnoea, nauſea, vomitione, ſingultu, obſtipatione, iſchuria, vel dyſuria, horrore perpetuo, frigore extremorum, delirio, jactatione, ſpaſmis, dolore oculorum pulſus varius, animi deliquia, ſopor, tetanus, catalepſis obſervantur, cum febri plerumque remittente.

CLASSIS XII.

FEBRES.

Char. Classis. Pulſus frequens, celer, fortis; reſpiratio celeritate, magnitudine, frequentia aucta, viribus artuum minutis; vel virium vitalium augmentum, aut ſaltem in ſtatu ſanitatis perſeveratio, viribus artuum notabiliter minutis.

O. I. FEBRES CONTINUÆ.

Pyrexia ſemel creſcit, et ſemel decreſcit, in decurſu aegritudinis.

G. I. JUDICATORIA. 316

Ingruit tota febris ſubito cum frigore, calore, capitis dolore, &c. pulſu aliquo critico, aut evacuationibus criticis, vires artuum parum ſunt minutae, vires contra vitales multum auctae, criticae; abſolvitur 4 diebus.

G. II. HUMORARÌA. 317

Cognoſcitur haec febris pulſu irritationis, incremento ſucceſſivo uſque IV. V. VII. vel IX diem, duratione morbi uſque VII. IX.

XI. vel XIV. diem, notabili debilitate artuum, vehementibus ſymptomatibus, et humorum augmento, aut vitio, unde noſcitur.

318 G. III. FRIGERARIA.

Eſt febris continuae genus, quae decurrit ad XVII. XXI. vel XXX. diem, incrementum habet longius praecedente; ingruit cum pulſu irritationis; pulſu et reſpiratione auctis, viribus artuum multum minutis; notabili frigore ſaepe et rigore, unde *Frigeraria*; lingua eſt ſordida, excreta omnia foetida, a ſtatu naturali multum diſtantia; haec eſt febris proprie *putrida*.

319 G. IV. TYPHUS.

Eſt febris continuae genus, quae plerumque ultra tres ſeptimanas durat, cum calore jam magno, jam nullo, urina et pulſu ſanorum ſimilibus, artuum ſumma debilitate; pulſus quandoque rarior eſt quam pulſus ſanus, color cutis pallidus, ſqualidus, exanthemata varia huic morbo ſuperveniunt epigenomena.

G. V. HECTICA. 320

Eſt febris continua, quae chronicorum morborum more ſenſim extendi ſuevit per plures ſeptimanas, imo menſes, ſine notabili virium proſtratione, cum exigua pulſus frequentia ; urina ſaepius eſt turbida, pelliculam innatantem pinguem gerit ; pulſus eſt ſubdurus, poſt paſtum frequentior, calor ad attactum eſt mordens ; ſudores nocturni ; febris haec, nullam habens exacerbationem notabilem, differt ab omni amphimerina, phthiſi, et tabe, quia ſuppurationem pro cauſa non habet ; aegri ſunt plerumque orthoſtadii.

O. II. FEBRES REMITTENTES.

Sunt febres continuae cum exacerbationibus quotidianis, tertianis, quartanis, &c

G. VI. AMPHIMERINA. 321

Eſt febris continua, cum exacerbationibus quotidianis ſibi ſimilibus.

G. VII. TRITÆOPHYA. 322

Eſt febris continua, cum exacerbationibus tertianis.

323 G. VIII. TETARTOPHYA.

Eſt febris continua, cum exacerbationibus quartanis, ſeu quartanae typum ſervantibus.

O. III. FEBRES INTERMITTENTES

Pyrexia in decurſu aegritudinis pluries penitus deſerit aegrum, et redit cum intervallis mediis lucidis ſervata periodo.

324 G. IX. QUOTIDIANA.

Febris intermittens, cujus paroxyſmi ſimiles redeunt nyꝍhemeris ſingulis.

325 G. X. TERTIANA.

Eſt febris intermittens, cujus paroxyſmi alternis diebus ſibi ſimiles repetunt, ſeu circuitum ſervant; urinae lateritiae ſunt optimum ſignum febrium intermittentium.

326 G. XI. QUARTANA.

Eſt febris intermittens, cujus paroxyſmi ſibi ſimiles quarta quavis die abeunt, et revertuntur; inter quoſlibet duos paroxyſmos intercedunt duae dies apyretae.

G. XII. ERRATICA. 327

Haec febris diſtinguitur ab aliis generibus per acceſſus ſimiles pluribus diebus ab invicem diſtantes quam duobus, nec pro- inde ad priora genera referri poteſt.

CLASSIS XIII. VESANIÆ.

CHAR. CLASSIS. Morbus mentis, ſeu error in imaginatione, appetitu, judicio, vel me-moria.

ORDO I. HALLUCINATIONES

Imaginationes deceptivae ex errore organi vel mentis natae.

328 G. I. VERTIGO.

Eſt hallucinatio, qua objecta, licet quieſcentia, e loco moveri, nutare, vel in gyrum ver-ſari, nobis videntur, ipſeque aeger quan-doque ſibi nutare videtur; dicta phaeno-mena etiam clauſis oculis plerique patiun-tur.

329 G. II. SUFFUSIO.

Eſt genus morbi imaginarii, cujus praeci-puum ſymptoma eſt hallucinatio viſus cir

ca objecta videntis corpora, quorum prototypus extra oculos non exiſtit; ſuffuſio repraeſentat corpora quae non ſunt, et vertigo motum corporum, quo actu non aguntur.

G. III. DIPLOPIA. 330

Eſt hallucinatio, qua affecti idem objectum geminatum, aut multiplicatum, videntur ſibi videre.

G. IV. SYRIGMUS. 331

Eſt error imaginationis ſonos, qui extra aurem non ſunt, ſibi repraeſentantis, a commotione vibratoria organorum acouſticorum per principia in aure latentia natos.

G. V. HYPOCHONDRIASIS. 332

Eſt delirium circa propriam valetudinem, natum ex philautia, ſalvo ratiocinio de reliquis, delirant et deſperant de ſua valetudine recuperanda ob ructus, borborygmos, palpitationes, tremorem praecordiorum, fugaces vertigines, flatulentiam, &c. Hinc hi perſuaſi fatum lethale ſibi imminere, omnia ſymptomata et minimas mutationes

in corpore ſuo ſcrupoloſe obſervant, narrant, et deſcribunt medicis, ſuiſque querulis, alios mox et alios defatigant, ingenio caeterum et appetitu pollentes.

333 G. VI. SOMNAMBULISMUS.

Eſt dormientium hallucinatio, ſomniantes, nempe, ob imaginationem vividiſſimam, ſopitis ſomno ſenſibus, motus muſculares exercent, ſurgunt e lecto, variis periculis ſeſe exponunt, tecta ſcandunt, iter ſucipiunt.

O. II. MOROSITATES.

Cupiditates, vel averſationes depravatae.

334 G. VII. PICA.

Eſt alimentorum inaſſuetorum, vel rerum indigeſtibilium, appetitus, cum aſſuetorum averſatione.

335 G. VIII. BULIMIA.

Eſt appetitus majoris alimentorum digeſtibilium et ſolitorum copiae, quam quae a viribus ventriculi digeri poteſt,

G. IX. POLYDIPSIA. 336

Eſt potulentorum appetitus immodicus.

G. X. ANTIPATHIA. 337

Eſt averſatio quorundam objectorum tanta, quod homo ex eorum viſu, odoratu, auditu, &c. gravia ſymptomata patiatur.

G. XI. NOSTALGIA. 338

Eſt deſiderium videndi parentes, cognatos, ſolumque natale adeundi adeo ardens, ut hac ſola anhelatione occupati penitus langueant; horumque animae commercium cum corpore ferme ſublatum ſit; unde languent omnes ſenſus, et appetitus alii; hectica febris hos miſeros conſumit, et ad lethum ducit, ſi adeundi patriam cognatos copia denegetur; olim in Croatia Criſii laboravi hoc malo cum apoſitia, et obſtipatione, intumueram ex anaſarca pervigil et debilis; redux ad patriam ſine omni pharmaco convalui; deſideramus varia ardentiſſime.

G. XII. PANOPHOBIA. 339

Eſt ſummus pavor inter dormiendum ſine cauſa evidenti ortus; clamant hi, gemunt,

tremunt, ſudant; hoc genus non multum differt ab ephialte.

340 G. XIII. SATYRIASIS.

Eſt morbus proprius viris, cujus praecipuum ſymptoma eſt effraenis impudenſque veneris cupiditas, cum libidinoſa penis tentigine; priapiſmus caret cupiditate libidinoſa.

341 G. XIV. NYMPHOMANIA.

Hujus generis character eſt effraene, audax, et impudens in foeminis veneris deſiderium.

342 G. XV. TARANTISMUS.

Hic morbus ſcribitur in Apulia eſſe endemius, cujus praecipuum ſymptoma eſt inexplicabilis ſaltandi, choreas agendi cupiditas; a tarantulae morſu excitari hunc morbum judicat Baglivius, quod Ill. Serao et experimenta Romana inficiantur.

343 G. XVI. HYDROPHOBIA.

Eſt morbus, cujus praecipuum ſymptoma eſt incredibilis potulentorum omnium averſa-

tio, impoſſibilis deglutitio; vitant inſuper lucem et aëris motum.

G. XVII. RABIES. 344

Eſt morbus in lupis et canibus obſervatus, cujus praecipuum ſymptoma eſt effraenis cupiditas mordendi obvios omnes, licet innocuos, ſine hydrophobia; conſtat enim repetita apud Gallo-Provinciales experientia canes lupoſque rabidos bibiſſe, manducaſſe, et flumen tranaſſe; hic nihilominus morbus ſaepius eſt ſymptoma hydrophobiae: Vide diſſertationem Ill. de *Sauvages* de Rabie. Rabies porro datur *canina*, *maniaca*, et *daemonomaniaca*: Vide *Hydrophobiam*.

O. III. DELIRIA.

Delirium eſt ortus idearum non reſpondens objectis in ſenſus incidentibus, ſed internae cerebri diſpoſitioni a qua naſcuntur ideae delirantium.

G. XVIII. PARAPHROSYNE. 345

Eſt delirium fugax a veneno, vel alio morbo dependens; cujus comes et ſymptoma eſt.

346 G. XIX. AMENTIA.

Eſt inſania chronica, univerſalis, mitis, ſeu ineptitudo ad recte ratiocinandum et judicandum, cum ſenſu et perceptione objectorum, aſt ſine attentione.

347 G. XX. MELANCHOLIA.

Eſt inſania chronica partialis, moeſta, meditabunda; delirant melancholici ſine furore, et ſine febre, de uno potiſſimum objecto conſtanter, delirant circa ſemetipſos, aut ſuum ſtatum, de reliquis objectis adhuc ſat bene ratiocinantes; mihi videtur cauſſa hujus morbi latere in abdomine, ganglia ſemilunaria afficere, et plexus nervorum abdominales.

348 G. XXI. DÆMONOMANIA.

Eſt delirium ſine febre reipſa tale, vel tantum ſimulatum, quo magi, ſagae, praeſtigiatores ſe tanquam a daemone obſeſſos oſtentant, varia phaenomena leges naturales excedentia praeſtare, exhibere volunt.

349 G. XXII. MANIA.

Eſt delirium apyretum circa quaevis objecta, cum furore, audacia, ac robore; maniaci

habent plerique lucida intervalla ; ſubin eſt mania periodica ; unde Lunatici ; ſanguis maniacorum viſcidus, ſeroque carens, fibrae muſculares rigidae.

O. IV. VESANIAE ANOMALAE.

Morbi prioribus affines.

G. XXIII. AMNESIA. 349

Eſt memoriae imminutio aut plenaria abolitio.

G. XXIV. AGRYPNIA. 350

Pervigilium immodicum vel continuum, ex quo vires imminuuntur; anxietas, inquietudo, anorexia, cephalalgia, aliaque moleſta ſympomata, oriuntur.

FINIS VOL. I.

SYNOPSIS
NOSOLOGIÆ METHODICÆ,

EXHIBENS

Tho: Dale M.D.
1780

CLARISS. VIRORUM

SAUVAGESII, LINNÆI, VOGELII, ET *SAGARI,*
SYSTEMATA NOSOLOGICA.

EDIDIT

SUUMQUE PROPRIUM SYSTEMA NOSOLOGICUM

ADJECIT

GULIELMUS CULLEN,

MED. D. ET IN ACAD. EDINB. MED. PRACT. PROF.
MEDICUS REGIUS APUD SCOTOS PRIMARIUS,
ET COLL. REG. MED. EDINB. SOCIUS;
NEC NON SOCIETATUM REG. LOND. PHILOS. EDINB.
PHILOS. PHILADELPH. MED. REG. PARIS.
MED. HAUNIENS. ET MED. EDINB.
SODALIS.

EDITIO TERTIA,

EMENDATA ET PLURIMUM AUCTA,

DUOBUS TOMIS.

TOM. II.

EDINBURGI:

Prostant venales, apud GULIELMUM CREECH;
et LONDINI, apud THOMAM CADELL,
et JOANNEM MURRAY, Bibliopolas.

M,DCC,LXXX.

PARS QUINTA.

GENERA MORBORUM

PRÆCIPUA

DEFINITA,

ADDITIS SPECIEBUS

CUM HARUM EX SAUVAGESIO SYNONYMIS,

A

GULIELMO CULLEN,

Edinburgi 1780.

PROLEGOMENA.

RES eſt inter medicos ſatis nota, morbos quoſdam natura ſive cauſa proxima diverſos, externa tamen facie, ſive ſymptomatis, adeo ſimiles eſſe, ut alii ab aliis difficillime internoſcantur. Cum autem morbi natura diverſi remedia diverſa, quandoque etiam contraria, poſtulent, ſummi eſt momenti ut medicinam facientes morbum quemque, a quovis alio, certo dignoſcant.

Dum medici vero, in ipſo artis uſu verſati, de morbis diſtinguendis ſaepe incerti ſint, merito queruntur, in ſcriptis de re medica, non ſemper inveniri quae hanc ambiguitatem ſolvere valeant. Saepe quidem obſervatum eſt, deſcriptiones, ſive hiſtorias,

quas vocant, morborum, in ſcriptis medicorum reperiundas, plerumque mancas et imperfectas eſſe; et nemo eſt, ut opinor, qui non facile agnoſcat, hiſtorias morborum pleniores, magis exactas, et characteribus melius diſtinctas, quam quas adhuc habuimus, deſideratas eſſe.

PUTARUNT quidem multi, medicos veteres, Graecos et Romanos, in obſervandis et notandis morborum phenomenis, diligentes et ſolertes fuiſſe, atque in horum ſcriptis hiſtorias morborum complures quae nobis utiles eſſe poſſint exſtare. Mihi vero videtur vel ineptam et ſuperſtitioſam antiquitatis venerationem, vel quandam eruditionis oſtentationem, ſcriptis medicorum veterum in hac re aeſtimationem nimiam conciliaſſe. Minime quidem diſſimulandum, in ſcriptis illis quaedam quae morborum characteres vere delineant ſubinde reperiri. Quae autem ejuſmodi ibi occurrunt, quantumcunque a recentioribus aeſtimata, parum profecto nos docuiſſent,

docuiſſent, et attentionem noſtram penitus fortaſſis effugiſſent, niſi res eaedem nobis ex propria obſervatione prius innotuiſſent. Revera, neoterici libros veterum raro, ad primam rerum notitiam comparandam, evolvunt, ſed plerumque, ut propria tantum inventa et obſervationes horum autoritate ſuffulciant, perſcrutantur. Mihi quidem perſuaſum eſt, vel hiſtorias morborum pleraſque, quae in ſcriptis veterum jam inveniuntur, ad morbos regionis a noſtra plurimum diverſae pertinere, ideoque nobis parum utiles eſſe; vel ſcripta eorum adeo mutilata et corrupta ad nos perveniſſe, ut ad uſus noſtros parum conferre queant. Fatendum ſaltem, notitiam morborum ex ſcriptis veterum hauriendam multo minorem eſſe, quam qua opus eſt ad illam, de qua diximus, ambiguitem eximendam.

Nec niſi ſero admodum et lente ad hanc rem expediendam progreſſi ſunt recentiores. Seculo enim decimo ſexto, Galeni ſequaces,

in

in inſtauranda veterum doctrina, tanta cum laude verſati, in horum ſcriptis explicandis et illuſtrandis fere ſolum occupati; parum omnino ad emendandam vel amplificandam morborum hiſtoriam contulerunt.

NEC ejuſdem aevi medici chemici, Galenicorum adverſarii acerrimi, in illa re plus fecerunt. Medicamentis enim inveniendis, et promiſcue adhibendis, ſolum intenti, a morborum ſtudio hominum animos prorſus avertebant.

HINC quidem factum eſt, quod ab inſtauratis literis ſeculo decimo quinto, uſque ad tempora Sydenhami, nullae fere morborum hiſtoriae plenae vel accuratae conſcriptae ſint. SYDENHAMUS vero, ſagacitate et judicio quibus maxime pollebat, majorem in notandis et deſcribendis morborum phaenomenis diligentiam adhibendam eſſe protinus ſenſit, et in hunc finem ad ſedulam obſervationem ſe accinxit, qua plures tandem

et

et meliores, quam antea quisquam, morborum descriptiones protulit.

Ad hujus exemplum, et ad normam methodi, per observationes et experimenta, philosophandi, tunc temporis invalescentis, evenit, ut ab eo tempore plures medici, in historiis morborum augendis et accuratius reddendis, operam collocaverint.

A tempore igitur Sydenhami in hac re multum laboris nec frustra impensum est; rem tamen minime adhuc absolutam esse censeo. Multa parum accurata, multa erronea, multa denique prorsus falsa, historiis morborum, quas jam habemus, inesse, novit quisque in his aliquantulum versatus; et novit etiam ex variis causis haec vitia subrepsisse. Scriptores enim, alii ad theorias sibi placentes stabiliendas, alii ad fidem remediis ab ipsis sive inventis sive multum laudatis conciliandam; vel veritatem, praeconceptis occaecati, non percipiebant, vel etiam fictis

et

et falſis corrumpebant. Plures, re omni quovis modo mirabili capti, quod ipſi facile crediderunt, alios credere cupientes, rem omnem praeter modum amplificarunt. Plures denique, ut obſervationibus, hodie adeo expetitis, famam ſibi compararent, hiſtorias in muſeo fictas, pro veris tradiderunt. Haec omnia, ſi ſpecialius indigitarem, de imperfecta hactenus morborum hiſtoria ſatis claro conſtaret; ſed haec omnia impraeſentiarum praetermitto, et unum ſolummodo, in hiſtoriis morborum conſcribendis, vitium, ad rem noſtram maxime pertinens, indicatum volo.

Multi optimae etiam fidei medici, in morbis obſervandis diligenter verſati, in hiſtoriis eorum conſcribendis ſaepe nimium fecerunt. Non ſolum enim ſymptomata morbi cujuſvis ſemper praeſentia et inſeparabilia, ſed plura etiam, et cuncta quidem quovis tempore morbum comitantia, recenſuerunt. Ita ſymptomata rarius, nec neceſſario cum morbo conjuncta, et plura omnino adventitia et fortuita

ortuita, notarunt; dum ſimul illa inuſitata
t fortuita ab uſitatioribus et inſeparabilibus
iſtinguere penitus neglexerunt. Hinc, hi-
toriam morborum pleniſſimam reddere co-
antes, quae ad diſtinctionem cujuſque ab
lio quovis conferre poſſent, omiſerunt, im-
no difficiliorem reddiderunt.

De hacce in hiſtoriis morborum redun-
lantia ſaepe conqueſti medicinam facientes,
athognomonica quae dicuntur deſidera-
unt; hoc eſt, ut notentur ſymptomata illa
auca, quae cuique morbo adeo propria
unt, ut ab illis ſolis quiſque morbus ab alio
uovis illico et certo dignoſcatur. Hujuſ-
nodi autem pathognomonica in ſcriptis
nedicis nondum data, neque unicuique
norbo aſſignata ſunt; nec, quantum video,
iſi per Noſologiam methodicam, rite inſti-
utam, aſſignari queunt.

Dudum quidem Sydenhamus et ſolers
Baglivius, quo facilius et certius morbi
diſtinguerentur,

diſtinguerentur, morbos omnes, per normam methodi botanicae, ad genera et ſpecies, appoſitis characteribus idoneis, referri voluerunt: Id eſt, ut inſtitueretur Noſologia methodica. Hoc etiam conſilium alii ſummae famae medici comprobarunt, et quiſque, ni fallor, in artis uſu occupatus factum fuiſſe vehementer optaret. Nihil tamen hujuſmodi protinus tentatum fuit; an quidem ex fructu inde capiendo parum perſpecto, an vero ex difficultate operis praeviſa, non conſtat; ſed revera nihil omnino tentatum fuit, donec celeberrimus FRANCISCUS BOISSIER DE SAUVAGES, circa annum 1732 rem aggreſſus ſit.

QUAE quidem, exeunte ſeculo decimo ſexto, FELIX PLATERUS in morbis ſecundum ſymptomata ordinandis conatus eſt, quodammodo huc referri poſſunt; conatus autem iſti inconditi adeo et imperfecti erant, u quenquam eoſdem proſecuturum eſſe vix expectandum fuit; et revera ante Sauva-

geſiun

GESIUM nemo, quantum novimus, ulla ex parte profecutus eft. Haud diffimulandum quidem, PLATERUM SAUVAGESIO quaedam fuggeffiffe; pauca tamen, nec faufta admodum, et quae nemini ufui fuiffent, nifi SAUVAGESIUS, cum meliore fpe, opus multo longius provexiffet.

IPSE quidem SAUVAGESIUS primum lente et titubanter progrediebatur; et, re iterum atque iterum tentata, non nifi poft multam lectionem, et affiduam per triginta annos meditationem, Nofologiam methodicam fuam, anno 1762 editam, protulit.

INTEREA, duo alia, in Nofologia methodica, tentamina facta funt; alterum a celeberrimo viro, et in diftributione rerum methodica plurimum exercitato, CAROLO a LINNE; alterum ab erudito Profeffore Gottingenfi, RUDOLPHO AUGUSTO VOGEL. A neutro tamen, utpote veftigiis SAUVAGESII preffe nimis infiftente, opus multum promotum fuiffe videtur.

Cum de utilitate hujuſmodi tentaminum, jamdudum mihi perſuaſum ſit, ſimulac ad medicinae praxin docendam in hac alma Academia admotus fui, mei officii eſſe putavi alumnos noſtros ad Noſologiae methodicae ſtudium allicere; et, quo facilius hoc efficerem, libellos quotquot ad id conferre poſſent, hic edendos, et in diſcipulorum manus tradendos, curavi.

Ex opere Sauvagesii, aliis rebus non admodum utilibus referto, ea tantum quae ad genera et ſpecies morborum diſtinguendas pertinerent excerpſi, et cum his Linnaei et Vogelii libellos integros conjunctos edidi.

Auctores hi aliquid laudis ſine dubio merentur; quanquam enim eorum opera, rem ex toto confeciſſe minime videantur, nec multum utilitatis tyronibus inexpertis afferre queant; in arte tamen verſatis, et in dignoſcendis morbis aliquatenus exercitatis, nonnihil commodi exinde oriri poſſit.

Difficile

Difficile quidem erit, hanc rem pro-inus perfectam reddere, nec, ut opinor, niſi entaminibus repetitis fieri poteſt. Non olum igitur mihi licitum, ſed mei muneris eſſe, opus hoc Noſologicum, quantum poſ-em, promovere arbitratus ſum ; eoque con-ilio methodum quodammodo novam ten-avi, et una cum ſupra dictis edidi. Hanc, etſi nequaquam omnibus numeris abſolu-tam, prioribus tamen in quibuſdam magis accuratam inventam fore ſpero.

Qui ante nos huic ſtudio operam de-derunt, minus conſulto, ut mihi videtur, rem aggreſſi ſunt ; morborum enim ſpecies parum perſpectas habentes, ad ſuprema claſ-ſium et ordinum genera conſtituenda illico ſe accinxerunt. A natura vero, ſpecies ſo-lum datae ſunt ; et generum conſtitutio eſt mentis humanae excogitatio, quae, donec ſpecies omnes bene notae et perſpectae fu-erint, fallax et incerta erit ; et in generibus quidem conſtituendis, niſi ad ſpecies ſemper reſpiciamus,

respiciamus, labor noster vanus et futilis evadet.

Constitutio generum supremorum, in quovis rerum systemate, neutiquam adhuc absoluta est. Classes enim, vel etiam ordines, omnino naturales, vel in systemate vegetabili, vel in animali, nondum ubique constitutae sunt. De fossilibus methodus etiam difficilior, et de morbis fortassis omnium difficillima erit. Videamus igitur quomodo hanc rem quam optime tractare possimus.

Cum res distinguendae, numero quam plurimae sint, tum ad investigationem, tum ad reminiscentiam, utilissimum et necessarium esse videtur, ut ad genera quaedam suprema referantur; cum vero species rerum non admodum numerosae sint, et quarum sigillatim recensitarum reminisci, memoriae in plerisque hominibus vires non excedat, eas, summa sollicitudine, ad classes et ordines referre vix opus esse videtur.

Ita

Ita Illuſtris De Buffon quadrupedia, quorum ſpecies numero paucae ſunt, ad claſſes et ordines referre haud neceſſarium eſſe cenſuit, et quae in hunc finem alii tentarunt, frivola eſſe, et ad denominationem ſtudioſos plurimum turbantem duxiſſe, putavit.

Illustri tamen et egregio viro prorſus aſſentire nequeo. Etiamſi enim inſtitutio claſſium et ordinum morborum, neque pro inveſtigatione eorum ſatis perfecta reddi queat, neque pro numero valde neceſſaria ſit; quodammodo tamen tentandam, et ad majorem accurationem diligenter perducendam eſſe, puto.

Enimvero, ſi ab illuſione quae ex characteribus claſſium et ordinum oriri queat, cavemus, et, ni fallor, cavere plerumque licet, etiam claſſium et ordinum inſtitutionem, in multis ad pleniorem et magis exactam ſpecierum diſtinctionem conferre poſſe contendo. Etſi enim ejuſmodi inſtitutionem, ubique certam et accuratam ſemper

per aſſequi haud liceat, ipſos tamen conatu ad illam aſſequendam magnopere ex re for putarem, quippe qui ad diſquiſitiones utiles tum in pathologia, tum in morborum hiſtoria, ſaepe obvenientes, ſubinde ducant. Certe, cum de natura morborum diſquirer velimus, diſtinguendi ſunt, tum per ſymptomata cuique propria, tum per illa cum alii quibuſdam communia, quod nihil aliud eſt quam morbos, uti alia quaecunque in rerum natura diſtingui debent, per genera et ſpecies diſtinguere, et hujuſmodi diſtinctio generum, tum ſupremorum tum proximorum, notationem neceſſario exigit.

QUANTACUNQUE tamen ex inſtituendis morborum claſſibus et ordinibus utilitas provenire poſſit, certe fatendum eſt, Noſologos, huic rei praecipue intentos, ſucceſſus optatos nondum obtinuiſſe; et ex hujus ſtudii adeo imperfecti conſpectu, ni fallor, accidit, quod totam rem Noſologicam alii deſpexerint, alii vero impoſſibilem judicaverint.

QUI

Qui impoſſibilem putant, certe falluntur. Diſtinctionem morborum aliquando diffi-cilem eſſe, fatentur omnes; poſſibilem autem in pleriſque eſſe, fateri etiam oportet; nam, ſi quis hoc negaverit, idem fecerit, ac ſi nullam eſſe artem medicam dixiſſet. Si re-vera tamen medici morbos a ſe invicem dignoſcere poſſint, certe quibus indiciis id faciant, etiam dicere queunt. Haec autem indicia nulla alia eſſe poſſunt, quam quae morbum quemque per genus et ſpeciem de-finiant, quae rurſus per methodum Noſolo-gicam, rite inſtitutam, ſolummodo exponi queant.

Distinctionem itaque morborum, hac-tenus ſaepe dubiam, per Noſologiam me-thodicam magis certam fieri poſſe, affirmare nullus dubito. Porro obſervandum, quo-ties hujuſmodi diſtinctionem morborum exponere conati fuerimus, id commodi ori-turum, quod hujus diſtinctionis vel de-fectus, vel errores, facillime percipientur, et cum percepti, vel ad obſervationes jam factas accuratius conſiderandas, vel ad ob-

ſervationes

ſervationes poſtea diligentius faciendas, du
cent; quin et plurimum valebunt, tum a
Noſologiam methodicam, tum ad diſtinctio
onem morborum, tandem perfectiorem red
dendam.

QUAMVIS morborum characteres hacte
nus propoſiti ſaepe erronei, ſaepe deficient
ſunt; tentamina tamen omnia jam facta ex
hibere cupiens, in hac tertia Synopſis edition
ex ſyſtemate ſymptomatico CL. MICHAELI
SAGAR, quae ad genera morborum defini
enda pertineant, excerpſi, et caeteris ſupr
memoratis ſubjunxi. Haec autem tenta
mina omnia ſimul edita ſunt, ut juxta po
ſita facilius conferri poſſint, et ut collat
vel optimos et maxime idoneos charactere
indicent, vel ad erroneos corrigendos,
ad diſtinctiones magis exactas obtinendas
lectores ducant.

HUJUSMODI ſtudium plurimis medici
neceſſarium fore facile credo; nam morbo
rum titulis inhaerentes, notiones parum ac
curata

curatas et determinatas habent; et, quantum video, ad magis exactas, nisi nosologiae methodicae studio, duci vix possunt.

Ex iis quae jam diximus, tum utilitatem tum necessitatem Nosologiae Methodicae manifestam fore spero; et simul patebit, quare antehac, et nunc etiam, eandem colere allaboravi. Proximum est, ut in hisce prolegomenis, quas in hoc studio regulas ipse observavi, et ab aliis observandas vellem, nunc exponam.

PRIMA et praecipua nostra cura fuit, ut morborum species in ipsis aegris praesentes detegerentur et dignoscerentur. Cum vero species nisi simul genus indicaretur, vix recte definiri possint; et cum genera plurima a Nosologis indicata unius tantum speciei sint, inde factum est, quod nostri etiam labores, in generibus praesertim distinguendis, impensi videantur. Ad species tamen semper respeximus; et ad eas dig-

 noscendas,

noſcendas, characteres generum a nobis datos ubique utiles fore ſperamus.

In generibus morborum recenſendis, pauciora, quam in aliis ſyſtematibus dicta ſunt, recenſui; quod ſi recte feci, id ſtudioſis multitudine rerum contemplanda facile turbatis imprimis commodum eſſe puto. Etiamſi enim numerum generum minuens aliquando erraverim, id tamen tuto tentatum fuiſſe cenſeo; cum enim diſcipuli noſtri genera facile et ſatis certo diſtinguenda recte perſpexerint, illos genera forte omiſſa facile poſtea agnituros eſſe, credo.

Genera morborum vero apud nos, quam apud alios Noſologos, neceſſario pauciora ſunt; quia plura, pro diverſis ab aliis habita et recenſita, a nobis, utpote nulla, quantum nobis videtur, re diverſa, ſub uno titulo comprehenſa ſunt; et hujus rationes poſtea locis idoneis tradendae venient. Interea notandum, plura genera, quae primo intuitu omiſſa videantur, nequaquam ex

oculis

oculis ſtudioſorum ſublata eſſe, cum generis illius, ad quod pertinere nobis videntur, uti ſynonyma recenſeantur, et locum ſuum in indice adhuc retineant.

Deinde, genera morborum a nobis, quam ab aliis enumerata et definita, pauciora ſunt; quia nulla, niſi idiopathica et primaria, notanda eſſe duximus; dum plura ab aliis memorata, ſympathica tantum ſunt, ſive ſymptomata nuſquam per ſe exiſtentia; et neutiquam igitur pro morbis primariis agnoſcenda. Ita *Carphologia*, *Pandiculatio*, *Rigor*, *Sternutatio*, *Oſcedo*, *Singultus*, *Stertor*, *Anxietas*, *Laſſitudo*, *Stupor*, *Pruritus*, *Algor*, et *Ardor*, a Sauvagesio, et alia ab aliis, pro generibus recenſita, a nobis penitus omittuntur; et recte, ni fallor, niſi quot ſymptomata, totidem genera morborum, ponere velimus.

Denique, genera morborum apud nos pauciora ſunt; quia, ex claſſibus vitiorum et deformitatum, plura à nobis omittuntur;

tuntur; vel quod morbi adeo leves ſint, ut medicorum attentionem et curam non mereantur; vel quod congeniti et immutabiles medicorum artem penitus eludant. Ita *Lentigo*, *Leuce*, *Cyaſma*, *Seline*, et *Cicatrix*, ex claſſe VITIORUM; et *Phoxos*, *Gibber*, *Rhyſſemata*, *Canities*, *Coloboma*, *Naevus*, *Monſtroſitas*, *Rhicnoſis*, *Varus*, *Valgus*, *Leiopedes*, *Saniodes*, *Cripſorchis*, *Hermaphroditus*, *Dionyſiſcus*, *Galiancon*, *Galbulus*, et alia ex claſſe DEFORMITATUM apud VOGELIUM recenſita, recte a nobis omiſſa putamus. Ejuſmodi vitia et deformitates, fortaſſis in pathologia, ſive hiſtoria generali, mutationum quas, quavis occaſione, ſubit corpus humanum notari poſſent; Noſologiam autem methodicam iis adeo frivolis onerare, vel eandem tam multis novis et inutilibus appellationibus turbare, minime idoneum videtur. Judicet itaque lector, quam merito gloriatur cl. SAGAR, ſe generum numerum auxiſſe.

QUOD,

Quod, modo memorata omiſerim, venia forſitan mihi facile dabitur. Sunt autem alii morbi, memoratu quidem digni, quos omiſſos non adeo facile condonabit ſtudioſus. Hujuſmodi omiſſiones agnoſco, et quidem doleo; ſed variae rationes, ut quidam morbi hic omitterentur, effecerunt. Primo, fieri poteſt, ut quidam obſervationem noſtram penitus effugerint; dein, ſunt alii ſatis noti, quibus, in noſtro ſyſtemate, locus idoneus nuſquam inventus eſt; denique, ſunt alii quorum hiſtoria apud medicos adeo ſit imperfecta, ut nec locus nec character idoneus iis aſſignari queat. Ne tamen ejuſmodi genera penitus omitterentur, ad calcem operis, omiſſorum, quotquot noverim, catalogum ſubjunxi, ut poſteri perſpicaciores, ea diligentius perpendentes, characteres et locum iis aſſignent.

Eodem conſilio, ne ſcilicet tyronibus contemplanda praeter neceſſitatem multiplicarentur, non genera ſolum, ſed ſpecies morborum etiam ad minorem numerum redegi.

redegi. Hoc magis periculoſum videri poteſt, cum nullam ſpeciem, quae revera exiſtat, recte omittere liceat. Ne quidem ad recenſionem ſpecierum ipſe accederem, difficultas operis me dubium, et timidum antehac diu cohibuit; et id tantum tentare auſus ſum, ut ſpecies, a SAUVAGESIO recenſitas, ſerie paulo luculentiore et emendatiore traderem: Re autem amplius, et curatius perpenſa, ſpecies jam recenſurus, numerum earum, apud SAUVAGESIUM recenſitarum, multum minuendum eſſe, arbitratus ſum.

SOLUS quidem SAUVAGESIUS, nam SAGARUM nihil moror, in recenſione ſpecierum quicquid praeſtitit; et, licet egregius vir, plurimis obſervationibus undique collectis, multum de re medica meritus ſit; haud tamen diſſimulandum, illum in multis graviter erraſſe, dum ſpecies revera eaſdem, ſub diverſa appellatione repetitas, pro diverſis ponebat; et praeſertim dum ſpecies ſympathicas, tam ſaepe idiopathicis immiſcebat, qua ratione earum numerum totum praeter modum auxit. Hos ut tollerem

rem errores, quod potui feci, numerofis nempe apud SAUVAGESIUM fpeciebus, recte, quantum ego judico, ad pauciores redactis.

QUOD ut efficerem, primo fpecies plures, uti diverfas a SAUVAGESIO recenfitas, pro una eademque habui, et fub uno titulo pofui; atque hujus rei rationes locis fuis idoneis pofthac tradendae funt.

DEINDE, cum fpecies idiopathicas folum pro veris et genuinis enumerare velim, quotquot pro fymptomaticis habere potui, totidem ex numero fpecierum apud SAUVAGESIUM fuftuli. Cum autem, in recenfione fpecierum fymptomaticarum aliquis ufus fit, earum recenfionem, feorfum tamen, denuo appofui.

DENIQUE, alia et praecipua ratio, qua fpecierum, a SAUVAGESIO recenfitarum, numerum minuendum effe cenfui, ea eft, qua plures ab eo pro diverfis pofitas, pro

fpecierum

ſpecierum varietatibus, tantum habui et e-numeravi.

Hoc autem eſt, quod in Noſologia Methodica maxime difficile videtur, dicere nimirum, quid pro ipſa ſpecie morbi, quid pro ejuſdem ſpeciei varietate, tantum habendum ſit. Cum autem criteria illa, quae in Zoologia et Phytologia, ad ſpecies a varietatibus certius diſtinguendas adhiberi poſſint, in Noſologia Methodica nequaquam invenienda ſint; varietates morborum a ſpeciebus diſtinguere ubique difficilius erit. Quamobrem varietates plures recenſere, tutiſſimum et fere neceſſarium eſſe duxi. Ejuſmodi vero diſtinctionem, in artis uſu utiliſſimam fore ratus, illam adhibere ubique anniſus ſum; quod ſi non in omnibus, cum aeque certa cognitione, cum aliqua ſaltem veriſimilitudine, diligenter quae ſequuntur penſitatis, ſaepe feciſſe videor.

Cum morbus aliquis, quo plures homines laborant, ſymptomata cujuſdam ſpeciei cha-

racteriſtica

racteriſtica omnia et ſola, in unoquoque oſtendit; quantumvis haec in alio minus, in alio magis vehementia ſint, hoc ſpeciem diverſam exhibere non putamus; et, in univerſum, morbos gradu ſolum differentes, non niſi ejuſdem ſpeciei varietates praebere cenſemus.

Tunc igitur de varietate a ſpecie diſtinguenda quaeſtioni tantum locus eſt, cum in diverſorum hominum morbis, vel ex ſolitis cujuſvis ſpeciei ſymptomatis, quaedam abſint, vel iiſdem quaedam addita ſint.

Cum ex ſymptomatis ſolitis quaedam abſint, quoties inter ſymptomata, quae magis, et ea quae minus, eſſentialia ſunt diſtinguere liceat, ex horum abſentia non niſi varietatem adeſſe concludimus.

Cum vero ſymptomatis characteriſticis alia quaedam addita ſint, ſi addita pro ſymptomatis ſymptomatum, potius quam pro

 ſymptomatis

ſymptomatis cauſae haberi queant, varietatem tantum conſtituunt.

Denuo, cum ſymptomata addita, in ſpecie data, prorſus inſolita ſint, et ſimul conditiones morbi praecipuas parum vel nihil mutari videantur, haec quoque varietatem tantum praebere cenſenda.

Cum morbi genus quoddam, ex principiis diverſis oriri queat, idem, ex diverſitate principii, ſpecie diverſum evadere poteſt, nec ſemper tamen; nam, quotieſcunque diverſitas illa parva fuerit, et ſimul ſymptomata parum ab ea fuerint mutata, hoc etiam non niſi varietatem exhibere, putamus.

Morbi genus itidem, pro diverſa ejus ſede, diverſae ſpeciei fieri poteſt; quotieſcunque vero ſedes diverſa, neque partis ſtructurae, neque functionis ratione differat, hujuſmodi ſedis diverſitas etiam pro varietate tantum habenda eſt.

Porro,

Porro, cum de morbis invicem diſtinguendis hic agatur, obſervari vellem, res duas eſſe, quae ad ſimilitudinem et affinitatem morborum, in diverſis hominibus indicandam, plurimum facere poſſint.

Altera eſt, quod principii quaedam ſimilitudo, morborum inde in diverſis hominibus genitorum ſimilitudinem arguit; ita, quando morbi diverſorum hominum, ex uno eodemque principio oriantur; quando, etiam principium illud, ad morbum gignendum, in unoquoque neceſſarium ſit; denique, quando idem principium, ubique fere ejuſdem qualitatis et vis eſſe videatur, tum demum morbos, ex ejuſmodi principio genitos, ejuſdem vel ſimillimae naturae eſſe, judicare licet.

Hoc de morbis contagioſis pleriſque valere mihi videtur. Ex his enim ſunt, qui in pluribus hominibus ab eadem ſpecifica contagione oriuntur; nec, in eorum aliquo morbus, niſi ab illa contagione applicata,

plicata, oriri unquam obſervatur; et ſimul illius contagionis vires et qualitates, ubique fere, eaedem eſſe videntur. Quod ad proxime dictum ſpectat, id quibuſdam dubium videri poteſt; ſed, cum ejuſdem contagionis effectus, per ſecula plura jam obſervati, ſemper et ubique admodum ſimiles ſint, eam qualitate et viribus eandem eſſe, merito concludimus; et, ob hoc praeſertim, quod effectus iſti, quatenus diverſi videantur, plerumque hominis infecti conditioni cuidam, potius quam contagioni, qualitate vel viribus diverſae, tribui poſſunt.

Morbos, itaque, eadem contagione ſpecifica ortos, ſimillimae naturae eſſe credendum; ejuſmodi morbos etiam vix, niſi unicam ejuſdem generis ſpeciem, praebere; immo, earum diverſitatem quandam aliquando obſervatam, non niſi ejuſdem ſpeciei varietatem indicare, ſuſpicandum eſt.

Haec

Haec omnia, non ſolum de exanthematis contagioſis, ſed etiam de pleriſque febribus epidemicis, dicta velim. Hanc autem opinionem, de ſimilitudine febrium epidemicarum proferens, a gravis auctoritatis viro Sydenhamo, hujuſmodi febres ſpecierum plurium eſſe ſtatuente, diſſentire cogor. Recte quidem, an ſecus, multum dubito; et poſteris litem dirimendam relinquo, hoc ſimul praemonito, plurimum medicinam facientibus inter futurum, de alterutrius ſententiae veritate ſibi ſatisfacere, vel potius quas limites utrique ſint ponendae, ſtatuere.

Altera res, quae ſimilitudinem morborum, in diverſis hominibus, oſtendere poſſit, eſt ſimilitudo remediorum quibus ſanantur. Similitudo quidem morborum in ſimilitudine cauſae eorum proximae, qualiſcunque ſit, revera conſiſtit; cum remedia vero morbis medeantur, tantum quatenus cauſas eorum proximas tollant, morbos,

qui,

qui iisdem omnino remediis ſanantur, ejuſdem naturae eſſe oportet.

Hujusmodi ratiocinatio, tum ad phlegmaſiarum miſſione ſanguinis, tum ad febrium intermittentium cortice Peruviano ſanatarum, ſimilem naturam indicandam, plurimum certe facere poteſt. Hanc autem doctrinam, utcunque in praxi medica aliquando utilem, fallacem tamen, neque in praxi, neque in Noſologia methodica, niſi caute admodum, adhibendam eſſe cenſeo. Apud vulgus medentium quidem, remedia eadem quibuſque fere ejuſdem generis, ſpeciebus, et harum varietatibus adhiberi, et hinc genera plura nullo modo ſpecie differre, videantur. Sed peritiores norunt, morbos, aliquo modo diverſos, rarius quam putatur, ab iisdem prorſus remediis ſanari: Bene etiam norunt, ex promiſcua remediorum adhibitione fieri, quod eadem remedia adeo ſaepe fruſtranea, ſanationes ſaltem minus perfectae ſint. Porro, norunt expertiſſimi, ad recte medendum, omnino opus

us esse, ut remedia, non solum generi, sed
peciei cuique, et saepe etiam varietatibus
uibusdam, apprime sint accommodata.

Ad artem medicam breviorem, et exin-
e faciliorem, reddendam, species morbo-
um quascunque, a varietatibus suis distin-
uendas esse, arbitratus sum. Hanc tamen
istinctionem in pluribus quodammodo in-
ertam esse fateor, et, in nosologia metho-
ica, tutissimum fore puto, varietates mor-
orum plerasque notare et recensere. Hoc
aque praestare ubique annisus sum, aliis
apientioribus, qui posthac huic operi se
mmiscere velint, relinquens, discriminatio-
em magis certam statuere.

Exposita jam qua ratione morborum,
um generum, tum specierum, numerum
ninuere laboravi; superest, ut quo modo
orum, quae admisi, characteres constituen-
i sunt, nunc exponam.

Im-

Imprimis igitur, notas externas, ſenſibus noſtris facile obvias, ubique ſelegi, neglectis, vel potius rejectis, de ſtatu corporis interno conjecturis quibuſcunque. Porro, ex notis quae ſenſibus ſunt obviae, illas medici potius quam aegri ſenſibus percipiendas, ſemper praetuli; quum tamen has, utcunque fallaces, penitus negligere vel omittere non liceat.

Secundo, ea ſymptomata pro notis characteriſticis praecipue ſeligenda putavi, quae perpetuo cum morbo praeſentia ſunt, et hoc quidem ſemper annitendum eſſe puto. Cum vero plurimi morbi ſub eorum decurſu, aliam atque aliam omnino formam capiant, in his, ex ſerie rerum, et ſymptomatum ſibi invicem ſuccedentium, character ſaepe neceſſario petendus eſt.

In hac re autem tractanda, duplex quaeſtio exoritur. Prima eſt, An ex morbi principio characteris partem deſumere liceat?

Ad

Ad hanc refponderi poffit, quod, etiamfi de principiis morborum apud medicos judicium faepe fallax, et prorfus falfum fit, nec temere idcirco ad morbos diftinguendos adhibendum; cum eadem tamen aliquando fatis certe nota fint, et facile obfervanda, hujufmodi principia in nofologia, pro notis characterifticis recte adhiberi poffe cenfeo.

Altera quaeftio hic exoriens eft, quatenus ex ferie fymptomatum, fub decurfu morbi occurrentium, characterem ejus petere liceat? Ad hanc etiam poffit refponderi, quod, cum plures morbi, uti exanthemata et febres intermittentes, nifi poft decurfum aliquot dierum, ex ferie fymptomatum fibi invicem fuccedentium, nullo modo dignofci queant; ut hujufmodi morbi diftinguantur, ex ferie illa character neceffario fumendus eft. Characteres autem, non nifi poft longum morbi decurfum, fortaffis non nifi poft morbum finitum, ftatuendi, nequaquam in nofologia ufurpari

 debent.

debent. Ita apud Ill. LINNÆUM *Febrium continentium*, quas vocat, characteres a diuturnitate totius morbi desumpti prorsus inepti sunt.

IN constituendis morborum characteribus, regula tertia est, quod, cum quisque fere morbus, ex plurium symptomatum concursu solum dignoscatur, ex iis pro notis characteristicis quot sufficiant; nec plura tamen adhibenda sunt. Priores nosologi mihi videntur, in characteribus quos dederint, plerumque nimis breves et deficientes fuisse; et forsan mihi vitio verti potest, quod aliquando sim in iisdem nimis longus et redundans. Nusquam quidem volens fui redundans; ut vero essem copiosus ubique me conatum fateor, prudentissimum fore ratus etiam ad redundantiam appropinquare, quippe posteris multo facilius erit, quod nimium est tollere, quam quod deficiat supplere.

In characteribus denique morborum constituendis, quaeritur etiam, an ex defectu functionis cujuslibet, quae in sano unoquoque exercetur, vel ex absentia symptomatum, in aliis generibus vel speciebus apparentium, notas quasdam desumere liceat? Sauvagesius quidem defectus functionum, utpote nihil positivum indicantes, pro morbis noluit admittere; plures igitur, qui a Linnaeo sub ordine *constrictoriorum*, et a Vogelio sub classe *epischesium*, recensentur, penitus omisit.

Sed, pace tanti viri, dixerim, quanquam defectus, si strictius loqui velimus, nihil positivum indicet; defectum tamen functionis, quam exercet quisque sanus, statum corporis humani exhibere, quem ut distinguamus utilissimum est, atque etiam necessarium, et ejusmodi status pro morbo recte haberi potest. Porro, etiamsi in quibusdam defectus isti aliquando sine molestia vel morbi symptomate observentur; in plerisque tamen magnam molestiam, et sympto-

mata

mata plurima pariunt. In his igitur, defectum functionum, ſaepe ſymptomatum cauſam manifeſtam, pro morbo haberi licet, et ex ejuſmodi defectu, in plurimis morbis horum notas characteriſticas petere licet, et oportet. SAUVAGESIUS ipſe in hac re parum ſibi conſtare videtur, *Debilitatum* claſſem inſtituens, et *Amneſiam*, *Agrypniam*, *Iſchuriam*, et alia etiam tanquam genera recenſens.

QUOD notas ex abſentia ſymptomatum, in aliis congeneribus apparentium, ſpectat; eas nequaquam bonas, et, ubicunque fieri poteſt, evitandas cenſeo. In pluribus vero vitari, quantum video, non poſſunt; nec a quovis noſologo adhuc fuerunt vitatae.

CUM, ſecundum has regulas, characteres morborum conſtituendi ſint, plurimum refert, eoſdem ſermone accurato et luculento exprimere; nec minus, morbum quemque apto nomine inſignire.

No-

Norunt eruditi, Ill. Linnæum methodum plantarum perfectiorem reddidiſſe, eo, quod botanices linguam, uſurpatis ubique vocibus maxime idoneis et definitis, magis accuratam effecit; nec quidem dubito quin delineatio morbi, ad inſtar delineationis plantae, a Linnæo exhibitae, in noſologia multum profutura ſit. In noſologia autem, ac in botanice, non aeque neceſſarium eſſe videtur; tum quod tam multae rerum circumſtantiae, in noſologia, ac in botanice, notandae non veniunt; tum quod ſymptomatologia, in quibuſcunque fere Pathologiae generalis ſyſtematibus exhibita, plurimum in hac re jam praeſtitit. Fatendum quidem, ſymptomatologias vulgo prolatas, nec adeo plenas eſſe, nec adeo exactas, ac optandum eſſet; et, ſi pleniores fierent, atque ubique voces magis idoneae et accurate definitae uſurpatae eſſent, ad noſologiam perficiendam certe plurimum conferre poſſet. In hujuſmodi vero tentamine cavendum eſt, ne diſtinctiones nimium ſubtiles et dubiae adhibeantur, uti ab auctore *Ob-*

ſervationum

ſervationum Clinicarum, quae Warſaviae annis 1767 et 1768 prodierunt, factum fuiſſe opinor. Ipſe quidem hujuſmodi nihil tentavi, tum quod plus exegiſſet, quam per longum tempus mihi ſuppetivit otii, tum quod mihi minus neceſſarium videtur, qui voces apud medicos uſitatiſſimas, et in ſenſu vulgo recepto, ubique fere uſurpandas curaverim.

Quod ad denominationem morborum attinet, in Claſſium, Ordinum, et Generum nominatione, eas, quantum potui, regulas obſervavi, quae in Linnaei *Criticis Botanicis*, et in ejuſdem *Philoſophia Botanica*, ab ill. auctore traduntur.

Quando notiones novae ſunt proferendae, etiam nova nomina imponenda ſunt, et ejuſmodi aliquando, parcius licet, adhibuimus. Cum vero nomenclaturam medicam, diuturno uſu confirmatam, ſine gravi cauſa mutare non liceat; ne factum eſſet ubique curavimus; quod tamen ill. Linnaeum ſaepe, nulla urgente neceſſitate, feciſſe, et Vogelium, appellationibus

bus novis, frivolis, ineptiſque, Noſologiam deturpaſſe, obſervavimus.

Ut clarior et certior habeatur morborum notitia, appellationibus ſelectis, ſynonyma, tum aliorum noſologorum, tum auctorum maxime celebrium, ubique appoſuimus. Hoc diligentius feci, ut inde norint ſtudioſi, ex quibus praecipue ſcriptis, morborum ſcientia optime obtineri poſſit.

In recenſendis ſpecierum ſynonymis, appellationes, quibus Sagarus uſus ſit, omiſi, tum quod ipſe aliorum auctorum ſynonyma ubique omittens, nos de ſpeciebus, quas indicare voluit incertos, ſaepe reliquit; tum quod, in recenſione ſpecierum, illum profecto minus peritum fuiſſe, et regulas noſologiae methodicae optimas quaſque neglexiſſe, nobis videtur.

Synonyma veterum medicorum adhuc omiſi, non quod eorum ſcripta prorſus negligenda eſſe putaverim, ſed quod ego, neque ſatis certo, neque cum fructu, ſynonyma eorum indicare potuerim.

SERIES

CLASSIUM et ORDINUM *.

* Classium institutionem primo a SAUVAGESIO datam, LINNÆUS, VOGELIUS, et SAGARUS, in omnibus fere, secuti sunt. Cum vero ex eorum classibus plures sint, uti VITIORUM, ANHELATIONUM, DOLORUM, et FLUXUUM, neque naturales, nec quovis modo idoneae, ejusmodi institutionem sequi non potui. Aliam itaque simpliciorem, et in universum, ut

CL. III. CACHEXIÆ.

O. I. MARCORES. —

II. INTUMESCENTIÆ.

III. IMPETIGINES. —

CL. IV. LOCALES. —

O. I. DYSÆSTHESIÆ. —

II. DYSOREXIÆ. —

III. DYSCINESIÆ. —

IIII. APOCENOSES. —

V. EPISCHESES. —

VI. TUMORES. —

VII. ECTOPIÆ. —

VIII. DIALYSES. — 3

ut mihi videtur, aptiorem, hic protuli. Haec fortasse etiam minus absoluta videri possit, quod inter morbos totius systematis, in primis tribus classibus recensitos, et illos partis singularis, sive LOCALES, in classe quarta collocatos, distinctio non ubique facilis erit. Hoc quidem, rarius licet, aliquando fieri posse concedimus. Sed nihil praestantius nobis nunc suppetit; et, ob rationes in Prolegomenis, pag. xii. allatas, de perfecta classium institutione non admodum solliciti sumus.

CL. I. PYREXIÆ.

CHARACTER. Poſt horrorem pulſus frequens, calor major, plures functiones laeſae, viribus praeſertim artuum imminutis *.

SYNONYMA. Morbi febriles *Auctorum.*

* Quod hic, et pluribus quae ſequuntur locis, nobis forſitan vitio verti poſſit, quodammodo hic obiter excuſare liceat. Ita, dici poteſt, pyrexias aliquando videri, quas nullus praeceſſerat horror, et pyrexias in quibus neque pulſus frequentior, neque calor major, quam in ſanis eſſe ſolet; characterem ideo datum neque verum, neque ubique adhibendum. Iſtiuſmodi pyrexias, rariſſime licet, aliquando videri negare nolo; ſed, in characteribus claſſium, ad ſpecies dignoſcendas adhibendis, ut ſingulae claſſis notae in unaquaque ſpecie conſpiciantur, haud neceſſarium videtur, et ſufficit, ſi earum pleraeque in ſpecie quavis adſint.

Character idoneus quiſque, plurium notarum ſive ſymptomatum concurſum notare debet, et male quidem

cum

ORDO I. FEBRES.

Praegreſſis languore, laſſitudine, et aliis debilitatis ſignis, pyrexia ſine morbo locali primario.

Febres *Auctorum* S. Cl. II. V. Cl. I. *Sag.* Cl. XII.
Morbi febriles critici L. Cl. II.

cum veteribus VOGELIUS calorem auctum ſolum, et recentiores SYLVIUS et Cel. BOERHAAVIUS pulſuum velocitatem ſolam, pro charactere pyrexiae, ſive febris ut vocant, poſuerunt. Certe, qui dicunt febrem adeſſe, etſi pulſus nihilo naturali frequentior ſit, ex aliis quam velocitate pulſuum ſignis febrem adeſſe judicant; quod etiam plurium ſymptomatum notationem, in quovis charactere neceſſariam eſſe, oſtendit.

Porro, hic obiter obſervari velim, pulſuum velocitatem ſolam, pyrexiam vel febrem adeſſe nequaquam ſemper indicare; cum a cauſis externis plurimis pulſus fit naturali velocior, ſine morbo, ſive quavis functionum laeſione. Hiſce de pyrexiae charactere quaeſtionibus, in charactere a nobis hic dato, quantum potuimus, proſpectum eſt. Sed, in aliis claſſium et ordinum characteribus adeo felicem eſſe vix licet; et in characteribus pleriſque, ſi ad ſpecies pleraſque character recte adhiberi poſſit, paucas exceptiones non moror. Utilem plerumque fuiſſe mihi ſufficit, ubique perfectum fore non ſpero.

SECT. I. INTERMITTENTES.

Febres, miaſmate paludum ortae, paroxyſmis pluribus, apyrexia, ſaltem remiſſione evidente interpoſita, cum exacerbatione notabili, et plerumque cum horrore redeuntibus, conſtantes: Paroxyſmo quovis die unico tantum *.

Intermittentes *Auctorum* S. Cl. II. O. III. L. Cl. II. O. II. V. Cl. I O. I. *Sag.* Cl. XII. O. III.
Remittentes *Auctorum* S. Cl. II. O. II. *Sag.* Cl. XII. O. II. †.

* Qui perpenderit quae de febribus *remittentibus*, quae videntur continuae, a *continuis*, ſtrictius dictis diſtinguendis, mox dicenda ſunt, facile videbit quamobrem, tum intermittentium tum continuarum characterem antea datum, hic mutare neceſſarium habui.

† Febrium *remittentium*, quaſi a febribus *intermittentibus* exquiſitis prorſus differentium, ordinem ſeparatum inſtituerunt Noſologi SAUVAGESIUS, LIN-

Exacerbantes L. Cl. II. O. III.
Continuae V. Cl. I. O. II. *.
Continuae periodicae *Sennert.* de febr. Lib. II. cap. 13.
Continuae remittentes, *Boerh.* Aph. 727.
Compositae ex acuta periodo, *Junk.* Tab. 82.
Continuae remittentes, proportionatae, *Torti.* Therap. Spec. L. V. cap. I.
Continentes *Mortoni*, Exerc. II.

Linnaeus, et Sagarus; minus recte tamen, si mihi judicare fas sit. *Remittentes* enim, quae dicuntur, ex eodem principio, miasmate nempe paludum, ac *intermittentes*, oriuntur; iisdem in locis, et eodem anni tempore, utraque simul epidemice grassatur; utraque iisdem prorsus remediis sanatur; et saepissime in eodem homine idem, qui videtur, morbus, nunc intermittentis nunc remittentis typum exhibet. Morbi idcirco, causis, sanatione, et typo simillimi, nec ad ordinem, nec ad sectionem diversam distrahendi erant.

* Magis inconsulto adhuc Vogelius *remittentes* omnes cum *continuis* sociavit. *Continuae*, quas vocamus, omnes quidem remissiones et exacerbationes ostendunt; sed a *remittentibus* ad *intermittentes* merito referendis, plurimum aliis multis differunt, ut mox dicetur.

GENUS. I. TERTIANA.

Paroxyſmi ſimiles intervallo quadraginta octo circiter horarum: Acceſſionibus meridianis.

Tertiana *Auctorum*, S. G. 88. L. 16. V. 2: *Sag.* p. 704. *Hoffm.* Tom. II. pag. 11. *Stahl.* de tertiana febris genium univerſum manifeſtante, Halae 1706. Ejuſd. Caſual. magn. Caſ. 21. Caſual. min. Caſ. 96. *Cleghorn's* diſeaſes of Minorca, cap. III. *Senac*, de recond. febr. natura.

TERTIANA eſt vel

I. Interpoſita apyrexia, quae

1. Variat paroxyſmi duratione.

A. Tertiana paroxyſmis haud ultra horas duodecim extenſis.

Tertiana legitima, S. ſp. 1. *Sennert.* de febr. L. II. cap. 18. *Hoffm.* Tom. II. p. 12.
Tertiana vera, *Clegh.* Min. p. 140.

B. Tertiana paroxyſmis ultra horas duodecim extenſis.

Tertiana notha five fpuria, S. fp. 2. *Sennert.* de febr. L. II. c. 18. *Clegh.* Min. p 140. *Hoffm.* Tom. II. p. 12.

2. Variat paroxyfmorum recurfu.

C. Tertiana quotidie revertens, paroxyfmis inaequalibus, alternis fimilibus.

Tertiana duplex, S. fp. 13. *Sennert.* de febr. L. II. c. 21. V. G. 12. *Clegh.* Min. p. 141.
Duplicana L. 18.

D. Tertiana alternis diebus revertens, paroxyfmis eodem die binis.

Tertiana duplicata, S. fp. 14. *Jones*, de febr. interm. P. II. cap. 6. *River.* Cent. IV. obf. 16.

E. Tertiana quotidie revertens, paroxyfmis altero die binis, altero unico tantum.

Tertiana triplex, S. fp. 15. *Clegh.* Min. p. 142. Semitertiana *Hoffm.* II. p. 40.
Semitertiana primi ordinis *Galeni*, *Spig.* de femitertiana, L. II. cap. 4.

F. Tertiana quotidie revertens, interposita remissione inter diem imparem et parem magis, inter parem et imparem minus, notabili.

Hemitritaeus, *Celsi* L. III. cap. 3.
Semitertiana, *Clegh.* Minorc. p. 143. *.
Semitertiana secundi ordinis, *Galeni*, *Spig.* L. II. c. 5.
Amphimerina hemitritaeus, S. sp. 8.
Amphimerina pseudo hemitritaeus, S. sp. 9. *.

β. Variat symptomatibus.

G. Tertiana affectibus soporosis stipata.

Tertiana carotica, S. sp. 10. *Werlhof.* de febribus, et auctores ab eo allegati, p. 6.
Tertiana hemiplegica, S. sp. 20. *Werlhof* ibid.
Quotidiana soporosa, S. sp. 8 *Car. Pis.* obs. 175. 176.
Febris caput impetens, *Sydenh.* Ep. ad R. Brady.

H. Tertiana spasmis et motibus convulsivis stipata.

* Fortassis hemitritaea quaevis ad remittentes relegari possit; et, licet affines separare nolui, limites non satis certe ponendos esse fateor.

Tertiana aſthmatica, S. ſp. 6. *Bonet.* Polyalth. Vol. I. p. 250.
Tertiana hyſterica, S. ſp. 8. *Wedelii* A. N. C. Dec. I. A. II. obſ. 193.
Hyſteria febricoſa, S. G. 135. ſp. 8. A. N. C. Dec. Ann. II. obſ. 193.
Tertiana epileptica, S ſp. 16. *Calderae* Trib. me p. 225. *Lautter.* Hiſtor. med. bienn. Cap. caſ. 2.
Quotid. epileptica, S. ſp. 3. *Edinb. Eſſays,* Vol. V. II. art. 49.
Ecclampſia febricoſa, S. G. 133. ſp. 17.
Epilepſia febricoſa, S. G. 134. ſp. 9.
Tertiana tetanodes *Medici* Beobacht. I. Band. p. 24
Tetanus febricoſus, S. G. 122. ſp. 10. *Stork,* An Med. II. p. 163.

I. Tertiana efflorefcentia cutis ſtipata.

Tertiana petechialis, S. ſp. 3. *M. Donati,* L. II Cap. 14. *Lautter.* Hiſt Med. cap. II. caſ. 10.
Tertiana ſcorbutica, *Wedel.* A. N. C. Dec. I. A. Obſ 193.
Tertiana urticata, S. ſp. 22. *Planchon.* Journ. med 1765. *Clegh.* Minorc. p. 157.
Tertiana miliaris, S. ſp. 21. *Walthieri* de me German. apud *Roncalli* Europ. med. p. 151.

3. Tertiana phlegmasia stipata.

Tertiana pleuritica, S. sp. 4. *Valesii* in epid. L. 1. Sect. 3 *Lautt.* hist. med. cap. II. cas. 5 9.
Pleuritis periodica, S. G. 103 sp. 14.
Tertiana arthritica, S. sp 5. *Morton.* Exerc. I. cap. IX. hist. 22. *Lautt.* loc. cit. cas. 19.

4. Variat aliis morbis complicata.

Tertiana scorbutica, S. sp. 9. *Etmuller*, prax. L. I. Sect. XVI. cap. 2. *Timaei* L. VIII. cas. 15.
Tertiana syphilitica, S. sp. 17. *Deidier* de morb. vener. Sect. IV.
Tertiana verminosa, S. sp. 18. *Stisser.* in act. Helmstad. *Lancis* de noxis palud. L. II. cap. 5. et 6. Illust. *Pringle* Diseases of the army, p. 98. *Ramazzini* const. epidem. rural. ann. 1690. Sect. XI. *Van den Bosch.* Const. epid. verminos. ann. 1760, &c.

5. Variat ratione principii *.

* Nullum quidem febrium intermittentium principium sufficiens praeter miasma paludum agnoscimus; sed, cum miasma hoc non semper validum sit ad morbum arcessendum, nisi aliae potestates excitantes

simul

Tertiana accidentalis, S. ſp. 12. *Sydenham*, cap. 5.

Tertiana a ſcabie S. ſp. 11. *Juncker*, tab. 80. *Hoffm.* II. p. 12.

II. Interpoſita remiſſione tantum *.

Tritaeophya, S. G. 85. *Sag.* p. 695.

Tritaeus, L. 21.

Hemitritaea, L. 23.

Tertianae remittentes et continuae *Auctorum.*

Tertianae ſubintrantes, proportionatae, ſubcontinuae *Torti* Therap. Special. Lib. III. cap. 1.

ſimul agere concurrant; has poteſtates excitantes pro parte principii hic admittimus, licet neutiquam morbum excitaſſent, ſi miaſma paludum non antea applicatum fuiſſet.

* Tertianae Remittentes variant adeo, tum typi tum ſymptomatum ratione, et formae earum diverſae adeo ſaepe in eodem homine inter ſe commutantur, ut in iis denominandis nihil fere quod perpetuum ſit efferri poſſit. Tertianas autem, quas comitatas dixit Torti, eas ſcilicet quae ſymptomate quodam peculiari et gravi comitantur, recenſui; dein, ut caetera ad hanc rem pertinentia intelligantur, auctores plures qui de tertianis remittentibus optime ſcripſerunt, et exempla earum praecipua exhibuerunt, enumeravi.

Tertiana subcontinua, S. sp. 19.
Quotidiana deceptiva, S. sp. 2.
Amphimerina semiquintana, S. sp. 24.
Tritaeophya deceptiva, S. sp. 10.

Ex tertianis comitatis *Torti* loc. cit. praecipuae sunt:

A. Tertiana cholerica sive dysenterica, *Tort.* ibid. *Lautter*, Hist. med. cas. 6. 16. 17. 20. *Morton*, App. ad Exerc. II.
B. Tertiana subcruenta sive atrabilaris *Tort.* ibid. Haec a *Cleghornio* nunquam visa est.
C. Tertiana cardiaca *Tort.* ibid. *Lautter*, Hist. med. cas. 15. 18. 23.
Amphimerina cardiaca, S. sp. 5. *.
Tritaeophya assodes S. sp. 6.
Febris continua assodes, V. 27.

* Amphimerinas inter et Tritaeophyas, uti inter quotidianas et tertianas duplices, distinctio saepe difficilis. Sed quotidianas tertianis multo rariores, et oeconomiam animalem in febres typi tertiani maxime proclivem esse norunt experti, hinc plures amphimerinas ad tertianas remittentes retuli. Judicent autem autoptae.

D. Tertiana diaphoretica, *Tort.* ibid.
  Tritaeophya typhodes, S. ſp. 4.
  Tritaeophya elodes, S. ſp. 5. †.
  Febris continua elo des, V. 21.
E. Tertiana ſyncopalis *Tort.* ibid. *Lautter*, caſ. 11. 12. 13. 15. 16.
  Tritaeophya ſyncopalis, S. ſp. 1.
  Amphimerina ſyncopalis, S. ſp. 4.
  Amphimerina humoroſa, S. ſp. 6.
  Febris continua ſyncopalis, V. 29.
F. Tertiana algida, *Tort.* ibid. *Lautter*, caſ. 13.
  Amphimerina epiala, S. ſp. 3.
  Amphimerina phricodes, S. ſp. 7.
  Tritaeophya leipyria, S. ſp. 9.
  Tertiana leipyria, S. ſp. 23. *Valcarenghi* Med. Ration. p. 18.
  Febris continua epiala et leipyria. V. 19. et 24.
G. Tertiana lethargica, *Tort.* ibid.
  Tritaeophya carotica, S. ſp. 7. *Lautter*, 1. 7. 14.
  Tertiana apoplectica *Morton.* Exerc. 1. cap. IX. Hiſt. 25.
  Tertiana ſoporoſa *Werlhoff.* de febr. p. 6.
  Febris epidemica Urbevetana *Lanciſ.* de noxiis pal. effluv. l. II. c. 3.

† De typo febris ſudatoriae *Boyeri Meth. à ſuivre dans les malad. epidem.* quam huc retulit Sauvageſius, ex ipſius Boyeri deſcriptione mihi non liquet, et ad typhum referri mallem.

Tertianarum remittentium exempla praecipua, nobis nota, ſunt ſequentia.

Cauſos *Hippocratis*. De Morb. Vulg. L. III ſect. 3.
Tritaeophya cauſus, S. ſp. 2.
Febris ardens *Boerhaavii*, Aph. 738 ?

Tertiana pernicioſa, quae ſimulata tertiani circuitus effigie lethalis, et mille accidentibus periculoſiſſimis implicata, exiſtit. *Lud. Mercatus* de febribus, Lib. VI.

Tertiana peſtilens, *P. Sal. Diverſus* de febri peſtilent. cap. X.

Tertiana maligna peſtilens *Riverii*, L. XVII. Sect. II. c. 1. et Sect. III. c. 3.

Morbus Hungaricus *Lang. Lemb.* L. I. Ep. 4. *Sennert.* de febr. L. IV. cap. 14. *Jordan.* de peſtis phaen. cap. 19.
Languor Pannonicus *Cober.* obſ. caſtr. Hung. 1. obſ. 6. &c.
Amphimerina Hungarica, S. ſp. 10.
Vide poſtea, notas ad Typhum.

Hemitritaeus peſtilens, *Schenck* obſ. L. VI. ex *Corn. Gemma*.

Febres peſtilentes Ægyptiorum, *Alpin.* de med. Ægypt. L. 1. cap. 14.

Febris tertiana epidemia, *Bartholin.* Hiſt. anat. cent. II. 56.

Febres epidemicae Autumni ann. 1657 et 1658, *Willis* de febr. cap. 16.

Febris fyneches epidemica ab ann. 1658 ad 1664, et poftea ab ann. 1673 ad 1691. *Morton.* App. ad Exerc. II.

Febres Antumnales incipientes, *Sydenh.* de morbis acut. ad ann. 1661—1664, et in epift. ad *H. Paman* ad 1678, et feq.

Affectus epidemicus Leidenfis, *Fr. Sylvii* Prax. med. app. tract. X. et oratio de affectus epidemi caufis.

Morbus epidemius Leidenfis 1669, *Fanois,* Diff. apud *Haller.* Difp. tom. V.

Tertianae perniciofae et peftilentes et febres caftrenfes epidemiae *Lancifi* de nox. palud. effluv.

Febres intermittentes anomalae et mali moris, *Hoffm.* II. p. 38.

Febris cholerica minus acuta, *Hoffm.* II. p. 112.

Febris epidemica Leidenf. ann. 1719. *Koker* apud *Haller,* Difp. tom. V.

Amphimerina paludofa, S. fp. 19.

Febris paludum Illuftr. *Pringle* Difeafes of the army, Ed. 4ta, 8vo, p. 179.

Bononienfis conftitutio hiemalis 1729, *Beccari* in A. N. C. Vol. III. Obf. 48.

Amphimerina biliofa, S. fp. 22.

Febris Caftrenfis, Illuftr. *Pringle* loc. cit. p. 174.

Febris putrida epidemica, *Huxham* de aëre ad ann. 1729.

Febris biliofa Laufanenfis, Cl. *Tiffot.* de febr. biliof.

Tritaeophya Wratiſlavienſis, S. ſp. 3. *Hahn.* Epidemia verna Wratiſlav. in app. ad A. N. C. vol. X.

Tritaeophya Americana, S. ſp. 12 ?

Febris anomala Batava, *Grainger* de febr. anomala.

Morbus Naronianus *Pujati* de morb. Naron.

Febris continua remittens, *Hillary's* Diſ. of Barbadoes.

Febris remittens Indiae Orientalis, *Lind.* Med. Edin. Diſſ. Inaug. 1768.

Febris critica et febr. bilioſa aeſtatis, *Rouppe* de morb. navig.

Febris remittens regionum calidarum, Cl. *Lind.* Med. Haſlar. Eſſay on the diſeaſes of hot climates.

Tertiana remittens ſymptomatica eſt.

Tritaeophya lactea, S. ſp. 8.

Febris lactea, *Etmulleri* Coll. conſult. caſ. 57.

G. II. QUARTANA.

Paroxyſmi ſimiles intervallo ſeptuaginta duarum circiter horarum : Acceſſionibus pomeridianis.

Quartana *Auctorum* S. G. 89. L. 17. V. 3. *Sag.* 711. *Hoffm.* II. p. 23. *Junck.* tab. 81.

Eſt vel,

I. Interpoſita apyrexia.

1. Variat typo.

A. Quartana paroxyſmis quarto quoque die ſingulis; aliis diebus nullis.

Quartana legitima, S. ſp. 1. *Sydenham* de morb. acut. cap. V.

B. Quartana paroxyſmis quarto quoque die binis; aliis diebus nullis.

Quartana duplicata, S. ſp. 4. *Bonet.*

C. Quartana paroxyſmis quarto quoque die tribus; intermediis diebus nullis.

Quartana triplicata, S. ſp. 16.

D. Quartana quae ex quatuor diebus tertium tantum a febre vacuum habet,

paroxyſmis quarto quoque dic ſimilibus.

Quartana duplex, S, ſp. 3. V. 13.

. Quartana quotidie accedens, paroxyſmis quarto quoque die ſimilibus.

Quartana triplex, S. ſp. 5. V. 14. *Barthol.* H. anat. c. 1. 95.

Variat ſymptomatibus.

Quartana cataleptica, S. ſp. 7. *Bonet.* Polyalth. vol. 1. p. 805.

Quartana comatoſa, S. ſp. 15. *Werlhof.* de febr. *C. Piſonis* Obſerv. de morbis a colluvie ſeroſ. obſ. 166. 167. 168. 169. 171. 172. 173. 174.

Quartana epileptica, S. ſp. 8. *Scholzii* Conſ. 379. 380.

Quartana hyſterica, S. ſp. 10. *Morton.* Pyret. Exerc. I. cap. IX. H. 10. 11.

Quartana nephralgica, S. ſp. 9.

Quartana metaſtatica, S. ſp. 17.

Quartana amens, S. ſp. 12. *Sydenham* de morb. acut. cap. V.

Quartana ſplenetica, S. ſp. 2. *Etmuller.* Coll. conſult. caſ. 25.

3. Variat aliis morbis complicata.

Quartana ſyphilitica, S. ſp. 6. *Plateri* obſ. L. III. p. 676. *Edinb. Eſſ.* art. XLVII. obſ. 8.

Quartana arthritica, S ſp. 11. *Muſgr.* de arthr. ſympt. cap. IX. H. 4 et 5.

Arthritis febriſequa, S. ſp. 10.

Arthritis febricoſa, S. ſp. 10. *Werlhof.* de febr. *Cockburn* de morbis navigantium, obſ. 19.

Quartana ſcorbutica, S. ſp. 14. *Barthol.* de med. Dan. diſſ. IV. *Tim.* L. VIII. caſ. 18.

II. Interpoſita remiſſione tantum.

Tetartophya, S. G. 85. *Sag.* 323. L. 22.
Quartana remittens *Auctorum*.

Varietates ſunt,

Tetartophya ſimplex, S. ſp. 1. *.

* Quartanam continuam morbum rariſſimum eſſe, teſtantur ſcriptores medici omnes; ſed illius exemplum ex *Franc. Joelis* operum tomo 3. citat. SAUV. In loco autem citato, nihil ad rem pertinens inveni; ſed tomi quinti pag. 63. haec verba proferuntur.

Amphimerina femiquartana, S. fp. 23.
Tetartophya femitertiana, S. fp. 5.
Tetartophya maligna, S. fp. 6. *Lautter.* Hift. med. caf. 21. *M. Donat.* L. III. cap. 14. ex *M. Gatenaria. Horft.* L. 1. obf. 15.
Tetartophya carotica, S. fp. 4. *Werlhof.* de febr. *Bianchi* Hift. hep. pars III. conft. ann. 1718. p. 751.
Tetartophya fplenalgica, S. fp. 2. *.

untur. Febris quartanae " Species veteres duas conftituunt. *Quartanam continuam,* (quae mihi feptuagenario nunquam vifa eft, et ideo eam aut rariffimam aut nullam effe judico), et *Interpolatam,* quae frequentiffima eft.

* Huc febrem Fernelianam *Raym. Fortis* refert Sauv. et vult febrem ita a *Forte* dictam fuiffe, quod ea mortuus fit ipfe Fernelius: Sed quodammodo hic erraffe Sauvagesius mihi videtur. Nam febres quafdam Fernelianas vocat Fortis, Tom. II. cent. II. obf. 35. et 36. non quod e genere remittentium fuerint, fed quod vifceris cujufdam, hepatis praefertim, labe comitatae fint; et mortuus quidem eft Fernelius ex inflammatione lienis. Sed quod hic morbus quartanae typum unquam exhibuit, non dicitur a *Plantio,* qui in vita Fernelii, operibus ejus praefixa, de eo morbo narrat.

Tetartophya hepatalgica, S. ſp. 3. *Car. Piſ.* in praefat. p. 33.

Amphimerina ſpaſmodica, S. ſp. 16.

ERRATICÆ.

Ad Tertianam vel Quartanam ERRATICAS S. pertinere putamus*; et hic ideo earum varietates ſubjunximus.

Erratica quintana, S. ſp. 1. *Tulp.* L. III. 52. *Foreſt.* L. III. obſ. 43. ex quartana ill. *Van Swieten*, Comm. p. 505.

Erratica ſeptana, S. ſp. 2. *Boerh.* apud ill. *Van Swieten* ibid. *M. Don.* L. 3. 14.

Hebdomadaria *Schenckii* ex *Gibalto*.

Septimana, ill. *Morgag.* XLIX. 36.

Erratica octana, S. ſp. 3. *Etmuller* prax. L. I. Sect. XV. cap. 2. Cyrilli in *Etmuller*, p. 187. 188. 365. *Valles* Controv. L. V. c. 25. *P. Sal. Div.* in not. ad D. A. de *Altomari*, cap. XII. *Zacut. Luſ.* P. M. L. III. obſ. 34. *Schultzius* in E. N. C. D. I. ann. IV. et V. ob. 70. *Arnold.* de febr. Stomach. epid. § IV. apud *Haller.* Diſſ. Pract. Vol. V. *De Haen* de diviſ. febr. div. iv. p. 9.

* Vide Senacum de recondita febrium natura, L. I. Cap. 1.

Hemicrania lunatica, S. ſp. 10.
Erratica nonana, S. ſp. 4. *Zac. Luſ.* ibid.
Erratica decimana, S. ſp. 5. *Zac. Luſ.* ibid.
Ephemera dichomene, S. ſp. 11. *M. Don.* L. III. 14. ex *Gentili.*
Erratica vaga, S. ſp. 6. *River.* cent. III. obſ. 32. *Etmuller,* L. I. S. XV. c. 2.

. III. QUOTIDIANA.

aroxyſmi ſimiles intervallo viginti quatuor circiter horarum : Paroxyſmis matutinis.

Quotidiana *Auctorum,* S. G. 87. L. 15. V. 1. *Hoffm.* II. 33. *Junck.* tab. 79.

Interpoſita apyrexia.

Variat ſolitaria.

. Univerſalis.

Quotidiana eadem hora matutina rediens.

Quotidiana ſimplex, S. ſp. 1.
Quotidiana legitima, *Sennert* de febr. cap. 18.

B. Partialis.

Quotidiana partialis, S. ſp. 10. *Cnoffel.* E. N. C. D. I. A. III. obſ. 205. *Edinb. Med. Eſſ.* vol. I. art. 31. vol. II. art. 19.

Quotidiana cephalalgica, S. ſp. 6. *Morton* Pyret. exerc. I. Hiſt. 27. *Van Swieten in Boerh.* p. 534.

Cephalalgia intermittens, S. ſp. 7.

Cephalaea febricoſa, S. ſp. 4.

Quotidiana ophthalmica, *Morton*, ibid. hiſt. 17. *Van Swiet.* ibid.

Ophthalmia febricoſa, S. ſp. 23.

2. Variat comitata.

Quotidiana iſchiadica, S. ſp. 5. *Edinb. Eſſ.* vol. V. art. 49.

Iſchias intermittens, S. ſp. 1.

Quotidiana nephralgica, S. ſp. 7. *Morton*, ibid. hiſt. 28.

Nephralgia febricoſa, S. ſp. 13.

Quotidiana uretico-ſputatoria, *B. Scharf.* E. N. C. D. II. A. II. obſ. 104.

Quotidiana epileptica, S. ſp. 4. *Edinb. Eſſ.* loc. cit.

Hyſteralgia febricoſa, S. ſp. 9.

Vespertinae vel symptomaticae videntur sequentes.

Quotidiana hysterica, S. sp. 3.
Quotidiana catarrhalis, S. sp. 9.
Quotidiana stranguriosa, S. sp. 11.

II. Interposita remissione tantum.

Amphimerina, S. G. 84. L. 20. *Sag. G. 321.*
Quotidiana continua, V. 15.
Quotidianae remittentes et continuae *Auctorum.*
Amphimerina latica, S. sp. 1.
Febris continua lymphatica, *Etmuller* Coll. cons. cas. 32. *River.* obs. cent. I. obs. 57.
Amphimerina singultuosa, S. sp. 14.
Febris continua Lyngodes, V. 26.

Amphimerinae S. caeterae vel ad tertianas pertinere, quorsum plures supra retuli, vel symptomaticae et vespertinae esse videntur. Hujusmodi sunt,

Amphimerina catarrhalis, S. sp. 2.
Amphimerina anginosa, S. sp. 12.
Amphimerina tussiculosa, S. sp. 13.
Amphimerina peripneumonica, S. sp. 15.

I

Amphimerina variolosa, S. sp. 20.
Amphimerina miliaris, S. sp. 11.
Amphimerina arthritica, S. sp. 21.
De Amphimerina mimosa *Bontii* et phrenitica ejusdem, S. sp. 17. 18. non liquet.

SECT. II. CONTINUAE*.

Febres, sine intermissione, nec miasmat

* *Quae sine exacerbatione partiali, et sine accessu, non pluries quam semel vel bis in mense revertens, ad usque finem aegritudinis perseverat*, Febrem Continuam esse, dixit SAUVAGESIUS; et hujusmodi febres, cum scholis medicis plerisque, *Continentes* vocat LINNAEUS. Hujusmodi autem febrem in quadraginta annorum praxi satis frequenti, vix unquam certo vidi, et fere semper in febribus, maxime continuis, exacerbationes et remissiones, etiam quotidie, satis manifestas observavi. Mecum quidem sentire videtur VOGELIUS, uti ex ejus continuarum charactere satis patebit; nec dissentit expertissimus DE HAEN, uti videre est in libro ejus de divisione febrium, Divis. IV. Schol. 1.; et apprime sententiam nostram confirmat BRENDELIUS, verbis sequentibus: "*Omnes namque febres nostrae, acutae, et inflammatoriae, et exanthematicae, et malignae, reliquaeve hujus generis, sunt continuae remittentes, et*

lucu-

paludum ortae, ſed cum remiſſionibus et exacerbationibus, parum licet notabilibus, perſtantes: Paroxyſmis quovis die binis *.

luculenta intenſionum remiſſionumque ſpatia integrant." *Brendel.* Opuſcul. P. II. Diſſ. XI. ſect. 5.

Porro, etſi in febribus quibuſdam exacerbationes et remiſſiones parum notabiles, et perinde obſervatu difficiles ſint, eaſdem tamen revera fieri cenſeo; et ob hoc praeſertim, quod in febribus quibuſcunque, ex paroxyſmis pluribus manifeſto conſtantibus, paroxyſmus quiſque, inter nyćthemerae ſpatium, curſum ſuum, ex exacerbatione et remiſſione conſtantem, ſemper abſolvat, ita ut in his rebus oeconomiam animalem circuitus diurni legi cuidam ſubjici videatur. Huic etiam in ſanitate parere ſolet, et huic in febribus hecticis quibuſque ad amuſſim ſubjicitur. Veriſimillimum itaque videtur, eundem circuitum, quem toties obſervavimus, in febribus quibuſcunque locum habere; nec febrem quamcunque continentem revera in rerum natura dari.

* Cum continuam quamque ex paroxyſmis repetitis conſiſtere ponimus, ſaepe ambiguum fieri

poſſit,

Continuae, S. Cl. II. O. I. V. Cl. I. O. II. *Sag.*

Cl. xij O. j — 316. *Boerh.* 727.

Continentes, L. Cl. II. O. I. *Stahl.* Caf. magn. 35. Caf. min. 87. *Junk.* 58. *Sennert.* de febr. L. II. cap. 2. et 10.

poffit, utrum febris data ex continuarum fit, an ex remittentium ordine, et ut rite determinetur, tum intermittentium, ad quas omnes auctorum remittentes pertinere putamus, tum continuarum, definitionem aliam quam antea nunc dedi. In plerifque cafibus, ut opinor, definitiones nunc datae fatis facile et certo adhiberi poffint. Sed fagacioribus quibufvis examinandum relinquo, an vel definitiones noftrae recte dentur, vel fi quid rectius dari queat. Febrem quamque continuam ex paroxyfmis quovis die binis conftare credimus; cum autem in quibufdam tum intermittentibus tum remittentibus, itidem paroxyfmi duplicati videantur, ex illa nota fola febres continuae dignofci non poffunt. Ex illa nota fola quidem ut dignofcantur nequaquam volui; nam in cafu quovis ambiguo, vel a principio, vel a typo, vel ortu ab intermittentibus, remittentem quamvis cognofci poffe puto. Videant porro in his rebus verfati, annon a principio, faepe manifefto et maxime frequenti, contagione nimirum humana, febres continuae faepe certe cognofci poffint.

G. IV. SYNOCHA*.

Calor plurimum auctus; pulsus frequens, validus, et durus; urina rubra; sensorii functiones parum turbatae.

* Febrium continuarum divisio, a GALENI temporibus, in hunc usque diem, eadem fere usitata est, et vel ex putredinis gradu parum accurate definito, vel ex duratione morbi, desumpta fuit; utraque tamen nota, posterior praesertim, qua praecipue usi sunt Nosologi SAUVAGESIUS, LINNÆUS, et SAGARUS, manifesto inepta est. Vide *Prolegomena*, pag. XXV. et pag. XXXIII. et XXXIV. Aliam itaque divisionem a differentia symptomatum, et a natura morborum, quantum de ea judicare liceat, desumptam, institui; secutus simul illam apud Britannos nunc maxime usitatam divisionem febrium continuarum in *Inflammatorias* et *Nervosas*. Has autem appellationes, utpote quodammodo theoreticas, vitavi. Nomina quibus usus sum apud medicos dudum recepta sunt; et si forsitan sensu vulgo recepto, in quo medici ipsi parum constantes fuerunt, iis non usus sum, parum curo, dum definitiones subjunctae ab errore quovis praecavere possint.

Synocha, S. G. 80. L. 12. *Junck.* 58.
Synocha, ſive febris acuta ſanguinea, *Hoffm.* II. 105.
Synochus, V. 16.
Continua non putris, *Boerh.* 729.
Ephemera, S. G. 79. *Boerh.* 728. Junck. 57.
Diaria, L. 11.
Febris inflammatoria *Auctorum.*

Varietates ſunt,

Synocha plethorica, S. ſp. 1.
Synocha ſanguinea, *Sennert.* de febr. L. II. cap. 11.
Ephemera plethorica, S. ſp. 1.
Ephemera a frigore, S. ſp. 3.
Ephemera a calore, S. ſp. 4.
Synochus pleuritica, S. ſp. 5.
Febris pleuritica Ann. 1765. *Sydenh.* ſect. V. c. 1. 5.
Synochus rheumatiſans, S. ſp. 7. *Sydenh.* ſect. V. c. 2.
Synochus hiemalis, S. ſp. 8. *Sydenh.* in P. S. ad tractat. de hydrope.

Symptomaticae ſunt,

Ephemera nauſeativa, S. ſp. 2.
Ephemera a phlogoſi, &c. S. ſp. 6.

Synocha dolorum, S. ſp. 7.
Ephemera lactea, S. ſp. 5.
Ephemera menſtrua, S. ſp. 8.
Synocha catarrhalis, S. ſp. 5.
Synocha ſcorbutica, S. ſp. 6.
Synochus ſcorbutica, S. ſp. 13.
Synocha cephalalgica, S. ſp. 8.

G. V. TYPHUS.

Morbus contagioſus; calor parum auctus; pulſus parvus, debilis, plerumque frequens; urina parum mutata; ſenſorii functiones plurimum turbatae; vires multum imminutae.

Typhus, S. G. 82. *Sag.* 677.

Species ſunt,

(petechialis)
I. Typhus plerumque cum petechiis.

Variat gradu *.

* Morbos gradu ſolum differentes nominibus diverſis inſignire nequaquam convenit; cum autem

nuperis

1. Typhus mitior.

Febris maligna hectica five lues νευρωδης convulfiva, *Willis* de morb. convulfiv. cap. 8. *.

nuperis temporibus apud medicos ufitatum fit, febrem quandam, quafi ab aliis quibufvis differentem, nomine Febris *Nervofae* appellare; huic opinioni quodammodo morem gerens, fub titulo *Typhi mitioris*, variorum auctorum febres ad recentiorum nervofas aliquomodo referendas recenfui. In hac re autem, cum limites neutiquam accurate ponendi funt, me accuratum fuiffe non dixerim.

Minus adhuc placuit, ad mentem vel veterum vel recentiorum inter febrium genera aliquod fub nomine Febris *Putridae* recenfere. In omni *typho* humorum in putredinem proclivitatem adeffe puto; fed vario tantum gradu adeft, ita ut major minorve putredo fpeciem variare, nequaquam mutare, poteft. Sufficiat fub titulo *Typhi gravioris* eas, quae praefertim putridae adpellatae funt, febres indigitaffe, uti ex appofitis variorum auctorum appellationibus fatis patebit.

* Hoc eft exemplum, ni fallor, primum appellationis Νευρωδης, vel nervofae, febribus quibufvis datae; quam

Febris peſtilens *Fracaſtor.* de morb. contag. L. II. cap. 4.

Febris peſtilens ſine charactere veneni *Foreſt.* L. VI. obſ. 26.

Febris hectica peſtilens *Foreſt.* L. VI. obſ. 32.

Febris nova ann. 1685. *Sydenham.* Sched. monitor.

Febris putrida nervoſa Wintringh. Comm. Noſolog. ad ann. 1720, 1721.

Febris lenta nervoſa. *Huxham* on fevers, chap. 8.

Febris contagioſa. *Lind* on fevers and infection *paſſim.*

Typhus nervoſus, S. ſp. 2.

Typhus comatoſus, S. ſp. 3.

Tritaeophya typhodes *Mangeti*, S. ſp. 11. *Raym. Fort.* de febribus, p. 24.

2. Typhus gravior.

Febris peſtilens, *P. Sal. Diverſ.* de febre peſtilenti.

quam protinus Angli, non tamen niſi nuper admodum aliarum regionum medici, uſurpati ſunt.

Febris peſtilens Ægyptiorum *Alpin.* de med. Ægypt. L. 1. cap. 14.

Typhus Ægyptiacus, S. ſp. 6.

Febris peſtilens maligna *Sennert.* de febribus, L. IV. cap. 10.

Febris maligna peſtilens *River.* L. XVII. ſect. III. cap. 1.

Febris peſtilens maligna, ann. 1643. *Willis*, de febribus, cap. 14.

Typhus carcerum, S. ſp. 1.

Febris nautica peſtilentialis *Huxham* de aëre ad ann. 1740.

Miliaris nautica, S. ſp. g.

Febris putrida contagioſa in carceribus genita, *Huxham* de aëre ad ann. 1742.

Miliaris purpurata, S. ſp. h.

Febris carcerum et noſocomiorum. Ill. *Pringle*, Diſeaſes of the army, p. 294. Ill. *Van Swieten*, Maladies des armées, p. 136.

Typhus caſtrenſis, S. ſp. 5.

Febris caſtrenſis, quam vulgo cephalalgiam epidemicam vocant *Henr. Maii* et *A. Ph. Koph.* Diſ. apud *Hallerum*, tom. V.

Febris Hungarica ſive caſtrenſis *Juncker.* 74. et *plurium Auctorum* *.

* Morbum ſive febrem Hungaricam ad tertianas remittentes, cum Sauvagesio et Ill. Pringle, ſupra

Febris caſtrenſis Gallorum in Bohemia, ann. 1742 *Scrinci.* Diſſ. apud *Haller.* tom. V.

Febris petechialis, *Sennert.* L. IV. cap. 13. *River.* prax. L. XVII. ſect. III. cap. I. *Hoffm.* II. p. 84. *Juncker.* 73. *Huxham* on fevers, chap. 8. *Ludwig.* Inſt. med. clin. No. 146. *Schreiber* von erkentneſs, und cur der Krank heiten. p. 126. *Monro,* Diſeaſes of military hoſpitals, p. 1.

Febris catarrhalis maligna petechizans, *Juncker* 72. *Hoffm.* II. 75. *Eller* de cogn. et cur. morb. Sect. VI.

Exempla febrium petechialium ſunt ſequentia.

Febris quae lenticulas, puncticula, aut peticulas vocant, *Fracaſtorius* de morb. contag. L. II. cap. 6.

ſupra retuli; nec dubium eſt quin morbus Hungaricus dictus ſaepius ſub forma remittentis apparuerit; ſed ſimul conſtat febrem in caſtris Hungaricis primo ortam, et per milites inde redeuntes per totam fere Germaniam diſperſam, ex genere continuarum fuiſſe, *(Vide Ruland. de morbo Hungarico, cap.* VIII. *quaeſt.* 39.*)*, et plerumque eandem eſſe quam nunc in Noſocomiis quibuſvis ſaepe exorientem bene novimus. Ad hunc locum igitur etiam apponendam eſſe putavi.

Febris peticularis Tridenti, ann. 1591. *Roboretus*, de febr. peticul.

Febris petechialis epidemica Coloniae ann. 1672. *Donckers*, Idea febris petechialis.

Febris petechialis epidemica, Posonii 1683, *C. F. Loeu* in App. ad A. N. C. Vol. II.

Febris petechialis epidemica Mutinae, 1692. *Ramazzini.* Const. Mutinensis, Oper. pag. 187.

Febris maligna petechizans, ann. 1698. *Hoffm.* II. p. 80.

Febris petechialis Wratislaviae, ann. 1699. *Helwich*, Ephem. Germ. D. III. A. VII. et VIII. obs. 132. p. 616.

Febris epidemia Lipsiae 1718. *M. Adolph.* A. N. C. III. Obs. 131. p. 296.

Febris endemica et epidemica Corcagiensis, ann. 1708, 1718, et seq. *Rogers*, Essay on epidemic diseases.

Febris continua epidemica Corcagiensis ann. 1719. et seq. *M. o Connel* Observ. de morbis.

Febris petechialis epidemica, Cremonae 1734. *Valcharengki* Med. ration. Sect. III.

Febris petechizans Petropoli 1735, *Weitbrecht.* Diss. apud Haller. tom. V

Febris petechialis, ann. 1740, 1741, in Hassia, *Ritter.* A. N. C. vol. VII. obs. 4.

Febris maligna petechialis Rintelii 1741. *Furſtenau.* A. N. C. Vol. VII. obſ. 5.

Febris petechialis epidemica Sileſiae 1741 et ſeq. *Brandhorſt.* Diſſ. apud *Haller.* tom. V.

Febris petechialis epidemica Viennae 1757, *Haſenohrl.* Hiſt. med. cap. 2.

Febris petechialis epidemica Lipſiae 1757. *Luduvig.* Adverſar. tom. I. pars 1.

Febris petechialis epidemica variis Germaniae locis ab ann. 1755 ad 1761. *Strack* de morbo cum petechiis.

(icterodes)

II. Typhus cum flavedine cutis.

Typhus icterodes, S. ſp. 7.

Febris flava Indiae Occidentalis *Warren.* Malignant Fever of Barbadoes. *Hillary's* Diſeaſes of Barbadoes. *Linning* on the Yellow Fever of South Carolina. *Edinb.* Phyſ Litter. Eſſays, Vol. II. *Mackittrick* de febre flava Indiae Occidentalis, Edinb. 1766.

Typhi etiam ſpecies eſſe videtur

Ephemera ſudatoria, S. ſp. 7.

Ephemera Britannica, *Caius* de ephem. Brit.

Sudor Anglicus, *Sennert.* L. IV. cap. 15.
Hydronofus, *Foreſt.* L. VI. obſ. 8.

An eodem pertinet,

Miliaris ſudatoria, S. ſp. e.
Febris ſudatoria, *Le Suette* Gallorum, *Meyſerey* Meth. aiſé, &c. *Ejuſd.* Maladies des Armées 250. *Boyer* Methode a ſuivre dans les maladies epidemiques ?
De Typho hyſterico verminoſo, S. ſp. 4.
Typho exhauſtorum, S. ſp. 8.
Typho a manipuera, S. ſp. 9.

Nobis non liquet.

G. VI. SYNOCHUS*.

Morbus contagioſus. Febris ex ſynocha et typho compoſita, initio ſynocha, progreſſu et verſus finem typhus.

Synochus, S. G. 81. L. 13.
Lenta L. 14.
Phrenitis, V. 18.
Febris continua putrida, *Boerh.* 730.

* Cum plures febres nec inflammatoriae nec nervoſae ex omni parte ſint, neque idcirco vel ad

Sy-

Varietates ex Sauvagesio sunt.

Synochus sanguinea, S. sp. 1.
Febris depuratoria, ann. 1661 ad 1664. *Sydenh.* de morb. acut.
Synochus sudatoria, S. sp. 2.
Febris continua epidemica, ann. 1665 ad 1667. *Sydenh.* ibid.
Synochus soporosa, S. sp. 12.
Febris continua epidemica, ann. 1673. *Sydenh.* ibid.
Febris continua putrida annor. variorum. *Wintringham* Com. nosologicum.
Synochus ardens, S. sp. 6.
Synochus miliaris, S. sp. 14.
Synocha miliaris, S. sp. 6.

Synocham vel ad Typhum facile referendae; genus Synochi, cujus typus hisce regionibus frequens conspicitur, hic inserui. Inter Typhum tamen et Synochum limites accuratos ponere non possum; et an revera pro diversis generibus habenda, vel positis diversis, utri eorum Synonyma auctorum referenda, sunt, dubito. Quae vero hic subjunguntur, a SAUVAGESIO species dictae, ad Synochum satis recte, ut mihi videtur, referri possunt.

De ſynocho variolode, S. ſp, 3. et
Synocha dyſenteriode, S. ſp. 4.

Nobis non ſatis liquet, et minus adhuc de

Synocho anniverſaria, S. ſp. 9.
Synocho ſpermatica, S. ſp. 10.
Synocho tarantata, S. ſp. 11.

Complicata eſt

Synochus ſcorbutica, S. ſp. 13.

Et ſymptomatica eſt

Synochus a ſcabie, S. ſp. 15.

H E C T I C A.

Febris quotidie revertens; acceſſionibus meridianis et veſpertinis; remiſſione, rarius apyrexia, matutina; plerumque ſudoribus nocturnis, et urina ſedimentum furfuraceo-lateritium deponente *.

Hectica, S. G. 83. L. 24. V. 80. Sag. 684.

* Cum febrium in numerum, hecticam receperint Noſologi omnes, eam etiam cum charactere hic apponendam duxi. Ejuſmodi autem febrem, cum nun-

Ex Sauvagesio species sunt,

Hectica chlorotica, S. sp. 3.
Hectica syphilitica, S. sp. 4.
Hectica scrophulosa, S. sp. 5.
Hectica a calculis, S. sp. 6.
Hectica hydropum, S. sp. 7.
Hectica verminosa, S. sp. 9.
Hectica cachectarum, S. sp. 10.
Hectica fluxuum, S. sp. 11.
Hectica infantilis, S. sp. 1. Charactere caret, et nobis vel rachitica, vel scrophulosa, vel verminosa videtur.
Hectica vespertina, S. sp. 2. vix pro morbo haberi potest.
De hectica lymphatica, *Baglivi* S. sp. 12. et Hectica nervea, Cl. *Lorry*, S. sp. 13.

Nobis non liquet.

nunquam nisi symptomaticam observaverim, in numerum idiopathicarum, quas solas enumerare licet, admittere nolui. In plerisque exemplis, hecticam revera symptomaticam esse, ex SAUVAGESII speciebus, quas vocat, hic recensitis, satis manifestum fiet. Vide ipsius SAUVAGESII Scholium. Tom. I. pag. 319.

O. II. PHLEGMASIÆ.

Febris ſynocha; phlogoſis; vel dolor topicus, ſimul laeſa partis internae functione; ſanguis miſſus, et jam concretus, ſuperficiem coriaceam albam oſtendens.

Phlegmaſiae membranoſae et parenchymatoſae, S. Cl. III. O. I. II. *Sag.* 605. *.

* Haec phlegmaſiarum in membranoſas et parenchymatoſas diviſio prorſus inepta eſt; primo enim, quod de ſtatu partium internarum ſtatuit, de quo in Noſologia ſtatuere non licet; dein, quod partes membranoſae et parenchymatoſae non ſatis certo diſtinguuntur; et hinc Metritis, quam inter membranoſas recenſet SAUVAGESIUS, a LINNAEO et SAGARO inter parenchymatoſas collocatur; denique, quod phlegmaſiae quaedam, ut hepatitis, vel membranoſae vel parenchymatoſae eſſe poſſunt.

Nec magis idonea eſt ordinis phlegmaſiarum muſculoſarum apud LINNAEUM et SAGARUM inſti-

tutio,

Morbi febriles phlogiſtici, L. Cl. III.
Febres continuae compoſitae inflammatoriae, V.
Morbi acuti febriles, *Boerh.* 770.
Febres inflammatoriae, *Hoffm.* II. 105. *Junck.* 61.

G. VII. PHLOGOSIS*.

Pyrexia, partis externae rubor, calor, et tenſio dolens.

Species ſunt;

I. Phlogoſis (*Phlegmone*) rubore vivido; tumore circumſcripto, in faſtigium plerumque elevato, ſaepe in apoſtema abeunte; dolore ſaepe pulſatili.

Phlegmone *Auctorum*, S. G. 15. L. 39. V. 351.

tutio, in qua neuter quidem ſatis accuratus eſt. Male enim phlegmone a LINNÆO muſculoſa dicitur, nec bene Cynanche plerumque membranoſa, rarius muſculoſa, a SAGARO ad muſculoſas in univerſum refertur.

* Pro nomine generis cujus ſpecies eſt Erythema, minus recte in priore editione uſurpatum fuit phlegmone. Novum nomen neceſſarium nobis videbatur, et nihil aptius quam Phlogoſis ſuppetebat.

Inflammatio, L. 231. *Boerh.* 370. *Junck.* 20.

1. Variat forma.

Furunculus, S. G. 18. V. 352.
Terminthus, V. 381.
Papula, L. 275. S. p. 6.
Varus, V. 436. L. 269. S. p. 7.
Bacchia, L. 270.
Gutta rosea, S. G. 4.
Gutta rosacea, V. 437.

2. Variat sede *.

Hordeolum, S. G. 27. L. 276. V. 434.
Otalgia, S. G. 197. L. 44. V. 148.
Dolor otalgicus, *Hoffm.* II. 336.
Parulis, V. 362.
Mastodynia, S. G. 210. V. 153.
Paronychia, S. G. 21. L. 258. V. 345.
Arthrocace, S. G. 78. L. 256.
Paedarthrocace, V. 419.
Spina ventosa, *Boerh.* 526.
Phimosis, S. G. 22. L. 297. V. 348.
Paraphimosis, V. 349.

* An sequentes pro totidem speciebus recenseri possint, judicent peritiores.

Proctitis, L. 30.
Proctalgia, S. G. 214.
Clunesia, V. 167.

II. Phlogosis *(Erythema)* colore rubicundo, pressione evanescente; ambitu inaequali, serpente; tumore vix evidente, in cuticulae squamulas, in phlyctaenas vel vesiculas abeunte; dolore urente.

Erythema, S. G. 11.
Erysipelas *Auctorum*, V. 343.
Hieropyr, V. 344.

I. Variat vehementia.

Anthrax, S. G. 19. L. 272. V. 353.
Carbo et carbunculus *Auctorum*.
Erythema gangraenosum, S. sp. 7.

2. Variat causa remota.

Erythema a frigore.
Erythema pernio, S. sp. 4.
Pernio, L. 259. V. 350.
Erythema ambustio, S. sp. 2.
Erysipelas ambustio, S. sp. 4.

Combuſtura, L. 245.
Combuſtio, *Boerh.* 476.
Encauſis, V. 347.
Erythema ab acri alieno applicato,
Eryſipelas Chinenſe, S. ſp. 7.
Erythema ab acri inquilino,
Erythema intertrigo, S. ſp. 5.
Intertrigo, L. 247. V. 502.
Erythema a compreſſione,
Erythema paratrima, S. ſp. 6.
Erythema a punctura, S. ſp. 9.
Eryſipelas a veſpis, S. ſp. 19.
Pſydracia a veſpis, S. ſp. 2.

3. Variat complicata.

Erythema cum phlegmone,
Eryſipelas phlegmonodes *Auctorum.*
Erythema cum oedemate,
Eryſipelas ſymptomaticum, S. ſp. 6.

Phlogoſis ſequelae ſunt,

APOSTEMA.

Poſt phlogoſin, remittentibus dolore e

pulſatione, tumor albeſcens, mollis, fluctuans, pruriens.

Apoſtema, S. G. 39. *Sag.* 55.
Abſceſſus, L. 132. V. 354. *Boerh.* 387. 402.
Puſtula, L. 274.

GANGRÆNA.

Poſt phlogoſin, pars livens, mollis, parum ſenſibilis, ſaepe cum veſiculis ichoroſis.

Gangraena, S. G. 314. L. 233. V. 327. *Sag.* 203. *Boerh.* 388. 419.

SPHACELUS.

Poſt gangraenam pars nigricans, flaccida, facile lacerabilis, ſine ſenſu vel calore, et cum foetore carnis putridae; vitio celeriter ſerpente.

Sphacelus, L. 234. V. 328. *Boerh.* 419. 457.

G. VIII. OPHTHALMIA.

Rubor et dolor oculi; lucis intolerantia plerumque cum lachrymatione.

Ophthalmia, S. G. 196. L. 43. V. 341. *Sag.* 231. *Junck.* 24.
Chemosis, V. 46.
Ophthalmites, V. 47.
Inflammatio oculorum, *Hoffm.* II. 165.

Ophthalmiae species et varietates sunt,

I. Idiopathicae.

1. Ophthalmia *(membranarum)* in tunica adnata, et ei subjacentibus membranis sive tunicis oculi.

A. Variat gradu phlogosis externae.

Ophthalmia Taraxis, S. sp. 1.
Ophthalmia humida, S. sp. 8.
Ophthalmia chemosis, S. sp. 12.
Ophthalmia Erysipelatosa, S. sp. 7.
Ophthalmia pustulosa, S. sp. 6.
Ophthalmia phlyctaenodes, S. sp. 21.

B. Variat affectis tunicis internis.

Ophthalmia choroeideae, S. ſp. 13.
Ophthalmia tenebricoſa, S. ſp. 10.

2. Ophthalmia *(Tarſi)* cum tumore, eroſione, et exudatione glutinoſa tarſi palpebrarum.

Ophthalmia trachoma, S. ſp. 4.
Ophthalmia ſicca, S. ſp. 5.

II. Symptomaticae.

1. A morbo ipſius oculi.

Ophthalmia angularis, S. ſp. 14.
Ophthalmia tuberculoſa, S. ſp. 3.
Ophthalmia trichiaſis, S. ſp. 2.
Ophthalmia cancroſa, S. ſp. 15.
Ophthalmia a ſynechia, S. ſp. 16.
Ophthalmia a lagophthalmo, S. ſp. 17.
Ophthalmia ab elcomate, S. ſp. 18.
Ophthalmia ab ungue, S. ſp. 19.
Ophthalmia a corneae fiſtula, S. ſp. 20.
Ophthalmia uveae, S. ſp. 22.

2. A morbis aliarum partium vel totius corporis.

Ophthalmia metaſtatica, S. ſp. 24.
Ophthalmia ſcrophuloſa, S. ſp. 9.
Ophthalmia ſyphilitica, S. ſp. 11.
Ophthalmia febricoſa, S. ſp. 23.

G. IX. PHRENITIS.

Pyrexia vehemens; dolor capitis; rubor faciei et oculorum; lucis et ſoni intolerantia; pervigilium; delirium ferox vel typhomania.

Phrenitis, S. C. 101. L. 25. *Sag.* G. 301. *Boerh.* 771. *Hoffm.* II. 131. *Junck.* 63.
Phreniſmus, V. 45.
Cephalitis, S. G. 109. *Sag.* G. 310. *.

* Cum ſymptomata nulla dentur quae ſemper phlegmaſiam cerebri a phlegmaſia membranarum ejus, ſive meningum, certo diſtinguere poſſint; neque ſectiones cadaverum diſtinctiones a SAUVAGESIO, LINNAEO, et SAGARO, adhibitas confirment;

Cepha-

Sphacelifmus, L. 32.
Siriafis, V. 34.

Phrenitidis idiopathicae fpeciem unicam hic ponere licet, et cujus fynonyma fequentia effe putamus.

Phrenitis vera, S. fp. 1. *Boerh.* 771.
Phrenitis idiopathica, *Junck.* 63.
Cephalalgia inflammatoria, S. fp. 9.
Cephalitis fpontanea, S. fp. 3.
Cephalitis firiafis, S. fp. 4.
Siriafis, V. 34.
Cephalitis Littriana, S. fp. 5.

II. Phrenitides Symptomaticae funt,

Phrenitis fynochi pleuriticae, S. fp. 2.
Phrenitis fynochi fanguineae, S. fp. 4.

Cephalitidem, S. G. 109. *Sag.* G. 310. et *Sphacelifmum*, L. 32. pro generibus a *phrenitide* diverfis admittere nolui, et ea hic ideo, uti fynonyma, fub titulo Phrenitidis, pofui.

Recte monet VOGELIUS figna phrenitidis, vel ut vocat phrenifmi, hoc eft, inflammationis cerebri aut membranarum ejus, admodum ambigua effe.

Phrenitis calentura, S. ſp. 11.
Phrenitis Indica, ſp. 12.
Cephalitis Ægyptiaca, S. ſp. 1.
Cephalitis epidemica, ann. 1510, S. ſp. 6.
Cephalitis verminoſa, S. ſp. 7.
Cephalitis cerebelli, S. ſp. 8.

Phrenitis miliaris, S. ſp. 3.
Phrenitis varioloſa, S. ſp. 5
Phrenitis morbilloſa, S. ſp. 6.

Phrenitis a plica, S. ſp. 8.
Phrenitis aphrodiſiaca, S. ſp. 9.
Phrenitis a tarantiſmo, S. ſp. 14.
Phrenitis hydrophobica, S ſp. 15.

Phrenitis a dolore, S. ſp. 13.
Cephalitis traumatica, S. ſp. 2.

G. X. CYNANCHE.

Pyrexia aliquando typhodes ; rubor et dolor faucium ; deglutitio et ſpiratio difficiles, cum anguſtiae in faucibus ſenſu.

Cynanche, S. G. 110. L. 33. *Sag.* G. 300.

Angina, V. 49. *Hoffm.* II. 125. *Junck.* 30.
Angina inflammatoria, *Boerh.* 798.

Species sunt,

I. Cynanche (*tonsillaris*) membranam faucium mucosam, et praecipue tonsillas, tumore et rubore afficiens, cum febre synocha.

Cynanche tonsillaris, S. sp. 1.
Anginae inflammatoriae, sp. 5. *Boerh.* 805.

II. Cynanche (*maligna*) tonsillas et membranam faucium mucosam afficiens tumore, rubore, et crustis mucosis coloris albescentis vel cineritii, serpentibus, et ulcera tegentibus; cum febre typhode et exanthematis.

Cynanche maligna, S. sp. 3.
Cynanche ulcerosa, S. Var. a. Journ. de Med. 1758.
Cynanche gangraenosa, S. Var. b. Journ. de med. 1756.
Ulcera faucium et gutturis anginosa et lethalia. Hispanis *Garrotillo*, *Lud. Mercat.* consult. 24.

Angina ulcerosa, Cl. *Fothergill*, Account of the ulcerous sore throat Edit. 1751, *Huxham* on the malignant ulcerous sore throat, from 1751 to 1753.

Febris epidemica cum angina ulcusculosa, *Douglas* Practical history, Boston 1736.

Angina epidemica, *Russel* Oecon. natur. p. 105.

Angina gangraenosa, *Withering's* Diss. Inaug. Edinb. 1766.

Angina suffocativa, Bard's Inquiry, New-York 1771.

Angina maligna, *Johnstone* on the malignant angina, &c. Worcester 1779.

III. Cynanche *(trachealis)* respiratione difficili, inspiratione strepente, voce rauca, tussi clangosa, tumore fere nullo in faucibus apparente, deglutitione parum difficili, et febre synocha.

Cynanche trachealis, S. sp. 5.

Cynanche laryngea *Auctorum*, *Eller*. de cogn. et curand. morb. sect. 7.

Anginae inflammatoriae, sp. 1. *Boerh.* 801.

Angina latens et difficilis, *Dodon.* obs. 18.

Angina interna, *Tulp.* L. 1. obs. 51.

Angina perniciosa, *Greg. Horst.* Observ. L. III. obs. 1.

N. An haec Sauvagesii synonyma et sequentia ad eundem morbum pertinent, videant experti ; sequentia autem ad morbum characteris dati manifesto pertinere videntur.

Suffocatio stridula, *Scotis* the CROUP. Cl. *Home* on the Croup.

Asthma infantum, *Millar* on the asthma and chincough.

Asthma infantum spasmodicum, *Rush*, Dissertation, London 1770.

Cynanche stridula, *Crauford*, Diss. Inaug. Edinb. 1771.

Angina epidemica, ann. 1743. *Molloy* apud *Rutty's* history of the weather.

Morbus strangulatorius, *Starr*, Phil. Trans. No. 495.*.

* An hic morbus ad cynanchen malignam, an ad trachealem pertinet, mihi non certo constat, et saepius de eorundem morborum apud plures auctores descriptionibus itidem incertus sum.

Morbus truculentus infantum, *Francof.* ad Viadrum et in vicinia graffans, ann. 1758. C. Bergen. A. nova. N. C. tom. II. p. 157.

Angina inflammatoria infantum, *Ruffel*, Oecon. nat. p. 70.

Catarrhus fuffocativus Barbadenfis, ann. 1758. *Hilary's* Barbadoes, p. 134.

Angina polypofa, five membranacea *Michaelis* Argentorati 1778, et *Auctores* ab ingeniofo et erudito *Michaele* allegati.

(pharyngea)

IV. Cynanche cum rubore in imis praefertim faucibus; deglutitione maxime difficili, dolentiffima; refpiratione fatis commoda, et febre fynocha.

Cynanche pharyngea, S. fp. 6. *Eller* de cogn. et cur. fect. 7.

Anginae inflammatoriae, fp. 4ta, *Boerh.* 804.

(parotidea)

V. Cynanche cum tumore externo parotidum et maxillarum glandularum magno; refpiratione et deglutitione parum laefis; febre fynocha plerumque leni.

Cynanche parotidaea, S. ſp. 14. Gallis OREILLONS et OURLES, *Tiſſot* Avis au peuple, No. 116. *Encyclopedie*, au mot OREILLONS.
Angina externa, ANGLIS the MUMPS, *Ruſſel*, Oecon. natur. p. 114. SCOTIS, the BRANKS.
Catarrhus Bellinſulanus, S. ſp. 4.
Oſſervazioni di *Girol. Gaſpari*, Venez. 1731.
Oſſervazioni di Targ. Tozzetti, Racolta 1ma, p. 176.

Cynanche purpuro-parotidaea, S. ſp. 15. vel ad malignam, S. ſp. 3. vel ad Scarlatinam pertinere videtur.

Cynanchae ſymptomaticae ſunt,

a. A cauſis internis.

Cynanche epidemica, S. ſp. 2.
Amphimerina anginoſa, S. ſp. 12.
Febris anginoſa, *Huxham* de aëre.
Cynanche prunella, S. ſp. 12.
Cynanche exanthematica, S. ſp. 4.
Cynanche arthritica, S. ſp. 10.
Cynanche hepatica, S. ſp. 8.
Cynanche a dyſenteria, S. ſp. 13.

b. A caufis externis.

Cynanche a deglutitis, S. fp. 9.
Cynanche mercurialis, S. fp. 11.

Cynanche thymica, S. fp. 7. raro inflammatoria eft, et vix hujus loci.

G. XI. PNEUMONIA*.

Pyrexia; dolor in quadam thoracis parte respiratio difficilis; tuffis.

Febris pneumonica, *Hoffm.* II. 136.

* Ab omni aevo, in hunc fere diem, fcriptores medici, et eos fecuti Nofologi omnes, phlegmafiarum pectoris interni duo effe genera, peripneumoniam fcilicet et pleuritidem, ftatuerunt. Recentiores autem ex fectione cadaverum didicerunt, veteres de fede, ideoque de differentia horum morborum faepe falfo ftatuiffe, et quem in pleura coftali fedem habere veteres putabant, faepius in pleura pulmonem inveftiente fitum fuiffe invenerunt anatomici recentiores. Novimus, porro, quod, fi quidem morbi illi diverfam aliquando fedem habuerint, id tamen per fymptomata vix certo cognofci poffe; et utcunque fit, morbos illos quatenus, quovis modo diftinctos, revera maxime effe affines, plerumque fimul conjunctos, et eofdem diftinxiffe ad ufus medi-

cinae

Species ſunt,

I. Pneumonia *(peripneumonia)* pulſu non ſemper duro, aliquando molli; dolore thoracis obtuſo; reſpiratione perpetuo difficili, ſaepe non niſi trunco corporis erecto exercenda; faciei tumidae colore purpureo; tuſſi plerumque humida, ſaepe cruenta.

cinae parum omnino contuliſſe. Hiſce igitur perpenſis, phlegmaſias pectoris interni non niſi genus unicum conſtituere, cum HOFFMANNO expertiſſimo putamus; quamobrem hujuſmodi genus hic ſub nomine Pneumoniae poſuimus. Symptomata, quae pro characteriſticis adhibuimus, cum quae in omni phlegmaſia pectoris interni ſemper adſint, et in qualibet praecipua ſint, ea recte characterem genericum conſtituere videntur.

An ſpecies diverſae vere ſtatuendae ſint, anceps haereo. Sed, opinionibus et conſuetudini medicorum aliquid concedere volens, peripneumoniae et pleuritidis quatenus, vel ex opinione medicorum vel ex propria obſervatione, eas diſtinguere liceat, characteres ſpecificas dedi. Interim tamen obſervari velim, inter illos morbos, utcunque aliquando diſtinctos, limites accuratos plerumque non ponendos eſſe.

Peripneumonia, S. G. 112. L. 34. V. 51. *Sag.* G. 311. *Boerh.* 820. *Juncker*, 67.

1. Peripneumoniae idiopathicae ſimplices,

Peripneumonia pura ſive vera *Auctorum*, S. ſp. 1. Peripneumonia gaſtrica, S. ſp. 11. *Morgagn.* de cauſ. et ſed. Epiſt. XX. art. 30. 31. *.

Variat gradu.

Peripneumonia catarrhalis, S. ſp. 6. Peripneumonia notha †, *Sydenh.* ſect. 6. cap. 4. *Boerh.* 867. *Morgagni* de cauſ. et ſed. Epiſt. XXI. 11.—15.

* Ad peripneumoniam, an ad pleuritidem, potius pertinet haec varietas, mihi non certo conſtat.

† Peripneumoniam *notham* a *vera* gradu tantum differre opinor; ideoque uti varietas hic appoſui. In eo quidem differre puto, quod in peripneumonia *notha* inflammatio ſit lenior, et affluxus humorum in pulmones copioſior, quam in *vera*. Cum autem in *notha* ſymptomata pyrexiae, doloris, dyſpnoeae, et tuſſis, vario gradu et varia ratione conjuncta, adeſſe poſſint, minime mirandum ſi hujus morbi apud diverſos auctores deſcriptiones parum uniformes ſint, et necne morbus ſub titulo peripneumoniae nothae

a

2. Peripneumoniae idiopathicae complicatae febre *.

Peripneumonia putrida, S. ſp. 2. †.
Peripneumonia ardens, S. ſp. 3.
Peripneumonia maligna, S. ſp. 4.

a diverſis auctoribus deſcriptus idem revera ſit, dubia quaedam moverit doctiſſimus MORGAGNI. Perpenſis tamen omnibus de hac re dictis, et cum obſervationibus pluribus apud ipſos aegros factis collatis, nihil dubito quin morbus a SYDENHAMO et BOERHAAVIO, ſub titulo *peripneumoniae nothae* deſcriptus, unus idemque ſit, nec ab eo morbum a VALSALVA in FRANCISCO CORALLIO, vel morbum in celebri ANTONIO VALISNERIO, ab ipſo MORGAGNI obſervatum, re ipſa diverſum fuiſſe puto.

* Cum morbi diverſi ſimul complicati ſint, ſaepe, quis illorum pro morbo primario habendus ſit dubitari poteſt; nec in hac re me ubique recte judicatum iri ſpondeo. In quibuſdam mei ipſius judicio uſus ſum; in pleriſque vero SAUVAGESIUM ſecutus ſum. Sufficere plerumque ratus ob oculos ſtudioſorum complicationes iſtas quomodocunque ponere.

† SAUVAGESIUM, ut ſoleo, ſecutus, hanc et tres ſequentes ſpecies quaſi diverſas recenſui, cum tamen pro una eademque habere vellem.

Peripneumonia typhodes, S. ſp. 5.

Amphimerina peripneumonica, S. ſp. 15.

3. Peripneumoniae ſymptomaticae.

Peripneumonia arthritica, S. ſp. 7.
Peripneumonia exanthematica, S. ſp. 9.
Peripneumonia phthiſicorum, S. ſp. 8.
Peripneumonia hydrophobica, S. ſp. 10.
Peripneumonia rachialgica, S. ſp. 12.

II. Pneumonia *(pleuritis)* pulſu duro; dolore, plerumque lateris, pungente, ſub inſpiratione praeſertim aucto; decubitu in latus moleſto; tuſſi dolentiſſima, initio ſicca, poſtea humida, ſaepe cruenta.

Pleuritis, S. G. 103. L. 27. V. 50. *Sag.* G. 303. *Boerh.* 875. *Junck.* 67.
Paraphreneſis, S. G. 102. L. 26. *.

* In morbo qui vulgo *paraphreneſis* vel *paraphrenitis*, et rectius a SAGARO *diaphragmitis*, appellatur, pleurae ſuper diaphragma extenſae inflammationem adeſſe, et in ea morbum conſiſtere agnoſcunt

Paraphrenitis, V. 55. *Boerh.* 907.
Diaphragmitis, *Sag.* G. 304.

1. Pleuritides idiopathicae ſimplices.

Pleuritis vera, S. ſp. 1. *Boerh.* 875. *Verna* princeps morb. acut. pleuritis, L. 1. cap. 2. 3. *Zeviani* della parapleuritide, cap. 3. *Morgag.* de ſed. et cauſ. morb. Ep. XX. art. 56. XXI. 45. *Wendt.* de pleuritide, apud *Sandifort.* Theſ. II.

Pleuritis pulmonis, S. ſp. 2. *Zevian.* dell. para-pleur. III. 28. &c.

Pleuripneumonia, pleuro-peripneumonia, peripneumo-pleuritis *Auctorum.* *Baronius* de pleuripneumonia.

agnoſcunt medici omnes; non recte igitur uti genus a pneumonia diverſum recenſuerunt Noſologi.

Nec quidem pro diverſa a pleuritide ſpecie recenſeri poteſt; cum plerumque nulla alia praeter illa pleuritidis ſymptomata oſtendit. Quae a plurimis huic morbo tributa ſunt, riſus nempe ſardonicus, et delirium phreniticum, certe non ſemper adſunt. Primum, quod nunquam vidi, certe rariſſimum eſt; et poſterius, alias etiam pneumoniae ſpecies ſaepe comitatur, nec tantum a parte pleurae inflammata, quantum a gradu pyrexiae, vel diatheſis phlogiſticae, pendere videtur.

Ill. *Halleri* opufcul. patholog. obf. 13. *Morgagn.* de fed. et cauf. Epift. XX. et XXI. paffim. *Cleghorn* Minorca, p. 247. *Triller* de pleuritide, aph. 1. 2. 3. cap. I. 8. *Huxham* Diff. on pleurifies, &c. chap. I. Ill. *Pringle* Dif. of of the army, p. 147.

Pleuritis convulfiva, S. fp. 13. *Bianch.* Hift. hep. vol. 1. p. 234.

Pleuritis hydrothoracica, S. fp. 15. *Morgag.* de cauf. et fed. XX. 34.

Pleuritis dorfalis, S. fp. 3. *Verna*, P. III. cap. 8.

Pleuritis mediaftini, S. fp. 4. P. *Sal. Div.* de affect. part. cap. 6. *Friend*, Hift. Med. de Avenzoare.

Mediaftina, V. 52.

Pleuritis pericardii, S. fp. 5. *Verna*, P. III. cap. 9.

Parapleuritis *Zeviani* della parapleuritide.

Pleurodyne, parapleuritis, S. fp. 19.

Paraphrenefis diaphragmatica, S. fp. 1. *De Haen*, Rat. med. I. 7. III. pag. 31.

Paraphrenefis pleuritica, S, fp. 2.

Paraphrenefis hepatica, S. fp. 3.

De inflammatione mediaftini, pericardii, et diaphragmatis Vide *Morgagn.* de cauf. et fed. VIII. 13. XXI. 35. 36. 46. XLV. 16. *Van Swieten* ad *Boerh.* 913.

II. Pleuritides complicatae.

1. Febre.

Pleuritis biliosa, S. sp. 7.
Pleuritis erysipelatosa, S. sp. 11.
Pleuritis biliosa, *Bianch.* Hist. hep. vol. I. p. 236.
Pleuritis putrida, S. sp. 9.
Synochus pleuritica, S. sp. 5.
Pleuritis pestilens, S. sp. 16.
Pleuritis miliaris, S. sp. 20.

2. Catarrho.

Pleuritis catarrhalis, S. sp. 10.
Pleuritis lymphatica, *Bianch.* Hist. hep. I. p. 233.

III. Pleuritides symptomaticae.

Pleuritis traumatica, S. sp. 6.
Pleuritis verminosa, S. sp. 8. *Verna* pleur. p. I. cap. 1. P. III. cap. 11. *Morgagn.* de sed. et caus. XXI. 43. 44.
Pleuritis stomachalis, *Bianch.* Hist. hep. I. p. 232.

Pleurodyne verminosa, S. sp. 2.
Pleuritis lactea, S. sp. 17.
Pleuritis Polonica, S. sp. 18.

IV. Pleuritides falsae.

Pleuritis hepatica, S. sp. 12. *Panarol.* Pentac. I. obs. 37.
Pleuritis splenica, S. sp. 19.

Pneumoniae sequelae sunt.

VOMICA.

Post pneumoniam, resolutione quadam non terminatam, dyspnoea et tussis perstantes, cum decubitu in latus sanum difficili, et febre hectica.

Vomica *Boerh.* 835. *Junck.* 35. *.
Pleurodyne vomica, S. sp. 21.

* Vomicam vocamus quam vomicam clausam appellant medici, et inde character noster. Characteres autem vomicae apud LINNAEUM et VOGELIUM vomicam apertam tantum respiciunt; ideoque ad illos auctores hic non referimus.

EMPYEMA.

Poſt pneumoniam ſuppuratione terminatam, ſaepe poſt vomicam, remiſſio doloris, dum perſtant dyſpnoea, tuſſis, decubitus difficilis, et febris hectica, ſaepe cum ſenſu liquoris in pectore fluctuantis, et ſignis hydrothoracis.

Varietates ex SAUVAGESIO, licet non ſemper diſtinguendas, hic ſubjungimus.

Empyema a peripneumonia, S. ſp. 1.
Empyema a vomica, S. ſp. 2.
Empyema pleurae, S. ſp. 3.
Empyema mediaſtini, S. ſp. 4.
Empyema diaphragmatis, S. ſp. 5.
Empyema intercoſtale, S. ſp. 6.

G. XIII. CARDITIS*.

Pyrexia; dolor in regione cordis; anxietas;

* Recte omnino dixit VOGELIUS, *Carditidis ſymptomata fere eadem eſſe ut in peripneumonia, ſed graviora*, et ita etiam ſenſiſſe videtur LINNAEUS,

cum

ſpiritus difficilis; tuſſis; pulſus inaequalis; palpitatio; ſyncope.

Carditis, S. G. 111. V. 54.
Pericarditis, V. 53.

I. Idiopathica.

Carditis ſpontanea, S. ſp. 1. *Senac.* Traité de coeur. L. IV. chap. 7. *Meckel,* Mem. de Berlin, 1756.

Eryſipelas pulmonis, *Lomm.* Obſerv. Lib. II.

II. Symptomatica.

Carditis traumatica, S. ſp. 2. *Senac.* ibid. chap. 6.

G. XIV. PERITONITIS.

Pyrexia; dolor abdominis, corpore erecto auctus; abſque propriis aliarum phlegmaſiarum abdominalium ſignis.

cum apud illum neque *Carditis,* neque *Pericarditis,* inter morbos phlogiſticos ~~recenſetur~~ invenerit. Certe novimus, pericardium ſaepe inflammatum fuiſſe ſine aliis praeter peripneumoniae ſignis.

Si ſigna darentur quibus dignoſci queant ſequentes, pro ſpeciebus peritonitidis recenſeri poſſent.

(propria)

I. Peritonitis in peritonaeo ſtrictius dicto, ſive in peritonaeo, abdomen intus ſuccingente.

Peritonitis, V. 62. *Lieutaud.* Hiſt. anat. med. L. 1. obſ. 3. *Raygerus* apud eund. L. 1. obſ. 341. *Morgagn.* de ſed. LVII. 20.

(omentalis)

II. Peritonitis in peritonaeo, per omentum extenſo.

Epiploitis, S. G. 106. *Sag.* G. 308. *.

Omentitis, V. 61.

Omenti inflammatio, *Boerh.* 958. et Ill. *Van Swieten* Comm. *Stork* Ann. med. I. 132. *Hulme* on the puerperal fever.

* Tum Epiploitis, tum Meſenteritis, ut Peritonidis ſpecies hic recenſetur, non quam quod ejuſdem continuae membranae ſint affectiones, quam quod nulla fere ſigna dari poſſunt, quibus a peritonitide, ſtrictius dicta, dignoſci queant.

(mesenterica)

III. Peritonitis in peritonaeo, per mesenterium extenso.

Mesenteritis, V. 60.
Enteritis mesenterica, S. sp. 4.

G. XV. GASTRITIS.

Pyrexia typhodes; anxietas; in epigastrio ardor et dolor, ingestis quibuslibet auctus; vomendi cupiditas, et ingesta protinus rejecta; singultus.

Gastritis, S. G. 104. L. 28. V. 56. *Sag.* G. 306.
Ventriculi inflammatio, *Boerh.* 951.
Febris stomachica inflammatoria, *Hoffm.* II. 120.

I. Idiopathicae.

1. A causis internis.

A. Gastritis (*phlegmonodea*) dolore acuto, pyrexia vehementi *.

* Tum gastritis, tum enteritis duarum esse specierum, quarum una phlegmonodea, altera erysipelatosa

Gaſtritis legitima, S. ſp. 1. *Eller*, de cogn. et cur. morb. Sect. XI. *Haller*, obſ. 14. hiſt. 3. *Lieut.* Hiſt. anat. med. L. 1. 74.

Gaſtritis eryſipelatoſa, S. ſp. 4. *.

Cardialgia inflammatoria, S. ſp. 13. *Tralles* de opio, ſect. II. p. 231.

. A cauſis externis.

Gaſtritis a veneno, S. ſp. 3.

. Gaſtritis *(eryſipelatoſa)* dolore, et pyrexia lenioribus, rubore eryſipelatoſo in faucibus apparente.

ſa dici poteſt, mihi ex pluribus obſervationibus ſa- certo conſtat; et ejuſmodi ſpecies itaque hic re- nſui, etſi fatendum ſit, gaſtritidis eryſipelatoſae, et agis adhuc enteritidis eryſipelatoſae, ſigna ſaepe ſcura et incerta eſſe. De his vero monere volui diligentius inquirant poſteri.

* Quam hic gaſtritidem eryſipelatoſam dixit UVAGESIUS, omnino phlegmonodeam eſſe mihi detur.

II. Symptomaticae.

Gaſtritis exanthematica, S. ſp. 5.
Gaſtritis hernioſa, S. ſp. 7.
De gaſtritide ſternocoſtali, S. ſp. 6. non liquet.

G. XVI. ENTERITIS.

Pyrexia typhodes; dolor abdominis pungens, tendens, circa umbilicum torquens; vomitus; alvus pertinaciter adſtricta.

Enteritis, S. G. 105. L. 29. V. 57. *Sag.* G. 307.
Inteſtinorum inflammatio, *Boerh.* 959.
Febris inteſtinorum inflammatoria ex meſenterio, *Hoffm.* II. 170.

I. Idiopathicae.

Species ſunt,

1. Enteritis (*phlegmonodaca*) dolore acuto pyrexia vehementi, vomitu et alvo aſtricta.

Enteritis iliaca, S. ſp. 1.
Enteritis colica, S. ſp. 2. *Boerh.* 963.

2. Enteritis *(eryſipelatoſa)* dolore et pyrexia lenioribus, ſine vomitu, et cum diarrhoea.

Species ſymptomaticae.

Enteritis flatulenta, S. ſp. 3.
Enteritis enterocelica, S. ſp. 5.

G. XVII. HEPATITIS.

Pyrexia; hypochondrii dextri tenſio et dolor, ſaepe pungens pleuritici inſtar, ſaepius obtuſus; dolor ad claviculam et ſummum humeri dextri; decubitus in ſiniſtrum latus difficilis; dyſpnoea; tuſſis ſicca; vomitus; ſingultus *.

Hepatitis, S. G. 113. L. 35. V. 58. *Sag.* G. 312. *Boerh.* 914. *Hoffm.* II. 14. *Junck.* 66.

* Inter ſymptomata hepatitidis, *colorem faciei flaveſcentem*, poſuit tum SAUVAGESIUS, tum SAGARUS,

Sauvagesii species sunt,

Hepatitis erysipelatosa, S. sp. 1. *.
Hepatitis pleuritica, S. sp. 2. *Bianch.* Hist. hep. tom. I. p. 388.
Pleuritis hepatica, S. sp. 12.
Hepatitis cystica, S. sp. 4. †.

GARUS, et hic etiam addit, *urinas icteritias, biliosas, et serum sanguinis missi et crusta subflava;* sed haec symptomata bilis regurgitantis vel resorptae rectius a LINNAEO et VOGELIO omissa fuisse censeo; nam ejusmodi symptomata non tantum non perpetua, sed etiam rarissima sunt.

* De erythemate vel erysipelate, quod vocant, viscerum, minus recte sensisse medicos censeo; nam, me saltem judice, erythema non nisi superficies illas internas quas tegit epithelion et tunica villosa, epidermidi externae continua et analoga, afficere potest. Nullum igitur erysipelas pulmonis, de quo scripsit LOMMIUS, Observ. lib. 2. agnosco; nec hepatitidem quandam a SAUVAEGSIO hic erysipelatosam recte dictam esse puto, et hepatitidem quidem ex AMATO hic descriptam revera phlegmonodeam fuisse credo.

† Quin ex contusione vel aliis causis oriri possit inflammatio cystidis felleae, vel ductus choledochi nulli

Hepatitis obſcura, S. ſp. 5.*.

Pro ſpecie male recenſetur morbus ſecundarius.

Hepatitis ſuppurans, S. ſp. 6.
Hepatalgia apoſtematoſa, S. ſp. 7.

G. XVIII. SPLENITIS.

Pyrexia; hypochondrii ſiniſtri tenſio, calor,

nullus dubito; ſed quibus ſignis cognoſci queat, niſi in uno caſu, non novi. In ictero, ſcilicet, cum dolore in regione epigaſtrica acuto, a calculo, ut videtur, in ductu choledocho haerente, inflammationem ductus cyſtici ſaepe ortam fuiſſe, omnino cenſendum, et ne oriatur ſemper cavendum.

* Hepatitis per characterem datum evidens et ſaepe acuta eſt; ſed alias obſcura et chronica; nam, in ſectione cadaverum, ſaepe reperitur apoſtema hepatis, quando nulla fere, ſaltem obſcura tantum, inflammationis ſymptomata praeceſſerint. Recte igitur hepatitidem obſcuram indicavit SAUVAGESIUS, et omnino optandum eſt, ut diligentius inquirant medici, quomodo hujuſmodi morbus dignoſci queat.

tumor, et dolor preſſu auctus; abſque ſignis nephritidis.

Splenitis, S. G. 114. L. 36. V. 59. *Junck.* 67. *Sag.* G. 313.
Lienis inflammatio, *Boerh.* 958. et ill. *Van Swieten.* Comm.

Una tantum ſpecies recenſetur.

Splenitis phlegmonodea, S. ſp. 1. *Foreſt*, L. XX. Obſ. 5. 6. *De Haen*, apud *Van Swieten*, p. 958.
Pleuritis ſplenica, S. ſp. 19.
Splenalgia ſuppuratoria, S. ſp. 3.

G. XIX. NEPHRITIS.

Pyrexia; dolor in regione renis, ſaepe ureteris iter ſequens; mictio frequens urinae, vel tenuis decoloris, vel ruberrimae; vomitus; cruris ſtupor; teſticuli ejuſdem lateris retractio aut dolor.

Nephritis, S. G. 115. L. 37. V. 65. *Sag.* G. 314.

Species

I. Idiopathica. Spontanea.

Nephritis vera, S. ſp. 1.

II. Symptomaticae.

Nephritis calculoſa, S. ſp. 2.
Nephralgia calculoſa, S. ſp. 1.
Nephralgia arenoſa, S. ſp. 2.
Nephralgia purulenta, S. ſp. 7.
Nephralgia arthritica, S. ſp. 3.

G. XX. CYSTITIS.

Pyrexia ; hypogaſtrii tumor et dolor ; mictio frequens dolorifica, vel iſchuria ; teneſmus.

Cyſtitis, S. G. 108. L. 31. V. 66. *Sag.* G. 309.
Inflammatio veſicae, *Hoffm.* II. 157.

Species ſunt,

I. A cauſis internis.

Cyſtitis ſpontanea, S. ſp. 1.

II. A caufis externis.

Cyftitis a cantharidibus, S. fp. 2.
Cyftitis traumatica, S. fp. 3.

G. XXI. HYSTERITIS.

Pyrexia; hypogaftrii calor, tenfio, tumor, et dolor; os uteri tactu dolens; vomitus.

Hyfteritis, L. 38. V. 63.
Metritis, S. G. 107, *Sag.* G. 315.
Inflammatio et febris uterina, *Hoffm.* II. 156.

Species funt,

Metritis puerperarum, S. fp. 1.
Metritis typhodes, S. fp. 2.
Metritis lactea, S. fp. 3.

G. XXII. RHEUMATISMUS.

Morbus ab externa, et plerumque eviden[illegible] caufa; pyrexia; dolor circa articulo[illegible] mufculorum tractum fequens, genu[illegible] et reliquos majores, potius quam p[illegible]

dum vel manuum articulos, infeftans, calore externo auctus.

Rheumatifmus, S. G. 185. L. 62. V. 138 *Boerh.* 1490. *Junck.* 19.

Dolores rheumatici et arthritici, *Hoffm.* II. 317

Myofitis, *Sag.* G. 301.

Lumbago S. G. 212. Sag: G. 169.

Ifchias S: G. 213. Sag. G: 170. — Pleurodyne. S:G. 148. Sag. G. 2

Species idiopathica,

Rheumatifmus acutus, S. fp. 1.

Rheumatifmus vulgaris, S. fp. 2.

Variat fede.

A. In mufculis lumborum.

Lumbago rheumatica, S. G. 212. S. p. 1.

Nephralgia rheumatica, S. fp. 4.

B. In mufculis coxendicis.

Ifchias rheumaticum, S. G. 213. fp. 10.

C. In mufculis thoracis.

Pleurodyne rheumatica, S. G. 148. fp. 3.

Pleuritis fpuria, *Boerh.* 878.

Species ſymptomaticae.

Lumbago plethorica, S. ſp. 3.
Iſchias ſanguineum, S. ſp. 2.
Pleurodyne plethorica, S. ſp. 1.

Rheumatiſmus hyſtericus, S. ſp. 7.
Iſchias hyſtericum, S. ſp. 3.
Pleurodyne hyſterica, S. ſp. 6.

Rheumatiſmus ſaltatorius, S. ſp. 8.
Pleurodyne flatulenta, S. ſp. 4.
Pleurodyne a ſpaſmate, S. ſp. 9.

Rheumatiſmus ſcorbuticus, S. ſp. 4.
Lumbago ſcorbutica, S. ſp. 5.
Pleurodyne ſcorbutica, S. ſp. 11.

Iſchias ſyphiliticum, S. ſp. 7.
Pleurodyne venerea, S. ſp. 5.

Lumbago ſympathica, S. ſp. 13.
a meſenterii glandulis induratis,
a pancreate tumido, purulento, ſchirroſo, putri,
ab induratis pyloro, vena cava, pancreate,
a rene ſchirroſo, putrefacto,
ab abſceſſu circa venae cavae bifurcationem,
a vermibus intra renes.

Lumbago a ſaburra, S. ſp. 8.
Pleurodyne a cacochylia, S. ſp. 7.

Rheumatiſmus ſaltatorius verminoſus, S. ſp. 8.
Iſchias verminoſum, S. ſp. 8.
Pleurodyne verminoſa, S. ſp. 2.

Rheumatiſmus metallicus, S. ſp. 10.

Lumbago a hydrothorace, S. ſp. 14.
Lumbago pſeudoiſchuria, S. ſp. 16.
Lumbago ex aneuriſmate, S. ſp. 11.
Pleurodyne ex aneuriſmate, S. ſp. 10.
Pleurodyne a rupto oeſophago, S. ſp. 20.
Pleurodyne rachitica, S. ſp. 13.

Iſchias a ſparganoſi, S. ſp. 5.
Pleurodyne catarrhalis, S. ſp. 14.
Pleurodyne phthiſica, S. ſp. 8.

Rheumatiſmus necroſeos, S. ſp. 14.
Rheumatiſmus convulſivus, S. ſp. 15.

Iſchias gravidarum, S. ſp. 4.
Lumbago partus, S. ſp. 7.
Lumbago a niſu, S. ſp. 10.
Iſchias a ſubluxatione, S. ſp. 9.

Rheumatifmus dorfalis, S. fp. 11.
Lumbago a fatyriafi, S. fp. 15.

Rheumatifmus febricofus. S. fp. 9.
Lumbago febrilis, S. fp. 4.
Pleurodyne febricofa, S. fp. 15.

Rheumatifmus miliaris, S. fp. 12.
Lumbago miliaris, S. fp. 9.
Pleurodyne miliaris, S. fp. 16.

Rheumatifmi fequela eft,

ARTHRODYNIA *.

Poft rheumatifmum, nifum violentum, ve fubluxationem; dolores artuum ve

* Si, ut quidam ftatuunt, rheumatifmus chronicus ab acuto, genere omnino diverfus fit, nomen fim- plex, uti genus omne, habere oportet, et hujufmod nec ineptum, ut puto, impofui. Porro, cum pro fe- quela rheumatifmi acuti vel rheumatifmi fimpliciter dicendi, rheumatifmum chronicum dictum fempe habeo, et cum inter utrumque morbum faepe limi- te

musculorum, sub motu praesertim, aucti, plus minusve fugaces, calore lecti vel alio externo levati; artus debiles, rigidi, facile, et saepe sponte frigescentes; pyrexia nulla; tumor plerumque nullus.

Rheumatismus chronicus *Auctorum.*

Lumbago et ischias aliquando morbi acuti, sed cum saepius chronici sint, plerumque ad hunc locum pertinent.

G. XXIII. ODONTALGIA*.

tes vix statuendi sint, ideoque pro diverso genere rheumatismum chronicum recensere vix potui; rheumatismus tamen chronicus exquisitus ab acuto natura adeo diversus evadit, et medelam adeo diversam exposcit, ut merito nomine prorsus diverso insigniri possit; et si quis pro genere etiam diverso ponere velit, per me profecto licet.

* In priori Nosologiae methodicae nostrae editione, Odontalgiam pro rheumatismi specie habui, ac recensui; sed, cum eam a rheumatismo alio quovis causam prorsus diversam, acre, scilicet, membranas sensibiles irritans, habere observaverim, pro genere, a rheu-

Rheumatismus vel arthrodynia maxillarum, a carie dentium.

Odontalgia, S. G. 198. L. 45. V. 145. *Sag.* G. 157. *Junck.* 25.

Odontalgia, sive rheumatismus odontalgicus, *Hoffm.* II. 330.

Varietates ex Sauvagesio sunt,

Odontalgia cariosa, S. sp. 1.

rheumatismo diverso, etiam habere vellem, et hic itaque ut genus diversum posui.

Etiamsi odontalgiam a frigore et aliis irritamentis aliquando suscitari videtur, cariem dentium, diathesin phlogisticam inducentem, semper subesse puto. Sunt fortassis alii morbi, ab acri irritante orti, qui rheumatismum exacte satis referunt; sed de iis nobis non constat. Si tamen revera existeret, ad mentem Clariss. D. Cottunnii, *Ischias nervosa*, rheumatismi ab acri nervos irritante orti exemplum aliud haberemus; sed neque phaenomena a Cottunnio relata, neque ratio medendi, neque sectiones cadaverum, ejusmodi morbum unquam exstitisse mihi probant; ideoque neque hic, neque alibi, *Ischiadem nervosam Cottunni* inter rheumatismi species recensui.

Odontalgia ſcorbutica, S. ſp. 4.
Odontalgia catarrhalis, S. ſp. 3.
Odontalgia arthritica, S. ſp. 6.
Odontalgia gravidarum, S. ſp. 2.
Odontalgia hyſterica, S. ſp. 3.
Odontalgia ſtomachica, S. ſp. 9.

G. XXIV. PODAGRA*.

Morbus haereditarius, oriens ſine cauſa externa evidente, ſed præeunte plerumque ventriculi affectione inſolita; pyrexia; dolor ad articulum, et plerumque pedis pollici, certe pedum et manuum juncturis, potiſſimum infeſtus; per intervalla revertens, et ſaepe cum ventriculi, vel aliarum internarum partium, affectionibus alternans.

Podagra, V. 175. *Boerh.* 1254.
Febris podagrica, V. 69.

* *Arthritis* nomen, utpote apud medicos ambiguum, rejeci, et *podagra* nomine, utpote typum morbi praecipuum notante, cum celebri BOERHAAVIO uſus ſum.

Arthritis, S. G. 183. L. 60. V. 139. *Sag.* G. 142.
Dolor podagricus et arthriticus verus, *Hoffm.* II. 339.
Dolores arthritici, *Hoffm.* II. 317.
Affectus ſpaſtico arthritici, *Junck.* 46.

Recte forſitan SAUVAGESIUS, more ſibi inſolito, hujus morbi non niſi unicam eſſe ſpeciem affirmavit; ſed varietates ſequentes notari poſſunt.

I. Podagra *(regularis)* cum inflammatione artuum ſatis vehementi, per aliquot dies perſtante, et paulatim cum tumore, pruritu, et deſquamatione partis, recedente.

Arthritis podagra, S. ſp. 1.
Arthritis rachialgica, S. ſp. 11. *.
Arthritis aeſtiva, S. ſp. 4.

* Ut ſolitus ſum, SAUVAGESII varietates, ſive ſpecies quas vocat, hic appono; ſed tum quod ſpecies ejus non ſemper bene definitae ſint, tum quod podagra

II. Podagra *(atonica)* cum ventriculi vel alius partis internae atonia, et vel ſine expectata aut ſolita artuum inflammatione, vel cum doloribus artuum lenibus tantum et fugacibus, et cum dyſpepſia vel aliis atoniae ſymptomatis, ſubito ſaepe alternantibus.

Arthritis melancholica, S. ſp. 6.
Arthritis hiemalis, S. ſp. 2.
Arthritis chlorotica, S. ſp. 5.
Arthritis aſthmatica, S. ſp. 9.

III. Podagra *(retrograda)* cum inflammatione artuum ſubito recedente, et ventriculi vel alius partis internae atonia mox inſecuta.

IV. Podagra *(aberrans)* cum partis internae inflammatione, vel non praegreſſa, vel praegreſſa, et ſubito recedente, inflammatione artuum.

dagra regularis et atonica a ſe invicem non ſemper prorſus disjungantur, in apponendis loco idoneo SAUVAGESII ſpeciebus, me ubique accuratum fore non ſpondeo.

Conjungitur aliquando aliis morbis podagra.

Arthritis rheumatica, S. ſp. 3.
Arthritis ſcorbutica, S. ſp. 7.
Arthritis ſyphylitica, S. ſp. 8.

Ad podagram nequaquam pertinere videntur ſequentes.

Arthritis rachitica, S. ſp. 13.
Arthritis Americana, S. ſp. 14.
Arthritis Bahamenſis, S. ſp. 15.

G. XXV. ARTHROPUOSIS*.

Dolores artuum vel partium muſculoſarum, ſaepe poſt contuſionem, profundi, obtuſi, diuturni; tumor vel nullus, vel

* Cum neque rheumatiſmum neque podagram in apoſtema unquam abire credo, eſt hic morbus ab utroque certe diverſus, ideoque pro genere peculiari recenſendus. Utinam character ad eum a rheumatiſmo, arthrodynia, arthrocace, et phlogoſi, diſtinguendum, ubique ſatis certo adhibendus, dari poſſet.

modicus, et diffuſus; phlogoſis nulla; pyrexia primum lenis, tandem hectica; et tandem partis apoſtema.

Lumbago pſoadica, S. ſp. 6. *Fordyce*, Practice of Phyſic, P. II. pag. 70.
Lumbago apoſtematoſa, S. ſp. 12.
Lumbago ab arthrocace, S. ſp. 17.
Iſchias ex abſceſſu, S. ſp. 6.
Morbus coxarius, *De Haen*, Rat. Med. Vol. I. C. xxxii.

O. III. EXANTHEMATA.

Morbi contagiosi, semel tantum in decursu vitae aliquem afficientes; cum febre incipientes; definito tempore apparent phlogoses, saepe plures, exiguae per cutem sparsae *.

Exanthemata, *Sag.* Cl. X.

* Quo charactere recte definiri, et quibus limitibus circumscribi debeat hic ordo, admodum incertum est. Si eruptiones enim a contagione specifica ortae, solae pro exanthematis, et morbis hujus ordinis, habendae sint; certe eruptiones a nulla contagione specifica, sed a quodam febris statu solum, pendentes, inter exanthemata genuina nequaquam recensendae sunt. Ita *petechia* a nobis omittitur, et forsitan tum *miliaria* tum *aphtha* omittenda esset. Dein, cum exanthemata pleraque contagiosa sint, et non nisi semel in decursu vitae aliquem afficiant, omnino idoneum videtur ut haec ab eruptionibus non contagiosis, quae saepe in decursu vitae aliquem afficiant

vel

Phlegmasiae exanthematicae, S. Cl. III. O. I.
Morbi exanthematici, L. Cl. I. O. II.
Febres exanthematicae, V. Cl. I. O. II.

G. XXVI. ERYSIPELAS *.

Synocha duorum vel trium dierum, ple-

vel afficere possint, rite distinguantur. Variola igitur et erysipelas minus recte sub eodem ordine collocantur. Denique, cum eruptiones in morbo quodam non semper ejusdem sint formae, nec semper, nec certo quovis morbi die, in illo morbo compareant, an ejusmodi morbus inter exanthemata recensendus sit, merito dubitari potest; ideoque an pestis ad exanthematum, an ad febrium ordinem, referri debeat, dubito.

De hisce omnibus utiliter fortassis disputari potest; de iisdem vero certo statuere vix ausim; quod mihi tamen in Nosologia maxime idoneum esse videtur id ex charactere quem dedi satis patebit.

Cum autem ad characteres generum et specierum, ordinis character non omnino necessarius sit, hunc quodammodo neglexi, et hic morbos a Nosologis pro exanthematis habitos plerosque recensui.

* Vox Erysipelas tum pro phlogosi erythemate, tum pro febre erysipelacea, a scriptoribus medicis usurpatur,

rumque cum ſomnolentia, ſaepe cum delirio.

In aliqua cutis parte, ſaepius in facie, phlogoſis *erythema*, G. VII. ſp. 2.

Eryſipelas, S. G. 97. L. 10. *Sag.* G. 296.
Febris eryſipelacea, V. 68. *Hoffm.* II. 98.

Species ſunt,

I. Eryſipelas (*veſiculoſum*) erythemate, rubedine ſerpente, latum ſpatium occupante, et locis ejus quibuſdam in veſiculas magnas abeunte.

Erypelas roſa, S. ſp. 1. *Sennert.* de febr. L. II. c. 15.

ſurpatur, ſed recte SAUVAGESIUS vitium cutaneum; quod nullam febrem, niſi ſymptomaticam, ſibi junctam habeat, erythema appellari, et eryſipelas, tantum febris illa exanthematica, quam erythema ſequitur, vocari velit.

Minus recte forſitan Ill. LINNÆUS eryſipelas pro protypo exanthematicorum habuit; inter exanthemata enim, an recte, recenſetur ipſum eryſipelas dubitari poteſt.

Febris eryſipelatoſa, *Sydenham*, ſect. VI. cap. 5.
Eryſipelas typhodes, S. ſp. 2. *.
Eryſipelas peſtilens, S. ſp. 5. †.
Eryſipelas contagioſum, S. ſp. 9.

II. Eryſipelas (*phlyctaenodes* ‡) erythemate ex papulis pluribus, trunci corporis partes praecipue occupantibus,

* Haec non niſi varietas eryſipelatis veſiculoſi, gradu ſolum differens, eſſe videtur.

† Haec et ſequens non niſi febres cum erythemate ſymptomatico videntur. Hic tamen notandum eſt, eryſipelas ſaepe aliquid putridae et gangraenoſae indolis prae ſe ferre ; nec dubito quin eryſipelas, quod in hac regione, plerumque diatheſi phlogiſtica comitatur, aliquando, praeſertim in regionibus calidioribus, cum diatheſi putrida adſit ; et forſitan duas eryſipelatis ſpecies, inflammatoriam nempe et putridam, indicare potuiſſemus ; ſed de poſteriori nobis non ſatis conſtat.

‡ An haec ſpecies ad idem cum eryſipelate veſiculoſo genus recte referatur, dubito ; ſed judicent periti.

et protinus in phlyctaenas, ſive veſiculas parvas, abeuntibus.

Eryſipelas Zoſter, S. ſp. 8.
Zona, Anglis, The SHINGLES, *Ruſſel* de tabe gland. p. 124. Hiſt. 35.
Herpes Zoſter, S. ſp. 9.

Symptomaticum.

Eryſipelas a veneno, S. ſp. 3.

Caeterae SAUVAGESII ſpecies ad erythema pertinent.

G. XXVII. PESTIS.

Typhus maxime contagioſa, cum ſumma debilitate *.

Incerto morbi die, eruptio bubonum vel anthracum.

Peſtis, S. G. 91. L. 2. *Junck.* 78.
Febris peſtilentialis, V. 33. *Hoffm.* II. 93.

* De charactere peſtis, lites inter medicos ſaepe ortae ſunt, nec facile dirimendae, ita ut character quibuſcunque peſtis caſibus adhibendus dari poſſit; ſed ſufficiat characterem dediſſe qui in pleriſque adhiberi queat.

Variat gradu.

Peſtis benigna, S. ſp. 2. Peſtis Maſſilienſis Claſſ. 3. Traité de la peſte, pag. 41. Ejuſdem peſtis, Cl. 5ta, Traité, p. 228.

Peſtis remittens, S. ſp. 9.

Peſtis vulgaris, S. ſp. 1. Peſtis Maſſil. Cl. 2. Traité, p. 38. Ejuſd. Cl. 2. 3. et 4ta, Traité, p. 225. &c. Waldſchmidt. de peſte Holſatica, apud *Halleri*, Diſſ. pract. tom. V. Chenot de peſte Tranſylvanica 1755, 1759. *De Haen*, Rat. med. Pars xiv.

Peſtis Ægyptiaca, S. ſp. 11. *Alpin.* de med. Ægypt.

Peſtis interna, S. ſp. 3. Peſt. Maſſil. Cl. 1. Traité, p. 37. 224.

Species dubiae ſunt,

Peſtis ſporadica, S. ſp. 4,
Peſtis carbunculoſa, S. ſp. 5.
Peſtis Siamaea, S. ſp. 8.
Peſtis ſcorbutica, S. ſp. 10.

G. XXVIII. VARIOLA.

Synocha contagioſa cum vomitu, et, ex epigaſtrio preſſo, dolore.

Tertio die incipit, et quinto finitur eruptio papularum phlegmonodearum, quae, ſpatio octo dierum, in ſuppurationem, et in cruſtas demum abeunt, ſaepe cicatrices depreſſas, ſive foveolas in cute, relinquentes.

Variola, S. G. 92. L. 3. *Sag.* G. 290.
Febris varioloſa, V. 35. *Hoffm.* II. 49.
Variolae, *Boerh.* 1371. *Junck.* 76.

Species ſunt,

I. Variola *(diſcreta)* puſtulis paucis, diſcretis, circumſcriptione circularibus, turgidis ; febre, eruptione facta, protinus ceſſante.

Variola diſcreta benigna, S. ſp. 1.
Variolae regulares diſcretae, *Sydenh.* Sect. III. cap. 2.
Variolae diſcretae ſimplices, *Helvet*, obſ. ſp. 1.
Variola diſcreta complicata, S. ſp. 2. *Helv.* ſp. 2.
Variolae anomalae, *Sydenh.* Sect. IV. cap. 6.

Variola difcreta dyfenteriodes, S. fp. 4. *Sydenh.* Sect. IV. cap. 1.

Variola difcreta veficularis, S. fp. 5.

Variola difcreta cryftallina, *Mead* de variol. cap. 2.

Variola difcreta verrucofa, S. fp. 6. *Mead* ibid.

Variola difcreta filiquofa, S. fp. 7. *Friend.* Oper. p. 358.

Variola difcreta miliaris, S. fp. 8. *Helvet.* obf. fp. 3.

II. Variola (*confluens*) puftulis numerofis, confluentibus, circumfcriptione irregularibus, flaccidis, parum elevatis; febre poft eruptionem perftante.

Variola confluens, S. fp. 9.

Variolae regulares confluentes, ann. 1667. *Sydenh.* Sect. III. cap. 2.

Variolae confluentes fimplices, *Helvet.* obf. fp. 1.

Variola confluens cryftallina, S. fp. 10.

Variola Japonica, *Kempfer.*

Veficulae Divae Barbarae, *C. Pif.* obf. 149. *.

* Pro fpecie variolae, has veficulas hic pofuit SAUVAGESIUS. Sed veficulae a Pifone defcriptae potius ad pemphigum pertinere mihi videntur.

Variola confluens maligna, *Helvet.* obf. fp. 1.

Variola confluens cohaerens, S. fp. 11.

Variola confluens maligna, *Helvet.* fp. 2.

Variola confluens nigra, S. fp. 12. *Sydenh.* Sect. V. cap. 4.

Variola confluens maligna, *Helvet.* fp. 3.

Variola fanguinea, *Mead* de variolis, cap. 2.

Variola confluens corymbofa, S. fp. 13.

Variola confluens maligna, *Helvet.* fp. 4.

G. XXIX. VARICELLA.

Synocha.

Papulae poft brevem febriculam erumpentes, in puftulas variolae fimiles, fed vix in fuppurationem euntes; poft paucos dies in fquamulas, nulla cicatrice relicta, definentes.

Varicella, V. 42.

Variola lymphatica, S. fp. 1.

Anglis, the CHICKEN-POX, *Edinb. Med. Effays,* Vol. II. Art. 2. near the end. *Heberden,* Med. Tranfact. Art. 17.

G. XXX. RUBEOLA.

Synocha contagiosa cum sternutatione, epiphora, et tussi sicca, rauca.

Quarto die, vel paulo serius, erumpunt papulae exiguae, confertae, vix eminentes, et post tres dies in squamulas furfuraceas minimas abeuntes.

Rubeola, S. G. 94. L. 4. *Sag.* 293.
Febris morbillosa, V. 36. *Hoffm.* II. 62.
Morbilli, *Junck.* 76.

I. Rubeola *(vulgaris)* papulis minimis, confluentibus, corymbosis, vix eminentibus.

Rubeola vulgaris, S. sp. 1.
Morbilli regulares, *Sydenh.* Sect. IV. cap. 5.

Variat

1. Symptomatis gravioribus, et decursu minus regulari.

Rubeola anomala, S. sp. 2.

Morbilli anomali, *Sydenh.* Sect. V. cap. 3.

2. Comitante Cynanche.

Rubeola anginosa, S. sp. 4. *Edinb. Essays*, Vol. V. art. 2.

3. Comitante diathesi putrida, Clar. *Watson*, Lond. Med. Observ. Vol. IV. Art. XI.

II. Rubeola (*variolodes*) papulis discretis eminentibus.

Rubeola variolodes, S. sp. 3. *.

Scotis the NIRLES.

G. XXXI. MILIARIA †.

* SAUVAGESIUM secutus, hunc morbum hic indicavi, etsi multum dubito an recte ad rubeolam referendus sit. Non solum enim forma papularum plurimum differt, sed, quod majoris momenti esse videtur, est plerumque absque symptomatis catarrhalibus, rubeolae adeo propriis.

† Inter medicos, speciatim Viennenses, de indole morbi miliaris nuper acriter disputatum est; et imprimis

Synochus cum anxietate, frequenti ſuſpirio, ſudore olido, et punctionibus cutis.

primis an unquam idiopathicus, an vero ſemper ſymptomaticus ſit, certatim quaeritur. Quod nunquam idiopathicus ſit, praeter opinionem medicorum, a medio ſeculi decimi ſeptimi in hunc fere diem, omnium, et contra ſententiam medicorum hujus aevi quorundam ſpectabilium, affirmare non auſim; ſed cum experientiam in hac re ſaepe fallacem, et medicos pleroſque imitatorum ſervum pecus fuiſſe noverim, dubitare cogor; et, utcunque ſit, morbum miliarem plerumque ſymptomaticum fuiſſe, ex obſervatione propria, per multos annos frequenti, certo novi. Nunquam contagioſum, nec manifeſto epidemicum, quibuſdam licet temporibus ſolito frequentiorem, vidi. Morbis febrilibus quibuſcunque, tum inflammatoriis tum putridis, aliquando adjungitur; in nullis tamen, niſi regimine calido et ſudoribus praeeuntibus, ortum, et in pluribus, regimine temperato, et ſudoribus vitatis, morbum, alias expectandum, prorſus vitatum obſervavi. I quibuſdam corporis partibus quaſi arte excitatum aliquoties novi. Denique, cum contagionum ſpecificarum plerarumque indolem materia, ſi qua datur, miliaris nequaquam imitetur, tum quod certo morbi dic eruptionem non efficiat, tum quod non ſemel

Incerto morbi die erumpunt papulae rubrae, exiguae, discretae, per totam cutem, praeter faciem, crebrae, quarum apices, post unum vel alterum diem, pustulas minimas, albas, brevi manentes, ostendunt.

Miliaria, L. 7.

Miliaris, S. G. 95. *Sag.* G. 295.

Febris miliaris, V. 37.

Febris purpurata rubra et alba miliaris, *Hoffm.* II. 68.

Febris purpurea seu miliaris, *Junck.* 75.

semel tantum, sed saepius in vitae decursu, hominem afficiat. De hujus igitur materiae natura specifica, vel ad morbum quemvis idiopathicum gignendum apta, valde dubito. In hac re mecum sentientem experientissimum et peritissimum Carolum White habere mihi gratulor. Vide *White* on the Management of Lying-in Women.

Cum autem in hac re me falli potuisse, facile agnosco, ne tamen alios simul fallerem, miliariam inter exanthemata hic recensui, et characterem ejus, quem quivis, hunc morbum pro idiopathico habens, dare voluerit, exhibui; peritis quibusvis hanc rem certius dijudicandam relinquens.

Germanis der FRIESEL. God. Welſch. Hiſt. med. de novo puerperarum morbo, qui der FRIESEL dicitur, Lipſ. 1655.

De hoc morbo ſcriptores praecipui ſunt.

Hamilton, de febr. miliar. 1710. *Fantonus*, de febr. mil. 1747. *Allioni* de miliar. 1758. *Fordyce*, de febr. mil. 1748. *Fiſcher* de febr. mil. 1767. *De Haen*, de diviſ. febr. 1760, et in Ratio med. paſſim. *Matt. Collin* ad *Baldinger* de miliar. 1764.

Ad Idiopathicam, ſi qua datur, pertinent,

Miliaris benigna, S. ſp. 1.
Miliaris maligna, S. ſp. 2.
Miliaris recidivans, S. ſp. 3.
Miliaris Germanica, S. ſp. 5.

Symptomaticae manifeſto ſunt,

Miliaris Boia, S. ſp. *a*.
Miliaris Britannica, S. ſp. *i*.
Miliaris nova febris, *Sydenh.* Sched. monit. S. ſp. *d*.
Miliaris ſudatoria, S. ſp. *e*.
Miliaris nautica, S. ſp. *g*.

Miliaris purpurata, S. ſp. *h*.
Miliaris lactea, S. ſp. *c*.
Miliaris puerperarum, S. ſp. *k*.
Miliaris ſcorbutica, S. ſp. *l*.
Miliaris critica, S. ſp. *b*.

G. XXXII. SCARLATINA.

Synocha contagioſa.

Quarto morbi die, facies aliquantum tumens; ſimul in cute paſſim rubor floridus, maculis amplis, tandem coaleſcentibus, poſt tres dies in ſquamulas furfuraceas abiens; ſuperveniente dein ſaepe anaſarca.

Scarlatina, S. G. 98. V. 39. *Sag*. G. 294. *Junck*. 75.

Species ſunt,

I. Scarlatina *(ſimplex)* nulla comitante cynanche.

Scarlatina febris, S. ſp. 1. *Sydenh.* ſect. VI. ca . 2.

II. Scarlatina *(cynanchica)* cum cynanche ulceroſa *.

* Spatio quadraginta annorum Scarlatinam ſexies vel ſepties in Scotia epidemicam obſervavi, et in unoquoque exemplo morbus illius ſpeciei erat quam Scarlatinam anginoſam vocat SAUVAGESIUS. Nos Cynanchicam appellavimus, ex eo quod ulceribus faucium internarum fere ſemper comitata fuit. Cum in pleriſque aegris morbus cynanchem malignam plurimum, aliquando ſatis exacte referebat, nec unquam ſcarlatinam epidemicam in omnibus aegris ſimplicem eſſe viderim, ſaepe dubitavi annon ſcarlatina omnis ſit cynanchica, et ſemper idem fere morbus ac cynanche maligna, ſupra inter Phlegmaſias relata. Plures autem rationes in hanc ſententiam ire non ſinunt. Certe enim, teſtibus SYDENHAMO perſpicaciſſimo et aliis, ſcarlatina ſimplex, ſive nulla comitante cynanche, aliquando obſervata fuit, et datur, itaque contagio quaedam ſpecifica efflorescentiam cutis ſcarlatinam, et hanc abſque affectione quadam cynanchica, gignens. Quod, ſi aliquando etiam contagio ſit, fauces afficiens,

Scarlatina anginofa, S. fp. 6. *Withering* on the fcarlet fever.

De fcarlatina porriginofa, S. fp. 3. Sydenh. Sect. VI. Cap. 6. et Scarlatina variolode, S. fp. 5. nobis non liquet.

afficiens, quae plerumque etiam fcarlatinam gignat, hoc nihil praeterea mihi probare videtur, quam quod fit contagionum quarundam natura, ejufmodi ut fimul tum fauces, tum cutem, afficere valeat. Cum tamen contagiones iftae ita differre poffint, ut altera cutem, altera fauces magis et primario afficere proclivis fit, hanc differentiam inter fcarlatinae et cynanchis malignae contagionem femper ineffe puto. In morbo epidemico, quem pro Scarlatina habui, aliquot aegrotantium fine cynanche quacunque erant; et in iis fere omnibus, quibus adfuit cynanche, haec benigna admodum, ulcera tonfillarum, parva tantum nec ferpentia, et plerumque pus bonum fundentia, exhibuit, et morbus raro funeftus fuit. In cynanche vero maligna aegrotantes omnes in ipfo morbi ingreffu, cynanche correpti funt, et haec fere femper ulcera maligna, foeda, ferpentia, gangraenofa, oftendebat. Morbus porro, putredinis et debilitatis indicia plurima prodens, plerumque exitialis evafit.

G. XXXIII. URTICARIA*.

Febris amphemerina †.

Die ſecundo rubores maculoſi, urticarum puncturas referentes, interdiu fere evaneſcentes, veſpere cum febre redeuntes, et poſt paucos dies in ſquamulas minutiſſimas penitus abeuntes ‡.

* Eſt morbus ab Anglis, *The Nettle Raſh* dictus, qui quibuſdam Urticaria audit; ſed morbus ille, *The Nettle Raſh*, ut ab eruditiſſimo viro G. HEBERDEN, in Coll. Reg. Med. Lond. Actis deſcribitur, et qualem ſaepius ipſi vidimus, eſt ab urticaria noſologorum omnino diverſus, utpote ſine febre chronicus, et ad Impetigines fortaſſis referendus.

† Hanc in priori editione contagioſam dixi; ſed ex propria experientia contagioſam fuiſſe non novi, et quo auctore contagioſam antea dixi, nunc non invenio.

‡ Ad aliorum potius quam meipſius mentem hic character conſcriptus eſt; nam hunc morbum raro vidi, et nunquam epidemicum, vel regulariter, ut hic deſcribitur, decurrentem, obſervavi.

Febris urticata, V. 40.
Uredo, L. 8.
Purpura urticata, *Junck.* 75.
Scarlatina urticata, S. ſp. 2.
Eryſipelatis ſpecies altera, *Sydenh.* Sect. VI. cap. 6.
Febris ſcarlatina, et febris urticata, *Meyſerey*, Mal. des armées, 291. et ſeq.

G. XXXIV. PEMPHIGUS.

Typhus contagioſa.

Primo, ſecundo, aut tertio morbi die, in variis partibus veſiculae, avellanae magnitudine, per plures dies manentes, tandem ichorem tenuem effundentes.

Pemphigus, S. G. 93. *Sag.* 291.
Morta, L. I.
Febris bulloſa, V. 41.

Species ex SAUVAGESIO sunt *,

Pemphigus major, S. sp. 1.
Exanthemata serosa, *C. Pison.* obs. 150.

* Cum pemphigum, quem pro exanthemate habere possim, nondum ipse viderim, et in scriptis medicorum de ejusmodi morbo paucissima tantum invenerim; quae in Nosologia nostra de eo dicenda essent, omnia fere ex SAUVAGESIO necessario depromenda erant. Eum itaque secutus sum; sed hunc morbum lubenter ipse prorsus omisissem, cum omnia fere de eo dicta, dubia, obscura, et ambigua mihi videntur. Quae ex sui ipsius aut CAROLI PISONIS observatione habet SAUVAGESIUS, omnino credere fas est; quae autem ex CHRISTOPHORI SELIGERI, tenuis certe judicii hominis, observatione duxit, parum attentione digna mihi videntur. Quae porro ex D. THIERRY relatione adducuntur meam fidem omnino superant: Nimirum, *quod in morbo admodum exitiali acetum bezoarticum, a medico quodam datum, omnes salvos fecit, interea dum vix unus, aliis medicis commissus, mortem evadebat.* Denique, de morbo admodum ambiguo a D. LANGHANS, in Actis Helveticis descripto, donec aliae observationes rem elucidaverint, nihil concludere

Febris pemphygodes, Ephem. Germ. D. I. A. VIII. obſ. 56.

Pemphigus caſtrenſis, S. ſp. 2.

Febris ſyneches, cum veſiculis per pectus et collum ſparſis, *Morton.* app. ad exerc. II.

Pemphigus Helveticus, S. ſp. 3. *Langhans* in Act. Helvet. vol. 2. p. 260. et in *Beſchreibuug* des Siementhals, Zurich 1753.

De pemphigo Indico, S. ſp. 4. et

Pemphigo Braſilienſi, S. ſp. 5. non liquet.

G. XXXV. APHTHA.

Synochus*.

Lingua tumidiuſcula ; linguae et fauci-

dere vellem. Nihil aliud, fortaſſis, quam cynanche maligna fuit ille morbus, et, ad ſummum, quod pemphigus omnis morbus ſymptomaticus ſit, ſatis veriſimile videtur.

* An aphtha inter exanthemata recenſenda ſit, dubito. Aphtha enim quaeque fere quam ego vidi ſine febre fuit ; et ſi quando cum aphtha infantum febris adſuit, haec fere ſemper aphthae ſupervenerat.

Aphtha

cium color purpurafcens ; efcharae in faucibus et ad linguae margines primum comparentes, os internum totum demum occupantes, albidae, aliquando difcretae, faepe coalefcentes, abrafae cito renafcentes, et incerto tempore manentes.

Aphtha, S. G. 100. L. 9. *Sag.* 298. *Boerh.* 978. *Hoffm.* II. 478. *Junck.* 137.
Febris aphthofa, V. 44.

Speciem idiopathicam unicam tantum novi.

Aphtha *infantum.*

Aphtha lactucimen, S. fp. 1.

Symptomaticae videntur,

Aphtha febrilis, S. fp. 2.
Aphtha maligna, S. fp. 3.

Aphtha adultorum quidem faepe febri fupervenit. Sed, febribus diverfarum fpecierum plerumque fub earum finem jungitur, nec, quantum novi, febris quaevis aphthae propria, a medicis nota, vel quidem dicta fuit.

Manifesto symptomaticae sunt

Aphtha syphilitica, S. sp. 4.
Aphtha scorbutica, S. sp. 5.

Exanthema symptomaticum est,

PURPURA, S. G. 96. *Sag.* G. 292. *.
Petechia, L. 5.

* Cum in quibusvis febribus, vel intermittentibus vel continuis, in quibusvis etiam exanthematis et profluviis, modo in iis morbis sit quaedam ad putredinem proclivitas, appareant petechiae; has pro efflorescentia symptomatica, potius quam pro exanthemate idiopathico, habere volui.

O. IV. HÆMORRHAGIÆ*.

Pyrexia cum profuſione ſanguinis abſque vi externa; ſanguis miſſus ut in phlegmaſiis apparet.

Haemorrhagiae, V. Cl. II. O. I. *Hoffm.* II. 194. *Junck.* 5.
Sanguifluxus, S. Cl. IX. O. I. *Sag.* Cl. V. O. I.

* Claſſem Fluxuum apud SAUVAGESIUM et SAGARUM, vel Profluviorum apud VOGELIUM, vel morborum evacuatoriorum apud LINNÆUM, cum illa morbos, tum facie, tum natura, omnino diſſimiles conjunxerit minime naturalem eſſe, nec proinde idoneam putavi. In noſtram, igitur, Noſologiam ejuſmodi claſſem admittere nolui, et morbos in ea recenſitos aliorſum referendos eſſe cenſui. Illi quos pyrexia quaedam ſemper comitatur, ſub claſſe Pyrexiarum certe recenſendi ſunt; et hic igitur

G. XXXVIII. EPISTAXIS *.

Capitis dolor vel gravitas; faciei rubor; profuſio ſanguinis e naribus.

Epiſtaxis, V. 82.

tur hemorrhagias *activas* quas vocant poſui HOFFMANNUM ſequor, qui mox poſt febres de ejuſmodi haemorrhagiis tractavit, et in praefatione rationem reddidit; quod, ſcilicet, "*probe conſideratis phaenomenis, et paulo penſiculatius ſubductis rationibus, ſanguinis eruptiones iiſdem propemodum, utut, non ſatis completis motibus quibus febres oriuntur, progignuntur.*"

* Recte tum in Criticis Botanicis, tum in Philoſophia Botanica, No. 233. monuit LINNAEUS, "*Nomina generica, cum claſſium et ordinum naturalium nomenclaturis communis, omittenda eſſe.*" Contra hanc regulam tamen ipſe peccat, cum vocabulo haemorrhagia, claſſis vel ordinis naturalis appellatione ſatis frequenter uſitata, pro nomine generico utatur. Nec quidem, cum erraverit, ipſe HIPPOCRATES imitandus ſit. Hujus generis itaque nomen mutandum erat, et a VOGELIO quod hic uſurpatum eſt deſumpſi.

Haemorrhagia, S. G. 239. L, 173. *Sag.* G. 174.
Haemorrhagia narium, *Hoffm.* II. 196. *Junck.* 6.

I. Idiopathica.

Haemorrhagia plethorica, S. ſp. 2. *Hoffm.* II. 198.

Variat ratione aetatis,

Epiſtaxis (*juniorum*) cum ſignis plethorae arterioſae.

Epiſtaxis (*ſenum*) cum ſignis plethorae venoſae.

II. Symptomaticae.

1. A cauſis internis.

Haemorrhagia febrilis, S. ſp. 3.
Haemorrhagia critica, S. ſp. 4. *Hoffm.* II. 198.
Haemorrhagia inſalubris, S. ſp. 5. *Hoffm.* ibid.
Haemorrhagia in chronicis, S. ſp. 6.

2. A caufis externis.

Haemorrhagia paffiva, S. fp. 1.
Haemorrhagia a hirudine, S. fp. 7.

G. XXXVIII. HÆMOPTYSIS.

Genarum rubor; moleftiae aut doloris, et aliquando caloris, in pectore fenfus; dyfpnoea; titillatio faucium; tuffis aut tufficula fanguinem floridum, faepe fpumofum rejiciens.

Haemoptyfis, S. G. 240. L. 179. V. 84. *Sag.* G. 175. *Junck.* 8.
Haemoptoe, *Boerh.* 1198.
Sanguinis fluxus ex pulmonibus, *Hoffm.* II. 202.

Species idiopathicae funt,

1. Haemoptyfis *(plethorica)* nulla vi externa applicata, neque praegreffa tuffi aut evacuationis folitae fuppreffione.

2. Haemoptyfis *(violenta)* a vi externa applicata.

Haemoptyfis accidentalis, S. fp. 1.

Haemoptyſis habitualis, S. ſp. 2.
Haemoptyſis traumatica, S. ſp. 12.

3. Haemoptyſis *(phthiſica)* poſt tuſſim cum macie et debilitate diuturnam.

Haemoptyſis phthiſica, S. ſp. 9.
Haemoptyſis ex tuberculo pulmonum, S. ſp. 10.

4. Haemoptyſis *(calculoſa)* rejectis ſimul moleculis calculoſis plerumque calcareis.

Haemoptyſis calculoſa, S. ſp. 14.

5. Haemoptyſis *(vicaria)* poſt evacuationis ſolitae ſuppreſſionem

Haemoptyſis catamenialis, S. ſp. 4.
Haemoptyſis periodica, S. ſp. 5.

Symptomaticae ſunt,

Haemoptyſis *pneumonica.*
Haemoptyſis catarrhalis, S. ſp, 8.
Haemoptyſis peripneumonica, *Laelii a fonte.*
Haemoptyſis *exanthematica,*

Haemoptyſis varioloſa, S. ſp. 7.
Haemoptyſis rubeoloſa.

Haemoptyſis *hydropica*,
Haemoptyſis aſcitica, S. ſp. 15.
Haemoptyſis hydrothoracica
Haemoptyſis *cachectica*.
Haemoptyſis ſplenetica, S. ſp. 16.

Ineptae et ſpuriae ſunt,

Haemoptyſis a diapedeſi, S. ſp. 3.
Haemoptyſis a ſphacelo pulmonum, S. ſp. 11.
Haemoptyſis ſcorbutica, S. ſp. 6.
Haemoptyſis Helvigiana, S. ſp. 17.
Haemoptyſis a hirudine, S. ſp. 13.

Haemoptyſeos ſequela eſt

P H T H I S I S.

Corporis emaciatio et debilitas, cum tuſſi, febre hectica, et plerumque expectoratione purulenta.

Phthiſis, S. G. 276. L. 208. V. 319. *Sag.* 101. *Junck.* 33.

Phthiſis pulmonalis, *Boerh.* 1196.
Affectio phthiſica, ſive tabes pulmonalis, *Hoffm.* III. 284.

Species ſunt,

I. Phthiſis (*incipiens*) ſine expectoratione puris.

Phthiſis incipiens, *Morton.* Phyſiolog. L. II. cap. 3.
Phthiſis ſicca, S. ſp. 1.

II. Phthiſis (*confirmata*) cum expectoratione puris.

Phthiſis confirmata *Auctorum.*
Phthiſis humida, S. ſp. 2.

Variat utraque ſpecies,

Ratione cauſae remotae.

Phthiſis haemoptoica, S. ſp. 6.
Phthiſis a peripneumonia, S. ſp. 11.
Phthiſis aſthmatica, S. ſp. 5.
Phthiſis calculoſa, S. ſp. 7.
Phthiſis exanthematica, S. ſp. 14.

Phthiſis a febribus, S. ſp. 13.
Phthiſis rheumatico-arthritica, S. ſp. 12.
Phthiſis chlorotica, S. ſp. 10.
Phthiſis icteritia, S. ſp. 15. *Schacht.* de phthiſi icterit. 1724.
Phthiſis hypochondriaca, S. ſp. 16.
Phthiſis ſcrophuloſa, S. ſp. 3.
Phthiſis chyloſa, S. ſp. 17.
Phthiſis ſcorbutica, S. ſp. 4.
Phthiſis ſyphilitica, S. ſp. 8.
Phthiſis a plica, S. ſp. 19.
Phthiſis a metaſtaſi puris, S. ſp. 9.

Variat ratione fontis purulentae.

Phthiſis a vomica, S. ſp. 18.
Phthiſis cellularis, S. ſp. 20. *De Haen*, Rat. medendi, vol. I. cap. 7. 11. Ed. Leid. *.

G. XL. HÆMORRHOIS.

Capitis gravitas vel dolor ; vertigo ; lum-

* Utrum, de hoc fonte puris, recte an ſecus judicaverit Haenius, hujuſmodi ſpecies vix in Noſologia locum habere poteſt, cum a ſignis quibuſvis externis dignoſci non queat.

borum dolor; dolor ani; circa anum tubercula livida dolentia, e quibus plerumque profluit ſanguis, qui aliquando etiam, nullo tumore apparente, ex ano ſtillat.

Haemorrhois, S. G. 217. L. 192. *Sag.* G. 182.
Haemorrhoidalis fluxus, *Hoffm.* 219.
Haemorrhoides, *Junck.* 11. et 12.
Leucorrhois, V. 112.

Species ſunt,

1. Haemorrhois *(tumens)* externa a mariſcis,

Variat,

A. Cruenta.

Haemorrhois moderata, S. ſp. 1.
Haemorrhoides ordinatae, *Junck.* 11.
Haemorrhoides nimiae, *Junck.* 11.
Haemorrhois immodica, S. ſp. 2.
Haemorrhoides excedentes, *Alberti* de haemorrhoid. pag. 179.
Haemorrhois polypoſa, S. ſp. 3.

B. Mucosa.

Haemorrhoides decoloratae, albae, et mucidae, *Junck.* 13. *Alberti*, pag. 248.

2. Haemorrhois (*procidens*) externa a procidentia ani.

Haemorrhois ab exania, S. sp. 4.

3. Haemorrhois (*fluens*) interna absque tumore externo, vel procidentia ani *.

* Stahlius, et ejus sequaces, distinxerunt haemorrhoides in internas, quae sanguinem ex ramis venae portarum, et externas, quae sanguinem ex ramis venae cavae profundunt; sed, quantum video, scaturigo sanguinis profusi nullo modo dignosci queat. Huic itaque distinctioni nullus locus esse videtur, nec, si esset, quicquid ad distinguendam morbi naturam, vel effectum, conferre posset; nam arteriae et venae, ad inferiorem intestini recti partem pertinentes, ortu utcunque diversae, tam frequenter inter se invicem communicantur et conjungantur, ut uniuscujusvis affectio ad alteram statim communicari, et utriusvis effectus fere idem semper

4. Haemorrhois (*caeca*) cum dolore et tumore ani, ſine profuſione ſanguinis.

Haemorrhoides caecae, *Junck.* 12. *Alberti*, pag. 274. *.

G. XLI. MENORRHAGIA.

Dorſi, lumborum, ventris, parturientium inſtar, dolores; menſtruorum copioſior,

ſemper eſſe oporteat. Non ideo haemorrhoidem, internam et externam ad mentem Stahlianorum diſtinxi, ſed prout ſcaturigo ſanguinis profluentis magis intra vel extra anum fuerit.

* Haemorrhois ſaepe corporis univerſi morbus eſt, ſive a quodam univerſi corporis ſtatu pendens; ſed ſaepe etiam morbus eſt mere localis. Non tamen hujuſmodi ſpecies ad morbos locales referre volui; quoniam haemorrhois quaevis, etiamſi initio mere localis ſit, ſi ſaepius, ut ſolet, redierit, tandem, ſicut haemorrhagia alia quaevis ſaepe rediens, neceſſario fit univerſi corporis morbus. Affines itaque ſeparare nolui, et haemorrhoidem quidem omnem hic inter morbos univerſales recenſendam eſſe cenſui.

vel ſanguinis e vagina praeter ordinem fluxus.

Menorrhagia, S. G. 244. L. 202. V. 96.
Metrorrhagia, *Sag.* G. 179.
Uteri haemorrhagia, *Hoffm.* II. 224.
Haemorrhagia uterina, *Junck.* 14.
Leucorrhoea, S. G. 267. L. 201. V. 119. *Sag.* G. 202.
Cachexia uterina, ſive fluor albus, *Hoffm.* III. 348.
Fluor albus, *Junck.* 133. *.
Abortus, S. G. 245. L. 204. *Sag.* G. 180. *Junck.* 92.
Abortio, V. 97.
Fluor uterini ſanguinis, *Boerh.* 1303.
Convulſio uteri, ſive abortus, *Hoffm.* III. 176.

* Leucorrhoeam, ſive fluorem album, *auctorum* hic ad menorrhagiae genus retuli, et leucorrhoeam ſine vitio locali omnem huc omnino referendum eſſe cenſeo. Plerumque enim, et fere ſemper, leucorrhoea vel cum menorrhagia conjuncta eſt, vel eam mox ſecuta, et a temporibus quando apparet leucorrhoea ſerum ſub hac effuſum ab iiſdem vaſis, quae menſes profundunt, provenire, et ſaepe leucorrhoeam ab

Species ſunt,

1. Menorrhagia *(rubra)* cruenta in non gravidis nec puerperis.

Menorrhagia immodica, S. ſp. 3. a *Paſta*. Diſſ. ſopra i meſtrui.
Menorrhagia ſtillatitia, S. ſp. 2.

2. Menorrhagia *(abortus)* cruenta in gravidis.

Menorrhagia gravidarum, S. ſp. 6. *Paſta* intorno al fluſſo di ſangue dall utero nelle gravide.
Abortus effluxio, S. ſp. 1.
a. Abortus ſubtrimeſtris
b. Abortus ſubſemeſtris.
c. Abortus octimeſtris.
Abortus ab uteri laxitate, S. ſp. 2.

3. Menorrhagia *(lochialis)* cruenta in puerperis.

ab iiſdem cauſis ac menorrhagiam rubram oriri, ſatis veriſimile eſt.

Menorrhagia lochialis, S. ſp. 8. *Paſta* diſſ. ſupra citat.

4. Menorrhagia (*vitiorum*) cruenta ex vitio locali.

Menorrhagia ex hyſteroptoſi, S. ſp. 5.
Menorrhagia ulceroſa, S. ſp. 9.

5. Menorrhagia (*alba*) ſeroſa ſine vitio locali in non gravidis *.

Leucorrhoea, G. ut ſupra.
Menorrhagia decolor, S. ſp. 7.
Leucorrhoea Americana, S. ſp. 5.
Leucorrhoea Indica, S. ſp. 6.

6. Menorrhagia (*Nabothi*) ſeroſa in gravidis.

Leucorrhoea Nabothi, S. ſp. 9.
Leucorrhoea gravidarum, S. ſp. 8. *.

* Hic fortaſſis lector eruditus mirari poſſit, quod ad clariſſ. medici Pariſienſis RAULIN, de fluore albo

Menorrhagiam ſeroſam, ſive leucorrhoeam ex vitio locali, ad morbos locales referendam eſſe cenſeo.

Haemorrhagiae ſequentes plerumque, ſi non ſemper, ſymptomaticae ſunt.

STOMACACE, S. G. 241. L. 175. V. 85. *Sag.* G. 176.

albo librum, *Traité des fleurs blanches*, neque ſtudioſos relegaverim, neque ſpecies fluoris albi varias ab illuſtri auctore indicatas ipſe recenſuerim. Recte an ſecus fecerim, peritis dijudicandum relinquo; ſed quod non fecerim haec cauſa fuit. Plura in libro illo ingenioſo ſubtilius, quam verius dicta, mihi videntur; et vel quomodo fluor albus, ab aliarum praeter uteri partium affectione oriri poſſit, non intelligo, vel quod revera oriantur, ex meis ſaltem obſervationibus, forſan paucioribus, mihi nequaquam conſtat. Lectores itaque noſtros potius ad auctorem ipſum relegare, quam doctrinam ejus male intellectam, et forſan minus recte traditam, hic exhibere velim.

Vel ſcorbuti, vel vitii oris, vel injuriae externae, ſymptoma eſt.

Apud SAUVAGESIUM ſpecies ſunt,

1. Stomacace ſcorbutica.
2. Stomacace univerſalis.
3. Stomacace ab haemorrhoo.
4. Stomacace purulenta.

HÆMATEMESIS, S. G. 242. L. 184. V. 89. G. 177.

Plerumque haemorrrhagiae ſolitae vicaria eſt, vel vitii ventriculi localis, vel morbi nigri, vel denique vis externae, ſymptoma eſt.

1. Haematemeſis plethorica.
2. Haematemeſis ex aneuriſmate.
3. Haematemeſis traumatica.
4. Haematemeſis ab hirudine.
5. Haematemeſis catamenialis.
6. Haematemeſis ex pancreate.
7. Haematemeſis ex ſplene.
8. Haematemeſis ſcorbutica.

9. Haematemesis cholerica.
10. Haematemesis simulata.
11. Haematemesis carnoso cruenta.
12. Haematemesis atra.
13. Haematemesis ab hepate.
14. Haematemesis a veneno.

HAEMATURIA, S. G. 243. L. 198. V. 92. *Sag.* G. 178.

Plerumque calculi renalis, aliquando febrium putridarum symptoma est.

1. Haematuria spontanea.
2. Haematuria violenta.
3. Haematuria deceptiva.
4. Haematuria purulenta.
5. Haematuria calculosa.
6. Haematuria in exanthematicis.
7. Haematuria ejaculatoria.
8. Haematuria stillatitia.
9. Haematuria haemorrhoidalis.
10. Haematuria spuria.
11. Haematuria nigra.
12. Haematuria catamenialis.
13. Haematuria a transfusione.

14. Haematuria traumatica.
15. Haematuria a verme.

CYSTIRRHAGIA, V. 93.

Plerumque calculi veſicalis, rarius alius morbi veſicae, ſymptoma.

O. V. PROFLUVIA*.

Pyrexia cum excretione aucta, naturaliter non ſanguinea.

G. XLII. CATARRHUS.

Pyrexia ſaepe contagioſa; muci, ex glandulis membranae narium, faucium, vel bronchiorum, excretio aucta; ſaltem hujus excretionis molimina.

Catarrhus, S. G. 186. V. 98. *Sag.* G. 145.
Coryza, L. 174. V. 100. *Sag.* G. 196.

* Ob eandem rationem qua haemorrhagias, profluvia etiam febrilia quaedam hic in claſſe pyrexiarum collocavi. Catarrhus quidem, pyrexia et diatheſi phlogiſtica, phlegmaſiis maxime affinis eſt; et dyſenteria non ſolum pyrexia ſemper comitatur, ſed in multis etiam a fluxibus aliis quibuſvis differt.

Rheuma, S. G, 142.
Tuſſis, S. G. 142. L. 155. V. 205. *Sag.* G. 245. 255. *Junck.* 30.
Tuſſis catarrhalis et rheumatica, *Hoffm.* III. 109.

Genera ſequentia ad hunc titulum referenda, plerumque ſymptomatica ſunt.

Anacatharſis, S. G. 262. *Sag.* 198,
Expectoratio, L. 178.
Raucedo, L. 146.
Raucitas, V. 252.
Gravedo, L. 42.

Sp. 1. Catarrhus a frigore.

Catarrhus benignus, S. ſp. 1.
Catarrhus pectoreus, S. ſp. 6.
Coryza catarrhalis, S. ſp. 1.
Coryza phlegmatorrhagia, S. ſp. 2. *Salmuth.* obſ. cent. 1. 37. *Junck.* 28. *Morgagn.* de ſed. XIV. 21.
Coryza febricoſa, S. ſp. 6.
Tuſſis catarrhalis, S. ſp. 1. *N. Roſen* Diſſ. apud *Haller*, diſput. pract. tom. II.
Rheuma catarrhale, S. ſp. 1.
Amphimerina catarrhalis, S. ſp. 2.

Amphimerina tuſſiculoſa, S. ſp. 13. ?
Cephalalgia catarrhalis, S. ſp. 10.

Sp. 2. Catarrhus a contagio.

Catarrhus epidemicus, S. ſp. 3.
Rheuma epidemicum, S. ſp. 2.
Synocha catarrhalis, S. ſp. 5.

Hujus exempla ſunt,

Anno 1323. Cronica meteorologica della Toſcana, apud *Targioni Tozzetti* Oſſervaz. Med. Raccolta I. pag. 175.
1328. Ibid.
1358. Ibid.
1387. Ibid.
Valeſcus de Taranta apud *Morgagn.* de ſedibus XIII. 4.
Marcheſi ibid.
1510. *Valleriola* append. ad loc. com. cap. 2.
1575. *Valeriola*, ibid.
Riverii Obſ. in biblioth. vet. repert. obſ. IX.
Foreſti, L. VI. obſ. 1.
1580. *Haeniſchius* in *Aretaeum*, pag. 315. 396.
Wieri, Obſ. L. II.

Anno 1580. *P. Sal. Diverſus*, de febre peſtilenti, cap. XI.
Foreſtus, L. VI. obſ. 3.
Riverii Obſ. in biblioth. vet. repert. obſ. X.
Sennertus de febre, L. IV. cap. 17.
1591. *Sennertus*, ibid.
Pechlin, L. II. Obſ. 17.
1658. *Willis* de febribus, cap. 16.
1675. *Sydenham*, Sect. V. cap. 5.
Raygerus in Ephem. Germ. D. I. A. VI. et VII. obſ. 213.
P. de Sorbait.
1679. *Sydenham*, Ep. reſp. ad *R. Brady*.
Zod. med. Gall. A. I. Decemb. obſ. 6.
1708. *Schroeckius* in Ephem. Germ. Cent. I. et II. in append. pag. 14.
1709. *Hoffm.* II. 47.
1712. *Camerarius* in Ephem. Germ. Cent. III. et IV. obſ. 58.
Schroeckius, ibid. in append. pag. 26.
1729. et 1730. *Hoffm.* II. 109.
C. Fr. Loew. in append. ad A. N. C. vol. III.
Scheuchzer, Obſ. meteorol. in app. ad A. N. C. vol. IV.
Morgagni de ſed. et cauſ. XIII. 3. 4.

Anno 1729 et 1730. *Beccarius*, A. N. C. III. obſ. 48. pag. 142.

Hillary on weather and diſeaſes, pag. 35.

Winteringham, Comm. Noſolog. pag. 319.

Rutty's hiſt. of weather, pag. 17.

1732 et 1733. *Commerc. lit. Norimb.* 1733. pag. 6. 52. 108. 267.

Detharding de febr. Eyderoſtad. apud *Halleri* diſputat. pract. vol. V.

Edin. Med. Eſſ. vol. II. art. 2.

Hillary of weather, &c. pag. 47.

Winteringham, Comm. Noſolog. pag. 354.

Huxham de aëre, &c. 1733. M. Febr.

Rutty's hiſt. of weather, pag. 30.

1737. Jan. *Rutty*, ibid. pag. 60.

Octob. *Rutty*, ibid. pag. 60.

Julio. *Comm. lit. Norimb.* 1737, pag. 347.

1742. 1743. *Comm. lit. Norimb.* 1743, pag. 106. 188. 313. 336.

Juch et *Zuberbuhler* de febre catarrhali, apud *Haller.* Diſp. pract. tom. V.

Huxham de aëre, 1743. M. April.

Rutty, hiſt. of weather, p. 99.

Anno 1742. 1743. *Targioni Tozzetti.* Raccolt. I. di offervaz. Med. pag. 176.
1748. *Cleghorn*, Minorca, pag. 132.
1758. *Rutty*, hift. of weather, pag. 211.
Whytt, Lond. Med. Obf. Vol. II. art. 13.
1762. *Baker* de catarrho, Lond. 1764.
Monro, Dif. of mil. hofp. pag. 137.
1767. *Heberden*, Med. tranfact. art. 18.
1775.

Inter catarrhi, coryzae, et tuffis fpecies apud SAUVAGESIUM, fymptomaticae funt,

Catarrhus rubeolofus, S. fp. 5.
Tuffis exanthematica, S. fp. 20.
Coryza variolofa, S. fp. 4.
Coryza virulenta, S. fp. 3.
Coryza purulenta, S. fp. 5.

Tuffis accidentalis, S. fp. 4.
Tuffis gutturalis, S. fp. 8.
Tuffis xerolaryngea, S. fp. 23.
Tuffis verminofa, S. fp. 21.

Tuffis ficca, S. fp. 3.
Tuffis calculofa, S. fp. 22.
Tuffis phthifica, S. fp, 17.

Tuſſis haemoptoica, S. ſp. 15.
Tuſſis a polypo, S. ſp. 16.

Tuſſis a dentitione, S. ſp. 12.
Tuſſis ſtomachalis humida, S. ſp. 6.
Tuſſis ſtomachalis ſicca, S. ſp. 7.
Tuſſis hyſterica, S. ſp. 2.
Tuſſis gravidarum, S. ſp. 14.
Tuſſis hepatica, S. ſp. 9.
Tuſſis rheumatica, S. ſp. 18.
Tuſſis arthritica, S. ſp. 19.
Tuſſis metallicolarum, S. ſp. 4.

XLIII. DYSENTERIA.

Pyrexia contagioſa; dejectiones frequentes, mucoſae, vel ſanguinolentae, retentis plerumque foecibus alvinis; tormina; teneſmus.

Dyſenteria, S. G. 248. L. 191. V. 107. *Sag.* 183. *Hoffm.* III. 151. *Junck.* 76.

Non niſi ſpeciem unicam novi cujus nomina apud SAUVAGESIUM ſunt,

Dyſenteria epidemica, S. ſp. 6. *Sydenham*, ſect. IV. cap. 3. *Helwich.* in hiſt. morb. Wratiſlav.

ad ann. 1699. *Degner.* de Dyfenteria Neomagenfi 1736. *Huxham,* de aëre, &c. ad ann. 1743. *Cleghorn's* Minorca, chap. 5. *Grimm.* hift. dyfenteriae malign. 1759, &c. in append. ad A. Nov. N. C. vol. III. *Baker* de catarrho et dyfenteria, Lond. 1762. *Akenfide* de dyfenteria, Lond. 1762. *Stark,* Hift. et fectiones dyfenteric. diff. inaug. L. B. 1766. *Zimmerman* von der Ruhr. *Zurich.* 1767.

Dyfenteria caftrenfis, S. fp. 7. *Ramazzini* de morb. artific. cap. 40. Illuft. *Pringle,* Dif. of the army, pag. 224. Cl. *Monro,* Dif. of mil. hofpitals, pag. 57.

Dyfenteria aequinoctialis, S. fp. 14. *Bont.* de med. Ind. cap. 3.

Variat,

1. Vermibus comitata.

Dyfenteria verminofa, S. fp. 15. *Huxham* de aëre, &c. ad ann. 1743. M. *Maio.* III. *Pringle,* pag. 225. *Monro,* pag. 62.

2. Rejectis moleculis carnofis, vel febaceis.

Dyfenteria carnofa, S. fp. 16.

Diarrhoea carnofa, S. fp. 5. *Wedelius* Ephem. Germ. D. II. A. II. obf. 182. *Wagner*, ibid. D. II. A. III. obf. 187. cum fcholio *Schroeckii*. *Morgagn*. de fed. Ep. XXXI. 17—24. III. *Pringle*, pag. 237. *Monro*, pag. 62.

3. Febre intermittente comitata.

Dyfenteria intermittens, S. fp. 17. *Morton* in append. ad Exerc. II. *Cleghorn*'s Minorca, pag. 236. *Lautter*. hift. med. bienn. caf. 17. 20.

4. Sine fanguine.

Dyfenteria alba, S. fp. 10. *Willis*, Pharm. rat. P. I. Sect. III. cap. 3. *Sydenham*, Ed. Leid. pag. 179. *Morgagn*. de fed. Ep. XXXI. 11. III. *Pringle*, pag. 225. Cl. *Monro*, pag. 61. *Roederer* de morbo mucofo, Gotting. 1762.

5. Miliaria comitata.

Dyfenteria miliaris Gruberi, S. fp. 2. Febris exanthematico-dyfenterica Tiguri epidemica, 1747.

Symptomaticae ſunt,

Dyſenteria benigna ſpontanea, S. ſp. 1.
Dyſenteria catamenialis, S. ſp. 2.
Dyſenteria gravidarum, S. ſp. 4.
Dyſenteria atrabilaria, S. ſp. 5.
Dyſenteria ſyphilitica, S. ſp. 13.
Dyſenteria ſcorbutica, S. ſp. 18.
Dyſenteria Polonica, S ſp. 19.
Dyſenteria a meſenterii vomica, S. ſp. 11.

Ad diarrhoeam pertinent,

Dyſenteria Pariſiaca, S. ſp. 3.
Dyſenteria a catharticis, S. ſp. 12.

CL. II. NEUROSES*.

Senſus et motus laeſi, ſine pyrexia idiopathica, et ſine morbo locali.

* A tempore celcbris quondam apud Anglos medici THOMÆ WILLIS, morbos quoſdam ab aliis quibuſvis, ſub nomine Nervoſorum, diſtinxerunt Britanni; ſed, ni fallor, parum accurate, dum affectiones hyſtericas et hypochondriacas fere ſolas ſub nomine Nervoſarum indigitarunt. Quantum ego quidem video, motus morboſi fere omnes a motibus in ſyſtemate nervorum ita pendent, ut morbi fere omnes quodammodo Nervoſi dici queant. Inter eos tamen diſtiuctionem ſatis commode adhibere licet, et morbi iſti qui nervorum ſyſtema fere ſolum, vel ſaltem primario, neque ſimul vel ſanguinis circuitum, vel humorum naturam, niſi ſecundario afficiunt, Nervoſi a nobis dicendi ſunt. Claſſem itaque tam a claſſe pyrexiarum, quam a claſſe cachexiarum diverſam, ſub nomine Neuroſium recte inſtituiſſe mihi videor.

O. I. COMATA.

Motus voluntarii imminuti cum ſopore ſive ſenſuum feriatione.

Comata, S. Cl. VI. O. II. *Sag.* Cl. IX. O. V.
Soporoſi, L. Cl. VI. O. II.
Adynamiae, V. Cl. VI.
Nervorum reſolutiones, *Hoffm.* III. 194.
Affectus ſoporoſi, *Hoffm.* III. 209.
Motuum vitalium defectus, *Junck.* 114.

G. XLIV. APOPLEXIA.

Motus voluntarii fere omnes imminuti, cum ſopore *, plus minus profundo, ſuperſtite motu cordis et arteriarum.

Apoplexia, S. G. 182. L. 101. V. 229. *Boerh.* 1007. *Junck.* 117. *Sag.* G. 288. *Wepfer.* hiſt. apoplecticorum.

* Apud LINNAEUM vocabulum Sopor, tam pro motuum, quam pro ſenſuum feriatione ponitur; ſed ſenſu vulgari, tantum pro ſomno, vel pro ſtatu ſomno ſimili, eodem utimur.

Carus, S. G. 181. L. 100. V. 231. *Boerh.* 1045. *Sag.* G. 287 *.

Cataphora, S. G. 180. L. 99. V. 232. *Boerh.* 1048. *Sag.* G. 286.

Coma, V. 232. *Boerh.* 1048.

Haemorrhagia cerebri, *Hoffm.* II. 240.

Ad hoc genus pertinere mihi videntur,

Catalepſis, S. G. 176. L. 129. V. 230. *Sag.* G. 281. *Boerh.* 1036. *Junck.* 44.

Affectus cerebri ſpaſmodico-ecſtaticus, *Hoffm.* III. 44.

Ecſtaſis, S. G. 177. V. 333. *Sag.* G. 283.

Symptomaticæ eſſe videntur,

Typhomania, S. G. 178. L. 97. V. 23. *Sag.* G. 284.

Lethargus, S. G. 179. L. 98. V. 22. *Sag.* G. 285.

* Cum genera *carus*, &c. hic ſubjuncta non niſi apoplexiae leviores eſſe videntur, nec vel reſpiratione vel excitatione ſatis accurate diſtinguenda ſint, ad unum genus omnia referenda eſſe cenſui.

Apoplexiae idiopathicae ſpecies ſunt,

1. Apoplexia *(ſanguinea)* cum ſignis plethorae univerſalis, et praecipue capitis.

Apoplexia ſanguinea, S. ſp. 1. *Morgagn.* de cauſis, &c. II. III. LX. *Preyſinger*, ſp. 1.
Carus ſpontaneus, S. ſp. 2. *Boerh.* 1045.
Aſphyxia * ſpinalis, *Du Hamel*, Hiſt. Acad. ann. 1688. cap. 2. *Boerh.* Praelect. ad Inſtit. 401. *Morgagn.* de cauſ. &c. III. 3.
Cataphora coma, S. ſp. 2.

* Genus *aſphyxiae* ad *ſyncopen* olim retuli, et ejuſdem ſpecies quaſdam non niſi gradu a ſyncope differre, adhuc cenſeo. Plures vero aſphyxiae ſpecies ad apoplexiae genus pertinere olim et nunc etiam perſuaſum habeo; ideoque eas hic recenſui. Aſphyxia ſpinalis quidem hic appoſita, utpote ſignis nullis externis dignoſcenda, male inter ſpecies recenſetur; ſi vero ad cauſas internas unquam reſpicere liceret, certe inter apoplexiae ſpecies recenſenda eſſet. Cum autem ad cauſas externas et evidentes omnino reſpicere liceat, ab his ſatis perſpectis plures aſphyxiae ſpecies a SAUVAGESIO recenſitas inter apoplexiae ſpe-

2. Apoplexia (*serosa*) in corpore, plerumque senum, leucophlegmatico.

Apoplexia pituitosa, S. sp. 7. Apoplexia serosa, *Preysinger*, Sp. 4. *Morg.* de causis, &c. IV. LX.

Carus a hydrocephalo, S. sp. 16.

Cataphora hydrocephalica, S. sp. 6.

Cataphora somnolentia, S. sp. 1.

Lethargus literatorum, S. sp. 7. *Van Swieten* in aph. 1010. 2 γ. et 3 α.

species enumeravi; nec huic obstare velim quod, in quibusdam asphyxiae speciebus, tum pulsus arteriarum tum respiratio, vita etiam superstite, tandem penitus cessant; nam in harum plerisque sub initio, cum motus et sensus fere penitus abolentur, superest adhuc motus quidam tum cordis tum pulmonum; et hi tandem omnino cessant, idem aliquando apoplecticis ante mortem accidit. In apoplexia porro, cerebrum, in syncope autem cor, primario affectum esse opinor; et asphyxiae species itaque, prout cerebrum vel cor primario afficiant, quatenus id fieri, ex causis earum externis, conjicere liceat, ad apoplexiae vel syncopes genus refero.

3. Apoplexia (*hydrocephalica* *) paulatim adoriens; infantes et impuberes, primum laffitudine, febricula et dolore capitis, dein pulfu tardiore, pupillae dilatatione, et fomnolentia afficiens.

Hydrocephalus interior, S. fp. 1.

Hydrocephalus internus, *Whytt*'s *Works*, pag. 725. *London Med. Obferv.* Vol. IV. art. 3. 6. and 25. *Gaudelius* de hydrocephalo, apud *Sandifort* Thefaur. Vol. II.

Hydrocephalus acutus, *Quin*, Diff. de hydrocephalo, 1779.

Afthenia a hydrocephalo, S. fp. 3.

* In opere nofologico, morbos qui fub fuo decurfu variam induunt formam, rite collocare, ideoque apoplexiae hydrocephalicae locum maxime idoneum affignare, difficile eft. Hunc morbum autem fub apoplexiae potius quam hydrocephali titulo ponere vellem; primo, quia hydrocephalus, qui hic fubeft, nequaquam fenfibus evidens eft; dein quia hic morbus fymptomatis ab hydrocephalo evidente plurimum differt; denique, quia caufa proxima et tandem fymptomatis, apoplexiae quam maxime affinis eft.

4. Apoplexia *(atrabilaria)* in corpore melancholico.

Apoplexia atrabilaria, S. ſp. 12. *Preyſinger*, Sp. 6.

5. Apoplexia *(traumatica)* a vi externa mechanica, capiti illata.

Apoplexia traumatica, S. ſp. 2.
Carus traumaticus, S. ſp. 5.

6. Apoplexia *(venenata)* a potentiis ſedantibus interne vel externe adhibitis.

Apoplexia temulenta, S. ſp. 3.
Carus a narcoticis, S. ſp. 14.
Lethargus a narcoticis, S. ſp. 3.
Carus a plumbagine, S. ſp. 10.

Apoplexia mephitica, S. ſp. 14.
Aſphyxia a mephitide, S. ſp. 9.
Aſphyxia a muſto, S. ſp. 3.
Catalepſis a fumo, S. ſp. 3.
Aſphyxia a fumis, S. ſp. 2,
Aſphyxia a carbone, S. ſp. 16.
Aſphyxia foricariorum, S. ſp. 11.

Aſphyxia ſideratorum, S. ſp. 10.

Carus ab inſolatione, S. ſp. 12.

Carus a frigore, S. ſp. 15.
Lethargus a frigore, S. ſp. 6.
Aſphyxia congelatorum, S. ſp. 5.

7. Apoplexia (*mentalis*) a pathemate mentis.

Carus a pathemate, S. ſp. 11.
Aſphyxia a pathemate, S. ſp. 7.
Ecſtaſis catoche, S. ſp. 1.
Ecſtaſis reſoluta, S. ſp. 2.

8. Apoplexia (*cataleptica* *) muſculis, ſub artuum a vi externa motu, contractilibus.

* Catalepſin niſi ſimulatam ipſe nunquam vidi, et ab aliis viſam frequenter ſimulatam fuiſſe credo. De morbo itaque rarius viſo, varie deſcripto, et ſaepe prorſus ſimulato, pro certo ſtatuere mihi vix liceret; ſed genere ab apoplexia neutiquam diverſum eſſe, bene perſuaſus ſum; ideoque hic inter apoplexiae ſpecies collocavi.

Catalepſis, S. G. 176. L. 129. V. 230. *Sag.* G. 281. *Boerh.* 1036. *Junck.* 44.

Species apud SAUVAGESIUM ſunt,

Catalepſis hyſterica, S. ſp. 1.
——— verminoſa, S. ſp. 2.
——— a fumo, S. ſp. 3.
——— a menoſtaſia, S. ſp. 4.
——— melancholica, S. ſp. 5.
——— delirans, S. ſp. 6.

9. Apoplexia *(ſuffocata)* a potentia externa ſuffocante.

Aſphyxia ſuſpenſorum, S. ſp. 4.
Aſphyxia immerſorum, S. ſp. 1.

Aſphyxia flatulenta, S. ſp. 12. ad apoplexiae genus pertinet, ſi a ſignis externis dignoſci poſſet.

Apoplexia ſaepe ſymptomatica eſt,

1. Febris intermittentis.

Apoplexia ſebricoſa, S. ſp. 9.
Carus febricoſus, S. ſp. 3.

Cataphora timor, S ſp. 8
Typhomania febricoſa, S. ſp. 1.
Catalepſis quartanaria, S. ſp. 7.

2. Febris continuae.

Carus febrilis, S. ſp. 2.
Typhomania continua, S. ſp, 2.
Typhomania agrypnocoma, S. ſp. 3.
Lethargus a febre, S. ſp. 1.

3. Phlegmaſiae.

Apoplexia inflammatoria, S. ſp. 13.
Lethargus cephaliticus, S. ſp. 4.
Lethargus pulmonicus, S. ſp. 2.

4. Exanthematis.

Carus varioloſus, S. ſp. 8.
Apoplexia metaſtatica, S. ſp. 6.
Carus exanthematicus, S. ſp. 18.
Cataphora exanthematica, S. ſp. 5.

5. Hyſteriae.

Apoplexia hyſterica, S. ſp. 4.

Carus hyſtericus, S. ſp. 9.
Aſphyxia hyſterica, S. ſp. 8.
Carus myſtagmus, S. ſp. 17.
Carus hypochondriacus, S. ſp. 13.

6. Epilepſiae.

Apoplexia epileptica, S. ſp. 8.
Apoplexia ſuſpirioſa, S. ſp. 10.

7. Podagrae.

Apoplexia arthritica, S. ſp. 5.
Carus arthriticus, S. ſp. 6.
Cataphora arthritica, S. ſp. 4.
Lethargus arthriticus, S. ſp. 5.

8. Vermium.

Apoplexia verminoſa, S. ſp. 15.
Carus verminoſus, S. ſp. 7.
Typhomania verminoſa, S. ſp. 4.

9. Iſchuriae.

Carus Iſchurioſus, S. ſp. 4.

10. Scorbuti.

Cataphora ſcorbutica, S. ſp. 3.

G. XLIII. PARALYSIS.

Motus voluntarii nonnulli tantum imminuti, ſaepe cum ſopore.

Paralyſis, *Boerh.* 1057.
Hemiplegia, S. G. 170. L. 103. V. 228.
Paraplexia, S. G. 171.
Paraplegia, L. 102. V. 227.
Paralyſis, S. G. 169. L. 104. V. 226. *Junck.* 115.
Atonia, L. 120.

I. Species idiopathicae ſunt,

1. Paralyſis *(partialis)* quorundam muſculorum tantum.

Paralyſis, S. G. 169. L. 104. V. 226. *Junck.* 115.
Paralyſis plethorica, S. ſp. 1.
Paralyſis feroſa, S. ſp. 12.
Paralyſis nervea, S. ſp. 11.

Mutitas a gloſſolyſi, S. ſp. 1.
Aphonia paralytica, S. ſp. 8.

2. Paralyſis *(hemiplegica)* alterius corporis lateris.

Hemiphlegia, S. G. 170. L. 103. V. 228. *Sag.* G. 276.

Variat ratione habitus corporis.

a. Hemiplegia in habitu plethorico.

Hemiplegia ex apoplexia, S. ſp. 7.
Hemiplegia ſpaſmodica, S. ſp. 2.

b. Hemiplegia in habitu leucophlegmatico.

Hemiplegia ſeroſa, S. ſp. 10.

Male recenſetur

Hemiplegia apoſtematodes, S. ſp. 11

Quae ſignis externis dignoſci non poteſt, et

Hemiplegia ex epilepſia, S. ſp. 12.

Recenſeri vix meretur.

3. Paralyſis *(paraplegica)* dimidii corporis tranſverſim ſumpti.

Paraplexia, S. G. 171. *Sag.* G. 277.
Paraplegia, L. 102. V. 227.
Paraplexia ſanguinea, S. ſp. 2.
Paraplexia a ſpina bifida, S. ſp, 3.
Paraplexia rheumatica, S. ſp. 1.

4. Paralyſis *(venenata)* a potentiis ſedantibus externe vel interne adhibitis.

Paralyſis metallariorum, S. ſp. 22.
Hemiplegia ſaturnina, S. ſp. 14.

II. Species ſymptomaticae ſunt,

Hemiplegia intermittens, S. ſp. 8.
Paraplegia intermittens, S. ſp. 6.
Paralyſis febrilis, S. ſp. 8.
Hemiplegia exanthematica, S. ſp. 6.

Paralyſis rheumatica, S. ſp. 3.
Hemiplegia arthritica, S. ſp. 5.
Paralyſis rachialgica, S. ſp. 2.
Paraplegia rachialgica, S. ſp. 5.
Paralyſis bilioſa, S. ſp. 9.

Hemiplegia tranſverſa, S. ſp. 1.
Paralyſis ſcorbutica, S. ſp. 6.
Paralyſis ſcrophuloſa, S. ſp. 5.
Hemiplegia ſcrophuloſa, S. ſp. 4.
Hemiplegia ſyphilitica, S. ſp. 3.
Paraplegia ſyphilitica, S. ſp. 7.
Paralyſis Polonica, S. ſp. 7.

Paralyſis a vomica, S ſp. 10.

Paralyſis traumatica, S. ſp. 4.
Hemiplegia traumatica, S. ſp. 9.
Paraplegia traumatica, S. ſp. 4.

Tremorem, utpote ſemper ſymptomaticum, in numerum generum recipere nollem; ſpecies autem a SAUVAGESIO recenſitas, prout mihi vel Aſtheniae vel Paralyſios, vel convulſionis ſymptomata eſſe videntur, hic ſubjungam.

T R E M O R.

Artus alterna, per itus et reditus frequentes, motitatio.

Tremor, S. G. 129. L. 139. V. 184. *Sag.* 236.

1. Species aſthenicae,

Tremor a debilitate, S. ſp. 1.
Tremor ſenilis, S. ſp. 2.
Tremor a coffea, S. ſp. 4.
Tremor a pathemate, metu, ira, gaudio, libidine, S. ſp. 14.
Tremor typhodes, S. ſp. 19.

2. Species paralyticae,

Tremor paralytodes, S. ſp. 11.
Tremor vertiginoſus, S. ſp. 7.
Tremor a plethora, S. ſp. 13.
Tremor a ſaburra, S. ſp. 12.
Tremor a hydrocephalo, S. ſp. 8.
Tremor ſcorbuticus, S. ſp. 10.
Tremor rheumatiſmalis, S. ſp. 18.
Tremor temulentus, S. ſp 3.
Tremor metallurgorum, S. ſp. 5.
Tremor traumaticus, S. ſp. 17.

3. Species convulſivae.

Tremor coactus, S. ſp. 6.
Tremor tendinum, S. ſp. 9.
Tremor palpitans, S. ſp. 16.

O. II. ADYNAMIÆ.

Motus involuntarii, ſive vitales ſive naturales, imminuti.

Adynamiae, V. Cl. VI.
Defectivi, L. Cl. VI. O. I.
Leipopſychiae, S. Cl. VI. O. IV. *Sag.* Cl. IX. O. IV.

G. XLIV. SYNCOPE.

Motus cordis imminutus, vel aliquamdiu quieſcens.

Syncope, S. G. 174. S. 94. V. 274. *Sag.* 280 *Junck.* 119.
Leipothymia, S. G. 173. L. 93. V. 273. *Sag.* 279.
Aſphyxia, S. G 175. L. 95. V. 275. *Sag.* 281.
Virium lapſus et animi deliquia, *Hoffm.* III. 267.

I. Idiopathicae.

1. Syncope *(cardiaca)* ſine cauſa manifeſta ſaepe rediens, cum palpitatione cordis vehementi in intervallis : *Ex vitio cordis vel vaſorum vicinorum.*

Syncope plethorica, S. ſp. 5. *Senac*, Tr. de coeur, p. 540.

Syncope a cordiogmo, S. ſp. 7. *Senac*, de coeur, 414. *Morgagn.* de ſed. XXV. 2. 3. 10.

Syncope a polypo, S. ſp. 8. *Senac*, p. 471.

Syncope ab hydrocardia, S. ſp. 12. *Senac*, 533. *Schreiber* Almag. L. III. § 196.

Syncope *Lanzoni*, S. ſp. 18. *Lanzon.* Op. II. p. 462.

Aſphyxia Valſalviana, S. ſp. 13.

2. Syncope *(occaſionalis)* a cauſa manifeſta oriens : *Ex affectione totius ſyſtematis.*

Leipothymia a pathemate, S. ſp. 1. *Senac*, p. 544.

Syncope pathetica, S. ſp. 21.

Aſphyxiae a pathemate, S. ſp. 7.

Syncope ab antipathia, S. ſp. 9. *Senac*, p. 554.

Syncope a veneno, S. ſp. 10. *Senac*, p. 546.
Syncope ab apoſtematis, S. ſp. 11. *Senac*, p. 554.
Syncope a ſphacelo, S. ſp. 14. *Senac*, p. 553.
Syncope ab inanitione, S ſp. 1. *Senac*, p. 536.
Syncope a phlebotomia, S. ſp. 4.
Syncope a dolore, S. ſp. 2. *Senac*, p. 583.
Aſphyxia traumatica, S. ſp. 14
Aſphyxia neophytorum, S. ſp. 17.

II. Symptomaticae, ſive ſymptomata morborum vel totius ſyſtematis, vel aliarum praeter cor partium.

Syncope febrilis, S. ſp. 3. *Senac*, p 548.
Syncope febricoſa, S. ſp. 17. *Torti* Therap. ſpec. L. III. cap. 1.
Syncope exanthematica, S. ſp. 19.
Syncope metaſtatica, S. ſp. 20.
Leipothymia ſtomachica, S. ſp. 2.
Syncope ſtomachica, S. ſp. 13. *Senac*, p. 545.
Syncope hyſterica, S ſp. 6. *Senac*, p. 547.
Syncope arthritica, S. ſp. 16. *Muſgrave* de arthr. anomala, cap. 8.
Syncope ſcorbutica, S. ſp. 15. *Lind* de ſcorbuto, P. II. cap. 11. *Senac*, p. 552.

G. XLV. DYSPEPSIA.

Anorexia, nauſea, vomitus, inflatio, ructus, ruminatio, cardialgia, gaſtrodynia, pauciora ſaltem vel plura horum ſimul concurrentia, plerumque cum alvo adſtricta, et ſine alio vel ventriculi ipſius, vel aliarum partium morbo.

Dyſpepſia, V. 277.
Apepſia, V. 276.
Diaphora, V. 278.
Anorexia, S. G. 162. L. 116. *Sag.* G. 268.
Cardialgia, S. G. 202. L. 48. V. 157. *Sag.* G. 160.
Gaſtrodynia, S. G. 203. *Sag.* G. 161.
Soda, L. 47. V. 161.
Nauſea, S. G. 250. L. 182. V. 159. *Sag.* G. 185.
Vomitus, S. G. 251. L. 183. V. 214. *Sag.* G. 186.
Flatulentia, S. G. 271. L. 165. V. 127. *Sag.* G. 207.

I. Idiopathicae.

Anorexia pituituoſa, S. ſp. 2.
Anorexia a ſaburra, S. ſp. 9.

Anorexia exhauſtorum, S. ſp. 8.
Anorexia paralytica, S. ſp. 1

Nauſea ex cacochylia, S. ſp. 11.
Vomitus pituitoſus, S. ſp. 26.
Vomitus ruminatio, S. ſp. 6.
Vomitus a ſaburra, S. ſp. 2.
Vomitus a crapula, S. ſp. 1.
Vomitus lacteus, S. ſp. 3.

Flatulentia infantilis, S. ſp. 5.
Flatulentia acida, S. ſp. 1.
Flatulentia nidoroſa, S. ſp. 2.

Cardialgia bradypepta, S. ſp. 9.
Cardialgia a ſaburra, S. ſp. 2.
Cardialgia lactantium, S. ſp. 11.
Cardialgia flatulenta, S ſp. 3.
Cardialgia paralytica, S. ſp. 7.

Gaſtrodynia ſaburralis, S ſp. 1.
Gaſtrodynia flatulenta, S. ſp. 2.
Gaſtrodynia periodynia, S. ſp. 7.
Gaſtrodynia aſtringens, S. ſp. 9.
Gaſtrodynia atterens, S. ſp. 10.
Gaſtrodynia a frigore, S. ſp 18.

II. Symptomaticae,

1. A morbo ipſius ventriculi.

Cardialgia ſchirroſa, S. ſp. 6.
Vomitus a pyloro calloſo, S. ſp. 8.
Vomitus a ſteatomate ventriculi, S. ſp. 11.

Nauſea ab apoſtemate circa cardiam, S ſp. 9.
Gaſtrodynia ulceroſa, S. ſp. 5.
Vomitus ab ulcere ventriculi, S. ſp. 10.

Cardialgia a veneno, S. ſp. 2.
Gaſtrodynia a veneno, S. ſp. 4.
Vomitus a veneno, S. ſp. 7.

Flatulentia accidentalis, S. ſp. 4.
Gaſtrodynia a peregrinis, S. ſp. 11.
Anorexia bilioſa, S. ſp. 6.
Nauſea bilioſa, S. ſp. 6.
Gaſtrodynia bilioſa, S. ſp. 3.

Vomitus urinoſus, S. ſp. 2.

Gaſtrodynia calculoſa, S. ſp. 8.
Vomitus bezoarticus, S. ſp. 13.

Cardialgia verminoſa, S. ſp. 10.
Nauſea a taenia, S. ſp. 1.

Vomitus verminoſus, S. ſp. 5.

Gaſtrodynia a xiphoide, S. ſp. 12.
Gaſtrodynia Americana, S. ſp. 6.
Nauſea ex compreſſo ventriculo, S. ſp. 5.
Vomitus a cartilagine xiphoidea, S. ſp. 22.

Vomitus ab oeſophago obſtructo, S. ſp. 21.
Gaſtrodynia gaſtrocelica, S. ſp. 20.
Nauſea ex gaſtrocele, S. ſp. 4.
Vomitus gaſtrocelicus, S. ſp. 18.

Cardialgia ſputatoria, S. ſp. 5.
Cardialgia inflammatoria, S. ſp. 13.
Nauſea ex gaſtritide, S. ſp. 10.
Vomitus gaſtriticus, S. ſp. 19.

2, A morbo aliarum partium vel totius corporis.

Vomitus cephalalgicus, S. ſp. 23.
Vomitus a dentitione, S. ſp. 4.
Vomitus iliacus, S. ſp. 24.
Nauſea ex pancreatis ſchirro, S. ſp. 3.
Vomitus à pancreate, S. ſp. 17.
Vomitus ab hepate obſtructo, S. ſp. 16.
Anorexia melancholica, S. ſp. 5.
Gaſtrodynia hypochondriaca, S. ſp. 16.
Flatulentia hypochondriaca, S. ſp. 3.

Flatulentia convulſiva, S. ſp. 7.
Vomitus hypochondriacus, S. ſp. 6.
Vomitus atrabilarius, S. ſp. 15.
Anorexia mirabilis, S. ſp. 10.
Gaſtrodynia hyſterica, S. ſp. 14.
Gaſtrodynia pulſatilis, S ſp. 13.
Gaſtrodynia chlorotica, S. ſp. 15.
Nauſea a ſemine corrupto, S. ſp. 8.
Nauſea gravidarum, S. ſp. 2.
Vomitus gravidarum, S. ſp. 12.
Flatulentia lochialis, S. ſp. 6.
Anorexia arthritica, S. ſp. 12.
Cardialgia arthritica, S. ſp. 8.
Nauſea nephritica, S. ſp. 7.
Vomitus nephriticus, S, ſp. 20.
Anorexia Stewartiana, S. ſp. 13.
Cardialgia a cardiogmo, S. ſp. 12.
Anorexia plethorica, S. ſp. 3.
Anorexia cacheƈtarum, S. ſp. 7.
Anorexia febrilis, S. ſp. 4.
Cardialgia febricoſa, S. ſp. 4.
Gaſtrodynia febricoſa, S. ſp. 17.
Vomitus febricoſus, S. ſp. 29.
Vomitus rabioſus, S. ſp. 14.
Vomitus haemorrhagicus, S. ſp. 28.
Gaſtrodynia metaſtatica, S. ſp. 19.
Nauſea marina, S. ſp. 12.

Vomitus marinus, S. ſp. 25.
Anorexia neophytorum, S. ſp. 11.

G. XLVI. HYPOCHONDRIASIS.

Dyſpepſia cum languore, moeſtitia, et metu, ex cauſis non aequis, in temperamento melancholico.

Hypochondriaſis, S. G. 220. L. 76. V. 218. *Sag.* 332.
Morbus hypochondriacus, *Boerh.* 1098.
Malum hypochondriacum, *Hoffm.* III. 64. *Junck.* 36.

Speciem idiopathicam unicam tantum novi.

Hypochondriaſis melancholica, S. ſp. 3.

De Hypochondriaſi algida, S. ſp. 10. mihi non liquet.

Species ſequentes ex FRAECASSINO, ex theoria parum certa confictae, mihi videntur.

Hypochondriaſis bilioſa, S. ſp. 1.

Hypochondriafis fanguinea, S. fp. 2.
Hypochondriafis pituitofa, S. fp. 4.

Symptomaticae funt,

Hypochondriafis hyfterica, S. fp 5.
Hypochondriafis phthifica, S. fp. 6.
Hypochondriafis afthmatica, S. fp. 7.
Hypochondriafis calculofa, S. fp. 8.
Hypochondriafis tympanitica, S. fp. 9.

G. XLVII. CHLOROSIS.

Dyfpepfia, vel rei non efculentae defiderium ; cutis pallor vel decoloratio ; venae minus plenae, corporis tumor mollis ; afthenia ; palpitatio ; menftruorum * retentio.

Chlorofis, S. G. 309. L. 222. V. 305. *Sag.* G. 135. *Boerh.* 1285. *Hoffm.* III. 311. *Junck.* 86.

* In hoc charactere antea dixi menftruorum *faepe* retentio ; quafi fpecies chlorofis effet in qua menfes

Chloroſeos unicam ſpeciem veram agnoſcimus, ſcilicet,

Chloroſis virginea, S. ſp. 1.
a. Chloroſis amatoria.

Caeterae SAUVAGESII ſpecies ſpuriae, ſive decolorationes, ſymptomaticae ſunt.

Chloroſis a menorrhagia, S. ſp. 2.
Chloroſis gravidarum, S. ſp. 3.
Chloroſis infantum, S. ſp. 4.
Chloroſis verminoſa, S. ſp. 5.
Chloroſis viridis, S. ſp. 6.

menſes rite fluxerunt, et cogitavi de ſpecie quadam cachexiae huc referenda. Sed nunc dubito an ſpecies cachexiae quaevis ſub titulo Chloroſis, vel ſub charactere hic dato, recte poni poſſit; et nullam chloroſis ſpeciem veram, praeter illam quae retentionem menſtruorum comitatur, agnoſcere vellem. Hinc vocabulum *ſaepe* in charactere nunc omiſſum eſt; ſed ſimul fateri cogor, chloroſin ideo hic minus recte pro genere recenſitam eſſe, cum pro ſymptomate amenorrhoeae ſemper haberi poſſit.

Chlorosis ab hydrothorace, S. sp. 7.
Chlorosis maculosa, S. sp. 7.
Chlorosis Carthagenica, S, sp. 10.
Chlorosis Bengualensis, S. sp. 11.
Chlorosis rachialgica, S. sp. 12.

O. III. SPASMI.

Musculorum vel fibrarum muscularium motus abnormes *.

Spasmi, S. Cl. IV. V. Cl. V. *Sag*. Cl. VII.
Motorii, L. Cl. VII.
Morbi spasmodici et convulsivi, *Hoffm*. III. 9.
Spasmi et convulsiones, *Junck*. 45. 54.
Epilepsia, *Boerh*. 1071. 1088.

Sect. I. In functionibus animalibus.

G. XLVIII. TETANUS.

Totius fere corporis rigiditas spastica.

Tetanus, S. G. 122. L. 127. V. 180. *Sag*. G. 228.

* Motus abnormes sunt qui ex causa praeternaturali oriuntur, et qui violentia, frequentia, vel diuturnitate

Catochus *, S. G. 123. L. 128. V. 183. *Sag.* G. 229.

Opiſthotonos, V. 181.

Epiſthotonos, V. 182.

Hujus ſpecies, ut ſolet, plures recenſuit SAUVAGESIUS; ſed omnes, quae idiopathicae dici queunt, ad unam, ni fallor, referri poſſunt, et cujus forma praecipua apud SAUVAGESIUM appellatur

Tetanus Indicus, S. S. 5. de quo plura haberi poſſunt apud *Hillary*, Barbadoes, p. 219. *Chalmers*, Lond. Med. Obſ. Vol. I. Art. 12. *D. Monro*,

tate contractionis praeter modum fiunt; et nullus dubito quin hujuſmodi motus, in morbis omnibus ſub hoc ordine a nobis collocatis, revera fiunt; plures licet morbi ſint, quam ſub eodem ordine ab aliis noſologis recenſiti fuerunt.

* Catochus apud SAUVAGESIUM genus eſt minime naturale, cum genus illud conjunxerit ſpecies natura prorſus diverſas; ideoque ejuſmodi genus omiſi, ſed ſpecies ſub eo recenſitas, quae a rigiditate ſpaſtica pendeant, ad tetani genus huc retuli.

Monro, Edinb. Phyſ. et Liter. Eſſays, Vol. III. Art. 30. *A. Monro*, Art. 31. et ſub nomine ſpaſmi apud *Bontium* de med. Ind. meth. med. cap. 2.

Necalius morbus eſt,

Convulſio Indica, S. ſp 9.

Variat autem Tetanus ratione cauſae remotae, quatenus nimirum vel a cauſa interna, vel a frigore, vel a vulnere oriatur. A vulnere, varietas frequentiſſima apud SAUVAGESIUM appellatur

Tetanus traumaticus, S. ſp. 11.

Variat etiam quavis cauſa ortus Tetanus ratione partis corporis affectae ; hinc

Tetanus tonicus, S. ſp. 1.
Tetanus holotonicus, S. ſp. 4.
Catochus holotonicus, S. ſp. 1. *M. Fehr.* in Ephem German. D. II. A. I. Obſ. 1.
Catochus cervinus, S. ſp. 2. *Stork.* Ann. Med. 1758. *M. Julio*.

Tetanus opisthotonicus, S. sp. 3.
Tetanus emprosthotonicus, S. sp. 2.

Tetani species symptomaticae sunt,

Tetanus febricosus, S. sp. 10. *Stork.* Ann. Med. 759. p. 166.
Tetanus hemiplegicus, S. sp. 9.
Tetanus lateralis *, S. sp. 6. *Morgagn.* de caus. et sed. X. 2. et 3.
Tetanus syphiliticus, S. sp. 7.
Tetanus verminosus, S. sp. 8.
Tetanus hystericus, S. sp. 12.
Tetanus mirandus, S. sp. 13.
Catochus diurnus, S. sp. 6.

G. XLIX. TRISMUS.

Maxillae inferioris rigiditas spastica.

Trismus, S. G. 117. L. 124. *Sag.* G. 223.
Capistrum, V. 208.

* In exemplo Tetani lateralis quod profert SAUVAGESIUS, adfuit in eodem aegro alterius lateris paralysis; ideoque hic mox post Tetanum hemiplegicum posui; sed si Tetani lateralis exemplum a MORGAGNIO allatum, sine alterius lateris paralysi fuit, de quo tamen mihi non constat, idem inter varietates idiopathicas recenseri potuisset.

I. Species verae ſunt,

1. Triſmus (*naſcentium*) infantes intra duas primas a nativitate ſeptimanas corripiens.

Triſmus naſcentium, S. ſp. 1. *Heiſter*, Comp. med. pract. cap. XV. § 10. *Cleghorn*'s Minorca, Introd. p. 33. *Hofer*. in Act. Helvet. tom. I. p. 65.

2. Triſmus (*traumaticus*) omnium aetatum, a vulnere vel frigore.

Triſmus traumaticus, S. ſp. 2. *Lond. Med. Obſ.* Vol. I. Art. 1. 7. Vol. II. 34. Vol. III. 31. Vol. IV. 7.

Angina ſpaſmodica, S. ſp. 18. *Zwingeri* act. Helvet. tom. III. p. 319.

Convulſio a nervi punctura, S. ſp. 2.

Triſmus catarrhalis, S. ſp. 15. *Hillary's* Barbadoes, 221. Lond. Med. Obſ. vol. IV. 7.

II. Sequentes apud SAUVAGESIUM Triſmi ſpecies, ſpurias, vel falſas dicimus; vel quod non a ſpaſmo, ſed ab alio muſ-

culorum vitio pendeant, vel quod convulſivae potius quam ſpaſmodicae ſint, vel, denique, quod faciei potius quam maxillae inferioris, muſculorum affectiones ſint.

Triſmus inflammatorius, S. ſp. 3.
Triſmus ſcorbuticus, S. ſp. 4.
Triſmus capiſtratus, S. ſp. 11.
Triſmus arthriticus, S. ſp. 9.

Triſmus verminoſus, S. ſp. 5.
Triſmus hypochondriacus, S. ſp. 8.
Triſmus febrilis, S. ſp. 10.
Triſmus crepitans, S. ſp. 7.

Triſmus occipitalis, S. ſp. 12.
Triſmus maxillaris, S. ſp. 13.
Triſmus dolorificus, S. ſp. 14.

Triſmus cynicus, S. ſp. 16.
Triſmus cynogelos, S. ſp. 17.
Triſmus ſardonicus. S ſp 18.
Triſmus diaſtrophe, S. ſp. 19.

G. L. CONVULSIO.

Musculorum contractio clonica, abnormis, citra soporem.

Convulsio, S. G. 128. L. 142. V. 191. *Sag.* G. 235.

I. Idiopathicae.

Convulsio universalis, S. sp. 11.
Hieranosos, L. 144. V. 190.
Convulsio habitualis, S. sp. 12.
Convulsio intermittens, S. sp. 16.
Convulsio hemitotonos, S. sp. 15.
Convulsio abdominis, S. sp. 10.
Convulsio ab inanitione, S. sp. 1.
Convulsio ab onanismo, S. sp. 13.
Scelotyrbe festinans, S. sp. 2.

II. Symptomaticae.

Convulsio a capitis ictu, S. sp. 4.
Convulsio nephralgica, S. sp. 6.
Convulsio gravidarum, S. sp. 14.
Scelotyrbe verminosa, S. sp. 5.
Convulsio febrilis, S. sp. 3.

G. LI. CHOREA*.

Impuberes utriusque sexus, ut plurimum intra decimum et decimum quartum aetatis annum adorientes, motus convulsivi ex parte voluntarii, plerumque alterius lateris, in brachiorum et manuum motu, histrionum gesticulationes referentes; in gressu, pedem alterum saepius trahentes quam attollentes.

Scelotyrbe, S. G. 136. *Sag*. G. 243.
Chorea, L. 139.

Speciem unam tantum videre mihi contigit, quae apud SAUVAGESIUM audit

Scelotyrbe chorea Viti, S. sp. 1
Chorea St. Viti *Sydenham*. Sched. monitoria.

* In priore hujus libri editione, Choream pro convulsionis specie habui; cum autem ratione tum aetatis quam adoritur, tum motuum quos exhibet, a quavis alia convulsionis specie plurimum differat, hic pro genere diverso posui.

Nec alia eſt,

Scelotyrbe inſtabilis, S. ſp. 3. et fortaſſis
Scelotyrbe intermittens, S. ſp. 4.

G. LII. RAPHANIA.

Articulorum contractio ſpaſtica, cum agitatione convulſiva, dolore violentiſſimo, periodico.

Raphania, L. 145. V. 193. *Linn.* Amoen. acad. Vol. VI.
Convulſio raphania, S. ſp. 7.

Germanis DER KRIEBEL KRANKHEIT.

Eclampſia typhodes, S. ſp. 1. *Sennert.* de febr. L. IV. cap. 16. *Gregor. Horſt.* oper. tom. II. L. VIII. Obſ. 22. *Brunner* in Ephem. Germ. D. III. A. II. obſ. 224. *Williſch.* ibid. Cent. VII. obſ. 13. *Wepfer* de affect. cap. obſ. 120. *Breſlauer* Sammlung 1717. Julio, Septembri, et Decembr. Ibid. 1723. Januar. A. N. C. Vol. VII. Obſ. 41. *Bruckmann.* Comm. Norimb. 1743, pag. 50.

Convulſio ab uſtilagine, S. ſp. 8.

An *Convulſio Solonienſis* vel *Necroſis oſtilaginea* ſit idem morbus ?

Vide *Salerne* in Memoires preſentés a l'acad. des ſciences, tom. II.

G. LIII. EPILEPSIA.

Muſculorum convulſio cum ſopore.

Epilepſia, S. G. 134. L. 143. V. 188. *Sag.* G. 24. *Boerh.* 1071. *Hoffm.* III. 9. *Junck.* 54.
Eclampſia *, S. G. 133. V. 189. *Sag.* G. 240.

* Eclampſiam quaſi morbum acutum, ab epilepſia, quam pro chronico habent, diſtinguere, et pro diverſo genere ponere, voluerunt Sauvagesius et Vogelius ; ſed, cum inter morbos acutos et chronicos limites accuratos ponere ubique difficile ſit, et cum eclampſia Sauvagesii, tum cauſis tum phaenomenis plerumque cum epilepſia exacte congruat, illam genere ab epilepſia diverſam eſſe nequaquam habere poſſum,

Species idiopathicae ſunt,

1. Epilepſia *(cerebralis)* ſine cauſa manifeſta ſubito adoriens; praegreſſa nulla ſenſatione moleſta, niſi fortaſſis vertiginis vel ſcotomiae alicujus.

Epilepſia plethorica, S. ſp. 1.
Eclampſia plethorica, S. ſp. 7.
Epilepſia cachectica *, S. ſp. 2.?

2. Epilepſia *(ſympathica)* ſine cauſa ma-

poſſum. Ejuſmodi genus prorſus omiſit LINNÆUS, et quae plura ad eclampſiam ab epilepſia diſtinguendam protulit SAGARUS, ſpeciem tantum non genus diſtinguere poſſunt.

* Epilepſia, apud SAUVAGESIUM *cachectica* dicta, revera duarum ſpecierum eſſe videtur. Primo enim hanc *cachecticam* cum *ſeroſa* HOFFMANNI et PISONIS eandem eſſe autor ſtatuit; deinceps, utpote acri repulſo orta, eadem eſſe cum ſpecie ſua undecima nimirum *exanthematica*, ſtatui poteſt. Hinc eſt quod hanc epilepſiam cachecticam utroque loco poſui, ſed dubius, et aliis dijudicandum relinquens.

nifesta; sed praegressa sensatione aurae cujusdam a parte corporis quadam versus caput assurgentis.

Epilepsia sympathica, S. sp. 8.
Epilepsia pedisymptomatica, S. sp. 6.

3. Epilepsia *(occasionalis)* ab irritatione manifesta oriens, et ablata irritatione cessans.

Variat pro diversitate irritamenti, et hinc

Ab injuria capiti illata.

Epilepsia traumatica, S. sp. 13.
Eclampsia traumatica, S. sp. 9.

A dolore.

Epilepsia a dolore, S. sp. 10.
Epilepsia rachialgica, S. sp. 14.
Eclampsia a doloribus, S. sp. 4.
a. Rachialgica.
b. Ab otalgia.
c. A dentitione.
Eclampsia parturientium, S. sp. 3.

A vermibus.

Eclampſia verminoſa, S. ſp. 2.

A veneno.

Eclampſia ab atropa, S. ſp. 11.
Eclampſia ab oenanthe, S. ſp. 12.
Eclampſia a cicuta, S. ſp. 13.
Eclampſia a coriaria, S. ſp. 14.

A ſcàbie, vel alia acris humoris effuſione, retropulſa.

Epilepſia exanthematica, S. ſp. 11.
Epilepſia cachectica, S. ſp. 2.

A cruditate ventriculi.

Epilepſia ſtomachica, S. ſp. 3.
Eclampſia a ſaburra, S. ſp. 5.

A pathemate mentis.

Epilepſia a pathemate, S. ſp. 7.

Ab haemorrhagia nimia.

Eclampſia ab inanitione, S. ſp. 8.

A debilitate.

Eclampſia neophytorum, S. ſp. 15.

Epilepſiae ſymptomaticae ſunt,

Epilepſia febricoſa, S. ſp. 9.
Eclampſia febricoſa, S. ſp. 17.
Eclampſia exanthematica, S. ſp. 10.
Epilepſia uterina, S. ſp. 4.
Epilepſia ſyphilitica, S. ſp. 12.
Eclampſia ab hydrocephalo, S. ſp. 16.
Eclampſia ab iſchuria, S. ſp. 6.

SECT. II. In functionibus vitalibus.

In actione cordis.

G. LIV. PALPITATIO.

Motus cordis vehemens, abnormis.

Palpitatio, S. G. 130. L. 132. V. 213. *Sag.* 237. *Hoffm.* III. 83. *Junck.* 33.

Si palpitationis cauſae variae externis ſignis dignoſci poſſent, plures ejus ſpecies cum SAUVAGESIO pro diverſitate cau-

ſae ſtatuere potuiſſemus ; ſed, cum cauſae diverſae nullo modo, quantum novimus, diſtingui queant, non niſi ſpeciem unicam idiopathicam ſtatuere poſſum, et quam charactere ſequenti inſigniri vellem.

Palpitatio *(cardiaca)* fere conſtans, ſaltem ſaepe rediens, ſine alio morbo evidente.

Pro ſynonimis ſequentes SAUVAGESII ſpecies recenſere placet.

Palpitatio ab aneuryſmate cordis, S. ſp. 1. *Senac*, Mal. de coeur. p. 484. *Lanciſi* de aneuryſm.

Palpitatio tremula, S. ſp. 4. *Senac* de coeur, p. 504.

Palpitatio apoſtematoſa, S. ſp. 7. *Lanciſi* de aneuryſmate, lib. 1. prop. 5. *Senac* de coeur, 485.

Palpitatio a corde oſſificato, S. ſp. 2. *Senac* de coeur. pag. 484. *Morgagn.* de ſed. Ep. XXIV. 17.

Palpitatio calculoſa, S. ſp. 3.

Palpitatio a polypo, S. ſp. 5. *Senac* de coeur. lib. IV. cap. 16. p. 484.

Palpitatio polypoſa, S. ſp. 6.

Palpitatio ex aortae aneuryſmate, S. ſp. 8.

Palpitatio ex aortae anguſtia, S. ſp. 9. *Lanciſi* de aneuryſ. prop. 53. *Senac*, 484.

Palpitationis ſpecies ſymptomaticae ſunt,

Palpitatio a pancreate, S. ſp. 10. *Storck.* Ann. med. I. p. 245.

Palpitatio arthritica, S. ſp. 11.

Palpitatio chlorotica, S. ſp. 12.

Palpitatio hyſterica, S. ſp. 13.

Palpitatio melancholica, S. ſp. 14. *Lanciſi* de aneuryſ. prop. 44.

Palpitatio febricoſa, S. ſp. 15. *Storck* Ann. med. I. p. 75.

In actione pulmonum,

G. LV. ASTHMA.

Spirandi difficultas per intervalla ſubiens; cum anguſtiae in pectore ſenſu, et reſpiratione cum ſibilo ſtrepente; tuſſis

ſub initio paroxyſmi difficilis, vel nulla, verſus finem libera, cum ſputo muci ſaepe copioſo.

Aſthma, S. G. 145. L. 161. V. 268. *Sag.* G. 252.
Aſthma convulſivum et ſpaſmodico-flatulentum, *Hoffm.* III. 94.
Aſthma ſpaſticum, *Junck.* tab. 51.

Species idiopathicae ſunt,

1. Aſthma (*ſpontaneum*) ſine cauſa manifeſta, vel alio morbo comitante.

Aſthma humidum, S. ſp. 1. flatulentum, *Floyer* on the aſthma, chap. 1.
Aſthma convulſivum, S. ſp. 2. *Willis*, Pharm. rat. P. II Sect. 1. cap. 12.
Aſthma hyſtericum, S. ſp. 3. *Floyer* on the aſthma, chap. 1.
Aſthma ſtomachicum, S. ſp. 8. *Floyer*, Scheme of the ſpecies of aſthma. Periodic aſthma, 6.
Orthopnoea ſpaſmodica, S. ſp. 3.
Orthopnoea hyſterica, S. ſp. 4.

2. Aſthma *(exanthematicum)* a ſcabie, vel alia acris effuſione retropulſa.

Aſthma exanthematicum, S. ſp. 11.
Aſthma cachecticum, S. ſp. 13.

3. Aſthma *(plethoricum)* a ſuppreſſa evacuatione ſanguinis antea ſolita, vel a plethora ſpontanea.

Aſthma plethoricum, S. ſp. 15.

Species aſthmatis ſymptomaticae ſunt,

Aſthma hypochondriacum, S. ſp. 4.
Aſthma arthriticum, S. ſp. 5.
Aſthma venereum, S. ſp. 14. *Junck.* tab. 32.

G. LVI. DYSPNOEA.

Spirandi difficultas perpetua, ſine anguſtiae, et potius cum repletionis et infarctus in pectore, ſenſu. Tuſſis per totum morbi decurſum frequens.

Dyſpnoea, S. G. 144. L. 160. V. 267. *Sag.* 251. *Junck.* 32.

Species idiopathicae ſunt,

1. Dyſpnoea *(catarrhalis)* cum tuſſi frequente, mucum viſcidum copioſum ejiciente.

Aſthma catarrhale, S. ſp. 16.

Aſthma pneumonicum, *Willis*, Pharm. rat. P. II. ſect. I. cap. 12.

Aſthma pituitoſum, *Hoffm.* III. ſect. II. cap. II. § 3.

Aſthma pneumodes, S. ſp. 17.

2. Dyſpnoea *(ſicca)* cum tuſſi plerumque ſicca.

Hujus cauſae variae haud facile dignoſcendae ſunt; ſequentes autem SAUVAGESII ſpecies huc referri poſſunt.

Dyſpnoea a tuberculis, S. ſp. 2.

Dyſpnoea a ſteatomatis, S. ſp. 5.

Orthopnoea a lipomate, S. ſp. 18.

Dyſpnoea a hydatidibus, S ſp. 4.

Dyſpnoea polypoſa, S. ſp. 20.

3. Dyſpnoea *(aërea)* a minima quavis tempeſtatum mutatione aucta.

Dyſpnoea a pneumatia, S. ſp. 12.

4. Dyſpnoea *(terrea)* cum tuſſi materiem terream vel calculoſam ejiciente.

5. Dyſpnoea *(aquoſa)* cum urina parca et oedemate pedum, ſine fluctuatione in pectore, vel aliis characteriſticis hydrothoracis ſignis.

Dyſpnoea pituitoſa, S. ſp. 1.
Orthopnoea ab hydropneumonia, S. ſp. 12.

6. Dyſpnoea *(pinguedinoſa)* in hominibus valde obeſis.

Orthopnoea a pinguedine, S. ſp. 6.

7. Dyſpnoea *(thoracica)* a partibus thoracem cingentibus laeſis, vel male conformatis.

Dyſpnoea traumatica, S. ſp. 15.
Orthopnoea traumatica, S. ſp. 14.
Dyſpnoea Galenica, S. ſp. 16.

Dyſpnoea rachitica, S. ſp. 10.
Aſthma a gibbo, S. ſp. 9.

8. Dyſpnoea *(extrinſeca)* a cauſis externis manifeſtis.

Aſthma pulverulentorum, S. ſp. 7.
Aſthma metallicum, S. ſp. 12.
Orthopnoea a vaporibus, S. ſp. 16.
Orthopnoea a deglutitis, S. ſp. 9.
Orthopnoea a fungis, S. ſp. 25.
Orthopnoea ab antipathia, S. ſp. 15.
Orthopnoea a bronchocele, S. ſp. 10.

Dyſpnoeae ſpecies ſymptomaticae ſunt ſymptomata,

1. Morborum cordis, vel vaſorum majorum,

Dyſpnoea a corde, S. ſp. 11.
Aſthma a polypo cordis, S. ſp. 6.
Orthopnoea polypoſa, S. ſp. 26.
Orthopnoea cardiaca, S. ſp. 2.
Dyſpnoea aneuryſmatica, S. ſp. 19.
Orthopnoea ab aneuryſmate, S. ſp. 8.
Dyſpnoea ab aortae anguſtia, S. ſp. 22.

2. Tumoris abdominalis,

Dyſpnoea a phyſconia, S. ſp. 7.

Dyſpnoea a graviditate, S. ſp. 8.
Dyſpnoea tympanitica, S. ſp. 9.
Dyſpnoea a liene, S. ſp. 14.
Dyſpnoea a ſtomacho, S. ſp. 13.
Dyſpnoea a gaſtrocele, S. ſp. 17.
Orthopnoea a gaſtrocele, S. ſp. 11.

3. Variorum morborum,

Aſthma febricoſum, S. ſp. 18.
Orthopnoea febricoſa, S. ſp. 20.
Orthopnoea peripneumonica, S. ſp. 1.
Orthopnoea pſeudo-peripneumonica, S. ſp. 21.
Orthopnoea varioloſa, S. ſp. 24.

Dyſpnoea ſcorbutica, S. ſp. 18.
Orthopnoea ſcorbutica, S. ſp. 22.

Orthopnoea a hydrothorace, S. ſp. 5.
Orthopnoea ab empyemate, S. ſp. 13.
Orthopnoea a vomica, S. ſp. 7.
Dyſpnoea a vomica, S. ſp. 6.

Orthopnoea a hydrocephalo, S. ſp. 23.
Orthopnoea a vermibus, S. ſp. 17.

G. LVII. PERTUSSIS.

Morbus contagiosus; tussis convulsiva, strangulans, cum inspiratione sonora, iterata; saepe vomitus.

Pertussis, *Sydenham*. Ed. Leid. p. 200. 311. 312. *Huxham* de aëre, ad ann. 1732.
Tussis convulsiva, sive ferina, *Hoffm*. III. 111.
Tussis ferina, S. sp. 10. *Sag*. sp. 10.
Tussis convulsiva, S. sp. 11. *Sag*. sp. 11.
Amphimerina tussiculosa, S. sp. 13.

III. In functionibus naturalibus.

G. LVIII. PYROSIS.

Epigastrii dolor urens, cum copia humoris aquei, plerumque insipidi, aliquando acris, eructata.

Pyrosis, S. G. 200. *Sag*. G. 158.
Soda, L. 47. V. 154.
Scotis, The Water-Brash.

Species unica vera,

Pyrosis Suecica, S. sp. 4.
Cardialgia sputatoria, S. sp. 5.

Caeterae SAUVAGESII species symptomaticae sunt,

Pyrosis vulgaris, S. sp. 1.
Pyrosis a conceptione, S. sp. 6.
Pyrosis biliosa, S. sp. 2.
Pyrosis a phlogosi, S. sp. 3.
Pyrosis ulcerosa, S. sp. 5.

G. LIX. COLICA.

Dolor abdominis, praecipue circa umbilicum torquens; vomitus; alvus adstricta.

Colica, S. G. 204. L. 50. V. 160. *Sag.* G. 162. *Junck.* 106.
Colica spasmodica et flatulenta, *Hoffm.* II. 284.
Rachialgia, S. G. 211. *Sag.* G. 168.
Ileus, S. G. 252. V. 162. *Sag.* G. 187.
Iliaca, L. 185.
Dolor et spasmus iliacus, *Hoffm.* II. 263.
Passio iliaca, *Junck.* 107.

Species idiopathicae ſunt,

1. Colica (*ſpaſmodica*) cum retractione umbilici et ſpàſmis muſculorum abdominalium.

Colica ſpaſmodica, S. ſp. 7.
Colica flatulenta, S. ſp. 1.
Ileus phyſodes, S. ſp. 9.
Colica bilioſa, S. ſp. 5 *.
Colica pituitoſa, S. ſp. 2 †.
Ileus a colo pituita infarcto, S. ſp. 5.
Ileus Indicus, S. ſp. 8.

Variat ſymptomatis ſuperadditis ; hinc,

* Cum vomitus quivis vehemens et ſaepe repetitus bilem plerumque eliciat, *colicam* quam, ex vomitu bilis ſolo, *bilioſam* appellarunt medici, omnino *ſpaſmodicam* eſſe cenſeo.

† Pituita in parte quadam inteſtinorum congeſta non niſi a ſpaſmo obſtruente fieri videtur ; ideoque tum *colicam pituitoſam*, tum *ileum, a colo pituita infarcto*, hic appoſui.

a. Colica cum vomitu ſtercoris, vel rerum per anum injectarum.

Ileus ſpaſmodicus, S. ſp. 3. *.
Ileus volvulus, S. ſp. 7.

b. Colica cum inflammatione ſuperveniente.

Ileus inflammatorius, S. ſp. 1.
Colica phlogiſtica, S. ſp. 6.

2. Colica (*pictonum*) praeeunte ponderis vel moleſtiae in abdomine, praecipue

* *Ileus* gradu tantum, nequaquam natura, a *colica* differre mihi videtur; ideoque *ileum* pro varietate *colicae* tantum hic recenſui. Multi quidem medici *ileum* omnem inflammatorium eſſe putarunt. Dolorem autem abdominis, ſive colicam, cum vomitu ſtercoris ſine inflammatione adeſſe, ipſe aliquoties vidi. Sin autem inflammatio aliquando adſit, ſi eadem *colicae* ſupervenerit, *colicam phlogiſticam* dari recte monuit SAUVAGESIUS; nec ideo epigenomeno genus mutari; et ſi quidem cum dolore abdominis et vomitu ab initio adfuerit inflammatio, morbum pro *enteritide* habere vellem. Denique, quovis modo dari *ileum* genus a *colica* diverſum concedere non poſſum.

circa umbilicum, ſenſu ; accedente dolore colico, primum levi, non continuo, et praecipue poſt paſtum aucto ; tandem graviore et fere perpetuo ; cum dolore brachiorum, et dorſi, in paralyſin demum abeunte.

Rachialgia pictonum, S. ſp. 1. *.

Colica pictonum *Citeſii* et ſuccedentium *Auctorum.*

Variat ratione cauſae remotae ; et hinc

a. A veneno metallico.

Rachialgia metallica, S. ſp. 3.

* *Rachialgiam* a *colica* genere diverſam eſſe nequaquam video. Symptomata enim *colicae* eſſentialia in utroque morbo ſemper adſunt ; et ſi forte alteri quaedam ſuperaddita ſint, haec ſpeciem non genus diverſum conſtituere poſſunt. Ut medici igitur nuperi fere omnes, ita ego quam *rachialgiam* appellarunt Astrucius et Sauvagesius, pro ſpecie *colicae* habui ac recenſui.

Colica pictonum *Tronchin.* Sp. five a caufa remota 2da.

b. Ab acidis ingeftis.

Rachialgia pictonum, S. fp. 1. *Tronchin.* fp. 3.

c. A frigore.

Rachialgia ab adiapneuftia, *Tronchin.* fp. 5.

d. A contufione dorfi.

Rachialgia traumatica, S. fp. 7.

3. Colica (*ftercorea*) in hominibus alvi tardae, poft diuturnam alvi obftipationem.

Colica ftercorea, S. fp. 3.
Ileus a faecibus induratis, S. fp. 2.

4. Colica (*accidentalis*) a materie acri ingefta.

Colica accidentalis, S. fp. 18.

Colica Japonica, S. ſp 10.
Colica lactentium, S. ſp. 20.
Ileus a veneno, S. ſp 14.
Cholera ſicca auriginoſa a fungis venenatis, S. ſp. 2.

5. Colica (*meconialis*) neophytorum a meconio retento.

Colica meconialis, S. ſp. 19.

6. Colica (*calloſa*) cum ſenſu in quadam inteſtinorum parte ſtricturae, et ſaepe ante eam collecti flatus cum aliquo dolore, qui flatus etiam per eandem paulatim tranſiens evaneſcit ; alvo tarda, et tandem non niſi faeces paucas liquidas egerente.

Ileus a calloſa coli ſtrictura.

7. Colica (*calculoſa*) cum duritie in quadam parte abdominis fixa ; calculis quondam per anum dejectis.

Colica calculoſa, S ſp. 15.
Ileus calculoſus, S. ſp. 10.

Colicae ſymptomaticae ſunt,

Colica febricoſa, S. ſp. 21.
Rachialgia febricoſa, S. ſp. 2. *Tronchin.* ſp. 1.

Colica hyſterica, S. ſp. 17.
Colica gravidarum, S. ſp. 16.

Colica verminoſa, S. ſp. 4.
Ileus verminoſus, S. ſp. 13.
Colica Lapponica, S. ſp, 9.

Rachialgia arthritica, S. ſp. 4. *Tronchin,* ſp.
Rachialgia ſcorbutica, S. ſp. 6.

Ileus herniofus, S. ſp. 6.
Colica enterocelica, S. ſp. 22.
Ileus ab inteſtino compreſſo, S. ſp. 4.
Colica ſchirroſa, S. ſp. 12.
Colica pancreatica, S. ſp. 13.
Colica meſenterica, S ſp. 11.

Rachialgia ab oſteoſarcoſi, S. ſp. 8.

Colica plethorica, S ſp. 8.

a Haemorrhoidalis.
b. Catamenialis.

Colica pulſatilis, S. ſp. 14.
Ileus imperforatorum, S. ſp. 12.

G. LX. CHOLERA.

Humoris bilioſi vomitus, ejuſdem ſimul dejectio frequens; anxietas; tormina; ſurarum ſpaſmata.

Cholera, S. 253. L. 186. V. 110. *Sag.* G. 188. *Hoffm.* II. 165.
Diarrhoea cholerica, *Junck.* 112.

Species idiopathicae ſunt,

1. Cholera *(ſpontanea)* tempeſtate calida, ſine cauſa manifeſta oboriens.

Cholera ſpontanea, S. ſp. 1. *Sydenh.* ſect. IV. cap. 2.
Cholera Indica, S. ſp. 7.

2. Cholera *(accidentalis)* a rebus acribus ingeſtis.

Cholera crapuloſa, S. ſp. 11.

Cholera a venenis fossilibus, S. sp. 4.
Cholera a veneno animali, S. sp. 5.

Cholerae symptomaticae sunt,

Cholera intermittens, S. sp. 6.
Cholera inflammatoria, S. sp. 8.
Cholera arthritica, S. sp. 10.
Cholera verminosa, S. sp. 9.

G. LXI. DIARRHOEA.

Dejectio frequens; morbus non contagiosus; pyrexia nulla primaria.

Diarrhoea, S. G. 253. L. 187. V. 105. *Sag*. G. 189. *Junck*. 112.
Hepatirrhoea, S. G. 246.
Cholerica, L. 190.
Coeliaca, S. G. 255. L. 189. V. 109. *Sag*. G. 199.
Lienteria, S. G. 256. L. 188. *Sag*. G. 191. V. 108.
Pituitaria, V. 111.
Leucorrhois, V. 112.

Species idiopathicae sunt,

1. Diarrhoea *(crapulosa)* qua stercora naturalibus liquidiora et majori copia dejiciuntur.

Diarrhoea stercorosa, S. sp. 1.
Diarrhoea vulgaris, S. sp. 2.

2. Diarrhoea *(biliosa)* qua faeces flavae magna copia dejiciuntur.

Diarrhoea biliosa, S. sp. 8.

3. Diarrhoea *(mucosa)* qua vel ab acribus ingestis, vel a frigore, praecipue pedibus applicato, mucus copiosus dejicitur.

Diarrhoea lactentium, S. sp. 19.
Dysenteria Parisiaca, S. sp. 3.
Diarrhoea ab hypercatharsi, S. sp. 16.
Dysenteria a catharticis, S. sp. 12.

Pituitaria, V. 111.
Leucorrhois, V. 112.
Diarrhoea pituitosa, S. sp. 4.

Coeliaca mucofa, S. fp. 3.
Diarrhoea ferofa, S. fp. 10.
a. Diarrhoea urinofa.

4. Diarrhoea *(coeliaca)* qua humor lacteus fpecie chyli dejicitur.

Coeliaca chylofa, S. fp. 1.
Coeliaca lactea, S. fp. 4.

5. Diarrhoea *(lienteria)* qua ingefta parum mutata celeriter dejiciuntur.

Lienteria fpontanea, S. fp. 2.

6. Diarrhoea *(hepatirrhoea)* qua materies ferofo-cruenta, fine dolore dejicitur.

Hepatirrhoea inteftinalis, S. fp. 2.

II. Symptomaticae.

Diarrhoea febrilis, S. fp. 3.
Diarrhoea febricofa, S. fp. 20.
Hepatirrhoea intermittens, S. fp. 7.
Diarrhoea variolofa, S. fp. 6.
Diarrhoea pleuriticorum, S. fp. 21.

Diarrhoea arthritica, S. ſp. 9.
Diarrhoea colliquativa, S. ſp. 13.
Diarrhoea choleriodes, S. ſp. 17.
Hepatirrhoea vera, S. ſp. 1.
Hepatirrhoea a vulnere, S. ſp. 3.
Hepatirrhoea meſenterica, S. ſp. 4.
Dyſenteria a meſenterii vomica, S. ſp. 11.
Diarrhoea purulenta, S. ſp. 11.
Coeliaca purulenta, S. ſp. 2.
Hepatirrhoea ſcorbutica, S. ſp. 5.
Dyſenteria ſcorbutica, S. ſp. 18.
Lienteria ſcorbutica, S. ſp. 3.
Lienteria ex ulcere ventriculi, S. ſp. 1.
Lienteria aphthoſa, S. ſp. 4.
Lienteria ſecundaria, S. ſp. 5.
Diarrhoea verminoſa, S. ſp. 14.
Diarrhoea a dentitione, S. ſp. 15.
Diarrhoea chilienſis, S. ſp. 12.
Diarrhoea acraſia, S. ſp. 7.

G. LXII. D I A B E T E S.

Urinae plerumque praeternaturalis, copia immodica, profuſio chronica.

Diabetes, S. G. 263. L. 197. V. 115. *Sag.* G. 199. *Junck.* 99. *Dobſon*, Med. Obſervations, Vol V. p. 298. *Home's* Clinical Experiments, ſect. xvi.

Diureſis, V. 114.

Species idiopathicae ſunt,

I. Diabetes (*mellitus*) cum urina odoris, coloris, et ſaporis mellei.

Diabetes Anglicus, S. ſp. 2. *Mead* on poiſons. Eſſay 1. *Ejuſdem* Monita Med. Cap. IX. ſect. 2. *Dobſon*, in Lond. Med. Obſerv. Vol. V, Art. 27. *Myers*, Diſſ. inaug de Diabete, Edinb. 1779.

Diabetes febricoſus, S. ſp. 7. *Sydenh.* Epiſt. reſp. ad *R. Brady* *.

* Quaeri poteſt, an diabetes febricoſus SYDENHAMI ad diabetem mellitum, an ad inſipidum referri debeat? Et ſimul quaeri poteſt, an urina in diabete hyſterico vel arthritico ſit mellita, an inſipida, cum SYDENHAMUS ipſe nullibi de ſapore urinae, in diabete quovis, quicquid dixerit? Ad poſterius reſpondere poſſum, quod, ex propria obſervatione, novi, urinam in diabete hyſterico et arthritico nequaquam dulcem, et fere prorſus inſipidam, eſſe, et diabetem febricoſum SYDENHAMI ad diabetem mellitum ideo retuli; quod in ſimili ſenis, poſt diuturnam febrem, diabete, urinam omnino dulcem inveni.

II. Diabetes (*insipidus*) cum urina limpida non dulci *.

M. Lister Exerc. medicin. II. de Diabete.

* An hujusmodi diabetis species sit frequens, incertum est. In omnibus exemplis, iisque non paucis, quae viderat WILLISIUS, urinam mellitam semper invenit; et observationes nuperae frequentes fere omnes ejusmodi urinam exhibuerunt; ita ut dubium sit, an alia diabetis idiopathicae et permanentis species revera detur. Affirmat autem LISTERUS; et ego ipse inter plures mellitas unicam insipidam observavi. Ejusmodi itaque speciem dari concedo, ideoque recensui; sed, an recte legitima dici queat, vel an diabetes ARETAEI et plurium auctorum ejusmodi fuissent, multum dubito. Ante WILLISIUM quidem, vel prioris aevi, vel extra Angliam, medicorum nemo urinam dulcem annotaverat; sed ejusmodi urinam temporibus WILLISII primo et in Anglia tantum comparuisse, minus verisimile est; omnesque ante WILLISIUM de urina in diabete dulci prorsus siluisse, potius observationi perfunctoriae, vel omnino neglectae, imputarem. Quod observatores, quibus diabetis exempla antea occurrebant, vel negligentes vel malae fidei

Diabetes legitimus, S. ſp. 1. *Aretaeus* de morb. diuturn. L. II. cap. 2.

Diabetes ex vino, S. ſp. 5. *Ephem. Germ.* D. I. A. II. Obſ. 122.

Symptomaticae ſunt,

Diabetes hyſtericus, S. ſp. 3. *Sydenh.* diſſ. epiſt. ad *G. Cole.*

Diabetes arthriticus, S. ſp. 6. *Sydenh.* de podagra.

Diabetes artificialis, S. ſp. 4. *Malpigh.* de liene.

G. LXIII. HYSTERIA.

Ventris murmura; ſenſus globi in abdomine ſe volventis, ad ventriculum et

fidei fuiſſent ſuſpicor; cum plurimi eorum tam incredibilia, de potu in diabeticis per renes tranſeunte prorſus immutato, narrant. SYDENHAMUM autem ipſum, adeo perſpicacem et diligentem, de ſtatu urinae nihil monuiſſe, mirum videtur; ſed, cum ſcripta WILLISII, SYDENHAMO ſatis nota, urinam ſemper eſſe dulcem aſſeruerint, ſi diverſam inveniſſet SYDENHAMUS, quin id indicaſſet, nullus dubito.

fauces ascendentis, ibique strangulantis; sopor; convulsiones; urinae limpidae copia profusa; animus, nec sponte, varius et mutabilis *.

Hysteria, S. G 135. L. 126. V. 219. *Sag.* G. 242.
Malum hystericum, *Hoffm.* III. 50. *Junck.* 36.
Affectio hysterica, *Willis* de morb. convulsiv. cap. 5. 10. 11. *Sydenh.* diss. epist. ad *G. Cole*. *Whytt* on nervous disorders.

Quatenus specie differat hysteria idiopathica, dicere non possum, nec, ut opinor,

* Novit quisque, in Nosologia et in Medicina facienda quadantenus exercitatus, quam difficile sit inter dyspepsiam, hypochondriasin, et hysteriam semper accurate distinguere. Genera autem vera, et satis a se invicem distincta, indicasse mihi videor: Recte autem, an secus, fecerim, aliis dijudicandum relinquo. Morbos affines facile inter se misceri probe novi; et, in quocunque casu, quisnam eorum pro primario sit habendus, per characteres nosologicos indicare. mihi difficillimum fore agnosco. Posteri, ut spero, hanc rem luculentius expositam dabunt.

recte dixit SAUVAGESIUS. Species enim ab eo recensitae non, nisi ratione causae remotae, varietates esse mihi videntur. Ita habet,

A. Ab emansione mensium,

Hysteria chlorotica, S. sp. 2. *Raulin*. cap. 13.

B. A menorrhagia cruenta.

Hysteria a menorrhagia, S. sp. 3. *Raulin*. *Sydenham*, Diss. epist. ad *G. Cole*.

C. A menorrhagia serosa, sive fluore albo.

Hysteria a leucorrhoea, S. sp. 4. *Raulin*. cap. 14.

D. A viscerum obstructione.

Hysteria emphractica, S. sp. 5. *Raulin*, cap. 5.

E. A vitio stomachi.

Hysteria stomachica, S. sp. 7. *Raulin*. cap. 4.

F. A ſalacitate nimia.

Hyſteria libidinoſa, S. ſp. 6. *.

Manifeſto ſymptomaticae ſunt,

Hyſteria verminoſa, S. ſp. 1. *Delii* Amoenit. Academ.

Hyſteria febricoſa, S. ſp. 8. *Wedel.* in Ephem. German. D. I. A. II. Obſ. 193.

G. LXIV. HYDROPHOBIA.

Potionis cujuſlibet, utpote convulſionem

* In ſpeciebus hyſteriae recenſendis, egregius SAUVAGESIUS RAULINUM, theoriae ſubtili et fallaci, potius quam obſervationi, innitentem, ſecutus fuiſſe videtur. Nec quidem inter caeteras hyſteriae ſpecies indicaſſe videtur SAUVAGESIUS, illam quam maxime exquiſitam et frequentiſſimam, cenſeo, illam, ſcilicet, quae foeminas adultas, laute viventes, ſanguineas, plethoricas, valentiores, et a morbo alio quovis immunes, ſaepe ex pathemate mentis ſolo adoritur.

pharyngis dolentem cientis, faſtidium et horror ; plerumque e morſu animalis rabidi.

Hydrophobia, S. G. 231. L. 86. V. 30. *Sag.* G. 343. *Boerh.* 1138. *Junck.* 124. *Mead* on poiſons. *Deſault* ſur la rage. *Sauvages* diſſ. ſur la rage. *James* on canine madneſs. *Dalby*, Virtues of cinnabar and muſk againſt the bite of a mad dog. *Nugent* on the hydrophobia. *Choiſel*, Nouvelle methode pour le traitement de la rage. *Journal de Medecine*, paſſim. *Medical Obſ. and Inquiries*, Vol. III. Art. 34. Vol. V. Art. 20. 26. and App. *Med. Tranſact.* Vol. II. Art. 5. 12. and 15. *Heycham*, Diſſ. Inaug. de rab. canin. Edinb. 1777. *Parry*, Diſſ. inaug. de rab. contagioſ. ſive canin. Edinb. 1778. *Andry*, Recherches ſur la rage, 1778. *Vaughan*, Caſes of hydrophobia, ſecond edit. 1778.

Species ſunt,

I. Hydrophobia *(rabioſa)* cum morden-

di cupiditate ex morſu animalis rabidi.

Hydrophobia vulgaris, S. ſp. 1.

II. Hydrophobia (*ſimplex*) ſine rabie, vel mordendi cupiditate.

Hydrophobia ſpontanea, S. ſp. 2.

O. IV. VESANIÆ*.

* *Vesaniarum* ordinem hic instituere velim, quae cum classe VOGELII nona, *Paranoiae* inscripta, eadem omnino sit; sed a classe *Vesaniarum* SAUVAGESII et SAGARI in eo diversa, quod horum auctorum ordines *Hallucinationum* et *Morositatum* prorsus excludat; itidemque a classe *Mentalium* apud LINNÆUM diversa, quod hujus auctoris ordines *Imaginariorum* et *Patheticorum* etiam omittat.

A classe *Vesaniarum* autem tum *Hallucinationes* tum *Morositates* exclusas esse velim; quia neque causis, neque symptomatis cum *Vesaniis* stricte dictis ullo modo congruant. Quis enim Syrigmum vel Bulimiam, vel aliam *Hallucinationem* sive *Morositatem*, quae a mentis judicio non pendeat Vesaniam appellare vellet? Verum quidem est, tum hallucinationes, tum morositates, cum vesaniis aliquando conjunctas esse, sed simul adsunt alia vesaniae indicia, quae ejusmodi hallucinationes et morositates affectionis magis generalis symptomata tantum esse ostendunt. Ob has rationes, hallucinationes SAUVAGESII et imaginarios LINNÆI ad morbos

Mentis * judicantis functiones laesae sine pyrexia vel comate.

Paranoiae, V. Cl. IX.
Deliria, S. Cl. VIII. O. III. *Sag.* Cl. XI. O. III.
Ideales, L. Cl. V. O. I.

G. LXV. AMENTIA.

Mentis judicantis imbecillitas, qua homines rerum relationes, vel non percipiunt, vel non reminiscuntur.

Amentia, S. G. 233. V. 337. *Sag.* G. 346.
Morosis, L. 106.

morbos locales olim detuli; et nunc morositates SAUVAGESII et patheticos LINNÆI, antea a nobis omnino omissos, ad locales etiam deferendos esse censui.

* In priore Nosologiae nostrae editione, has functiones simpliciter mentis esse dixi, minus autem recte; nam perceptio falsa sive *hallucinatio*, et appetitus erroneus sive *morositas*, quodammodo ad mentis functiones pertinent; cum vero utrasque ab hac classe exclusas esse velim, oportebat classis characterem nunc mutare, et mentis judicantis functiones dicere.

Stupiditas, morofis, fatuitas, V. 336.
Amnefia *, S. G. 237. *Sag*. G. 347.
Oblivio, L. 107. V. 338.
Memoriae debilitas, *Junck*. 120.

Species funt,

I. Amentia (*congenita*) a nativitate conftans.

Amentia morofis, S. fp. 8.
Amentia microcephala, S. fp. 6.

II. Amentia (*fenilis*) ex perceptione et memoria, ingravefcente aetate, imminutis.

Amentia fenilis, S. fp. 1
Amnefia fenilis, S. fp. 2.

III. Amentia (*acquifita*) a caufis externis

* Amnefiam cum amentia ad unum genus retuli, tum quia plerumque conjungantur, tum quia ab iifdem caufis plerumque oriantur, et amnefia ingravefcens ad amentiam femper ducat.

evidentibus in hominibus ſanae mentis ſuperveniens.

Amneſia febriſequa, S. ſp. 8.
Amentia a quartana, S. ſp. 11.
Amneſia cephalalgica, S. ſp. 6.
Amneſia plethorica, S. ſp. 4.
Amentia rachialgica, S. ſp. 10.

Amneſia a venere, S. ſp. 1.
Amneſia a pathemate, S. ſp. 5.

Amentia a venenis, S. ſp. 3.
Amentia a temulentia, S. ſp. 7.

Amentia ab ictu, S. ſp. 9
Amneſia traumatica, S. ſp. 3.

Sequentes SAUVAGESII ſpecies in Noſologia methodica nequaquam recenſeri debent, cum cauſae internae a quibus characteres deſumuntur, per ſigna externa nequaquam dignoſci poſſint.

Amentia ſeroſa, S. ſp. 2.
Amentia a tumore, S. ſp. 4.

Amentia a hydatidibus. S. ſp. 5.
Amentia a ſiccitate, S. ſp. 7.
Amentia calculoſa, S. ſp. 12.

G. LXVI. MELANCHOLIA.

Inſania * partialis ſine dyſpepſia †.

Melancholia, S. G. 234. L. 71. V. 332. *Sag.* G. 347. *Boerh.* 1089. *Junck.* 121.
Daemonomania, S. G. 236. *Sag.* 348.
Daemonia, L. 69.
Veſania, L. 70.
Panophobia, L. 75.
Athymia, V. 329.
Delirium melancholicum, *Hoffm.* III. 251.

* Inſaniam adeſſe dicimus, quando rerum relationes omnino falſae mente concipiuntur, ita ut hominis vel pathemata vel actiones praeter rationem excitentur.

† Hypochondriaſis et melancholia non ſemper diſtingui poſſunt Si quando autem poſſint, nullo alio ſigno quam per dyſpepſiam in hypochondriaſi ſemper praeſentem, in melancholia ſaepe abſentem rite, quantum video, diſtinguendi ſunt.

Erotomania, L. 82.

Noſtalgia, S. G. 226. L. 83. *Sag.* G. 338. *Junck.* 125.

Melancholia nervea, Cl. *Lorry* de melancholia, P. I.

Variat pro varietate rerum de quibus homo delirat. Ita eſt

1. Cum hallucinatione de ſtatu corporis ſui a levibus cauſis periculoſo; vel de ſtatu rerum ſuarum triſti metuendo.

Melancholia vulgaris, S. ſp. 1.

Melancholia argantis, S. ſp. 4.

Panophobia phrontis, S. ſp. 3.

2. Cum hallucinatione de ſtatu rerum ſuarum jucundo.

Melancholia moria, S. Sp. 5.

Melancholia enthuſiaſtica, S. ſp. 13.

Melancholia ſaltans, S. ſp. 8.

3. Cum amore vehementi ſine ſatyriaſi vel nymphomania.

Melancholia amatoria, S. ſp. 2.
Erotomania, L.

4. Cum ſuperſtitioſo futurorum metu.

Melancholia religioſa, S. ſp. 3.

5. Cum averſatione motus et omnium vitae officiorum.

Melancholia atonita, S. ſp. 6.

6. Cum inquietudine et ſtatus cujuſvis impatientia.

Melancholia errabunda, S. ſp. 7.

7. Cum taedio vitae.

Melancholia Anglica *, S. ſp. 11.
Melancholia phrontis, S. ſp. 14.

8. Cum hallucinatione de ſuae ſpeciei natura.

* Apud Anglos fortaſſis taedium vitae non ſemper a morbo pendet.

Melancholia zoantropica, S. ſp. 12.
Melancholia hippantropica, S. ſp. 9.
Melancholia ſcytharum, S. ſp. 10.

DÆMONOMANIAM nullam veram eſſe cenſeo *, et noſtra ſententia ſpecies ſub hoc titulo a SAUVAGESIO recenſitae ſunt, vel,

1. Species melancholiae ſive maniae, uti

Daemonomania fanatica, S. ſp. 5.
Daemonomania Indica, S. ſp. 7.

Vel, 2do, Morbi ab adſtantibus ad daemonum potentiam falſo relati, uti

Daemonomania a vermibus, S. ſp. 4.
Daemonomania Polonica, S. ſp. 8.
Daemonomania a cardiogmo, S. ſp. 9.

Vel, 3tio, Morbi omnino ſimulati, uti

Daemonomania ſagarum, S. ſp. 1.

* Ita cenſeo, quia daemonum in noſtra corpora, vel hiſce temporibus in mentes noſtras, potentiam ullam eſſe pauci jam credunt.

Daemonomania vampirismus, S. sp. 2.
Daemonomania simulata, S. sp. 3.

Vel, 4to, Morbi partim veri, ut No. 2. recensiti, partim simulati, uti

Daemonomania hysterica, S. sp. 6.

G. LXVII. MANIA.

Insania universalis.

Mania, S. G. 235. L. 68. V. 331. *Sag.* G. 349. *Boerh.* 1118. *Junck.* 122. *Battie* on madness.
Paraphrosyne, L. 66.
Amentia, L. 67.
Delirium maniacum, *Hoffm.* III. 251.

1. Mania *(mentalis)* omnino a pathemate mentis.

Mania a pathemate, S. sp. 1. Exempla inveniuntur ex melancholia apud *Preysingerum* de diagnosi morborum capitis; ex terrore, apud *Locherum* de mania; ex amore apud Ephem. Nat. Cur. Dec. II. A. Obs.; ex ira apud *Hoffman.* III. p. 263.

2. Mania *(corporea)* a vitio corporis evidente.

Variat pro varietate vitii corporis ; hinc

Mania metaſtatica, S. ſp. 4.
ab ulcere ſiccato *Amat. Luſitan.* Cent. II. cur. 67.
a reſecta plica, *Hoffm.* tom. III. p. 263. Ephem. N. Cur. Cent. I. Obſ. 35.
a repreſſo herpete, *Locher* de mania.
a menſtruis retentis *Schenck.* Obſ. p. 142.
a ſemine retento, *Schenck.* ibid.
a repreſſa ſcabie, *Lorry* de melancholia, tom. II. P. II. cap. 3.
a graviditate, *Lorry*, P. I. cap. 7.
a parciori lactis et lochiorum fluxu, *Puzos*, 3. Mem.
Mania lactea, S. ſp. 2.
Mania hyſteralgica, S. ſp. 8.
Mania ab hemicrania, S. ſp. 3.
Mania a venenis, S. ſp. 5.
Phrenitis inanitorum, S. ſp. 16.

3. Mania *(obſcura)* praegreſſo nullo vel pathemate mentis, vel vitio corporis evidente.

Mania vulgaris, S. ſp. 7.

Phrenitis apyreta, S. ſp. 10.
Mania periodica, S. ſp. 6.

Maniae ſpecies ſymptomaticae ſunt,

PARAPHROSYNE, S. G. 232. *Sag.* G. 345.

1. Paraphroſyne a venenis,

Paraphroſyne temulenta, S. ſp. 1.
Paraphroſyne a datura, S. ſp. 2.
Paraphroſyne ab opio, S. ſp. 3.
Paraphroſyne a conio, S. ſp. 4.
Paraphroſyne magica, S. ſp. 5.

2. Paraphroſyne a pathemate, S. ſp. 7.

Paraphroſyne hyſterica, S. ſp. 12.

3. Paraphroſyne febrilis.

Delirium, L. 65. V. 330.
Paraphroſyne febricoſa, S. ſp. 10.
Paraphroſyne critica, S. ſp. 11.
Paraphroſyne calentura, S. ſp. 9.
Paraphroſyne puerperarum, S. ſp. 8.

G. LXVIII. ONEIRODYNIA.

In ſomno imaginatio vehementior vel moleſta.

Somnium, V. 339.
Somnambuliſmus, S. G. 221. L. 77. *Sag.* G. 333.
Hypnobataſis, V. 340.
Noctambulatio, *Junck.* 124.
Ephialtes, S. G. 138. L. 163. *Sag.* 245.
Incubus, V. 211. *Junck.* 50.

1. Oneirodynia *(activa)* excitans ad ambulationem, et motus varios.

Somnambuliſmus vulgaris, S. ſp. 1.
Somnambuliſmus catalepticus, S. ſp. 2.

2. Oneirodynia *(gravans)* ex ſenſu ponderis alicujus incumbentis, et pectus praecipue comprimentis.

Ephialtes plethorica, S. ſp. 1.
Ephialtes ſtomachica, S. ſp. 2.
Ephialtes hypochondriaca, S. ſp. 6.
Ephialtes tertianaria, S. ſp. 5.

Ephialtes verminofa, S. fp. 4.
Ephialtes ex hydrocephalo *, S. fp. 3.

* Cum hydrocephalus per figna externa non femper dignofci poffit, haec fpecies minus apte recenfetur; fed ideo appofui, quod ephialtes in iis qui fimul anafarca crurum, et hydrothorace vel afcite laborant, ad hydrocephalum utcunque referri poffit.

CL. III. CACHEXIÆ.

Totius vel magnae partis corporis habitus depravatus; ſine pyrexia primaria vel neuroſi.

Cachexiae, S. Cl. X. V. Cl. VIII. *Sag*. Cl. III.
Deformes, L. Cl. X.

O. I. MARCORES.

Corporis totius macies.

Macies, S. Cl. X. O. I. *Sag*. Cl. III. O. I.
Emaciantes, L. Cl. X. O. I.

G. LXIX. TABES.

Marcor; aſthenia; pyrexia hectica.

Tabes, S. G. 275. L. 209. V. 309. *Sag*. G. 100.

Species ſunt,

1. Tabes *(purulenta)* ex ulcere externo vel interno, vel ex vomica,

Tabes a vomica, S. ſp. 15.
Tabes ulceroſa, S. ſp. 12.
Tabes apoſtematodes, S. ſp. 3.

Variat ſede ; hinc

Tabes renalis, S. ſp. 2.
Tabes hepatica, S. ſp. 8.
Tabes a ſtomacho, S. ſp. 14.
Tabes a pericardio, S. ſp. 7.
Tabes catarrhalis *, S. ſp. 13.

2. Tabes *(ſcrophuloſa)* in corporibus ſcrophuloſis.

Tabes glandularis, S. ſp. 10.
Tabes meſenterica, S. ſp. 9.
Scrophula meſenterica, S, ſp. 4.

* Si cum catarrho diuturno adfuerit tabes, cum pyrexia hectica, nihil dubitarem ejuſmodi tabem catarrhalem ad purulentam referre.

Atrophia infantilis, S. ſp. 13.
Atrophia rachitica, S. ſp. 8.
Tabes rachialgica, S. ſp. 16.

3. Tabes *(venenata)* a veneno ingeſto.

Tabes a veneno, S. ſp. 17.

Atrophia *febriſequa*, S. ſp. 16. ad tabem purulentam, vel ad genus atrophiae, pertinet.

G. LXX. ATROPHIA.

Marcor et aſthenia, ſine pyrexia * hectica.

Atrophia, S. G. 277. L. 210. V. 308. *Sag.* G. 102. *Junck.* 41.
Maraſmus, L. 211.

Species ſunt,

* Atrophia fortaſſis nunquam ſine pyrexia, ſaltem ſine pulſu ſolito frequentiori, adeſt; ſed abſentia pyrexiae hecticae, (pag. 80.) fere ſemper atrophiam a tabe diſtinguit.

1. Atrophia *(inanitorum)* ex evacuatione nimia.

Atrophia a ptylifmo, S. fp. 7.
Atrophia à vomitu, S. fp. 9.
Atrophia ab alvi fluxu, S. fp. 6.
Tabes nutricum, S. fp. 4.
Atrophia nutricum, S. fp. 5.
Atrophia a leucorrhoea, S. fp. 4.
Tabes dorfalis *, S. fp. 1.
Tabes fudatoria, S. fp. 6.
Tabes a fanguifluxu, S. fp. 2.
Sanguinis inopia Ill. Lieutaud. fynopf. univ. med. vol. I. pag. 52.

2. Atrophia *(famelicorum)* a nutrimento deficiente.

Atrophia lactentium, S. fp. 3.

* An ad atrophiam inanitorum, an ad atrophiam debilium, pertinet tabes dorfalis, dubium mihi videtur, et ad pofteriorem referre mallem.

3. Atrophia *(cacochymica)* a nutrimento corrupto.

Atrophia ſcorbutica, S. ſp. 12.
Tabes ſyphilitica, S. ſp. 11.
Tabes a hydrope, S. ſp. 5.

4. Atrophia *(debilium)* a nutritionis functione depravata, praegreſſa nulla vel evacuatione nimia, vel cacochymia.

Atrophia nervea, S. ſp. 1.
Atrophia lateralis, S. ſp. 15.
Atrophia ſenilis, S. ſp. 11.

O. II. INTUMESCENTIÆ.

Totum vel magna corporis pars extrorſum tumens.

Intumeſcentiae, S. Cl. X. O. II. *Sag.* Cl. III. O. II.
Tumidoſi, L. Cl. X. O. II.

Sect. I. *ADIPOSÆ.*

G. LXXI. POLYSARCIA.

Corporis pinguedinoſa intumeſcentia moleſta.

Polyſarcia, S. G. 279. L. 213. V, 540. *Sag.* G. 106.
Steatites, V. 390.

Species unica,

Polyſarcia adipoſa, S. ſp. 1.

Sect. II. *FLATUOSÆ.*

G. LXXII. PNEUMATOSIS.

Corporis intumeſcentia tenſa, elaſtica, ſub manu crepitans.

Pneumatoſis, S. G. 280. V. 391. *Sag.* G. 107.
Emphyſema, S. G. 13. L. 288. V. 392.
Leucophlegmatia, L. 214.

Species ſunt,

1. Pneumatoſis *(ſpontanea)* ſine cauſa manifeſta.

Emphyſema ſpontaneum, S. ſp. 1.
Pneumatoſis febrilis, S. ſpecies aliquot.

2. Pneumatoſis *(traumatica)* a vulnere thoracis.

Pneumatoſis a vulnere, S. ſp. 2.
Pneumatoſis febrilis, S. ſpecies aliquot.

3. Pneumatoſis *(venenata)* a veneno injecto vel applicato.

Pneumatoſis a veneno, S. ſp. 1.

4. Pneumatoſis *(hyſterica)* cum hyſteria.

Pneumatoſis hyſterica, S. ſp. 3.

G. LXXIII. TYMPANITES.

Abdominis intumeſcentia tenſa, elaſtica, ſonora; alvus adſtricta; caeterarum partium macies.

Tympanites, S. G. 291. L. 219. V. 316. *Sag.* G. 118. *Boerh.* 226. *Junck.* 87.
Affectio tympanitica, *Hoffm.* III. 339.
Meteoriſmus, S. G. 292.

Species ſunt,

1. Tympanites *(inteſtinalis)* cum tumore abdominis ſaepe inequali, et cum rejectione aëris frequenti, tenſionem et dolorem levante.

Tympanites inteſtinalis, S. ſp. 1.
Tympanites enterophyſodes, S. ſp. 3.
Tympanites verminoſus, S. ſp. 7.
Tympanites ſpaſmodicus, S. ſp. 5.

Meteoriſmus ventriculi, S. ſp. 1.
Meteoriſmus abdominis, S. ſp. 2.
Meteoriſmus hyſtericus, S. ſp. 3.
Meteoriſmus a manzanilla, S. ſp. 4.

2. Tympanites (*abdominalis*) cum reſonitu evidentiore, tumore magis aequabili, et emiſſione flatuum rariori et minus levante.

Tympanites abdominalis, S. ſp. 2.
Tympanites aſciticus, S. ſp. 4.
Aſcites flatulento-peritoneus, S. ſp. 28.
Tympanites Stewartii, S. ſp. 6.

G. LXXIV. PHYSOMETRA.

Tumor levis, elaſticus, in hypogaſtrio figuram et ſedem uteri referens.

Phyſometra, S. G. 290. *Sag.* G. 117.
Hyſterophyſe, V. 317.

Species ſunt,

Phyſometra ſicca, S. ſp. 1.
Tympanites uteri ſicca, *Aſtruc*, ſur les malad. des femmes, L. II. cap. 9.
Phyſometra humida, S. ſp. 2.
Tympanites uteri humida, *Aſtruc*. loc. cit.

Sect. III. *AQUOSÆ SIVE HYDROPES.*

G. LXXV. ANASARCA.

Corporis totius vel partis ejus intumeſcentia mollis, inelaſtica.

Anaſarca, S. G. 281. L. 215. V. 313. *Sag*. G. 108. *Boerh*. 1225. *Hoffm*. III. 322. *Junck*. 87. *Monro* on the dropſy, 1765. *Milman*, Animadverſiones de hydrope, 1779.
Phlegmatia, S. G. 282.
Angina aquoſa, *Boerh*. 791.

Species ſunt,

1. Anaſarca (*ſeroſa*) a retento ſero ob evacuationes ſolitas ſuppreſſas, vel ab aucto ſero ob ingeſtam aquam nimiam.

Anaſarca metaſtatica, S. ſp. 1.
a, Anaſarca periodica.

b. Anaſarca ab adiapneuſtia.

Phlegmatia lactea, S. ſp. 3.
Phlegmatia a menoſtaſia, S. ſp. 5.
Anaſarca urinoſa, S. ſp. 11.
Anaſarca hydropotarum, S. ſp. 10.

2. Anaſarca (*oppilata*) a compreſſione venarum.

Anaſarca gravidarum, S. ſp. 5.
Phlegmatia gravidarum, S. ſp. 4.
Phlegmatia cruralis, S. ſp. 9.
Angina Loweriana, S. ſp. 2.
Angina oedematoſa, *Boerh* 791.

3. Anaſarca (*exanthematica*) poſt exanthemata, et praecipue poſt eryſipelas, ſuborta.

Anaſarca exanthematica, S. ſp. 3.
Phlegmatia exanthematica, S. ſp. 10.
Phlegmatia ulceroſa, S. ſp. 6.
Phlegmatia Malabarica, S. ſp. 7.
Phlegmatia elephantina, S. ſp. 8.
Anaſarca Americana, S. ſp. 7.

4. Anaſarca (*anaemia*) a tenuitate ſanguinis per haemorrhagiam producta.

Anaſarca a fluxu, S. ſp. 2.

5. Anaſarca (*debilium*) in debilibus a morbis longis, vel ab aliis cauſis.

Phlegmatia vulgaris, S. ſp. 1.
Anaſarca a febribus, S. ſp. 4.
Anaſarca hyſterica, S. ſp. 2.
Phlegmatia hyſterica, S. ſp. 2.
Anaſarca rachialgica, S. ſp. 8.
Phlegmatia Delienſis, S. ſp. 11.

Anaſarca purulenta, S. ſp. 9. vix ad anaſarcam referri poteſt.

G. LXXVI. HYDROCEPHALUS.

Capitis intumeſcentia mollis, inelaſtica, hiantibus cranii ſuturis.

Hydrocephalus, S. G. 285. L. 216. *Boerh.* 1217.
Hydrocephalum, V. 384.

Species unica,

Hydrocephalus exterior, S. ſp. 2. *.

G. LXXVII. HYDRORACHITIS.

Tumor ſupra vertebras lumborum, mollis, exiguus, hiantibus vertebris.

Hydrorachitis, S. G. 287. *Morgagn.* de ſed. XII. 9. et ſeq.
Spinola, L. 289.
Spina bifida, V. 386.

G. LXXVIII. HYDROTHORAX.

Dyſpnoea; faciei pallor; pedum oedemata; urina parca; decubitus difficilis; ſubita et ſpontanea ex ſomno cum palpitatione excitatio; aqua in pectore fluctuans.

Hydrothorax, S. 150. V. 311. *Boerh.* 1219.

Species ſunt,

Hydrothorax vulgaris, S. ſp. 3.

* Hydrocephalum internum, antea hic recenſitum, ad Apoplexiam, ſub nomine Apoplexiae hydrocephalicae, jam ſupra retuli.

Hydrothorax febrifequens, S. fp. 4.
Hydrothorax a fcabie, S. fp. 9.

Sequentes minus recte recenfentur, cum liquidi intus contenti neque natura, neque fons, neque fedes, per figna externa dignofci queat.

Hydrothorax chylofus, S. fp. 1. *Willis*, Pharm. rat. P. I. fect. I. cap. 13.
Hydrothorax hydatidofus, S. fp. 5. *Morg.* de fed. XVI. 33.
Hydrothorax mediaftini, S. fp. 6.
Hydrothorax pleurae, S. fp. 7. *Hoffm.* III. p. 337. *Bergeron*, diff. de hydrope pectoris.
Hydrothorax pericardii, S. fp. 8. *Morg.* de fed. XVI. 34. 36. *Senac* de coeur, tom. II. p. 349.

Minus recte a SAUVAGESIO hic recenfetur

Hydrothorax ab omento, S. fp. 2.

G. LXXIX. ASCITES.

Abdominis intumefcentia tenfa, vix elaftica, fed fluctuofa.

Aſcites, S. G. 288. L. 217. V. 314. *Sag.* G. 115. *Boerh.* 1226. *Hoffm.* III. p. 322. *Junck.* 87. *D. Monro* on the dropſy, 1765. *Milman*, Animadverſiones de hydrope, 1779.

Species ſunt,

1. Aſcites *(abdominalis)* cum tumore totius abdominis aequali, et cum fluctuatione ſatis evidente.

Aſcites vulgatior, S. ſp. 1.

Variat ratione cauſae.

A. Ab oppilatione viſcerum.

Aſcites ab oppilatione, S. ſp. 2.
Aſcites ab hepate, S. ſp. 3.
Aſcites a liene, S. ſp. 4.
Aſcites ſcrophuloſus, S. ſp. 5.
Aſcites artificialis, S. ſp. 10.

B. A debilitate.

Aſcites ab exanthematis, S. ſp. 8.
Aſcites arthriticus, S. ſp. 9.

Afcites febrilis, S. fp. 12.
Afcites ex quartana, *Werhof.*
Afcites fcorbuticus, S. fp. 11.

C. A tenuitate fanguinis.

Afcites a fanguifluxibus, S. fp. 7.

Variat etiam ratione liquidi effufi.

Afcites purulentus, S. fp. 21. *.
Afcites urinofus, S. fp. 22.
Afcites chylofus, S. fp. 23.
Afcites oleofus, S. fp. 24.

2. Afcites (*faccatus*) cum tumore abdominis, faltem initio, partiali, et cum fluctuatione minus evidente.

Afcites ab ovariis, S. fp. 6.
Afcites ovarii, S. fp. 19.
a. Afcites faccatus.
Hydrometra ovarii, S. fp. 6.
Afcites cruentus, S. fp. 20.

* De hifce et pluribus aliis afcitis fpeciebus recenfitis idem notandum eft ac in pag. 278.

Aſcites ſtomachi, S. ſp. 16.
Aſcites omentalis, S. ſp. 18.

Aſcites intercus, S. ſp. 14.
Aſcites ſanguineo-intercus, S. ſp 26.
Aſcites ſanguineo-peritonaeus, S. ſp. 27.
Aſcites purulento-peritonaeus, S. ſp. 29.

G. LXXX. HYDROMETRA.

Hypogaſtrii in mulieribus paulatim creſcens tumor, uteri figuram referens, preſſui cedens fluctuanſve; citra iſchuriam et graviditatem.

Hydrometra, S. G. 289. *Sag.* G. 116. *Boerh.* 1224.

Species per externa ſigna diſtinguendae vix dari poſſunt; ſed ſequentes ex SAUVAGESIO recenſentur.

Hydrometra aſcitica, S. ſp. 1.

Hydrometra gravidarum, S. ſp. 2.
Hydrometra hydatica, S. ſp. 4.
Aſcites uterinus, S. ſp. 15.
Hydrometra ſanguinea, S. ſp. 3.
Aſcites ſanguineo-uterinus, S. ſp. 25.
Hydrometra puriformis, S. ſp. 5.

G. LXXXI. HYDROCELE.

Tumor ſcroti non dolens, paulatim creſcens, mollis, fluctuans, pellucidus.

Oſcheocele, S. G. 41. V. 388.
Oſcheophyma, *Sag.* G. 44.
Hydrops ſcroti, V. 389.
Hydrops teſtium, *Boerh.* 1227.

Species ſunt,

Oſcheocele aquoſa, S. ſp. 2. *Monro* in Edinb. Eſſ. Vol. V. Art. 21. *Sharp's* Operations and critical inquiry. *Douglas* on the hydrocele. *Pott's* remarks on the hydrocele. *Le Dran*, Operations de Chirurgie. *Bertrandi* in Mem. de l'Acad. de chirurgie, Vol. III.

Oſcheocele hydatidoſa, S. ſp. 3.

Oſcheocele Malabarica, S. ſp. 4. *Kempfer*, Amoen. exot. faſc. III. obſ. 7.

Sect. IV. *SOLIDÆ.*

G. LXXXII. PHYSCONIA.

Tumor quandam abdominis partem potiſſimum occupans, paulatim creſcens, nec ſonora, nec fluctuans.

Phyſconia, S. G. 283. V. 325. *Sag.* G. 110. Hypoſarca, L. 219.

Species ſunt *,

Phyſconia hepatica, S. ſp. 1.

Cl. *Cuſſon. Bonet.* Sepulchr. de graviditate falſa, obſ. 3. n. 8. 9. 10. *Verduc* Patholog. du rachitis.

a. *Schirrhodea.* G. *Segeri* M. Nat. Cur. D. I. Ann. IV. obſ. 142.

* Species ſequentes nequaquam ad normam Noſologiae methodicae recenſentur, ſed accuratius phyſconiae ſpecies indicare difficile foret, ſaltem plus exegiſſet, quam quo nunc fruor otii. Interim *Cuſſoni* doctiſſimi opus ſummae ad pathologiam utilitatis repetere hic placuit.

b. *Calculosa Bonet.* Sepulchr. de hypochondrii tumore, obſ. 5.

c. *Hydatidoſa Winckeri* Diſp. de hydatidibus, apud *Bonet.* Med. Septent. T. II. pag. 313.

Phyſconia ſplenica, S. ſp. 2.

a. *Emphractica Haller.* Diſp. pathol. T. IV. diſp. 109. *Tulp.* Obſ. med. lib. II. cap. 30,

b. *Schirrhodea Bonet.* Sepulchr. de ventris tumore, obſ. 34. n. 3,

Phyſconia renalis, S. ſp. 3.

Bonet. Sepulchr. de gravid. falſa, obſ. 3. n. 7.

a. *Calculoſa Plater.* Obſ. L. II. p. 449. *River.* cent. IV. obſ. 34.

b. *Sarcomatico-cyſtica Haller.* Diſp. pathol. diſp. 114.

Phyſconia uterina, S. ſp. 4.

Bonet. Sepulchret. de gravid. falſa, obſ. 2. n. 5. 6. 7.

Physconia ab ovario, S. sp. 5.

Monro, Essais d' Edinburgh, tom. VI. Art. 74. obs. 1.

Physconia mesenterica, S. sp. 6.

a. *Hydatidosa Greg. Horstii*, Lib. 5. obs. 33. *Tulp*. obs. Lib. II. c. 34.

b. *Strumosa Bonet.* ex Rudnicio de ventr. tumore, obs. X. n. 15. *Ambr. Pare*, L. VII. c. 21. *Scultet.* Armam. chirurg. obs. 38.

c. *Schirrodea Marc. Donat.* Hist. med. mir. lib. VII. c. 15. *Claudin.* consult. Sect. II. consult. 134. *Trincavell*, lib. III. cons. 22. *Riolan.* Anthropogr. lib. II. c. 26. *Morgagni* de sedib. ep. 39. n. 2.

d. *Sarcomatica Bonet.* Sepulchr. de falsa gravid. obs. 3. n. 1.

e. *Steatomatosa*, *Barth. Cabrol.* Obs. 33. et 35. *Tulp.* Obs. Lib. II. c. 32. et 33. *J. Lechelii* apud *Bonet.* Med. sept. T. II. p. 486. Idem Collect. acad. Tom. III. p. 585. *Hierne* Collect. acad. tom. III. p. 226. Obs. 166.

f. *Fungosa*, *Bonet.* Sepulchr. de gravid. falsa, obs. 3.

Physconia intestinalis, S. sp. 7.

a. *Concreto-glomerata, Morgagn.* de sedib. epist. 39. n. 21. 25.

b. *Sarcomatica, Fanton.* Obs. med. selectiores, obs. 11.

Physconia omentalis, S. sp. 8.

Frid. Reebman Diss. de omento.

Physconia polysplachna, S. sp. 9.

a. *Schirrhodea, Fabr. Hildani* cent. II. obs. 45.

b. *Schirrhodea et sarcomatica, Huldenreich,* M. N. C. D. I. ann. VI. et VII. p. 321.

c. *Schirrhodea et adiposa, T. Bartholin.* cent. III. obs. 6.

d. *Hydatidosa, Volch. Coiter.* Obs. anat. p. 117. *Maur. Cordaei* comm. 5. ad lib. priorem, *Hippocr.* de muliebr

e. *Hydatidosa et scirrhodea, Halleri* Disp. pathol. Tom. V. p. 256.

Physconia visceralis, S. sp. 10.

Bonet. Sepulchr. de gravid. falsa, obs. 3. Megalosplachnos *Hippocrat. Marc. Donat.* Hist med. mir. lib. VI. c. 2. *Schenck.* ex Garnero de liene, Lib. III. Obs. 9. *Salmuth.* cent. I. obs. 21. *Bonet.* Med. sept. Lib. VII. p. 487. *Bianchi* Hist. hepat. T. I. p. 130.

Physconia externa lupialis, S. sp. 11.

Graham Trans. philos. compend. V. IX. cap. 4. p. 187.

Physconia externa scirrhodea, S. sp. 12.

Ger. Blas. Obs. med. VI.

Physconia externa hydatidosa, S. sp. 13.

Bonet. Sepulchr. de gravid. falsa, obs. 3. § 2. 3. 4. 11. &c. *Achotzii* apud *Schenckium*, Lib. III. de hydrope, obs. 4. et apud *Scholtzium* cons. 339. *Solenandri* cons. 15. sect. V. *Riverii* Obs. communicat. ultim.

Phyſconia ab adipe ſubcutaneo, S. ſp. 14.

a. *Simplex*, Cl. *Lieutaud.* Comp. med. *J. Mich. Fehr.* apud *Bonet.* Med. ſept. T. I. p. 636.

b. *Syphilitica*, obſervante celeb. *Fizes.*

Phyſconia ab excreſcentia, S. ſp. 15.

G. LXXXIII. RACHITIS.

Caput magnum anterius maxime tumens; genicula tumida; coſtae depreſſae; abdomen tumidum; caetera marceſcentia.

Rachitis, S. G. 294. L. 212. V. 312. *Sag.* G. 120. *Boerh.* 1480. *Höffm.* III. 487. *Zeviani* della rachitide.

Variat,

1. Simplex ſine alio morbo.

Rachitis nodoſa, S. ſp. 1.

Rachitis Britannica *, S. ſp. 2. *Gliſſon* de rachitide.

2. Aliis morbis conjuncta.

Rachitis ſtrumoſa, S. ſp. 3.
Rachitis Polonica, S. ſp. 5.
Rachitis elephantiaca, S. ſp. 6.

Neque rachitis *calmucana*, S. ſp. 4. neque rachitis *a caſtratione*, S. ſp. 7. pro morbo haberi poteſt.

* Minus recte pro diverſis ſpeciebus ponuntur rachitis *nodoſa* et *Britannica*, cum non differant aliter quam morbus incipiens et confirmatus.

O. III. IMPETIGINES.

Cachexiae, cutem et externum corpus praecipue deformantes.

Impetigines, S. Cl. X. O. V. *Sag.* Cl. III. O. V.

G. LXXXIV. SCROPHULA.

Glandularum conglobatarum, praesertim in collo, tumores; labium superius et columna nasi tumida; facies florida, cutis levis; tumidum abdomen.

Scrophula, S. G. 285. V. 367. *Sag.* G. 121.
Struma, L. 284.

Species sunt,

1. Scrophula *(vulgaris)* simplex, externa, permanens.

Scrophula vulgaris, S. sp. 1.

2. Scrophula (*mesenterica*) simplex, interna, cum pallore faciei, inappetentia, tumore abdominis, et foetore foecum insolito.

Scrophula mesenterica, S. sp. 4.

3. Scrophula (*fugax*) simplicissima, et tantum circa collum, plerumque a resorptione ex ulceribus capitis proveniens.

Scrophula fugax, S. sp. 2.

4. Scrophula (*Americana*) cum framboesia conjuncta.

Scrophula Americana, S. sp. 5.

Neque scrophula *periodica*, S. sp. 6. neque scrophula *Moluccana*, S. sp. 8. ad genus scrophulae pertinere mihi videtur.

G. LXXXV. SYPHILIS.

Morbus contagiosus, post concubitum impurum et genitalium morbum, ulcera tonsillarum; cutis, praesertim ad marginem capillitii, papulae corymbosae, in crustas et in ulcera crustosa abeuntes; dolores ostocopi; exostoses.

Syphilis, S. G. 3086. L. 6. V. 319. *Sag.* G. 126.

Lues venerea, *Boerh.* 1440. *Hoffm.* III. 413. *Junck.* 96. *Astruc* de lue venerea.

Species unica,

Syphilis venerea, S. sp. 6.

Syphilis *Polonica*, S. sp. 2. nequaquam ad hoc genus pertinet, et de Syphilide *Indica*, S. sp. 3. nobis non satis constat, ut pro diversa specie ponatur.

G. LXXXVI. SCORBUTUS.

In regione frigida poſt victum putreſcentem, ſalitum, ex animalibus confectum, deficiente ſimul materia vegetabili recente; aſthenia; ſtomacace; in cute maculae diverſicolores, plerumque liveſcentes, praeſertim ad pilorum radices.

Scorbutus, S. G. 391. L. 223. V. 318. *Sag.* G. 127. *Boerh.* 1148. *Hoffm.* III. 369. *Junck.* 91. *Lind* on the ſcurvy. *Hulme* de ſcorbuto. *Rouppe* de morbis navigantium.

Variat gradu.

a. Scorbutus incipiens.
b. Scorbutus creſcens.
c. Scorbutus inveteratus.

Variat etiam ſymptomatibus.

d. Scorbutus lividus, *Nitzſch*, Theoret. pract. ab Handl. des Scharbockes, &c.

e. Scorbutus petechialis, *Nitzſch*, ibid.
f. Scorbutus pallidus, *Nitzſch*, ibid.
g. Scorbutus ruber, *Nitzſch*, ibid.
h. Scorbutus calidus, *Nitzſch*, ibid.

LXXXVII.

87 – G[redacted]. ELEPHANTIASIS.

Morbus contagioſus ; cutis craſſa, rugoſa, aſpera, unctuoſa, pilis deſtituta ; in extremis artubus anaeſtheſia ; facies tuberibus deformis ; vox rauca et naſalis.

Elephantiaſis, S. G. 302. V. 321. *Sag.* G. 128.
Elephantia Arabum, V. 322.

Varietates ſunt,

Elephantiaſis Orientalis, S. ſp. 1.
Elephantiaſis legitima, S. ſp. 2. *Lond. Med. Obſ.* Vol. I. Art. 19.
Elephantiaſis leonina, S. ſp. 3.
Elephantiaſis Tyria, S. ſp. 4.
Elephantiaſis Alopecia, S. ſp. 5.
Elephantiaſis ſyphilitica, S. ſp. 6.
Elephantiaſis Javanenſis, S. ſp. 7.

Elephantiasis Indica, S. sp. 9. *.

G. LXXXVIII. LEPRA.

Cutis escharis albis, furfuraceis, rimosis, aspera, aliquando subtus humida, pruriginosa.

Lepra, S. G. 303. L. 262. *Sag.* G. 129.
Lepra Graecorum, V, 320.

Varietates sunt,

Lepra Graecorum, S. sp. 1.
Lepra ichthyosis, S. sp. 2.
Lepra Indica, S. sp. 3.
Lepra Asturiensis, S. sp. 4.
Lepra herpetica, S. sp. 5.
Lepra malum mortuum, S. sp. 6.

LXXXIX. FRAMBOESIA.

* De Elephantiasi, Lepra, Framboesia, et Trichomate, utpote morbis a meipso nunquam visis, amplius statuere non ausus sum.

Fungi, mori, vel rubi idaei fructus referentes, in variis cutis partibus enati.

Framboesia, S. G. 125. *Sag.* G. 125.

Varietates sunt,

Framboesia Guineensis, S. sp. 1. *Edinb. Essays*, Vol. VI. Art. 71.

Framboesia Americana, S. sp. 2.

G. XC. TRICHOMA.

Morbus contagiosus, capilli solito crassiores, in cirrhos et funiculos inextricabiles implicati.

Trichoma, S. G. 311. *Sag.* G. 137.
Plica, L. 313.
Plica sive Rhopalosis, V. 323.

Species sunt,

Trichoma cirrosum, S. sp. 1
Trichoma villosum, S. sp. 2.

G. XCI. ICTERUS.

Flavedo cutis et oculorum ; faeces albidae ; urina obſcure rubra, immiſſa colore luteo tingens.

Icterus, L. 224. V. 306. *Boerh.* 918. *Junck.* 90.
Aurigo, S. G. 306. *Sag.* G. 132.
Cachexia icterica, *Hoffm.* III. 301.

Species idiopathicae ſunt,

1. Icterus (*calculoſus*) cum dolore in regione epigaſtrica acuto, poſt paſtum aucto, et cum dejectione concretionum bilioſarum.

Aurigo calculoſa, S. ſp. 9.

2. Icterus (*ſpaſmodicus*) ſine dolore, poſt morbos ſpaſmodicos et pathemata mentis.

Aurigo hyſterica, S. ſp. 13.
Species quaedam, quae a SAUVAGESIO ſub titulo Auriginis a venenis, recenſentur.

3. Icterus *(hepaticus)* ſine dolore, poſt morbos hepatis.

Aurigo hepatica, S. ſp. 11.
Aurigo ab obſtructione, S. ſp. 6.
Aurigo purulenta, S. ſp. 7.

4. Icterus *(gravidarum)* ſub graviditate oriens, et poſt partum abiens. *Van Swiet.* ad *Boerh.* Aph. 950.

Aurigo plethorica, S. ſp. 5.

5. Icterus *(infantum)* in infantibus haud diu poſt natales oriens.

Aurigo neophytorum, S. ſp. 12.

Icteri ſequentes, ſiquidem recte icteri dicantur *, ſymptomatici ſunt,

Aurigo febrilis, S. ſp. 1.

* Flavedo cutis oriri poteſt, vel a bile non, ut ſolet, excreta, ſed in vaſa ſanguifera excepta, et inde ſubter

cuticulam

Aurigo febricosa, S. sp. 8.
Aurigo accidentalis, S. sp. 2.
Aurigo typhodes, S. sp. 10.
Aurigo rachialgica, S. sp. 14.
Aurigo a venenis, S. sp. 4.

Aurigo Indica, S. sp. 3. sive quarundam gentium color naturalis, nequaquam pro morbo haberi potest.

cuticulam effusa; vel a sero sanguinis saepe flavescente, subter cuticulam, ut in ecchymosi, effuso. In quibusdam casibus, an flavedo cutis ab una vel altera illarum causarum oriatur, apud medicos non semper constat; sed tantum ex prima icterum genuinum, et ab altera morbum diversum, quique, quantum fieri possit, distingui debet, oriri censemus.

CL. IV. LOCALES*.

Partis, non totius corporis, affectio.

Vitia † S. Cl. I. L. Cl. XI. V. Cl. X. *Sag.* Cl. I.

Plagae, *Sag.* Cl. II.

Morbi organici *Auctorum.*

* Fortassis aliquando ambiguum esse potest, utrum ad universales, vel ad locales, morbi quidam referri debent; de plerisque vero, utri classi referendi sint, satis obvium erit; et ex institutione hujus *Localium* classis, quamplurimos morbos rectius et facilius, quam in aliorum nosologorum systematibus, disponi posse contendimus.

† *Vitia* hic dixi, utpote sub hac classe *Localium* comprehensa; morbos vero multo plures comprehendit hic classis, ita ut vox *vitia* pro hujus synonymo nequaquam haberi potest, et idem de *Plagis* SAGARI dictum velim.

O. I. DYSÆSTHESIÆ.

Senſus depravati aut deleti, ex organorum externorum vitio *.

Dyſaeſtheſiae, S. CL. VI. O. I. *Sag.* Cl. IX. O. I.

G. XCII. CALIGO.

Viſus imminutus vel prorſus, abolitus ob repagulum opacum, inter objecta et retinam, oculo ipſo vel palpebris inhaerens.

Caligo, S. G. 153. V. 288. S. G. 259. Cataracta, L. 109.

* Vereor ne in ſequentibus aliquando ſpecies recenſuerim quae characteri ordinis non prorſus reſpondeant, quaſdam, ſcilicet, dyſaeſtheſias quae ex organorum externorum vitio non pendeant. Hujuſmodi ſpecies quidem aliquando recenſui; ſed paucae omnino ſunt, et feci, quia ſpecies affines, et hic loci expectandas, ſeparare nolui.

Species ſunt,

1. Caligo *(lentis)* ob maculam opacam pone pupillam.

   Cataracta *, S. G. 152. L. 109. V. 239. *Sag*. G. 26.

Apud SAUVAGESIUM ſpecies ſunt, verae vel ſpuriae:

Verae varietates ſunt,

Cataracta vera, S. ſp. 1.
Glaucoma Woolhouſii.
Cataracta antiglaucoma, S. ſp. 2.
Cataracta glaucoma, S. ſp. 3
Glaucoma *Maitre Jan* et *St Ives*.

Spuriae varietates ſunt,

Cataracta membranacea, S. ſp. 4.
Cataracta ſecundaria, S. ſp. 5.

* Non video quod, cum SAUVAGESIO, *Cataracta* pro diverſo a *Caligine* genere haberi poſſit; et judicent periti, annon ideo recte *Caliginis* characterem mutaverim, et *cataractam* pro ejus ſpecie poſuerim.

2. Caligo *(corneae)* ob corneam opacam.

Achlys, V. 242.

Variat pro varietate morbi opacitatem facientis.

Caligo a nephelio, S. ſp. 5.
Caligo a leucomate, S. ſp. 6.
Caligo ceratocele, S. ſp. 10.
Caligo a ſtaphylomate, S. ſp. 11.
Caligo a pterygio, S. ſp. 12.
Caligo hypoſphagma, S. ſp. 13.

3. Caligo *(pupillae)* ob obſtructam pupillam.

Variat pro varietate cauſae.

Caligo ab ectaſi, S. ſp. 18.
Amauroſis a ſynchyſi, S. ſp. 6.
Amauroſis a myoſi, S. ſp. 7.
Caligo a ſynizeſi, S. ſp. 19.
Synizeſis, V. 240.

4. Caligo *(humorum)* ob vitium vel defectum humoris aquei.

Glaucoma, V. 241.

Variat pro diverſo humoris ſtatu.

Caligo hypoaema, S. ſp. 15.
Caligo lactea, S. ſp. 16.
Caligo a rhytidoſi, S. ſp. 17.
Ambylopia hydrophthalmica, S. ſp. 7.

5. Caligo *(palpebrarum)* ob vitium palpebris inhaerens.

Variat pro varietate vitii palpebrarum.

Caligo a ſymblepharoſi, S. ſp. 1.
Caligo ab ancyloblepharo, S. ſp. 2.
Caligo a blepharoptoſi, S. ſp. 3.
Caligo a pacheablepharoſi, S. ſp. 4.
Caligo a lupia, S. ſp. 7.
Caligo a ſarcomate, S. ſp. 8.
Caligo a cancro, S. ſp. 9.

G. XCIII. AMAUROSIS.

Viſus imminutus vel prorſus abolitus, ſine vitio oculi evidente; plerumque cum pupilla dilatata et immobili.

Amaurosis, S. C. 155. L. 110. V. 238. *Sag.* G. 261.
Amblyopia, L. 108. V. 236.

Species sunt,

1. Amaurosis (*compressionis*) post causas et cum signis congestionis in cerebro.

Variat pro varietate causae remotae.

Amaurosis pituitosa, S. sp. 2.
Amaurosis scrophulosa, S. sp. 3.
Amaurosis plethorica, S. sp. 4.
Amaurosis intermittens, S. sp. 13.
Amaurosis exanthematica, S. sp. 11.
Amaurosis venerea, S. sp. 10.
Amaurosis traumatica, S. sp. 1.

2. Amaurosis (*atonica*) post causas et cum signis debilitatis.

Amaurosis congenita, S. sp. 5.
Amaurosis exhaustorum, S. sp. 16.
Amaurosis rachialgica, S. sp. 14.
Amaurosis arthritica, S. sp. 17.
Amblyopia absoluta, S. sp. 6.

3. Amaurofis *(fpafmodica)* poft caufas et cum fignis fpafmi.

Amaurofis a fpafmo, S. fp. 8.
Amaurofis hyfterica, S. fp. 15.

4. Amaurofis *(venenata)* a veneno ingefto vel applicato.

Amaurofis a narcoticis, S. fp. 12.
Amaurofis foricariorum, S. fp. 9.

G. XCIV. DYSOPIA *.

Vifus depravatus, ita ut non nifi certa luce, vel ad certam diftantiam, vel in certa pofitura, objecta clare videantur.

Amblyopia, S. G. 154. *Sag.* G. 258.

* Verbum *Amblyopia,* quo pro hujus generis nomine utitur SAUVAGESIUS, alio fenfu intelligunt tum veteres, tum LINNÆUS et VOGELIUS; ideoque hujus generis nomen mutare neceffarium duxi.

Species ſunt;

1. Dyſopia *(tenebrarum)* in qua non niſi in magna luce objecta videntur.

Amblyopia crepuſcularis, S. ſp. 1.

2. Dyſopia *(luminis)* in qua non niſi in obſcura luce objecta videntur.

Amblyopia meridiana, S. ſp. 2.

3. Dyſopia *(diſſitorum)* in qua longe diſtantia non videntur.

Amblyopia diſſitorum, S. ſp. 3.
Myopia, L. 309.
Myopiaſis, V. 515.

4. Dyſopia *(proximorum)* in qua proxima non videntur.

Amblyopia proximorum, S. ſp. 4.
Preſbytia, L 308.

5. Dyſopia *(lateralis)* in qua non niſi oblique poſita videntur.

Amblyopia luſcorum, S. ſp. 5.

G. XCV. PSEUDOBLEPSIS.

Viſus depravatus, ita ut quae non exiſtant homo ſe videre imaginatur, vel quae exiſtunt aliter videt ac revera ſe habeant.

Suffuſio, S. G. 217. Sag. G. 329.
Phantaſma, L. 73. V. 289.

Species ſunt,

1. Pſeudoblepſis *(imaginaria)* in qua quae non exiſtunt conſpici videntur.

Variat pro varietate phantaſmatis.

a. Suffuſio myodes, S. ſp. 1.
b. Suffuſio reticularis, S. ſp. 2.
c. Suffuſio ſcintillans, S. ſp. 3.
Marmaryge, V. 290.

d. Suffuſio coloris, S. ſp. 4.
Haemalopia.

2. Pſeudoblepſis *(mutans)* in qua objecta revera exiſtentia aliquomodo mutata apparent.

Variat pro varia objectorum mutatione.

a. Suffuſio metamorphoſis, S. ſp. 5.
b. Suffuſio nutans, S. ſp. 7.
c. Suffuſio dimidians objecta, S. ſp. 6.
d. Suffuſio multiplicans.
Diplopia, S. G. 218. *Sag.* G. 330.
Dyſopia, V. 291.

Diplopia iterum variat pro varietate cauſae remotae.

α. Diplopia pyrectica, S. Varietas 1.
β. Diplopia a ſpaſmo, S. Var. 2.
γ. Diplopia a paralyſi, S. Var. 3.
δ. Diplopia ab ancyloblepharo, S. Var. 4.
ε. Diplopia a catarrho, S. Var. 5.
ζ. Diplopia a debilitate, S. Var. 6.

η. Diplopia a contusione, S. Var. 8.
θ. Diplopia a terrore, S. Var. 9.
ι. Diplopia a temulentia, S. Var. 10.
κ. Diplopia remotorum, S. Var. 7.

G. XCVI. DYSECOEA.

Auditus imminutus vel abolitus.

Dysecoea, S. G. 158. V. 246. *Sag.* G. 264.
Cophosis, S. G. 160. L. 112. *Sag.* G. 266.
Surditas, V. 247.

Species sunt,

1. Dysecoea *(organica)* ob vitium in organis sonos ad internam aurem transmittentibus.

Variat pro varietate vitii et partis affectae.

a. Dysecoea monoton seu malcorum, S. sp. 1.
b. Dysecoea a meatu obstructo, S. sp. 2.
Gophosis a meatu, S. sp. 1.

c. Dyſecoea a myringae atonia, S. ſp. 3.
Cophoſis a tympano, S. ſp. 4.
d. Dyſecoea a myringae duritie, S. ſp. 4.
e. Dyſecoea a myringa perforata, S. ſp. 5.
f. Dyſecoea a tympani fiſtula, S. ſp. 6.
g. Dyſecoea a hydrotympano, S. ſp. 7.
h. Dyſecoea a tuba obſtructa, S. ſp. 8.
Cophoſis a tuba, S. ſp. 3.
i. Dyſecoea ſyphilitica.
Cophoſis ſyphilitica, S. ſp. 5.

Cophoſis congenita, S. ſp. 8.

2. Dyſecoea *(atonica)* ſine organorum ſonos tranſmittentium vitio evidente.

Variat pro varietate cauſae.

a. Cophoſis critica, S. ſp. 2.
Dyſecoea febrilis.
b. Cophoſis a comate, S. ſp. 7.
c. Cophoſis ſeroſa, S. ſp. 6.
d. Cophoſis a ſteatomate, S. ſp. 9.

G. XCVII. PARACUSIS.

Auditus depravatus.

Paracufis, S. G. 159. *Sag.* G. 265.
Syrigmus, S. G. 219. *Sag.* G. 231.

Species funt,

1. Paracufis (*imperfecta*) in qua foni ab externis venientes percipiuntur, non autem accurate vel cum folitis conditionibus.

Variat,

a. Cum auditu gravi.

Paracufis barycoea, S. fp. 1.

b. Cum auditu nimis fenfibili.

Paracufis oxycoea, S. fp. 2.

c. Cum fono unico externo a caufis internis duplicato.

Paracufis duplicata, S. fp. 3.

d. Soni quos homo audire velit, nisi sono alio vehementi simul excitato non audiuntur.

Paracusis Willisiana, S. sp. 4.

2. Paracusis *(imaginaria)* in qua soni extrinsecus non existentes ab internis causis excitantur.

Syrigmus, S. G. 219. *Sag.* G. 231.
Syringmos, L. 72.
Susurrus, V. 292.

Variat pro varietate soni percepti.

a. Syrigmus sibilus, S. sp. 4.
b. Syrigmus susurrus, S. sp. 5.
c. Syrigmus bombus, S. sp. 11.

Variat etiam pro varietate causae remotae.

d. Syrigmus a debilitate, S. sp. 1.
e. Syrigmus criticus, S. sp. 2.
f. Syrigmus plethoricus, S. sp. 3.
g. Syrigmus vertiginosus, S. sp. 10.

h. Syrigmus cephalalgicus, S. ſp. 6.
i. Syrigmus a ventriculo, S. ſp. 7.
k. Syrigmus catarrhalis, S. ſp. 8.
l. Syrigmus ab oxycoea, S. ſp. 9.

G. XCVIII. ANOSMIA.

Olfactus imminutus vel abolitus.

Anoſmia, S. G. 156. L. 113. V. 248. *Sag.* 262.

Species ſunt,

1. Anoſmia *(organica)* ob vitium in membrana nares internas inveſtiente.

Variat pro varietate vitii.

Anoſmia catarrhalis, S. ſp. 1.
Anoſmia a ſiccitate, S. ſp. 6.
Anoſmia a polypo, S. ſp. 3.
Anoſmia ab ozaena, S. ſp. 2.
Anoſmia ſyphilitica, S. ſp. 4.
Anoſmia verminoſa, S. ſp. 5.

2. Anoſmia *(atonica)* ſine vitio membranae narium evidente.

Anoſmia paralytica, S. ſp. 7.

G. XCIX. AGEUSTIA.

Guſtus imminutus vel abolitus.

Ageuſtia, S. G. 157. *Sag.* G. 263.
Ageuſtia, L. 114.
Apogeuſis, V. 449.

Species ſunt,

1. Ageuſtia *(organica)* ob vitium in membrana linguae, a nervis ſapida arcens.

Agheuſtia febrilis, S. ſp. 1.

2. Ageuſtia *(atonica)* ſine vitio linguae evidente.

Agheuſtia paralytica, S. ſp. 2.

G. C. ANÆSTHESIA.

Tactus imminutus vel abolitus, S. G. 161, L. 118. *Sag.* G. 267.

Sequentes ſpecies a SAUVAGESIO recenſentur, et, cum de iis mihi non ſatis liqueat, nihil mutare volui.

Anaeſtheſia a ſpina bifida, S. ſp. 1.
Anaeſtheſia plethorica, S. ſp. 2.
Anaeſtheſia naſcentium, S. ſp. 3.
Anaeſtheſia melancholica, S. ſp. 4.

O. II. DYSOREXIÆ*.

Appetitus erroneus vel deficiens.

Sect. I. *APPETITUS ERRONEI.*

Morofitates, S. G. VIII. O. II. *Sag.* Cl. XIII. O. II.
Pathetici, L. Cl. V. O. II.
Hyperaefthefes, V. Cl. VII.

G. CI. BULIMIA.

Appetitus efculentorum majori copia quam quae digeri poffit.

* *Morofitates* SAUVAGESII minus recte ad *Vefaniarum* claffem referri, fupra dixi, et nunc ad locales detuli. Recte, ni fallor, cum dyforexiae fere omnes manifefto partis fingularis, potius quam totius corporis, affectiones fint. Noftalgia fola, fi quidem revera morbus fit, minime pro locali haberi poteft; fed morbum incertum a caeteris dyforexiis feparare non bene potui.

Bulimia, S. G. 223. L. 79 *Sag*. G. 335.
Bulimus, V. 296.
Addephagia. V. 297.
Cynorexia, V. 298.

Species idiopathicae ſunt,

1. Bulimia (*helluonum*), ſine morbo ventriculi, cibi majorem ſolita copiam appetens.

Bulimia eſurigo, S. ſp. 4.
Addephagia, V. 297.

2. Bulimia (*ſyncopalis*) cibum frequenter appetens, ob ſenſum famis ſyncopen minitantis.

Bulimia cardialgica, S. ſp. 2.
Bulimus, V. 296.

3. Bulimia (*emetica*) cibum magna copia appetens, et mox per vomitum rejiciens.

Bulimia canina, S. ſp. 1.
Cynorexia, V. 298.

Species ſymptomaticae ſunt,

Bulimia verminoſa, S. ſp. 3.
Bulimia addephagia, S. ſp. 5.
Bulimia convulſorum, S. ſp. 6.
Bulimia ab acidis, S. ſp. 7.

G. CII. POLYDIPSIA.

Appetitus majoris ſolita copiae potulentorum.

Polydipſia, S. G. 224. L. 80. V: 275. *Sag.* G. 336.

Polydipſia fere ſemper ſymptomatica eſt, et variat tantum pro varietate morborum quos comitatur; hinc

Polydipſia febrilis, S. Var. a.
Polydipſia hydropica, S. Var. b.
Polydipſia fluxuum, S. Var. c.
Polydipſia a venenis, S. Var. d.

G. CIII. PICA.

Desiderium non esculenti ingerendi.

Pica. S. G. 222. *Sag.* G. 334.
Citta, L. 78.
Allotriophagia, V. 299.
Malacia, V. 300.

Cum de speciebus *picae* mihi non satis liqueat, sequentes ex SAUVAGESIO recenseo.

Pica infantilis, S. sp. 1.
Pica chlorosiantium, S. sp. 2.
Pica malacia, S. sp. 3.
Pica abscorbuticorum, S. sp. 4.
Pica voluntaria, S. sp. 5.

G. CIV. SATYRIASIS.

In maribus effraenis veneris cupiditas.

Satyriasis, S. G. 228. L. 81. *Sag.* G. 340.
Satyriasim pro specie maniae habet VOGELIUS.

Species ſunt,

Satyriaſis *(juvenilis)* cum veneris cupiditate praeter modum vehementi, corpore ſimul parum perturbato.

Satyriaſis neogamorum, S. ſp. 5.

2. Satyriaſis *(furens)* cum veneris cupiditate effraeni, corpore ſimul multum perturbato.

Satyriaſis acuta, S. ſp. 1. *Aretaei Cappad.* Acut, Lib. II. cap. 12.

Satyriaſis chronica, S. ſp. 2. ad priapiſmum pertinet; et Satyriaſis venerea, S. ſp. 3. necnon ſatyriaſis hydrophobica, S. ſp. 4. manifeſto ſymptomatica eſt,

G. CV. NYMPHOMANIA.

In foeminis effraene veneris deſiderium.

Nymphomania, S. G. 229. 229. *Sag.* G. 341.
Satyriaſis, L. 81.
Furorem uterinum pro ſpecie maniae habet VOGELIUS.

Nymphomaniae ſpecies unica eſt, et gradu tantum varians, hinc

Nymphomania ſalacitas, S. ſp. 1.
Nymphomania furibunda, S. ſp. 2.
Nymphomania fervor uteri, S. ſp. 3.
Nymphomania pruriginoſa, S. ſp. 4.

G. CVI. NOSTALGIA.

In abſentibus a patria, vehemens eandem reviſendi deſiderium.

Noſtalgia, S G. 226. L. 83. *Sag.* G. 338.
Noſtalgiam pro ſpecie melancholiae habet VOGELIUS.

Species ſunt,

1. Noſtalgia *(ſimplex)* ſine alio morbo.

Noſtalgia ſimplex, S. ſp. 1.

2. Noſtalgia *(complicata)* aliis morbis comitata.

Noſtalgia complicata, S. ſp. 2.

Sect. II. *APPETITUS DEFICIENTES.*

Anepithymiae, S. Cl. VI. O. II *Sag.* IX. O. II.
Privativi, L. Cl. VI. O. III.
Adynamiae, V. Cl. VI.

G. CVII. ANOREXIA.

Appetitus eſculentorum deficiens.

Anorexia, S. G. 162. L. 116. V. 279. *Sag.* G. 268.

Omnis anorexia mihi ſymptomatica eſſe videtur, et variat tantum pro varietate morbi quem comitatur. Species quidem omnes, quotquot a Sauvagesio fuerant recenſitae, ad genus dyſpepſiae ſupra retuli; ſed fortaſſis utile hic erit eaſdem ſeorſum, et rectius ordinatas, iterum recenſere.

Species ſunt,

1. Anorexia *(humoralis)* ab humore ventriculum gravante.

Anorexia pituitoſa, S. ſp. 2.
Anorexia bilioſa, S. ſp. 6.
Anorexia a ſaburra, S. ſp. 9.

2. Anorexia *(atonica)* ob tonum fibrarum ventriculi amiſſum.

Anorexia paralytica, S. ſp. 1.
Anorexia exhauſtorum, S. ſp. 8.
Anorexia melancholica, S. ſp. 5.
Anorexia cacheƈtarum, S. ſp. 7.
Anorexia arthritica, S. ſp. 12.
Anorexia febrilis, S. ſp. 4.

Incertae naturae ſunt,

Anorexia plethorica, S. ſp. 3.
Anorexia mirabilis, S. ſp. 10.
Anorexia neophytorum, S. ſp. 11.
Anorexia Stewartiana, S. ſp. 13.

G. CVIII. ADIPSIA.

Appetitus potulentorum ſuppreſſio, ſive ſitis feriatio.

Adipſia, S. G. 163. L. 117. V. 281. *Sag.* G. 269.

Adipſiam ſine alio morbo, qualis eſt

Adipſia primaria, S. ſp. 1.

pro morbo habere nollem; omnemque adipſiam pro ſympathica, ſive ſymptomate morbi cujuſdam, ſenſorium commune afficientis, habeo; ideoque non ad locales referendi.

G. CIX. ANAPHRODISIA.

Libidinis defectus, vel veneris impotentia.

Anaphrodiſia, S G. 164. *Sag.* G. 270.
Atechnia, L. 119.
Ageneſia, V. 283.

Species verae ſunt,

Anaphrodiſia paralytica, S. ſp. 1.
Anaphrodiſia gonorrhoica, S. ſp. 2.

Species ſpuriae, ſive veneris rite exercendae impedimenta, ſunt,

Anaphrodiſia a mariſcis, S. ſp. 4.
Anaphrodiſia ab urethrae vitio, S. ſp. 5. *.

Pro ficta et falſa habenda eſt

Anaphrodiſia magica, S. ſp. 3.

* Ad dyſpermatiſmi genus pertinet.

O. III. DYSCINESIÆ.

Motus impediti vel depravati ex organorum vitio.

G. CX. APHONIA.

Vocis plena ſuppreſſio, citra coma aut ſyncopen.

Aphonia, S. G. 166. L. 115. V. 253. *Sag.* G. 272.

Species ſunt,

1. Aphonia *(gutturalis)* a tumefactis faucibus et glottide.

Aphonia catarrhalis, S. ſp. 4. Anginoſa *Morgagni.*

2. Aphonia *(trachealis)* a compreſſa trachea.

Aphonia aneuriſmatica, S. ſp. 5.
Aphonia pulmonica, S. ſp. 9.

3. Aphonia *(atonica)* a nervis laryngis reſectis.

Aphonia traumatica, S. ſp. 6.

Sequentes ſymptomaticae eſſe videntur,

Aphonia melancholica, S. ſp. 1.
Aphonia paralytica, S. ſp. 8.
Aphonia temulentorum, S. ſp. 3.
Aphonia hyſterica, S. ſp. 7,
Aphonia ab antipathia, S. ſp. 2.

G. CXI. MUTITAS.

Verba articulandi impotentia.

Mutitas, S. G. 165. V. 257. *Sag.* G. 271.

Species ſunt,

1. Mutitas *(organica)* ex lingua ablata vel vitiata.

Mutitas elinguium, S. ſp. 4.
Mutitas a ſiccitate, S. ſp. 5.

2. Mutitas *(atonica)* ex nervis linguae laeſis.

Mutitas traumatica, S. ſp. 2.

3. Mutitas *(ſurdorum)* ex ſurditate congenita, vel puerilibus annis aborta.

Mutitas ſurdorum, S. ſp. 8.

Sequentes ſymptomaticae ſunt,

Mutitas a gloſſocele, S. ſp. 1.
Mutitas a narcoticis, S. ſp. 3.
Mutitas ſpaſmodica, S. ſp. 6.
Mutitas proaeretica, S. ſp. 7.

G. CXII. PARAPHONIA.

Vocis ſonus depravatus.

Paraphonia, S. G. 168.
Cacophonia, *Sag.* G, 274.
Raucedo, L. 146.
Raucitas, V. 252.
Aſaphia, V. 250.
Clangor, V. 251.
Leptophonia, V. 254.
Oxyphonia, V. 255.
Rhenophonia, V. 256.

Species ſunt,

1. Paraphonia *(puberum)* in qua, circa pubertatis tempus, vox ab acutiori et ſuavi in graviorem et ingratam mutatur.

Paraphonia puberum, S. ſp. 1.

2. Paraphonia *(rauca)* in qua, ob ſiccitatem vel tumorem faucium flaccidum, vox fit rauca et ſcabra.

Paraphonia catarrhalis, S. ſp. 3.
Raucedo, L. 146.
Raucitas, V. 250.

3. Paraphonia *(reſonans)* in qua, ob obſtructas nares, vox fit rauca, cum ſonitu per nares ſibilante.

Paraphonia naſalis, S. ſp. 2.
Paraphonia a polypo, S. ſp. 8.
Rhenophania, V. 256.

4. Paraphonia *(palatina)* in qua, ob deficientem vel diviſam uvulam, plerumque cum labio leporino, vox fit rauca, obſcura, et ingrata.

Paraphonia gutturalis, S. ſp. 5.
Aſaphia, V. 250.

5. Paraphonia *(clangens)* in qua vox in acutam, clangentem, et exilem mutatur.

Paraphonia ulceroſa, S. ſp. 4.
Paraphonia ſibilans, S. ſp. 7.

Clangor, V. 251.
Leptophonia, V. 254.
Oxyphonia, V. 255.

6. Paraphonia *(comatoſa)* in qua, ob laxatum velum palati et glottidem, ſonus inter inſpirandum editur.

Paraphonia ſtertens, S. ſp. 6.

G. CXIII. PSELLISMUS.

Verba articulandi vitium.

Pſelliſmus, S. G. 167. L. 138. *Sag.* G. 273.
Pſellotis, V. 259.
Traulotis, V. 258.
Iſchnophonia, V. 260.
Battariſmus, V. 261.

Species ſunt,

1. Pſelliſmus *(haeſitans)* in quo ſermonis verba, praeſertim prima, non facile pro-

feruntur, et non niſi prima ſyllaba ſaepius repetita.

Pſelliſmus iſchnophonia, S. ſp. 1.
Iſchnophonia, V. 201.
Battariſmus, V. 261.

2. Pſelliſmus *(ringens)* in quo ſonus literae R ſemper aſpiratur, et quaſi geminatur.

Pſelliſmus rottaciſmus, S. ſp. 2.
Traulotis ſive blaeſitas, V. 258.

3. Pſelliſmus *(lallans)* in quo ſonus literae L fit liquidior, vel loco literae R pronunciatur.

Pſelliſmus lamdaciſmus, S. ſp. 3.

4. Pſelliſmus *(emolliens)* in quo literae durae in molliores mutantur, et litera S multum uſurpatur.

Pſelliſmus traulotes, S. ſp. 4.

5. Pſelliſmus *(balbutiens)* in quo, ob linguam magnam vel tumefactam, literae labiales magis audiuntur, et ſaepe loco aliarum proferuntur.

Pſelliſmus balbuties, S. ſp. 5.
Pſelliſmus a ranula, S. ſp. 11.

6. Pſelliſmus *(acheilos)* in quo literae labiales vix vel non omnino pronunciari poſſunt.

Pſelliſmus mogilalia, S. ſp. 6.

7. Pſelliſmus *(lagoſtomatum)* in quo, ob diviſum palatum, literae gutturales minus recte pronunciantur.

Pſelliſmus lagoſtomatum, S. ſp. 10.
Pſelliſmus cotaciſmus, S. ſp. 8.

G. CXIV. STRABISMUS.

Oculorum axes optici non convergentes.

Strabiſmus, S. G. 116. L. 304. V. 514. *Sag.* G. 222.

Species ſunt,

1. Strabiſmus (*hăbitualis*) a conſuetudine prava oculo tantum uno utendi.

Strabiſmus vulgaris, S. ſp. 2.

2. Strabiſmus (*commodus*) ab unius oculi prae altero, debilitate vel mobilitate majori, adeo ut uterque oculus non commode adhibeatur.

Strabiſmus Buffonii, S. ſp. 3.
Strabiſmus ſpaſmodicus, S. ſp. 4.
Strabiſmus paralyticus, S. ſp. 5.
Strabiſmus catarrhalis, S. ſp. 6.

3. Strabiſmus (*neceſſarius*) ob mutatum ſitum vel figuram partium oculi.

Strabiſmus a luſcitate, S. ſp. 1.
Strabiſmus caligantium, S. ſp. 11.
Strabiſmus a cryſtallino, S. ſp. 12.
Strabiſmus myopum, S. ſp. 9.

De Strabiſmo aequinoctiali mihi non liquet.

Minus recte, ut mihi videtur, ad Strabiſmum referuntur ſequentes.

Strabiſmus ſymptomaticus, S. ſp. 7.
Strabiſmus lagophthalmos, S. ſp. 8.

G. CXV. CONTRACTURA.

Artus unius vel plurium contractio diuturna, rigida.

Contractura, S. G. 119. L. 299. *Sag.* G. 225.
Obſtipitas, S. G. 11.
Caput obſtipum, V. 513.
Digitium, V. 221.

Species ſunt;

1. Contractura *(primaria)* a muſculis contractis, rigidis.

a. A muſculis ab inflammatione rigidis.

Contractura dolorifica, S. ſp. 2.
Contractura arthritica, S. ſp. 7.
Contractura catarrhalis, S. ſp. 8.
Obſtipitas catarrhalis, S. ſp. 3.

b. A muſculis a ſpaſmo rigidis.

Contractura ſpaſmodica, S. ſp. 11.
Obſtipitas ſpaſmodica, S. ſp. 6.
Obſtipitas renuens, S. ſp. 1.
Obſtipitas lateralis, S. ſp. 5.
Contractura hypochondriaca, S. ſp. 1.

c. A muſculis, ob antagoniſtas paralyticos, contractis.

Contractura paralytica, S. ſp. 4.
Contractura rachialgica, S. ſp. 5.
Contractura Bohemica, S. ſp. 6.
Obſtipitas annuens, S. ſp. 2.

d. A mufculis ab acrimonia irritante contractis.

Contractura fcorbutica, S. fp. 3.

2. Contractura *(articularis)* ob artus rigidos.

Contractura anchylofis, S. fp. 9.
Contractura fyphilitica, S. fp. 10.
Obftipitas gibbofa, S. fp. 4.

O. IV. APOCENOSES.

Fluxus five fanguis, aut humores alii, folito uberius profluens, fine pyrexia impetuve fluidorum aucto.

Apocenofes, V. Cl. II. O. II.
Fluxus, S. Cl. IX. *Sag*. Cl. V.
Morbi evacuatorii, L. Cl. IX.

G. CXVI. PROFUSIO.

Fluxus fanguinis.

Profufio, L. 239.
Haemorrhagia, V. 81. *Boerh*. 218.

Ex fanguifluxibus, a SAUVAGESIO recenfitis, fequentes, ad hunc locum pertinere videntur.

Haemorrhagia paffiva, S. fp. 1.

Haemoptyſis traumatica, S. ſp. 12.
Haematemeſis traumatica, S. ſp. 3.
Haematuria traumatica, S. ſp. 14.
Haematuria violenta, S. ſp. 2.
Haemorrhagia ab hirudine, S. ſp. 7.
Haemoptyſis a hirudine, S. ſp. 13.
Haematemeſis ab hirudine, S. ſp. 4.

G. CXVII. EPHIDROSIS*.

Sudoris praeter naturam evacuatio.

Ephidroſis, S. G. 258. *Sag*. G. 194.
Sudor, L. 208.
Hydropedeſis, V. 121.

Species idiopathica unica eſt,

Ephidroſis ſpontanea, S. ſp. 1.

* Ephidroſin minus recte ad morbos locales relatam eſſe agnoſco; cum autem huic morbo nullum in ſyſtemate noſtro locum idoneum invenerim, ne prorſus omitteretur, hic cum aliis quodammodo affinibus morbis evacuatoriis recenſui.

Ephidroſes ſymptomaticae variant, pro varietate morbi quem comitantur, et ſimul pro varietate ſudoris eliciti, et quodammodo pro varietate partis maxime ſudantis. Hinc

Ephidroſis febrilis, S. ſp. 3.
Ephidroſis febricoſa, S. ſp. 7.
Ephidroſis hectica, S. ſp. 5.
Ephidroſis exanthematum, S. ſp. 6.
Ephidroſis ſyncoptica, S. ſp. 4.
Ephidroſis ſcorbutica, S. ſp. 2.
Ephidroſis a ſaburra, S. ſp. 18.

Ephidroſis lactea, S. ſp. 9.
Ephidroſis mellea, S. ſp. 10.
Ephidroſis vinoſa, S. ſp. 11.
Ephidroſis viridis, S. ſp. 12.
Ephidroſis nigra, S. ſp. 13.
Ephidroſis lutea, S. ſp. 14.
Ephidroſis urinoſa, S. ſp. 15.
Ephidroſis cruenta, S. ſp. 16.
Ephridoſis caerulaea, S. ſp. 17.
Ephidroſis acida, S. ſp. 19.
Ephidroſis arenoſa, S. ſp. 20.

Ephidroſis lateralis, S. ſp. 8.

G. CXVIII. EPIPHORA.

Fluxus humoris lachrymalis.

Epiphora, S. G. 259. L. 172. V. 99. *Sag.* G. 195.

Ex ſpeciebus a SAUVAGESIO recenſitis, nulla pro idiopathica haberi poteſt, niſi

Epiphora frigida, S. ſp. 8.

Caeterae omnes ſymptomaticae ſunt,

Epiphora a pathemate, S. ſp. 1.
Epiphora ophthalmica, S. ſp. 3.
Epiphora calida, S. ſp. 9.
Epiphora ex variolis, S. ſp. 4.
Epiphora arthritica, S. ſp. 12.
Epiphora cruenta, S. ſp. 10.

Epiphora ex rhyade, S. ſp. 2.
Epiphora ex aegilope, S. ſp. 5.
Epiphora ab ectropio, S. ſp. 6.
Epiphora ab anchylope, S. ſp. 7.

Epiphora ſebacea, S. ſp. 11.
Epiphora lactea, S. ſp. 13.

G. CXIX. PTYALISMUS.

Fluxus ſalivae.

Ptyaliſmus, S. G. 261. L. 176. V. 103. *Sag.* G. 197.

Si quis ptyaliſmus idiopathicus ſit, pro eo habere vellem

Ptyaliſmum a laxitate, S. ſp. 4.

Sequentes omnes ſymptomaticae ſunt,

Ptyaliſmus nauſeoſus, S. ſp. 1.
Ptyaliſmus hypochondriacus, S. ſp. 8.
Ptyaliſmus gravidarum, S. ſp. 14.
Ptyaliſmus a pyroſi, S. ſp. 2.
Ptyaliſmus Lapponicus, S. ſp. 3.
Ptyaliſmus febrilis, S. ſp. 18.
Ptyaliſmus varioloſus, S. ſp. 6.
Ptyaliſmus arthriticus, S. ſp. 9.
Ptyaliſmus phthiſicus, S. ſp. 10.
Ptyaliſmus ſcorbuticus, S. ſp. 7.

Ptyaliſmus catarrhalis, S. ſp. 15.
Ptyaliſmus aphthoſus, S. ſp. 13.

Ptyalismus a carie, S. sp. 16.
Ptyalismus purulentus, S. sp. 12.
Ptyalismus a calculo, S. sp. 17.
Ptyalismus syphiliticus, S. sp. 19.
Ptyalismus viridis, S. sp. 11.
Ptyalismus urinosus, S. sp. 20.
Ptyalismus mercurialis, S. sp. 5.

G. CXX. ENURESIS.

Urinae e vesica fluxus involuntarius non dolens.

Enuresis, S. G. 264. L. 195. V. 113. *Sag.* G. 200.

Species sunt,

1. Enuresis *(atonica)* post morbos sphincterem vesicae laedentes.

Enuresis hernioforum, S. sp. 3.
Enuresis puerperarum, S. sp. 5.
Enuresis calculosa, S. sp. 7.

Enurefis a fiftula, S. fp. 8.

2. Enurefis *(irritata)* a compreffione vel irritatione veficae.

Enurefis gravidarum, S. fp. 4.
Enurefis catamenialis, S. fp. 6.
Enurefis a fparganofi, S. fp. 9.

Symptomatica eft,

Enurefis paralytica, S. fp. 2.

Pro morbo non haberi poteft

Enurefis infantum, S. fp. 1.

G. CXXI. GONORRHOEA.

Humoris ex urethra; in maribus, cum vel abfque libidine, praeter naturam fluxus.

Gonorrhoea, S. G. 268. L. 200. V. 118. *Sag.* G. 204.

Species ſunt,

1. Gonorrhoea *(pura)* in qua, praegreſſo concubitu impuro nullo, humor puriformis, ſine dyſuria vel libidine, ex urethra ſubinde fluit

Gonorrhoea pura, S. ſp. 1.
Gonorrhoea benigna *Auctorum*.

2. Gonorrhoea *(impura)* in qua, poſt concubitum impurum, humor puriformis cum dyſuria ex urethra fluit.

Gonorrhoea ſyphilitica, S. ſp. 4.
Gonorrhoea maligna *Auctorum*.

Hujus ſequela eſt,

Gonorrhoea *(mucoſa)* in qua, poſt gonorrhoeam impuram, humor mucoſus, cum minima vel nulla dyſuria, ex urethra ſubinde fluit.

Anglis, a GLEET.

3. Gonorrhoea *(laxorum)* in qua, humor plerumque pellucidus, ſine penis erectione, ſed cum libidine, in vigilante, ex urethra ſubinde fluit.

Gonorrhoea libidinoſa, S. ſp. 2.

4. Gonorrhoea *(dormientium)* in qua liquor ſeminalis cum erectione et libidine, in dormientibus, ex ſomnio libidinoſo, ejicitur.

Gonorrhoea oneirogonos, S. ſp. 3.

Species ſpuriae, utpote in quibus ex urethra fluxus non fit.

Gonorrhoea ſpuria, S. ſp. 5. *Aſtruc*, lib. 3. cap. 3. § 2.
Gonorrhoea balani, S. ſp. 6.

O. V. EPISCHESES.

Excernendorum ſuppreſſiones.

G. CXXII. OBSTIPATIO.

Dejectio faecum nulla vel ſolito rarior.

Obſtipatio, L. 166. V. 128. *Sag.* G. 221.

Species ſunt,

1. Obſtipatio (*debilium*) in hominibus laxis, debilibus, et plerumque dyſpepticis.

2. Obſtipatio (*rigidorum*) in hominibus fibrae rigidae ſaepe hypochondriacis.

3. Obſtipatio (*obſtructorum*) cum ſymptomatis *Colicae* 1*mae*, 2*dae*, 4*tae*, vel 7*mae* ſupra dictae.

G. CXXIII. ISCHURIA.

Urinae ſuppreſſio abſoluta.

Iſchuria, S. G. 293. L. 167. V. 129. *Sag.* G. 212. *Home's* Clinical experiments, ſect. XV.

Species ſunt, .

1. Iſchuria *(renalis)* praegreſſo renum morbo, cum dolore vel moleſto gravitatis ſenſu in regione renum, et ſine hypogaſtrii tumore, vel ad mingendum ſtimulo.

Variat pro varietate cauſae ; hinc *

* Doctiſſimi Cussoni Collectanea egregia de iſchuria, licet ad leges noſologiae methodicae minus confecta, non prorſus omittenda putavi. Simul autem metuens, ne iis in hoc ſecundo tomo locus commodus eſſet, in tomo primo cum ſyſtemate Sauagvesiano inſerui. Cum vero hic ſpecierum iſchuriae characteres noſologicos dare volui, ut tota res ſub uno conſpectu appareret, ſpecies Cussoni ſummatim hic repetere placuit. Loca autem auctorum, in quibus iſchuriae varia exempla inveniri poſſunt, ex primo tomo adhuc petenda ſunt.

a. *Nepritica*, a renum inflammatione, S. ſp. 1.
b. *Neophrolithica*, a renum calculo, S. ſp. 2.
c. *Nephroplethorica*, a plethora, S. ſp. 3.
d. *Lunatica*, *periodica*, S. ſp. 4.
e. *Nephroſpaſtica*, ſpaſmodica, S. ſp. 5.
f. *Nephrelmintica*, verminoſa, S. ſp. 6.
g. *Nephrothromboides*, a ſanguine congrumato, S. ſp. 7.
h. *Nephropyica*, a renum purulentia, S. ſp. 8.
i. *Nephrophlegmatica*, pituitoſa, ſeu mucoſa, S. ſp. 9.
k. *Nephroplegica*, paralytodaea, S. ſp. 10.
l. *Suppleta*, ab alia evacuatione ſuppleta, S. ſp. 11.

2. Iſchuria (*ureterica*) praegreſſo renum morbo, cum doloris vel moleſtiae ſenſu in quadam ureteris parte, et ſine hypogaſtrii tumore, vel ad mingendum ſtimulo.

Variat pro varietate cauſae; hinc

a. *Ureteritica*, inflammatoria, S. ſp. 12.
b. *Ureterolithica*, calculoſa, S. ſp. 13.
c. *Ureterothromboides*, a ſanguinis grumo, S. ſp. 14.

d. *Ureterophlegmatica*, a pituita, S. ſp. 15.
e. *Ureteropyica*, purulenta, S. ſp. 16.
f. *Ureteroſtomatica*, ab orificii ureterum inferioris clauſura, S. ſp. 17.

3. Iſchuria (*veſicalis*) cum tumore hypogaſtrii, dolore ad cervicem veſicae, et frequenti ad mingendum ſtimulo.

Variat pro varietate cauſae; hinc

a. *Cyſtitica*, a veſicae inflammatione, S. ſp. 18.
b. *Cyſtolithica*, a veſicae calculo, S. ſp. 19.
c. *Cyſtoſpaſtica*, a ſphincteris veſicae ſpaſmo, S. ſp. 20.
d. *Cyſtophlegica*, a veſicae paralyſi, S. ſp. 21.
e. *Polyurica*, a veſica diſtenta lotio diutius cohibita, S. ſp, 22.
f. *Cyſtopyica*, purulenta, S. ſp. 23.
g. *Cyſtothromboides*, a ſanguinis grumo, S. ſp. 24.
h. *Cyſtophlegmatica*, a muco, S. ſp. 25.
i. *Ectopocyſtica*, a veſicae ectopia, S. ſp. 26.
k. *Cyſtoproctica*, ab inteſtino recto ſcybalis, calculo, flatibus, inflammatione, abſceſſu, haemorhoidibus, turgente, S. ſp. 27.

l. *Hyſterocyſtica*, ab utero, S. ſp. 28.

m. *Atretarum*, a menſtruis in vagina retentis, S. ſp. 29.

n. *Parodoxa*, S. ſp. 30.

4. Iſchuria (*urethralis*) cum tumore hypogaſtrii, frequenti ad mingendum ſtimulo, et dolore in aliqua parte urethrae.

Variat pro varietate cauſae; hinc

a. *Perinaealis*, a perinaei tumore, S. ſp. 31.

b. *Urethrolithica*, a calculo urethrae impacto, S. ſp. 32.

c. *Urethrophlegmatica*, a muco urethram infarciente, S. ſp. 33.

d. *Urethrothromboides*, a ſanguinis grumo urethram opplente, S. ſp. 34.

e. *Urethropyica*, a pure urethram obſtruente, S. ſp. 36.

f. *Urethrohymenodes*, a membrana in urethram impacta, S. ſp. 36.

g. *Urethrelmintica* verminoſa, S. ſp. 37.

h. *Urethritica*, ab urethrae inflammatione, S. ſp. 38.

i. *Carunculoſa*, a morbis ut vocant urethrae, S. ſp. 39.

k. *Hydrocelodes*, ab urethrae ruptura in ſcrotum hiante, S. ſp. 40.

l. *Cryptopyca*, a penis intra corpus retractione, S. ſp. 41.

m. *Perideſmica*, a vinculo ſtrictiori peni injecto, S. ſp 42.

n. *Phimoſica*, a phimoſi, S. ſp. 42.

o. *Aſpadialis*, ab urethrae clauſura, S. ſp. 44.

G. CXXIV. DYSURIA.

Dolorifica et quodammodo impedita urinae emiſſio.

Dyſuria, S. G. 265. L. 57. V. 164. *Sag*. G. 213.
Stranguria *Auctorum*.

Species ſunt,

1. Dyſuria (*ardens*) cum ardore urinae ſine morbo veſicae evidente.

Dyſuria primaria, S. ſp. 5.
Dyſuria a cantharidibus ingeſtis vel applicatis.

Dyſuria arſura, S. ſp. 7.
Dyſuria neonympharum, S. ſp. 14.

2. Dyſuria *(ſpaſmodica)* a ſpaſmo ex aliis partibus cum veſica communicato.

Dyſuria hyſterica, S. ſp. 1.
Dyſuria rachialgica, S. ſp. 11.
Dyſuria diabetica, S. ſp. 17.
Dyſuria nephralgica, S. ſp. 3.

3. Dyſuria *(compreſſionis)* a vicinis partibus veſicam prementibus.

Dyſuria gravidarum, S. ſp. 13.
Dyſuria a cyſtocele, S. ſp. 8.
Dyſuria ab hyſteroloxia, S. ſp. 10.
Dyſuria atretarum, S. ſp. 16.

4. Dyſuria *(phlogiſtica)* a vicinis partibus inflammatis.

Dyſuria ab hyſteritide, S. ſp. 9.
Dyſuria haemorrhoidalis, S. ſp. 6.
Dyſuria venerea, S. ſp. 4.
Dyſuria a caruncula, S. ſp. 5.

5. Dyſuria *(irritata)* cum ſignis calculi veſicalis.

Dyſuria calculoſa, S. ſp. 12.

6. Dyſuria *(mucoſa)* cum excretione muci copioſa.

Glus, L. 200.
Pyuria mucoſa, S. ſp. 6.
Pyuria viſcida, S. ſp. 5.
Rarus veſicae morbus, *Hoffm.* T. IV. Conſult. Med. Centur. II. caſ. XCIII.
Catarrhus veſicae *Lieutaud.* Syn. p. 272.
Pyuria arthritica, S. ſp. 9.

De dyſuria ab inſectis, S. ſp. 15. mihi non ſatis liquet.

G. CXXV. DYSPERMATISMUS.

Seminis in actu venereo tarda, impedita, et ad generationem inſufficiens emiſſio.

Dyſpermatiſmus, S. G. 260.
Sterilitas, L. 171. *Sag.* G. 211.
Ageneſia, V. 283.

Species ſunt,

1. Dyſpermatiſmus *(urethralis)* a morbis urethrae, S. ſp. 1.

2. Dyſpermatiſmus *(nodoſus)* a nodis corporum cavernoſorum, S. ſp. 2.

3. Dyſpermatiſmus *(praeputialis)* ab anguſtiori praeputii orificio, S. ſp. 3.

4. Dyſpermatiſmus *(mucoſus)* a muco urethram infarciente, S. ſp. 4.

5. Dyſpermatiſmus *(hypertonicus)* a validiori penis erectione, S. ſp. 5.

6. Dyſpermatiſmus *(epilepticus)* ab epilepſia ſpaſmodica in coitu adveniente, S. ſp. 6.

7. Dyſpermatiſmus *(apractodes)* a genitalium ignavia, S. ſp. 7.

8 Dyſpermatiſmus *(refluus)* in qua nulla ſeminis in coitu emiſſio, ob refluxum ejuſdem ex urethra in veſicam, S. ſp. 9.

De dyſpermatiſmo ſeroſo, S. ſp. 8. mihi non ſatis conſtat.

G. CXXVI. AMENORRHOEA.

Menſes tempore quo fluere ſolent, vel ſolito parciores, vel non omnino fluentes, citra graviditatem.

Amenorrhoea, V. 130.
Dyſmenorrhoea, L. 168. *Sag.* G. 218.

Species ſunt,

1. Amenorrhoea *(emanſionis)* in puberibus quibus poſt fluxus tempus ſolitum, menſes, non jam prodierint, et cum ſimul variae affectiones morbidae adſint.

2. Amenorrhoea *(ſuppreſſionis)* in adultis, quibus menſes, quae jam fluere ſolebant, ſuppreſſae ſunt.

3. Amenorrhoea *(difficilis)* in qua menſes parcius et cum dolore fluunt.

Menorrhagia difficilis, S. ſp. 1.

O. VI. TUMORES.

Partis magnitudo aucta ſine phlogoſi.

Tumores protuberantes, L.

G. CXXVII. ANEURISMA.

Tumor mollis, pulſans, ſupra arteriam.

Aneuriſma, S. G. 32. L. 282. V. 408. *Sag.* G. 35.

G. CXXVIII. VARIX.

Tumor mollis, non pulſans, ſupra venam.

Varix, S. G. 33. L. 282. V. 407. *Sag.* G. 36.

G. CXXIX. ECCHYMOMA.

Tumor diffuſus, parum eminens, liveſcens.

Ecchymoma, S. G. 6. V. 451. *Sag.* G. 5.
Sugillatio, L. 230.

G. CXXX. SCHIRRUS.

Partis, plerumque glandulae, tumor durus, non dolens, aegre ſuppurans.

Schirrus, S. G. 14. L. 283. V. 374. *Sag.* G. 19. *Boerh.* 392.

G. CXXXI. CANCER.

Tumor ſchirrodeus dolens, in ulcus mali moris abiens.

Cancer, S. G. 20. V. 375. *Boerh.* 492. *Sag.* G. 25.

G. CXXXII. BUBO.

Glandulae conglobatae tumor ſuppurans.

Bubo, L. 271.
Bubo, S. G. 16. V. 368. *Sag.* G. 21.
Parotis, S. G. 17. V. 370. *Sag.* G. 22.

G. CXXXIII. SARCOMA.

Extuberatio mollis, non dolens.

Sarcoma, S. G. 23. L. 294. V. 376. *Sag.* G. 28.
Polypus, V. 377.
Porrus, V. 427.

G. CXXXIV. VERRUCA.

Extuberatio durior, ſcabra.

Verruca, S. G. 25. L. 277. V. 426. *Sag.* G. 30.

G. CXXXV. CLAVUS.

Cuticulae craſſities dura, lamellata.

Clavus, L. 278. V. 428.
Callus ſive Tylloma, V. 429.

G. CXXXVI. LUPIA.

Extuberatio ſubter cutem mobilis, mollis, non dolens.

Lupia, S. G. 37. *Sag.* G. 40.
Atheroma, L. 285.
Encyſtis, V. 420.

G. CXXXVII. GANGLION.

Extuberatio durior, mobilis, tendini inſidens.

Ganglion, L. 287. V. 379.

G. CXXXVIII. HYDATIS.

Veſicula cuticularis humore aqueo plena.

Hydatis, S. G. 34. *Sag.* G. 38.
Phlyctaena, L. 273. V. 442.

CXXXIX. HYDARTHRUS.

Articulorum, genu potiſſimum, tumor, parum primo eminens, cuti concolor, dolentiſſimus, et mobilitatem imminuens.

Hydarthrus, S. G. 38.
Anglis, a WHITE SWELLING.

G. CXL. E X O S T O S I S.

Tumor durus offi infidens.

Exoftofis, S. G. 29. L. 290. V. 417. *Sag.* G. 34.

Hyperoftofis, V. 418.

O. VII. ECTOPIÆ*.

Pars ex ſua ſede dimota tumorem faciens.

Ectopiae, S. Cl. I. O. VI. *Sag.* Cl. I. O. VI.

G. CXLI. HERNIA.

Partis mollis ectopia, cute et aliis integumentis adhuc tecta.

Hernia, L. 291. *Gaub.* Pathol.

G. CXLII. PROLAPSUS.

Partis mollis ectopia nuda.

Prolapſus, L. 292.
Prolapſus et procidentia, *Gaub.* Pathol.

* Ectopiarum genera et ſpecies, quantum ad pathologiam pertinent, opera ſolertiſſimi Cussoni, enumerata in primo hujus ſynopſis tomo, pag. 15. et ſeq. inveniri, et ſummo cum fructu perlegi poſſunt.

G. CXLIII. L U X A T I O.

Os ex ſua in juncturis ſede dimotum.

Luxatio, *Gaub.* 226. V. 472.
Exarthrema, S. 60. *Sag.* G. 67.
Diaſtaſis, S. 61. *Sag.* G. 68.
Luxatura, L. 236.

O. VIII. DIALYSES.

Solutio continui viſu tactuve manifeſta.

Plagae, S. Cl. I. O. VII. *Sag*. Cl. II.
Vitia dialytica et ſolutiones continui, L. Cl. XI. O. II.
Exulcerationes, L. Cl. XI. O. III.
Diſſolutiones, V. Cl. X. O. VI.

G. CXLIV. VULNUS.

Soluta unio recens, cruenta, partis mollis, a corpore duro moto.

Vulnus, S. G. 63. L. 240. V. 465. *Sag*. G. 78. *Boerh*. 145.
Punctura, S. G. 64. L. 243. *Sag*. G. 79.
Laceratura, L. 242.
Amputatura, S. G. 70. L. 243. *Sag*. G. 86.

G. CXLV. ULCUS.

Partis mollis ſolutio purulenta vel ichoroſa.

Ulcus, S. G. 71. L. 249. *Sag.* G. 89,
Exulceratio, S. G. 72. *Sag.* G. 90.
Sinus, S. G. 73. V. 492. *Sag.* G. 92.
Fiſtula, S. G. 74. L. 254. V. 491. *Sag.* G. 91. *Boerh.* 413.
Cacoethes, L. 250. V. 485.
Phagedaena, V. 488.
Noma, L. 251. V. 489.
Carcinoma, L. 252. V. 487.
Ozaena, L. 253. V. 500.
Therioma, V. 486.
Sycoſis, V. 490.

G. CXLVI. HERPES.

Phlyctaenae vel ulcuſcula plurima, gregalia, ſerpentia, dyſepuleta.

Herpes, S. G. 7. L. 268. V. 443. *Sag.* G. 11.

G. CXLVII. TINEA.

In cute capillata ad radices capillorum, ulcuſcula humorem in cruſtam albam friabilem abeuntem, fundentia.

Tinea, L. 263. V. 497. *Sag.* G. 131.

G. CXLVIII. P S O R A.

Puſtulae et ulcuſcula pruriginoſa, contagioſa, manus male habentia.

Pſora, L. 265.
Scabies, S. G. 304. V. 444. *Sag.* G. 130.

G. CXLIX. F R A C T U R A.

Oſſis partes a cohaeſione in magna fragmenta vi ſolutae.

Fractura, S. G. 67. L. 235. V. 468. *Sag.* G. 98. *Boerh.* 339.

G. CL. C A R I E S.

Oſſis exulceratio.

Caries, S. G. 77. L. 255. V. 493. *Sag.* G. 94.

EMENDANDA ET ADDENDA

in Tomo Secundo.

Page 60. lin. 13. *pro* 699. *lege* 323.

p. 65, l. 7. *post* 20. *adde Sag.* G. 321.

p. 71. l. 16. *post* Typhus *adde (petechialis)*

p. 77. l. 12. *post* Typhus *adde (icterodes.)*

p. 85. l. 12. *pro* N. *lege* V.

p. 96. l. 11. *post* Cynanche *adde (pharyngaea.)*

p. *ead.* l. 19. *post* Cynanche *adde (parotidaea.)*

p. 188. l. 3. a fine, *pro* recenſetur *lege* invenerit.

p. 109. l. 4. *post* Peritonitis *adde (propria)*

p. *ead.* l. 10. *post* Peritonitis *adde (omentalis)*

p. 110. l. 1. *post* Peritonitis *adde (meſenterica.)*

p. 119. *post* l. 6. *adde*

Lumbago, S. G. 212. *Sag.* G. 169.

Iſchias, S G. 213. *Sag.* G. 170.

Pleurodyne, S. G. 148. *Sag.* G. 254.

p. 137. l. 11. *pro* I. *lege* II.

p. 154. l. 1. *pro* XXXVII. *lege* XXXVI.

p 156. l. 4. *pro* XXXVIII. *lege* XXXVII.

p. 160. l. 17. *pro* XL. *lege* XXXVIII.

p. 161. *inter* l. 12. *et* 13. *inſere* Mariſca, S. G. 35. *Sag.* G. 37.

p. 163. l. 5. *pro* XLI. *lege* XXXIX.

p. 171. *post* l. 3. *adde* V. CL. II.

Page *ead.* lin. 4. *pro* XLII. *lege* XL.
p. 177 l. 12. *pro* XLIII *lege* XLI.
p. 182. l. 10. *pro* XLIV. *lege* XLII.
p. 211. l. 5 *pro* necalius *lege* nec alius.
p. 226. *poſt* l. *ult.* *adde* Orthopnoes, S. G. 146. L. 162. V. 269. *Sag.* G. 253.
p. 250. l. 14. *pro* Heycham *lege* Heyſham.
p. 294. l. 5. *pro* LXXVII. *lege* LXXXVII.
p. 300. l. 5. *poſt* Plagae *adde* S. CL. I. O. VII.
p. 301. *poſt* l. 5. *adde*
Hallucinationes, S. CL. VIII. O. I. *Sag.* CL. XIII. O. I.
Privativi, L. CL. VI. O. III.
p. 305. *inter* l. 2. et 3. *inſere*
Mydriaſis, V. 237.
p. 309. l. 2. *poſt* Haemalopia *adde* V. 289.
p. 315. l. 6. *pro* Ageuſtia *lege* Agheuſtia.
p. 316. l. 2. *poſt* abolitus *adde*
Anaeſtheſia, S. G. 161. L. 118. *Sag.* G. 267.
Anodynia, V. 274.
p. 327. *poſt* l. 3. *adde*
Dyſcineſiae, S. CL. VI. O. III. *Sag.* CL. IX. O. III.
p. 331. l. 9. *pro* Rhenophania *lege* Rhenophonia.
p. 348. *poſt* l. 2. *adde*
Epiſcheſes, V. CL. III.
Suppreſſorii, L. CL. VIII. O. II.
Suppreſſiones, *Sag.* Cl. VI.

Page 353. *pro* Cryptopyca *lege* Cryptopyica.

p. 359. l. 3. *poſt* L. *adde* CL. X O. V.

p. 360. l. 13. *pro* CXXII. *lege* CXXXII.

p. 362. l. 8. *pro* CXXXVII. *lege* CXXXVIII.

p. 365. l. 4. *pro* 236. *lege* 237.

p. 367. *poſt* l. 10. *inſere*

Achor. L. 265. V. 494.

Cruſta lactea, V. 494.

INDEX

CLASSIUM ET ORDINUM.

Numeri post literas S. L. V. *et* Sag. *paginas tomi primi; post* C. *paginas tomi secundi, indicant.*

INDEX GENERUM.

B

C

D

E

F

H

I.

L.

N.

O.

P.

Q

R.

S.

V

CATALOGUS

Morborum a nobis omiſſorum, quos omiſiſſe fortaſſis non oportebat. *Vide Prolegomena, pag.* xxi.

Aglactatio, L.
  Agalaxis, V.
Alopecia
Anchylops
  Ægilops
Anchyloſis, L.
Anchyloſis, V.
Angina, S. et L.
Antipathia
Beriberia
Cardiogmus
Cephalaea
Cephalalgia
Diſtortio
Dyſphagia
  Aglutitio
  Acatapoſis
  Oeſophagiſmus
Dyſtocia
  Parturitio et alii gravidarum et parturientium morbi
Elcoſis
Eſſera
Hemicrania

Leucorrhoea ex vitio locali

Lithiasis in organis uropoeticis, et in aliis corporis partibus

Malis

Cocyta, L.

Melaena

Melasicterus

Melanchlorus, V.

Myocoilites

Necrosis

Odaxismus

Dentitio et alii infantum morbi

Paralysis partis singularis ex vitio musculorum

Physocephalus

Pnigma

Catarrhus suffocativus *Auct.*

Pyuria

Puoturia

Sterilitas utriusque sexus

Acyisis, V.

Stymatosis

Tarantismus

Venena

Vermes.

INDEX

Specierum Sauvagesii, quae in systemate nostro sub nominibus genericis non inveniuntur.

Numeri indicant paginam.

C.

D.

E.

H.

I.

L.

M.

N.

O.

P.

Q.

S.

T.

V.

